

RESOLUTIEBOEKEN STAVOREN (1610-1808) (fragmenten c.q. niet volledig overgenomen)

NB: voornamelijk verzameld en getranscribeerd door Gooitzen Eenling en daarna bewerkt en aangevuld door Rob Boom.

Toegang 70-01-15 (1610-1655)

Resolutieboek der stad Stavoren (arch. 70-01 inv. nr. 15 over de jaren 1610-1727)

Aengeleijt den 28^e februarij Anno 1610.

NB: plaats niet bekend:

Poincten ende articulen bij den Burgemeesteren, Schepenen ende Raedt der Stadt Stavoren metten gesworen gemeenslijden aldaer op't reathuijs collegialiter bij de anderen vergadert wesende gemaect nae zij hun hiernaemaels gedencken te.

In den eerste dat die magistraet deser stede bij huijss zijnde, in dient't die presiderende burgemeester raetsaem dunct, ende daer stadtsacken te verhandelen zijn drie daghen met en welk bij d'anderen allen compareren op't reathuys omme in dese stadts affairen met 't al er in ... van de raetslijden ofte gesworen gemeenslijden .. in ... bevonden sal worden behoren.

Dat die raetslijden vuyt enen ijder quartier..

daghen als zij ontboden worden, maer op't reathuys ter fine voorschreven bij verbeurte drie st telcken male als...

Alle welcke pene van drie stvers telcken maele te verbeuren bij de burgemeesteren ende ... d'ander raetslijden allen ... ende onderworpen sullen wesen zij ontboden zijn maer nijet en compareren..

Dat die maendach, woensdach ende vrijdach d'ordinarijs daeghen in die welcke (al) gehouden sullen worden omme op 't reathuys bij pene voor gemelte te compareren.

Dat alle ordonnantiën gepasseert op 't reathuys...

Burgemeesteren ende .. van raetslijden getyckent sullen worden ofte bij faulte van sulx sal de rentmeester op 't ontfangen nijet so danighe rechten te belaelen ofte betalen sullen haer in rekeninghe nyet valideren.

Dat die burgemeesteren alle wercken der stad een ...

1610.

Aen de E.M. Heeren Gedeputeerde Staten in Frieslandt

Vertoonde noch nast U.E.M. met behoorlijcke vers bied..de magistraet tzampt de geswoorn Ghemeente des Stede Stavoren dat alsoo het U.E.M. belieuet heeft op hun sampt p l ten verscheidene supplicatie te belasten de heere Dijkgraaf Hettinga sampt zijn gheassocieerde in de gemene contributie van Wijnbriteradeel ende Hemeler Oldephaert st lat omme de buiten beugel op het west van Stavoren staende binnen seeckere tijt te voorsien met behoorlijcke reparatie ende daer beneffens in de zee op de voechlijcste plaetse aldaer te plae fave (?) duikel hoofden tot ghemeine cost ruatue van de voorsegde Stadt ende landen daer aen gelegen oft dat U.E.M. bij faults van sulcx gecomiteert hadde de voorsegde heere Roorde ende Tijsens om de bestedinge van die tiedien op dubbele kosten daarna nog 2 blz.

Ondetekening:

En stontd nog ondergeteijckent T. Fockes met halige ende streecken.

Opte voorsegde erste julij anno 1611 hebbe ick ondergeschreven dorprechter in Coldum apondemente ende requeste terugge verhaelt de E dijkgraeff Lolle van Epema geisinueerd ende geve voor antwoordt dat hij dijkgraeff met Hettinfa neffens die saecke will spreekken passeren dese voor relaes van voorts en moegen staecken naer behooren Actuum als boven bij mij ende stontd noch ondergeteijckent Sijbolt Ottes met halige ende streecken.

De tekst gaat verder.

In de kantlijn het antwoord enz.

11-8-1610.

Reparatie vande voornoemde palisaden offte bujten beugel heel nootwendich is omdaer door te observeren het geheele landt int generael ende de Stadt Stavoren int particuliere zampt de suppleanten binnen wercke die wekcke zonder de bujten wercke niet conden bestandich blijven ende der voorgedachte volmaeckte

Tekst gaat verder.

Op foto 70-01-15-8 in de kantlijn een verwijzing naar het jaat 1562.

Epo Hettinga ende Joannis Gravius mede volmcht van de voorsegde grietman aen de U.E.M. zee cere request hebben gepresenteert ende daerbij twee commissarissen te weten de E. Heere Swarzenburch ende Fockens becomen en de voordien zelve een presentatie aen de suppleanten belange de wercke enz.

Op het vogende blad weer een verwijzing naar het jaat 1562.

- Onderaan: ondertekening van J. Binckes...
- 5 – 3 – 1610.
Reglement voor de vergaderingen van de burgemeesters, schepenen en raad.
- 28 – 3 - 1610.
Mr. Balthasar Oytziez krijgt geen pensien. De stadsbode moet hem dit direct aanzeggen.
- 3 – 7 - 1610.
De 3 maandelijks inkomsten uit verpachtingen, stuiver en oortiesgeld.
- 8-9-1610.
Een herhaling van het verzoek dat de werken aan de palissaden binnen vijf jaar uitgevoerd moeten worden.
Ick ondergeschreven bij de Hove van Frieslandt toegelaten Notaris ende Secretaris van de Zeedijcken Wijmbritseradeel gelatene het inhouden van dese requeste ende apointement geinsinueert te hebben Epio van Hettinga Dijckgraeff vant selve dese wel in resp.. Actuum de 8en Sebt Anno 1610.
Ende stondt noch ondergeteijckent Wiggert Idses met halinge ede streecken.
- 24 – 8 – 1610 .
Maken van de dijk naar het Zuiderhoofd op de haven van Stavoren.door Wijbe Pietersz.
- 29 - 8 - 1610.
Wijbe Pieters, mr. timmerman, belooft zijn werk goed te doen.
- 29 – 8 – 1610.
Opgave van kosten gemaakt door rentmr. Gerrijt Pietersz.
- 2 – 9 – 1610.
De Magistraat besluit een goede en bekwame nieuwe school te bouwen op de plaats van de oude.
Burgemr. Wijger Galthijez en Sijtzie Arentz worden hier speciaal mee belast.
- 2 – 10 – 1610.
Omdat Gerrit Pieters het rentmeesterschap niet langer kan waarnemen volgt Andries Andries hem voor het lopende jaar op.
- 7 – 11 – 1610.
Het huis van Ock Feijckes, buiten de Noorderpoort, wordt door de stad aangekocht. Het materiaal wordt ten profijte van de stad gebruikt.
Mr. Pieter Alberts uit Leeuwarden wordt aangenomen als meester en organist. Hij moet en heeft beloofd om op iedere predikdag voor en na de preek psalmen en een paar muziek-stukken te spelen. Hij moet in de winter een iedere avond tot believen van de magistraat een uur op het orgel spelen.. ook “De Friese orgels” blz. 349
Een keer helemaal uitwerken!
- 28 – 11 – 1610.
Maatregelen tegen vreemde kooplui.
- 5 – 2 – 1611.
Electie van niyuwe raetsluijden bij den magistraet ende raetsluijden gedaen in voeghen als volcht.
Noordwestkwartier: Jacob Floris, Andries Andries Oudewaghen.
Noordtoostkwartier: Pieter Allerts, Jacob Poppes
Suijdoostkwartier: Allert Allerts Soutman, Pieter Sipckes
Suijdtwestkwartier:Douwe Allerts, Douwe Sijmens
Joost Janz is karckvoochd geordt
Barndt Janz is gasthuijsvoocht geordt.
- 14 – 2 – 1611.
De magistraat besluit 12.000 car. gulden te lenen om: Een nieuwe zeedijk te maken. Te beginnen achter het stadshuis tot aan het gedemolieerde blokhuis.
Het verdiepen en verwijden van de zgn. Munnicke sloot van de Zuider Staverse Meer tot aan de stadsgracht en van de stadswal tot aan de zuiderzijl. Het maken van een stenen pijp op de post in de stadswal en een goede houten brug over de zuiderzijl.
Ook een keer uitschrijven!
- 24 – 4 – 1611.
Scholte Martens, burger van Stavoren verklaart dat hij nooit iets tegen de magistraat heeft ondernomen en als er publicaties circuleren met zijn naam eronder, dan heeft iemand anders dat buiten zijn medeweten gedaan.
De Dijksged. van Wijmbritseradeel, H.O.N. en Utingeradeel c.a willen de Noorderdijk verhogen en verzwaren. Stavoren wil de dijk dan verder verhogen tot aan het noorderhoofd.
- 19 – 8 – 1611.
In een volgende brief belooft Stavoren dit stuk dijk te maken in 1612 en uit de stadsmiddelen te betalen.
Ook Jacob Binckes ondertekent.

15 – 2 – 1612.

Electie:

Noordtwestquartier:Focke Tietesz en Sijtzie Aerntsz

Noordtoostquartier: Thomas Gerrijts en Jan Allert Hasssels

Suijdttoostquartier: Otte Rommerts en Rijnerdt Feijhles

Zuijdtwestquartier: Claes Allerts en Pieter Pietersz d'olde T⁶⁴ Fockes.

17 – 2 – 1612.

Andries Andries ook voor dit jaar benoemd tot rentmr.

17 – 2 -1612.

Thomas Sipkes benoemd tot ontvanger. Zijn jaargeld bedraagt 18 cargld en de honderdste penning van zijn ontvang. Handtek: Thomas Sijpkesz.

17 – 2 – 1612.

Benoemd tot bouwmeester: Jelle Poppes voor een jaargeld van 25 cargld.

5 – 3 – 1612.

“Burgemrn, schepenen ende raedt der stadt Stavoren, mitsgaders de geswooren ende geeligerde gemeentsluijden aldaer, collegialiter bij de anderen opt raedthuijs vergadert wesende hebben eendrachtelijck geresolveert ende beslooten dat men nu eerstdaaghs ende so haesten doenlijck sal zijn die vaert genaempt de Delft sal verwijden. Als namptlijcken van de Dubbelde Straete af noordt opgaende ses en dertich holdtvoeten wijdt tot aen die noorder stienen post toe, op eenen ijder zijde d'helfft van 't landt aff te graven. Te noord opt clooster vier en dertich holdtvoeten wijdt, op elcke zijde van dien gelijcke veel aff te graven ende neffens dien de Dubbelde Straete gelijcke vier en dertich holdtvoeten wijdt te macken”. “Sal oock die Delft voorschr. overal langhsheen gelijcke diep gegraven werden als die Munke Sloot int verleden jaere diep gemaect is. Item sal d'selvighe vaert oock mede van handt op beide zijden met eeiijkenholt besluijt holt worden. D'opstaende paelen viertien holtvoet langh, acht duijmen breedt ende ses duijmen dick. Vier holdtvoeten van de graffte eijnde aff te meten. Die welcke met een heijmer groot bequamelijck geslaghen sullen worden tot discretie van de opsichters daertoe te ordineren, so dat d'selve eenen ijder opstaende palle derdehalff holtvoeten van malcanderen sullen comen te staen. Die leggers ofte sluijdtholten sullen 't aldermeesten langh moeten wesen 21 holtvoeten, acht duijmen dick ende ses duijmen breedt bij de smalste eijnden te meten. Alles sonder enighe wancant ofte spijn, dewelcke dicht ende prefect op malcanderen gelast. IJder las andehalff holtvoet langh gemaect sullen worden”.

“Is oock noch mede beslooten dat die Suijderzijlroede van gelijcke diepte als de Delft verdiept sal worden. Achtendertich holtvoeten wijdt met sluijdtwallen te maecken als vooren gedisponeert is”.

“pijp in die Noorderwaterpoort ofte Innevaert van wijdte,hoochte ende diepte als tot behoef ende proffijit van die stadt bevonden sal worden te behooren. Actum..... den 5^e martij 1612”.

Claus Drijverz. Brouwer, Wijger Gaelties, Toenis Rutgers, Jacob Binckes, Allert Thomas, Allert Allertsz, T. Fockes, Sijttije Aernts, Douwe Sijmons, Tomas Garrijts, Jan Allerts Hassels, Pijeter Pijeters ou, Pijeter Allerts, Pijeter Reijners, Pijeter Auckes, Joost Aants, Jelle Jansen, Poppe Allerts, Foecke Tites³⁰. F. Andringa.

5 – 3 – 1612.

Achterevolghende voorgaende resolutie in de voorgaende naeststaende acte gementioneert is mede geordht, geresolveert ende beslooten dat die burgermnr deser stede op te oostzijde op te olde burchwal, bij de huijscamers ende schuijers aldaer staende langhs, wij vuyjt daer eerstdaeghs een goede en bequame straete sullen doen leggen ende laeten maecken. Acht holdtvoeten breedt ofte so veel meer ofte min als goetd ende proffijttelijck befonden sal worden toe te behoren ende dat tot coste ende lasten van de geenen dien hun die plaetsen ende steden aldaer voor D'welcke costen bij de voeten opgenomen ende bij de burgermnr ende hun gecommiteerden omme geslaghen ende gequoteert sullen worden. Doch bij aldien eenighe burgeren ende innegesetenen aen de selve straete seeckere quantiteit balstien begeren te leveren, sal d'selve haer betaelinghe indie oncosten van de straete te maecken.

Actum aldus gedaen, geresolveert opten raethuijs binnen Stavoren desen 5^e martij anno 1612.

Claus Drijverz. Brouwer, Wijger Gaelties, Toenis Rutgers, Jacob Binckes, Allert Thomas, Allert Allertsz, T. Fockes, Sijttije Aernts, Douwe Sijmons, Tomas Garrijts, Jan Allerts Hassels, Foecke Tites³⁰, F. Andringa, Pijeter Sijpkesz.

29 – 5 – 1612.

Besteding van het opgraven van de Delft op het zuid.

27 – 1 – 1613.

Brouwers en bierstekers wordt verboden op zondagen en voor zonsopkomst en na zonsondergang bier uit te zetten. Herbergiers, tappers en slijters mogen op deze tijden ook geen bier inslaan. Bierstekers e.d moeten bij de invoer van bier de cedula van de pachter kunnen tonen waar uit blijkt, dat zij de accijns hebben betaald.

- De contributie (Wijmbritseradeel en H.O.N) moet een buitenbeugel paal slaan achter de stad Stavoren aan de westkant van de zijl tot aan het gedemolieerde blokhuis en twee duikelhoofden maken en onderhouden, maar doet dit niet. Stavoren protesteert verschillende keren bij G.S. en verzoekt G.S. om dijkgraaf Hettinga opdracht voor dit werk te geven.
Verzoek aan G.S. tot reparatie van het beschadigde noorderhoofd.
- 13 – 2 – 1613.
Dominee Adamus Westerman krijgt ieder kwartaal 125 car gld salaris. F. 65 Fockes.
- 25 – 7 – 1613.
Besteding van 3 percelen aardwerken, uit te graven uit de noorderhaven.
- 16 – 9 – 1613.
Sijuerdt Annes zal de stad in 3 termijnen 150 car. glds betalen voor het ophogen en repareren van zijn sluitwal.
- 9 – 11 – 1613.
“vergaedert wesende , gestempt, resolveert ende besloten dat het clochuijs nijet wel reparabel sijnde, eerstdaghs die clocken int selve clochuijs hangende op te wal gesett sullen worden. Alle quaet ende onheijl die bij gebrake van alsulcx gewenet ende voorkomen mach worden. Alles tot nader dispositie.
- 5 – 11 – 1613.
Instructie voor de schoolmeester.
- 16 – 12 – 1614.is geresolveert dat Tziedtger Rijuerdtz, als rector met twintich zijner schoolieren so latinsche als duijtsche om ha....op tenschool. Die schoole sal gehouden wesen ende latijnsche alhier te school sullen mede bij den voorgen. rector te schoole gaan ende de schoolpen. van dien alleen ontfanghen en genieten. Sal dien volghens mr. Wopke, orgalist wederom metten ouvrighe sijnder, tot noch toe bij den rector mede geleert hebbende, wederom in de plaetze van die onderschool treden ende die selve tuijschen dit ende Lichtmissedach naestcomende aldaer leren ende instrueren gelijk oock mr. Doede tot voorschr. dach toe zijne scholieren bij hem behouden ende instrueren. Ende nae Lichtmissedach sullen mr. Doede ende mr. Wopcke die resterende scholieren halff ende halff deelen ende elcx d’zijne naestelijk leren ende instrueren, mits elcx d’helft van de schoolpenningen genietende, met ock t’gene dat van bij schoolmr. geraecken sal op te comen
Actum den 16 x bries 1614.
- 23 – 12 – 1613.
Stadsreglement. Het is verboden vuil in de Delft te gooien, nu die pas is verbreed en verdiept.
Om brand te voorkomen, geen as vermengd met vuur buiten de huizen gooien. Enz.
- 7 – 1 – 1614.
Electie nieuwe raadsleden of gezworen gemeentsluiden.
Noordwestkwartier: Andries Andriesz olde burgemr. en Fucke Titesz
Noordtoostkwartier: Pieter Allerds en Jan Allerds
Suidtoostkwartier: Allerdt Allerds olde burgemr en Sijuerdt Jacobs
Suijdtwestkwartier: Jelle Melijs en Pieter Pieterz d’olde. Getekend: T₆₆ Fockes.
- 8 – 2 – 1614.
Andries Andriesz olde rentmr. is voort komende jaere int selve office gecontinueert.
Pieter Thomasz is voort lopende jare voor ontfangher van de florenene rentmr gecollegieert.
Scholte Martens is voort lopende jare voor kerckmr. geordoneert.
Thomas Hannes ende Jasper Dijlen zijn beiden voor gasthuijsvoochden voort lopende jare geordoneert
“Jencke Roijntzies, olde wachtmr. is geordoneert voor stadsbode omme t’selvighe ampt wel ende getrouwelijck te bedienen voor den profijtte van vijftich car. gulden jarlijck, met den 35 strs *weeks* van den lantschappe opkoomende.. Daeran vrije waaghouders ’t raedthuijs daerin bij Gilbert de Schot bewoont ende gebruijckt wordt, met ock vrije turffbrant. ’t Oprapen in ’t boelgoet tottet bodeampt alsnu behoerende. Des dat hij ock gehouden sal wesen ’t marcktmrs-ampt te bedienen bij pro..... Also gedaen”.
Enz.
- 24 – 2 – 1614.
“Is geresolveert dat men een nijeuwe brughe van greenen holdt sal doen maecken neffens de steijger over die olde stadtsgracht op ’t landt Allerdt Thomas bij den zuijdersijl naer ende die voorgen. steijger te bestraten. Alles tot laste van die stad Stavoren”.
Geordoneert en gecommiteert burgemr. Thomas Rutgers en Wijger Galthijes.
- 3 – 3 – 1614.
Benoemd tot wachtmr. en bouwmr. Harmen Janz Bode.
Hij verdient als wachtmr. 40 gulden per jaar. Als hij ’s nachts zelf wacht houdt krijgt hij dubbel wachtgeld dat door de burgerij wordt betaald. Verder zijn deel van de boetes.
Als bouwmeester krijgt hij 25 gulden en als er grote werken worden aanbesteed iets extra’s.

Geschil tussen Reijn Jochems en andere burgers over de gerechtigeden van 3 huissteden, waar nu de woningen van Jacob Feijtes, Maerten Heijns en Laes Heres op staan.

29 – 4 – 1614.

Artikelen waarin wordt vastgesteld welk gedeelte van de zeedijk ten noorden van de haven ten laste komt van het land en wat Stavoren moet betalen. Opgesteld door Jelmer van Feijtsma, ontvanger generaal in overleg met de Magistraat van Stavoren.

Hieronder: “d’stadt Stavoren compt jaerlijcx van ’t lantschap vijftien Liewarder schuijttten swart ende vijftien schuijttten witte turff, tzamen dertich swart ende witte halff ende halff, omme in die corpseguarde gebrant te worden. Daervoor de stadt jaerlijcx placht te ontfanghen f 75 - -.”.

21 – 12 – 1614.

Besluit tot opslatten en verwijderen van de oude stadsgracht en het maken van een “besluiting” om er een goede vaarweg van te maken voor pramen en schepen, zowel heen als terug. De modder, aarde en slijk zal op het land naast de oude gracht geworpen of gekruid worden om dit land op te hogen en er goede huissteden te kunnen maken, omdat de stad van dag tot dag toeneemt in inwonertal. De eigenaren van dit land mogen het daarom niet langer voor weiland of bouwland gebruiken.

Overeenkomst tussen de dijkgraaf en de dijksgedeputeerden van Wijmbritseradeel, H.O.N, Utingeradeel en de stad Stavoren. De noordersluis moet geheel los worden gegraven. Men besluit hiervoor geld te negotieren.

Dit is een copie van de oorspronkelijke acte.

18 - 8 – 1614.

De magistraat verleent Jan Cortten voor 16 jaar octrooi om materialen vanuit Holland of elders te mogen invoeren, verwerken en opslaan.

Electie van de raedtsluijden ofte geswooren gemeentsluijden der stede Stavoren den 1615 gedaen den 30^e januarij anno 1615.

Noordwestkwartier: Jacob Floris, Floris Jacobs

Noordtoostkwartier: Thonis Rutgers, Thomas Gerrijs

Suijdoostkwartier: Scholte Martens, Oene Martens

Suijdtwestkwartier: Jacob Binckes, Sijtzie Ottes

Kerckvoochdt: Scholte Martens, docter Elius Heijdoma

Gasthuijsvoochden: Jasper Dickes....., Oijcke Jelles.

Gasthuijsmoeder: Barthhijen Jans..... In plaetse van Raijcke Andries geord. met Taijcke Arents.

30-1-1615

Op huijden den naestlaesten januarij 1615 hebben recht ende raet, bij den anderen opt raethuijs collegialiter vergadert wesende, eendrachtelijck geresolveert ende besloten dat men eerstdaghs uijtschrijvinghe sal doen om te besteden seecker een boven *tronij* op ten clockhuijs te maecken op het olde fundament omme die clocken daerinne te moghen hangen ende dat op allen allsodanighe conditien ende artticulen als dan ten tijde bevonden sal worden te behoren.

Ter ordonantie van gerechte ende raedt voorschr. bij mij T₆₆ Fockus. 1 30 1615.

31 – 1 – 1615.

Benoemd tot rentmr. Andries Andries. Hij moet zelf de restanten zoveel mogelijk invorderen. De wachtmr. en de bierdragers zullen hem daarbij helpen.

10 – 3 – 1615

”Op huijden den 10^e martij anno 1615 zijn burgemrn, recht ende raedt der stadt Stavoren, t’zamen bij den anderen op ’t raethuijs vergadert wesende, eendrachtelijck geresolveert ende geslooten dat also geacht wordt ’t fundament van’t olde clockhuijs niet guedt te wesen om daeroppe een stienen thooren te bouwen sal men daeromme een guedt bequame clockhuijs op ten voirge plaetzedoen bouwen ende optimmeren omme die clocken daerinne te moegen hanghen. Ende dat tot te timmeringhe van dien sal opgenomen worden bij de kerckmrs deser stede totte somme van 1500 ld op drie jaeren, te weten ijder jaere 500 ld, mits dat die burgemrs, recht ende raedt vanwegen d’ stadt voor de principale *zomme* vast sullen staen ende omme tot .. van’t selve werck sal men stracx om twee ofte drie bequame timmerluijden ontbieden omme een guede bequame besteck te maecken ende dien volgens voirts vuijt schovinghe te doen omme op eem seckere gepresigeerde dach te procederen totte bestedinghe van de bowinghe ende optimmeringhe van’t selvighe clockhuijs op allen alsodanige artlen alsdan in raede bevonden sal worden toe te behooren. T’oirconde onser handen hier onder gestelt op dach, jaer ende maent als voren.

Douwe Douwes, Thomas Fijekesz, Douwe Sijmons, Wijgger Gealtus, SAijttije Aerndts, Claes Drijverz. Brouwer, Allert Thomas, Jacob Florijs, Florijs Jacob, Toenij Rutgers 51.

Sijtije Ottes”.

17 - 3 - 1615

”Volghende voorgaende acte van resolutie hebben burgemrn, recht ende raedt ter presentie van de kerckmrs deser stede, t’samen bij den anderen opt raedthujs vergadert wesende, d’sacke mr. Abraham des stadt Bolswardt mr. timmerman een per sch...ghe (beschrijving?) alhier binnen Stavoren ge...(geraamd?) sijnde gecommuniceert ende overgeleijt omme een bequame clockhujs in voorighe acte gementioneert te maecken. Ende alwaer van d’selve mr. timmerman al een patroon ontworpen en seeckere artlen geconcipeert ende gemaect hadde,. waeroppe die bestedinghe vant selvighe werck gedaen solde worden. En wij dan t’sam onder handt met die voorgen. mr. timmerman voorgemelte werck overgeslaghen ende tsamen gecalculeert hebbende alsselvighe welderde halff duijsent car. gulden solde moeten kosten voor ende aleer ’t selvighe werck behoorlijk opgetimmert ende gemaect solde connen worden. Om nochtans totte timmerringe van de selvighe bij voorgaende acte meer nijet geconsenteert en is als één duijsent vijffhondert car. guldens ...So is dien volghens op huijden door ondergeschr. eendrachtelijck geresolveert ende besloten dat die kerckmrs voorschr. eerstdaeghs sullen procederen totte bouwinghe ende timmerringe van een stienen tooren. D’selvighe so verre macken totdat die vijftien hondert car. gulden in voirghe acte gemelt, bij hun daertoe op....., sullen wesen verbouwt ende vertimmert nampelijckI die daerinne sullen mogen strecken sonder meer ofte ’t warezij daertoe wijder last vercreghen omme alle ’t werk also te doen. D’selvighe kerckmrs present zijnde dat aengenomen hebben nae te comen endevan op alles guede stighe toesicht te hebben dat ’t werck wettelijck in guede ordre, ten meest oirbair ende profijtt gedaen ende verricht sal worden. Actum aldus gedaen ende gesloten opt raedthujs voorschr. den 17^e martij anno 1615”.

20 - 7 - 1615.

Een advies van de Staten over de fortificatien van Stavoren aan de Magistraat. Men wil de verdedigingswerken van Stavoren, aangelegd door Willem Lodewijk repareren of verder uitbouwen.. De Staten geven hiervoor 9000 gulden ineens. Te betalen in 2 jaar.
Het afschrift is van T₆₇.Fockes op 17 - 7 - 1615

Electie van raadsluiden in 1616

Noordwestkwartier: Harmen Janz Bode en Jacob Florisz

Noordtoostkwartier: .Laes Heres en Jacob Gerbens

Suijdoostkwartier: Scholte Martens en Gerrijt Gerrijts

Suijdtwestkwartier: Douwe Sijmens en Douwe Allerts

Karchvoochdt: Andries Andriesz

Gasthujsvoochdt: Thomas Douwes

Rentmr: Andries Andries voorschr.

Ontfangher: Thomas Sipckes

31-1-1617.

Verkiezingen: Fol. 11

Joost Pieterszn Jongestall tot rentmeester, Jellert Wybeszn Jellema tot ontvanger, mits dat zijzelf in hun officie gehouden sullen present. de rente van sulx schatting en florenenrente selfs op hen .. vorderen mits dat hun d’wachtmr deser stadt

4-7-1617.

Fol. 12. Sal negotien ende opnemen op interest so... t.. hondert die.... achthondert a gld ’t stuck twintich stvrs doende ende voorde hantvast (?) bij revisie tot .. ban.. vande bestaende kercketoorn omme daer nevens de daten op’t .. te ... betalen. Mij onderges. van de presiderende burgmr Andries Andries aangegeven.....

Blz. .. (foto)

31-12-1617

Des Warnseren sloot. Den xxxi decembris 1617 is bij de Magistraat der Stede Stavoren sampt bij geswooren gemeentsluijden aldaer tesamen opt Reathujs bijde anderen vergadert zijnde eendrachtelijck geresolveert ende gesloten, dat men vermist d onvermogentheijt van d selvigher stadt, des stadt ~~graffe~~ ~~---~~ (= doorgedaald) Recht vant Octroij omme die meeren wateren en plassen tot landt te moghen maecken aen guede bequame en wel gespecialiseerde personen (kantlijn: van ’t selve landt daarvan te genieten?), voor wien swaren (?) zommen gelaeten (moetten selvighe meren te comen) sal moogen cederen en in deijlen over te draghen, des dat die eigendom van de selvighe ghehouden sulxs zij van Stavoren totte drie (?) holten dam voorbij tot in die Mora, ende voorts van de Galema dam tot indie Vluysse (=Fluessen) toe, een guede bequame vaerbaere vaert opte diepte te maecken, nampts ten plaetze daer(?) dien (?) nijewe vaerd gelecht sal worden, boven hondert ende opte bodem tachtich holtvoeten breedt ofte wijdt ende overall ses holtvoeten diep (tussen de regels: maecken) te graven, dat men met landtwielen (?) ende crab(?)schuytten aldaer bequaem sal moghen vaeren ende vloeten alle e..s(?)

behoren tot gerieff ende compverteijte van desselfs stadt ende om idere ingesetene deser lantschappen deselve van d.. hebben, s..le aldus gedaen ende gesloten opt Raedthuys voorsegd op dato utsup. Mij onder geschrefent ^{31 12 1617} T. Fockens.

31-1-1618.

Fol. 13. Electie van de Raet ofte gest... luijden van Stauren van de jaren ...
NWQ: Andries Oudewaghen en Joldert Jellema. NOQ: Thomas Gerrijts en Albert Lubbesz. SWQ: Douwe Renners en Gerrijt Saeffers (Saeckles?). SWQ: Tzierck Rennerts en Sijthyen Ottesz.

27-2-1618.

Fol. 14. Verkiezingen: Joost Jongestall tot rentmeester, Joldert Jellema tot ontvanger, Douwe Jans ... en Frans Tetmans tot kerckmeester, Ruert Pieters ... en Laes Heres tot gasthuysvoogd.

Fol. 15 (zwak, niet goed te lezen).

Fol. 16 en 17

26-8-1618

...hebben de magistraat ofte wetholders deser stede Stavoren metten gesworen gemeentsluyden aldaer Jacob Jansz Cuyl en Pieter Pietersz Butter mr timmerluyden van Heeringhuysen deur ordonnantie bij haere stadts rentmeester Jongestall da... belaelen een duijsent drie en dertigh car gulden, voor de t...e behalve sekeren vier duijsent car gld die zijn met verleden jaer 1617 voor de eerse s... opt handt ontfangen hebben, vuijt ... het maecken van de stadts kerckethoorn haerluijden t' andere tijde aenbesteedt voor vijf duijsent en een hondert car gld 't stck twintigh stuivers en aend soo dat haer Jacob en Pieter vuijt zaecke vandien noch staet te ontfangen twee duijsent vier en 't sestigh car gld, stuijvers doende als boven, darevan zij Jacobidagh in de taxering jaert 1619 vier duijsent drie en dertigh car gld verdren worden te g..ende Jacobidagh in de jaere xvie en twintigh van geleijcke duijsent vijer en twintigh cat gld voor de vierde en laeste termijn in volle betalinge van de secke onghelaten sullen mogen ontfangen, dach nae ze een termijn van vijff offte zes weeken inbegrepen alle ver....s ende ju...e halen van't besteck en accoordt dien aangaende gemaectt ende met goede andacht nader zijet gec.. tracteert. In datem 8^e julij 1617: Ende sa... den deselve kerckethoorn tot nochtue in't geheel volmaectt nijet op gekeurt en is vuijt genomen 't laij (lei) en loodt daerop overal gevisiteert zijn voor goedt waren bevonden is, behalve dat de acht stijllen daer die poort boven op is staende om (?) geven van doen anderhalff voet hooger met loodt kont somme (?) gelijk beneden bekennt sal moeten worden, gelijk door voorschreven Jacob en Pieter alsoo te doen hebben belast alsoo te sullen voldoen mag nog gelijcke zij Jacob en Pieter voorsegd noch oock metten aengenoomen ende besoe..t (?) hebben, alsulx daer bij d... ste dat bij de Magistraet en Raetspersonen alleen gesamentlijck ver (compl) of (clein) pleerdt (?) zijn deur crachte met in holden van de 34^e art(ikel) van 't besteck, ofte andersints in d...echt 't v..rdicheijt (?) b... voor goedt bewijes, dat zij aennemers rant...lijk de thoorn op te solder (?) datt die clocken boven zij hangende vervolg fol. 17) loodt oock sullen gehouden van eersten te leggen en bhoorlijk te doen maecken, sonder gevaar te genieten. Bijt selvighe alsoo volcomen te voldoen ende haer die indicatiere (?) ende voorige heeren Magistraten en Raetspersonen ander waeren (?) voorts als taeck st... hinwaerts v..s...gie (?) thoorn best... is op coopman (?) ambacht moet dien... in Hollant eenighsints gebruijckt de in vol..maete (?) zijn aennemers in sij haeren n... sij heren hebben doen beloven (of: belonen) deselve ... ernst daerop ... sen omme deselve thoorn bij mr. timmerluijden haer, des vestaen in laten dito tu... om.. al worden te... bij r..chtighen op't d selve in alles 't besteck conform zij opte .yist, ende bij geval daerom in't eere ofte andere goet manckeren ofte geval bekomen zij aennemers 't selve ten behoren dest doenlijck (doen vuijt) mogen tot goede diferentie vande goede en parth.. manieren zi.. te overstaen (?) vordering art(ikel), ... gedaen en geaccordeert op't Rechthuys te Stavoren te hebben die voorge(noemde) Jacob Cuyl en Pieter Butter voor hun en de presiderende Burgemeester ende B...retl.. van Stadtstweche ... verteijckent en ondegeschreven) opdracht jaer ende maand al vooren bij a...

Dit merck is geset door Jacob Jansz Cuijl. Pieter Pieters Butter. G ²⁸ Allerts¹⁶¹⁸ en T ⁷⁰ Fockes¹⁶¹⁸.

Jacon Jansz Cuijl en Pieter Pieters Butter

Hollant doen condichmagistraet

der stede Stavoren

..... Jacobi anno 1619quitantie hier

..... dies tijt gepasseert en duijsent vier en dertigh

car gulden t stuck alles xx stvrs betalinge

....

....

..... hartelijk bedancken betalinge

..... mij Jacob en Pieter voorn heb

....ten

sullenvoor
..... met
.....
binnen Stavoren dat hijverteijckent
..... huijden den xx xbris anno 1620.

22-10-1618.

Fol. 18: Op huijden den 22 octobris 1618 zijn Burgemrs en Raedt der stadt Staveren gezamenlijk op't Raethuijs bij d' anderen vergadert zijnde ende eendrachtelijk geresolveert ende gheslooten dat men van weghe deselve stadt voor eyghsaf(?) opdragen ende toegestaen sal alsulcx daer bij dese(?) (~~hebben~~ ~~opgeh.~~?) **Claes** zn(?) **Rolwaegen**, de gerechten helft vande meeren wateren en hun pulen ende plassen nae volgende t' Octroij bij den raedt en staten van V(ries)landt gegunt ende verleenicht omme van de selvighe helft beijde die Grietsluijden **Eypema** en **Bottinga** met de ontfanger **Jan Martens** Gravius (?) elcx alsoodanighe porthijen ende aendeel toe te staen ende voorts over te dragen, als t haer elcx in t haere argemantt ende zij sullen begeeren te hebben. Opdat zij d' saecke van t landt te maecten sament ale lijcken (?) sullen t helpen vorderen ende avanceren ende voor sowel d andere helft vandien belangen is is te mede geresolveert dat men d selve heft (helft?) tot behoeve(?) ende profijtte van die stedt sal behalen omme daer meede (of: meeste?) ec..(?)taen(?) eenige heeren en guede vrunden te doen(?) accoorden ende gerieven ('t haerde belovende) op dat deselve zaecke (?) (kantlijn: soo... daghs bij dese t handt genomen en) tot een guede successe ende effecte sal moegen gheraecken: Actum aldus gedaen en geresolveert op't Raethuys voorsegd op dato ut supra. (afsluiting: T aerchst T oirconde aen van ..ech te ende Raedt voorsegd bij mij T. 22-10-1618 Fockes 70.
(N.B. Jan of Johannes Martens is ontvanger 1618, 1621)

Blz. 19: Jan Harmensz Bierdrager deser stede op't Raethuys bierdragersampten....

Blz. 20 (nazien).

1-2-1617

Verbod wegens de Opcopers op marktdagen met de ... vertegen d.. te be..en (?)

Op huijden den 1^e februarij Anno 1617

Vischvercopers

23-9-1619

Blz. 21. Reliqua en bewyst ... hondert ses en twintigh car gulden en .. Rente zedert .. van w: Ta.. van dycxtra

15-6-1620.

Fol. 73: Aen de E. Mog. Heren Ged. Staten van Frieslandt verthoont met alle eerbiedinghe de Magistraat der stede Stavoren, dat de heeren Harinxma cum cocijns rede doende sijn om de meijeren en de wateren bij Staveren droogh te maelen, ende de vaerten daerinne te leggen. Ende de wile (?) met een der Warnser Sloot ende de Greuns droogh gemaectt werden, sulcx dat de Vaerten door den Greuns ende Warnsersloott lopen na bequamelijck verdiept comen worden, waer soe eenige dorpen in Hemelummer Oldephart en Noordwolde ende daer omtrent gelegen gehouden sijn, die hen ook sonder twijfel totte verdiepinge van den vaerten des versocht sijnde wel sullen laten induceeren (=invoeren) ende 't gemeene beste daer aen is gelegen, dat de gemelte vaerten nu met een inconformiteit vande andere nieuwe vaerten werden gemaectt. Soo versoect de magistraet gedienselijck dat U. E.M. gelieven den heeren Douwe van Epema, Grietman over Hemelummer Oldephart ende Noordwolde te committeeren (gelijck hij inde jaere 1610 al is gecommiteerd). Ende stont in margine van requeste, geschreven als volgt.
De Grietman Epema wordt mits dese geauthoriseerd en gecommiteert ten fine alhier versocht actum 15 junij 1620.

Ter ordhtie (ordonnantie = bepaling?) der gedeputeerde Staten van Vrieslandt, ende was verteijckent H. Hijsma met eenighe streecken en haelinghe. Ende stont noch geschreven in mergine als volgt. De post, te weten de ingesetene van dorpen gehouden sijnde tot opslatting vande Warnser

Fol. 74: Sloot en gans 't inducieren totte voorsegde opslattinge, indien doenlijcke indien niet, de voorsegde opslatting te doen besteden op dubbele costen ter ordhtie (?) als voornoemd. Ende getteijckent H. Hijsman met eenighe streecken en foeghen. 't Originale deses is loopende (?) onder opteijckent ende bevestigt (?) als van inbruijck (?) van mij secretaris binnen Stavoren den xv junij 1620. Get: T. 72
Fockens.

Op huijden den 5^e januarij anno 1621 sijn Recht en Raedt bij malkander op 't Raethuys collegialiter bijeen vergaedert gecomen om en als hun verthoont en te voren gelasten seeckere missieve (=bericht) hercomen vande E. Heren Octroijanten vande Bedijcking van de meren bij Stavoren gelegen, waarinne sij onder andere versochten de groote vaart ofte Rijnsloot (Ringsloot?) bij Warns op Scharl om en alsoo voorts naer Stavoren in Rijnsloot also leggende te vergroten en alle voorsegde de grote vaart ten

commoditeijt vande Staet te maecken. Waerop voorsegde Recht en Raedt naedat sij de saecke op te proffijttelijckst (kantlijn : ondergelegd en malcander gecomm= maert hebben) geresolveert en besloten hebben den sij ~~heren~~ den contracten tuschen hen en de heeren Octroijanten gemaect zijn alle sijn pointen en artlen (artikelen) willen achtervolgen ende doen achtervolgen sonder in eniger-

Fol. 75 (foto) leye manieren te gehengen? en gedoghen dat int selve contract enichsints novatie gemaect soude mogen dan begeren d'selve (kantlijn: als voorsegd aen (of: in) alles) t achtereenvolgens ende naegaen actem aldus gedaen opy Raethuijs voorsegd huijden den 2^e Januarij Anno 1621.

Gecondtio? van Recht ende Raedt voorsegd, Absente Secretarij F₃₀ Eikema 5 1 1621.

Op huijden den 1^e martij Anno 1621 Recht ende Raedt op Raethuijs bij malcanderen sijnden wesen op het schrijven van E. Heren Octroijanten aen hen overgesonden sijnde dato den 27^e februarij Anno voorsegd

Insesteren alsnoch bij voorgaende resolutie, ~~noch niet verstaen dat~~

Actum aldus gedaen op Raethuijs huijden op dach en utsupra.

In kennis van mij: F₃₀ Eikema 1 3 1621.

13-1-1623.

Fol. 72. Burgemrs, Schepenen en Raedt sampt de gesworende gemeentsluijden tot Stavoren vergadert op versoek van Otte Inners voor hem ende mede vanwege Tiede Galties ende Hisse Lyckles als mede crediteure van w: Pieter Sywerts en Jeltie Pieters bij meeste stemmen gerest.lieert (?) en besloten dat men eerst daeghs benefens d andere crediteren sal doen vernemen hoe verrekening (?) stel van w (?) voor de E.M. Heeren Willenburgh als Commissaris geprocedere indien volgens mette eerste so veel mogelijk alle dilligentie te doen dat de vercopinge bij de welgedegte (?) E.M. Heren Comm. Van de debiteuren huijsen (?) sal noch worden geven op de evenwel (?) de stadt ende de andere crediteuren deser toe recht hebben moghen worden gecontenteert. Get. Ut supra. J. 35 Jongestall en Otte Reyners.

Fol. 75. Burg. Claes Allerts en Rienck Rinckes nu tegenwoordig volmacht.

15-5-1623.

Fol. 76. Op huijden den 30 julij 1623 compareerden op 't Raedthuys binnen Stavoren collegialiter Burgemeesters, Schepenen ende Raedt, sampt gesworen gemeentsluijden alsoo hebben eendrachtelijk geresolveert ende besloten dat men eerstdaeghs bijeen sal vervoeghen tot Coudum aen de E. Here Douwe van Epema, Grietman van Hemelum Oldefaert en Noordwolde ende eerstelijck met aller dienstbaerheyt te vesterken? dat de E. welgedachte here Grietman wil gelieven ons te maintaineren (=onderhouden of handhaven) int ophaelen vande scheijdinge? en vuycken inde Rijnsloten van de Meren staende endie onder de jurisdictie van hem behoren, door sijn Adsistenten ende Dienaeren op te haelen en deselve langhs heen? (of hem) van enigh viskerijen te suyveren ende bij alde welgedachte Grietman en sulx te doen onwillig moghte blijven is eendraghtelijk geresolveert en beslooten dat men tot peryckel? vande Stadt en s..lve? schade den en vuycken in de Rijnsloten en elders staende daer de stadts wachtmeester en bierdraegers ..sulx? laeten op haelen sonder costen enigerlije wijsen eenigh versuijmmynge t doen toecomende hebben Recht en Raedt deser mette haere gewoonte hantschreijvinge bevestigt. Huijden op dato ut supra.

Douwe₁₆₂₃ Douwes de Jonge, Allert Thomasz, Thomas Sypckes, Douwe Sijmonsz, O.₁₆₂₃ Allertsz, Laes Heres, Sijtije Aerntsz, Jacob₁₆₂₃ Gerbrants, Douwe Tomas.

17-11-1623.

Fol. 77. Op huijden den 17^e novembris 1623 geresolveert en besloten dat men voor alsnog ende tot naeder dispositie de Backers sal belasten om hen niet te vervorderen enige broot aen niet (?) wthedinsche (?) persoonen te vercopen om buijten de stadt gevoert te worden, ende dit te lange hen bij de Recht ende Raedt worden, anders sal worden aangedient n geconsenteert. Ende sullen de backer 't broot wegen xi pont niet hoger noch te minder geven als xii stvrs bij pene ende verbeurte van een geheel jaer gesusineert te sullen wesen v..hen (?) nerigh.. enz.. enz.

19-9-1623.

Fol. 78. Op huijden den 19^e 9bris 1623 heeft Thomas Sipckes burger van wegen Symen Thomas sijn voren. Rentmeester van wegen de stadt ontfangen achthondert seven ende vijftigh car gld en vijftigh stvrs 3 penn van stadts derde parth. Item van Praedicats gelt Alderheijligen verleden twee hondert en vijftigh car gld. Item van Rectoorsgeld een hondert twaleff car gld thien stvers 3 penn, beloven deselve inde toecomende tijde mette stadt voor ontvangst te verrekenen. Or: handschrijvingen op benefens de hant van de Secr hier onder gestelt. Stonden op dato ut supra.

Thomas Sipckes, T₃₃ Feikema 19-11-1623

13-1-1624.

Fol. 79.

13-2-1624.

Fol. 80. Rentmr. Joost Jongestall (akte is doorgehaald).

Fol. 81. Rentmr. Joost Jongestall.

13-2-1624.

Fol. 82. Electie gemeensluijden van Stavoren 13^e febr. 1624:

NWQ: Agge Sijthies en Floris Hannes.

NOQ: Thomas Gerrijts en Otte Rinnerts.

SOQ: Reijner Siwerts en Allert Lubbes.

SWQ: Bruijn Jelles en Wijne Jansz.

7-4-1624.

Fol. 124. Joost Jongestall. Verwezen wordt naar de Commissaris v.d. Hove van Vrieslandt.

Fol. ... "Op huijden den 7^e augusti anno 1624.....eendrachtelijcken geresolveert ende beslooten, dat men metten eersten sal versoecken comissarium van den Hove van Vrieslant omme de here Joost Jongestall voor den selven gemelte here comissarijs te roepen ende van hem te eijnschen de rekeningh van sijn rentampt sampt de deferenten van des voorschr. Jongestalls naest voorgaende gedaene rekeningh te doen revideren so doenlijck, so niet voor den welgemelten heer comissarijs te maeken process ende voort te doen so ende gelijk de saecke vereijnschen sall. Actum aldus.... Bij ons: Laes Heres, Thomas Sijpkcs, Douwe Sijmons, Sijttije Aerndts, Agge Sijtijes, G. 60 Allerts, Tomes Garrijts, Otte Rinnerts"

5-2-1625.

Fol. 125. Electie van de gesworen gemeentsluijden op huijden den 5^e feb: anno 1625 bij recht ende raedt voor tegenwoordighe jaer geelingeert ende gecoren. Actum ut supra.

Noordwest. Anne Gerrijtsz, Sijmen Sijtuertsz

Noordoost. Joucke Piersz, Jacob Garbrantsz

Suijdoost. Gerrijt Saecklesz, Jacob Jacobsz

Suijdwest. Pieter pietersz d'oude, sijttie Ottesz

Actum aldus gedaen ende geelingeert in praesentie van mij secr. tot Stavoren, huijden den 5^e feb: anno 1625. F 34 Eikema. 2 – 5 – 1625.

7-2-1625.

Fol. 125. Electie van de verdere officieren bij de tegenwoordighe magistraet metten gesworen gemeentsluijden gedaen in voeghen en manieren nae

Feijke Tetmans rentemr.

Hijlcke Alberts ontfanger

Kerckvoochden. Folpert Jarichs, Reijner Rinnerts

Gasthuijsvoochden. Heijmen Jansz, Anne Gerrijtsz.

Aldus gedaen...huijden den 7^e feb: anno 1625. In kennisse van ons. F 34 Eikema

8-4-1625.

Fol. 122. "Op huijden den 8^e aprilis anno 1625....eendrachtelijck beslooten. de nieuwe voorgeslaegene beswaerenisse... geensints te consenteren dan dat de stede genieten ende ontfanghen den derdendeelen so wel van de oude als nieuwe impositien, ofte andersints dat d'selvighe stede van de corpusgelden van desen tijt aff werde ontslaeghen. Verstaende andersints d'selvighe nieuwe beswaerenissen te strecken tot schaede ende naedele van de steden deser provincie int generael ende onsen stadt int particulier enden neffens ons also geheel onlijdelijcken. Lastighen ende bevelen daeromme onse volmachtenomme hen naer het innehouden deses te reguleren ende in geenderleije wijse ijets wes buijten d'selvighe te approberen.....

Ter ordonantie van recht ende raedt sampt geswooren gemeentsluijden der stadt Stavoren.

F 34 Eikema".

24-6-1625.

Fol. 127. "Op huijden den 24^e junij anno 1625 comparerden opt raethuijs collegialiter burgemrn, schepenen ende raedt welcke bij desen alsnoch autoriseren ende bevelen Harmen Jansen, wachtmr. deser stede, omme hem te vervoeghen aen Agge Andries en de Allert Jelles, als volmachtighen van Menenite Gemeijnte, d'selvighe met executie te constringeren, 't sij met haelen van pant als andersints om d'costen gevallen ende gedaen bij 't kijnt van Jelle Frieskes ende tot desselffs kints costpen. betaelt, mitsgaders d'costen daerover tot datien deses gevallen. Actum aldus gedaen ende geresolveert opt raethuijs deser stede. Huijden op dach ende date ut supra bij ons: G. 60 Allerts, A Andries, W. 36 Jongestall, Sijttije Aerndts,

Laes Heres, Thomas Sijpkcs, Douwe Sijmons".

3-1-1625

Fol. 126. Conditijen ende artlen waerna de backers ende ingesetenen deser stede Stavoren op het stuck van de settinghe der broden als andersijnts van nu voortaan hun sullen moeten en hebben te reguleren. Versoecken derhalven den ondergeschr. approbatije ende moderatije van de gerechte.

"...seeckere artlenom goeden politien t'onderhouden ende op alles goede ordeninghe te hebben, den approbatije op den selvighe seer nodich is ende sij supplianten oock benefens den magistraet duer den gemenen roep seer gelasteert als dat alhier ghelijck op anderen plaetsen ut saecke van settijnghe van de prijsen der broden als andersijnts op den backers geen regard genomen wordt".

Namen der bakkers: Daerbij ges Ipe Taeckes merck, Jan Berents Kruse, Bernt Berents Kruse, Jan Mertens, Tijs Alberts, Gaerit Hilbrants. Accordeert metten principael. In kennisse van mij secr. tot Stavoren. F. Eikema. 1626

De aantekeningen in de marge zijn van 3 januari 1625.

Naemen der personen welcke voort tegenwoordighe jaer 1626 tot gesworen gemeentsluijden aengenomen sijn, als te weten.

Int noordwestquartier: Wijbrant Jongestall, Agge Sijttiesz

Int noordoostquartier: Hendrick Vrijdach, Evert Pieters

Int suiidoostquartier: Mr. Hijlcke Albertsz, Reijner Evertsz

Int suiidoostquartier: Douwe Sijmons, Andries Andriesz

Aldus gedaen, huijden den 21 feb: 1626. In kennisse van mij F. Eikema.

Naemen der stads officieren

Feicke Eikema rentemr.

Mr. Hijlcke Albertsz ontfanger

Harmen Jans wachtmr. ende boumr. met conditie dat hij bij sijn bedieninghe neerstich opsicht hebbe.

Kerckvoochden: Folpert Jarichs, Thonis Jochems

Gasthuisvoochden: Anne Gerrijtsz, Heijman Jans

Aldus gedaen.....den 22^e feb: anno 1626. F 35 Eikema.

21-4-1626..

Fol. 126a xxi-4-1626. Verpachting v.d. nieuwe imposten.

Op huijden den 1^e aprilisgehoort het rapport onser volmachten

Op huijden den 29^e aprilis 1626 hebben tot de verpachtinghe van het schudden en de till van de Noordersluijs vor een geheel jaer, ingaende den 1^e maj en eijndigende den 1^e maj a 1627, beijde daeghen metter sonnenopganh ende dat ter presentie van mij secr. tot Stavoren.

Een strijkgeld van 2 rijksd. Gestreken door Frans Eikema secr. Hij heeft (in 't geheim) f 212 geschreven.

De sluis wordt gemijnt door Harmen Claes, burger van Stavoren voor f 230.

Hij zal Allerheiligerdag en mei dag telkens de heft betalen.

Jan Jansen Heijman stelt zich borg.

29-4-1626.

Op huijden den 29^e aprilis 1626 hebben tot de verpachtinghe van het schudden en de till van de Noordersluijs vor een geheel jaer, ingaende den 1^e maj en eijndigende den 1^e maj a 1627, beijde daeghen metter sonnenopganh ende dat ter presentie van mij secr. tot Stavoren. Een strijkgeld van 2 rijksd. Gestreken door Frans Eikema secr. Hij heeft (in 't geheim) f 212 geschreven. De sluis wordt gemijnt door Harmen Claes, burger van Stavoren voor f 230. Hij zal Allerheiligerdag en mei dag telkens de heft betalen. Jan Jansen Heijman stelt zich borg.

13-6-1626.

Fol. 132. xiii-6-1626. Instructies genummerd a, b, c enz. (Jongestall, nader uitwerken).

20-8-1626.

Fol. 132. Reoluties over de Bakkers met instructies.

14-1-1627.

Fol. 126. Den E. Hooghgeleerde Dron Hendrickis Rhala, proffessorens Historiaum binnen Franker.

Fol. 137. Op huijden den 17^e januarij anno 1627 compareerde op ten raethuijs collegialiter recht ende raedt deser stede Stavoren die welcke verclaerden, gelijk sij verclaeren mits desen, tot hunne stadtpensionarijs ende visitorator aennemen, geeligeert ende gecoren te hebben den E. Hoochgeleerden Dron. Hendricum Rhala professorem historiarum binnen Franuker, d'welcke 't selve wel ende getrouwelijck te bedienen aengenomen heeft sonder daervoer enighe tractementen te willen genieten.

Actum aldus gedaen op ten raethuijse voorschr., huijden op date ut supra. In kennisse van mij F 36 Eikema

Copie.

25 - 7 - 1627.

Eed die de waagmeesters in Friesland moesten afleggen, vastgesteld door Gedep. Staten. Ze moesten zich houden aan de door de ijtigmeesters vastgestelde maten en gewichten zoals deze in de plakaten waren vastgesteld.

Voor Stavoren: praesend. burgemr. Sijttie Aernts, waeghmr. tot Stavoren: *Imke* Reijnties:

Merk van de stad Stavoren: S T.

Cuijpers: Sipke Joost tot Stavoren. Merk: een hoofdletter A met een horizontale streep op de bovenste punt.

Focke Wijbrants tot Stavoren Merk: F V

Agge Jansz tot Stavoren. Merk: A :

Brouwers: in Stavoren: Gerrijt Saeckeles hebbende sijn eijghen cuijper in sijn brouwerije 't marck: T.S. Accordeert in kennisse van mij secr. tot Stavoren, den 25 julij 1627 F. Eikema.

30 – 7 – 1627.

Register van de stukken, genummerd a t/m j, die Wijbrant Jongestall aan de magistraet overdraagt. Het eerste stuk is van 27 juni 1580 en het laatste van 7 juli 1623.

Burgemeester Douwe Sijmons tekent voor ontvangst.

Op huijden den 25^e octobris anno 1627 sijn collegialiter.....die welcke eendrachtelijck verclaerden overgedraeghen te hebben aen de armevoochden van de Gereformeerde Kercke der voorschr. stede alle alsulcke huijsinge bestaende in twee camers staende en gelegen op 't gedemolieerde blockhuijs deser stede, welcke bij wijlen Jacob Frans bewoont placht te worden. Bij den welgemelten Magistraet bij 't lichten van segel gecoft vermoghende de artlen daeraff gemaect ende 't decreet daeroppe te volgen. Volghende dien is geresolveert dat so lange de voorschr. huijsinghe tot de arme weeshuijs alhier gebruijck mach werden, dat d'selve grontpacht, naemenlijck ter somme van 3 ld 5 strs bedraeghende, bij de selve armvoochden niet en sullen werden betaelt, dan d'selve tot de tijde voorschr. daeraff *geexomeneert* ende ontslaeghen sal weesen.

11-2-1628.

Stemminghe van den gesworen gemeentsluijden voor den jaere 1628.

Noordwestquartier: Douwe Thomasz, Anne Gerrijtsz

Noordoostquartier: Willem Allertsz, Sijuert Iberda

Suijdoostquartier: Hijlcke Hamckesz, Jacob Jacobsz

Suijdwestquartier: Bruijn Jellesz, Claes Allertsz

Aldus.....11 feb: 1628 F 37 Eikema

Feijcke Tetmans Eikema als rentmr.

Hijlcke Alberts ontfanger

Kerckvoochden: Holle Piersz, Thijs Albertsz

Gasthuijsvoochd: Mr. Hijlcke Albertsz, Agge Wijpckes

Aldus gedaen.....den 11 feb: 1628. In kennisse van mij F 37 Eikema.

28 – 11 – 1628.

Copie van het gerecht van Stavoren

Gerrijt Saeckles en Hendrick Vrijdach, brouwers in Stavoren, beklagen zich dat enige burgers en inwoners de tonnen waarin zij hun bier krijgen zelf houden, vernielen of in stukken zagen. Ze vragen het gerecht maatregelen tegen deze deliquenten te nemen, ook tegen inwoners van Bolsward en Workum, en de wachtmeester te bevelen hier tegen op te treden.

Het gerecht beveelt dat voor iedere ton die achtergehouden of "qualijcken getraceert" wordt een boete van 3 car. gulden moet worden betaald boven de waarde van de ton. Wachtmeester Harmen Jansz moet hierop toezicht houden.

"aen de E. M. heren Gedep. Staeten van Vrieslant".

De participanten in de bedijking van de Staverse meren zeggen dat veel inwoners van onze provincie schade hebben geleden door de "inbruecke der suijder seedijsken, also oock sij remonstranten daerdoor in particulier in haer bedijkinghe gecreghen hebben. Om welcke te stoppen also het mangelt aen materije ende nae daerbij gelegen is een stuck lant, wesende lantschaps Muncke Lant bij der stadt Stavoren aengeveerdet ende gepresideert hadden sij remonstranten aen d' Magistraet der voorschr. stede versocht hen te consenteren ut het voorschr. lant so veel eerde te laeten haelen als tot stoppinghe van de inbrueck nodich soude wesen onder praesentatie van so veel daer vergraeven mochte werden ('t welck nae vermoeden weijnich roeden souden bedraeghen) tot seggen van goede mannen geerne te willen vergoeden ende betaelen. In welcke versoeck, hoewel redelijck ende billich, die Magistraet weijgert te consenteren, eensdeels vermits de landen verhuijert sijn, anderdeels vermits het haer niet soude vrijstaen sulcke graevingh in de selve landen te consenteren, blijckende bij bij de missieve hier annex. So veel 't eerste aengaet sijn d'remonstranten wilich ende eerbieden sich mits desen de huijders het interest 't welck sij bij graevingh van weijnich roeden sullen lijden tot seggen van onpartijdiche te boeten. Dat voorts de Magistraet seijt haer niet vrij te staen sulcke graevinghe in de voorschr. landen te consenteren, moeten de remonstranten bekennen so te sijn in respect dat het lantschaps Muncke lant ende daeromme U.E.M. consent daertoe voornamelijck gerequireert werdt, weshalven d'remonstranten haer addresseren aen U.E.M. gansch dienstelijck versoeckende om haer auctoriteijt in desen te willen enterponderen ende *gratieselijck* de remonstranten onder voorgaende presentatie ende verclaeringhe d'vergraevinghe van enighe weijnighe roeden te consenteren ende d'magistraet voorgemelt so veel node te ordonneren om sulcx toe te staen ten eijnde sij remonstranten de bedijkingh die sij op octroij van de Heren Staeten deser

provincie hebben aengevanghen bequaemelijcken moghen utfuijren. 't Welck doende etc. Onder stonde Ernst van Harinxma, J. van de Sande, Orck van Doijem ende G. Jongestal, elx met halen.

In margine van 't request stonde:

De Magistaet werdt geordonnert de heren supplianten onder haere gedaene presentatie de versochte graevinghe te consenteren. Huijden de 14^e maij anno 1628

Accordeert metten originale requeste. In kennisse van mij F 37 Eikema".

Electie van de gesworen gemeentsluijden deser stede Stavoren:

Noordwestquartier: Agge Wijpckes, Sijmen Sijtuerts

Noordoostquartier: Joucke Piersz, Thijs Allertsz

Suijdoostquartier: Mr. Hijlcke Alberts, Gerrijt Witt

Suijdwestquartier: Douwe Sijmens, Pieter Pieters d'oude

Actum aldus gedaen.....huijden den 6^e feb: 1629. In kennisse van mij F 38 Eikema.

Electie van stadts andere officieren.

Feike Tetmans rentmr.

Mr. Hijlcke Alberts ontfanger

Kerckvoochden: Holle Piers, Thijs Albertsz

Gasthuijsvoochd: Agge Wijpckes, doctor Johannes Juwema.

Aldus gedaen,op huijden den 7^e feb: anno 1629

12 – 3 – 1629.

Luijthien Hendricxdr, echtehuijsvrouwe van Pier Lijcklesz te Workum zal aan het gerecht te Stavoren binnen 4 dagen de attestatie tonen waaruit blijkt dat zij de impost van f 64, haar opgelegd door de pachter Hans Pieters c.s, heeft betaald. Dr. Johannis Juwema stelt zich borg voor haar.

“met de hantschrijvinghe van Feijcke Tetmans en Johan van Juwema en Luijthien Pijers”.

4 – 3 – 1629. Ged. Van Friesland geven op 5 september 1628 Thomas Gerrijts en zijn broer Evert Gerrijts voor de stokerij die door hen en hun zonen is opgericht vrijstelling van impost op graan. Ze willen in de stokerij brandewijn maken van tarwe, rogge, gerst en andere granen. Ze mogen deze granen vrij invoeren en malen, maar mogen deze granen nergens anders voor gebruiken, dan voor het maken van brandewijn. Wanneer zij brandewijn leveren aan tappers e.d moeten ze dit bij de pachter of zijn collecteur aangeven, zodat de tappers de impost zullen betalen.

28 – 4 – 1629.

Sijmon Pieters, Ged. van Friesland en commissaris over de verpachtingen komt op het raadhuis in Stavoren en laat een resolutie van de Ged. Staten van Friesland aan de omstanders voorlezen, waaruit blijkt dat Thomas Gerrijts en zijn broer Evert Gerrijts “genieten vrij impost van 't gemael der graenen welke sij toten colerije te gebruijck van node soude hebben”.

12 – 6 – 1629.

Articulen bij de gemene backers deser stede Stavoren aen den E. burgemrs, schepenen ende raedt sampt gesworen gemeentsluijden deser voorschr. stede overgegeven, beroerende de settinghe van het broot als andersints, op welke versoekende approbatie so volcht.

Aldus gedaen bij ons ondergeschr. backers: o.a.

Berendt Berns Kruse, Tijts Alberts, Anne Martens.

Tijjaeke Wijepers

Dit is Eipe Tiercx selffs gesette hantmerck

Dit is Pieter Heijns selffs gesette hantmerck

Electie van gesworen gemeentsluijden deser stede Stavoren voor den tegenwoordighe jaere 1630 gedaen.

Noordwestquartier: Douwe Thomas, Anne Gerrijtsz

Noordoostquartier: Olphert Heres, *Ies* Tziernes

Suijdoostquartier: Hijlcke Hampckesz, Sijmen Thomas Sepckes

Suijdwestquartier: Taebe Sijmens, Agge Sijttijes.

Aldus gedaen.....Huijden den 16 feb: anno 1630

Electie van vordere officieren voor den voorschr. jaere 1630.

Feijcke Thomas rentmr.

Hijlcke Alberts ontfanger

Kerckvoochden: Thijs Allerts, Focke Wijbrants Cuijper

Gasthuijsvoochden: Dr. Johannes Juwema, Wijbrant Jongestall.

Aldus gedaen.....huijden den 16^e feb: anno 1630. In kennisse van mij F 39 Eikema

28 – 8 – 1630.

Fol. 138. Verscheidene mensen zijn achter met het betalen van zowel de vorige als de stadsbelastingen voor het lopende jaar. De burgemrs enz. besluiten om deze resten, zo mogelijk goedschiks en anders kwaadschiks door executie in te vorderen en willen hiermee de volgende week al beginnen, voordat de nieuwe aanslagen worden vastgesteld.

Alle aanwezigen, 11 man, tekenen.

10 – 9 – 1630.

Fol. 139. Afgelopen maandag ontstond een kwestie met de stadsbode Jencke Reijnesz De bode zegt dat een oude rekening hem niet is uitbetaald. Hylcke Alberts de stadsrentmr. zegt dat dit wel is gebeurd, maar de rekening is niet getekend. Als de bode onder ede verklaart dat hij het geld niet heeft gekregen, krijgt hij na stemming door de aanwezigen zijn geld, 91 gld., alsnog.

Electie der officieren in Stavoren, namentlijk de gemeentsluijden so volght
Noordwestquartier: Wijbe Jansz, Sijmen Sijuerstz (idem 6-2-1627 en 7-2-1629)

Noordoostquartier: Otte Rinnertsz, Thijs Allerts

Suijdoostquartier: Jacob Jacobs, Hylcke Alberts

Suijdwestquartier: Pieter Pieters d'oude, Jan Wijbesz

Aldus gedaen.....huijden den 18^e febr: anno 1630.

Feijcke Tetmans nae ouder gewoonte gecontinueert als rentmr.

Hylcke Alberts ontfanger

Karckvoochden: Focke Wijbrantsz, Aete Harmensz

Gasthuijs: Wijbrant Jongestall, Sijmen Thomasz

Aldus gedaen.....huijden den 18^e febr: anno 1631. In kennisse van mij F 40 Eikema

24 – 3 – 1631.

Fol. 140. De Delft moet worden uitgediept. Dit moet door laijcken gebeuren. Om de kosten te drukken wil men dit werk aanbesteden door uitschrijving en aanplakken in de stad.

24 – 8 – 1631.

Fol. 141. Ds. Bernardus Schotanus is gestorven. De synode zegt dat zijn wed. recht heeft op het laatste deel van het tractement De Magistraat wil opschieten met het beroepingswerk, want de winter en misweer staan voor de deur en als Stavoren geen eigen dominee heeft wordt er dan misschien helemaal niet gepreekt. De wed. krijgt wat haar toekomt. (Voor het beroepen van een dominee heeft men immers toestemming van de classis nodig).

26 – 1- 1632

Fol. 141..... zullen hen houden aan de art. die op 12 juni 1629 zijn geregistreerd. Bij de zetting van "wijtenbroot" zullen ze zich reguleren volgens de zetting zoals deze in Harlingen is vastgesteld.

Electie van gesworen gemeentsluijden der stede Stavoren voor den jaere 1632:

Everts, Douwe Sijmons.

Aldus gedaen ende geeligeert op den raethuijse der stede Stavoren. Huijden den 6^e febr. anno 1632. In kennisse van mij F 41 Eikema.

Rentmr: Hylcke Alberts

Ontfanger: Jan Wijbes

Karckvoochden: Aete Jansen, Holle Piers

Gasthuijvoochd: Sijmen Thomas ende Agge Wijpckes.

Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse der stede stavoren. Huijden den 7^e febr. anno 1632. In kennisse van mij F 41 Eikema.

7-2-1632

Op huijden den 7^e febr. anno 1632 hebben burgemrs ende raedt sampt gesworen gemeentsluijden der stede Stavoren t'samen bij de anderen vergadert wesende eendrachtelijck geresolveert ende besloten dat men eerstdaeghs sal procederen tot verhogingh van de kercke ende dat tot alsulcken hoochte als naderhants bij voorschr. burgemrs ende gesworen gemeentsluijden bevonden sal worden. Des dat de oncosten daerover vallende sullen comen tot laste van de genen dien hen de graeven aengaan ende becrodighen. Actum ut supra bij ons:

Douwe Hendricks, Reiner Everts. Florijs Hannes.

9 – 11 – 1632.

Hylcke 44 Alberts is gekozen tot rentmeester en legt de eed af.

Jan Wijbes is gekozen tot ontvanger van de floerenrenten en belooft dit getrouwelijk en onder verband van zijn goederen te doen.

24 – 1 – 1633.

Lijst van de tol en bakengelden per jaar voor ieder schip, gespecificeerd per havenplaats of land. Dit geld is nodig voor het onderhoud der boeien en bakens.

14 – 2 – 1633.

“Electie van gesworen gemeentsluijden in Stavoren voor desen jaere.

Noordwestquartier: Reijner Evertsz, Tziaerd Sijttiesz.

Noordoostquartier: Laes Heresz, Thijs Allertsz.

Suijdoostquartier: Sijmon Thomasz, Holle Piersz.

Suijdwestquartier: Agge Wijpckes, Lubbe Jarichs.

Aldus gedaen, geresolveert, geeligeert ende gecoren, dien volghens de personen boven verhaelt alle tesaem geëdicht nae voorlesinghe der selver eed. Alles in kennisse van mij secr. tot Stavoren op huijden den 14^e feb: anno 1633. F 42 Eikema.

Fol. 142.

Electie van verdere officieren als volcht:

Rentmr: Hylcke Alberts

Ontfanger: Jan Wijbes

Kerckvoochd: Aete Harmes, Agge Sijtties.

Gasthuysvoochd: Agge Wijpckes en Hylcke Hampckes

Aldus gedaen ende geeligeert. In kennisse van mij secr. tot Stavoren.

Huijden den 15^e febr. 1633. F 42 Eikema”.

Fol. 143.

“Op huijden den 2^e aprilis anno 1633 compareerde op den raethuijse der stede Stavoren collegialiter den burgemrn ende raed sampt gesworen gemeentsluijden der voorschr. stede.

d’Welcke eendrachtelijck geresolveert ende besloten hebben dat men met den eersten sal doen roepen ende voor den Hove doen citeren Feijcke Tetmans Eikema als man ende voochd over Reiner Pietersdr. omme te becomen conditie van de gerechte helft van het achterstallig, ‘t gene de stadt alsnoch soude moghen competeren. Tot dien fine bij desen geautoriseert ende genomineert de E. Wijbrant Jongestall als burgemr. ende Laes Heres als gesworen gemeentsman, tegenwoordigh volmachten op den Landsdach, omme so veel doenlijck de stadtsadvocaat Martinus Boelama daertoe verstaen de saecke opt spoedichste te bevorderen. Met belofte d’selve volmachten als mede de advocaat in alles te indemneren, onder verbant der stadtsgoederen. Actum ut supra. t’Oirconde onser handen.

Gaerriet Saeckeles, Gerrit Witten van Hulsen, Tijaerdt Sijtties, Sijmon Thomas”.

20 – 5 – 1633.

Fol. 144. De stad wil door middel van executie de restanten van de nog niet betaalde schattingen en florenen innen.

22-8-1633

Burgemr, schepenen ende raedt, sampt gesworen gemeentsluijden binnen Stavoren collegialiter opt raethuis aldaer vergaert wesende, hebben eendrachtelijck toegestaen ende mits desen in hueijeringhe gelaten Douwe Jans burger alhier alle last hebbende van de **Groenlanse Compaignie**, offe den camer van dien binnen den stede Amsterdam ende tot profijt van de selve seckere anderhalf eijns maedtlant gelegen op de Wijmberts binnen deser stede jurisdictie, omme aldaer te mogen maecken ende tot voorschr. landt te gebruicken tot henne traenbranderie. Met belofte ‘t selvige landt tot henne profijt geduerende de huieringhe tot alle tijden ende voor allen menschen opspraecke te bevrien ende hen neffens dien in het vrie gebruick mainctineren. Onder verbant soo nae ‘t rechte, des belovende de voorgenoemde Douwe Jans in sijn vorige qlt.. gelijk hij aenneemt ende belooft mits desen onder verbandt sijnder goederen met submissie div. derselvige ende sijn persoon den riale executie deser stede jaerlicx ter saecke van hieringhe aen den voorschr. stede rentmr te voldoen ende te betalen den suma van sestich car. gulden, ijder tot 20 strs gereckent, namentlijck op den (*niet ingevuld*). Ende dat geduerende den tijde ende soo lange de voorschr. compaignie ende camer vandien den selvighen branderie aldaer gebruicken. ‘t Oirconde hebben burgemrn ende swooren ghemeente voornoempt zampt Douwe Jansen desen benefens mij secretaris binnen Stavoren bevestight. Huijden den 22^e augusthij anno 1633.

Evert Hendreijex. Tijaerdt Sijtties. F. Eikema.

Fol. 145.

“Op huijden den 16^e septembris 1633..... gehooft hebbende ‘t rappoort van den burgemr. Wijbrant Jongestall zampt Laes Heeres mede geswooren gemeentsman, beide volmachten op den tegenwoordige landsdach, voorts met voorbeducht gelesen hebbende den vorslach bij den heer gecomiteerde aengaende den questie tussen landen ende steden ghemaect ende overgelevert sijnde in dato den 13^e septembris 1633, d’selve dan ripelijck duergesien hebbende, ist dat wij ons in enige maten daerinne wel soudent’reguleren”.

De Magistraat geeft de volmachten toestemming om met het voortstel in te stemmen.

25 – 9 – 1633.

Fol. 146. Burgemeester Douwe Hendriks moet de penningen, die hij binnenkort zal beuren, van de verpachte impost aan de heer Tetrardus Gauma, gebruiken om rekeningen te betalen, die door 2 burgemrs en de gezworen gemeente of door 3 burgemrs zijn ondertekend.

5 – 11 – 1633.

Fol. 147. Zes leden van de burgemrs en schepenen en 2 leden van de gezworen gemeente moeten bij provisie een nieuwe rentmr. kiezen. De 2 leden van de gezworen gemeente willen niet samen met de burgemrs stemmen en lopen weg. De burgemrs kiezen hierop bij provisie Douwe Hendriks, ook een burgrmr. De belastingen moeten immers worden geïnd want anders kunnen de rekeningen niet worden betaald.

5 – 2 – 1634.

Fol. 148 Burgem., schepenen en raad nodigen de leden van de gezworen gemeente (Tziaerd Sijtties, Laes Heres, Holle Piers, Sijmon Thomas, Agge Wijpckes en Lubbe Jarichs), uit om op het raadhuis te komen om voor het komende jaar nieuwe gezworenen te kiezen. De bode nodigt hen persoonlijk 2 keer maar ze komen niet. Dan gaat de secr. Hij treft alleen Tziaerd Sijtties en Lubbe Jarichs thuis. De burgemrs kiezen hierop zelf nieuwe gemeentssluiden op 7 febr. 1634.

NB. Reijner Evertsz en Thijs Allertsz worden niet genoemd, maar zij hoorden ook bij de gemeentssluiden.

Rentmr: Douwe Hendricx

Ontfanger: Jan Wijbes

Karckvoochden: Agge Sijtties ende Jacob Boijes

Gasthuijsvoochden: Hylcke Hampckes, Focke Wijbrants

Aldus gedaen ge..... ende gecoren bij de burgemrs, schepenen ende raed, sampt gezworen gemeentssluiden tot Stavoren. Huijden den 6^e feb.: anno 1634.

In kennisse van mij F 43 Eikema

7 – 2 – 1634.

Fol. 150. “Naemen der gezworen gemeentssluiden sijn dese.

Noordwestquartier: Joost Jongestall, Evert Hendricx

Noordoostquartier: Folpert Jarichs, Hans Abbas

Suijdoostquartier: Garrijt Saeckeles, Tzierck Rinnerts

Suijdwestquartier: Bruijn Jelles, Marten Ottes.

Aldus gedaen ende gecoren bij de burgemrs, schepenen ende raedt der stadt Stavoren hebben d’selve gecoren gezworen gemeentssluiden de eed gepraesteert exempt Tzierck Rinnerts ende Bruijn Jelles, die vermits de absentie ‘tselve niet condon doen. Alles in kennisse van mij secr. tot Stavoren. Acte op den raethuijse der voorschr. stede.

Huijden den 6^e feb.: anno 1634. F 41 Eikema

In de marge: “Op huijden den 21^e febr. heeft Bruijn Jelles mede persisteert bij de eed voorgaende bij hem gedaen”.

13-2-1634.

Fol. 151. “Op huijden den 13^e febr. anno 1634 is bij de burgemrn, schepenen ende raed der stadt Stavoren geresolveert ende eendrachtelijck besloten dat voortaan alle mesusen ende fraudien dien alhier binnen deser stede geraecken voor te vallen, ’t sij van deser stede ingesetenen ofte vremdelinghen, bij de burgemr., die welcke ten tijde van de mesusen ende fraudien gepleeght werden praesident bevonden werdt te wesen, sal worden gevordert ende geïnnert na utwijssen der ordonnantie ofte andersints bij middel van accoort aff te maecken. Opdat also voortaan alle misbruijcken mach worden voorgecomen .

Actum op den raethuijse der voorschr. stede, op dato ut supra.

Ter orhtie van de burgemrs voorschr. F 43 Eikema 2 13 1634”.

6-3-1634.

Fol. 152. “De personen dien tot gecommiteerde van de brede gemeente deser stede bij de burgemrs geordonneert sijn, sijn dese.

Noorwestquartier: Reijner Pieters ende Andries Andries Oudewaeghen

Noordoostquartier: Thomas Gaerijts ende Hendrik Vrijdach

Suijdoostquartier: Reijner Floris ende Sijmon Thomas

Suijdwestquartier: Jan Jansen Soon ende Jan Wijbes

Aldus gedaen ende geellegeert op den raethuijse der stede Stavoren, huijden den 24^e feb.: anno 1634”.

6 – 3 – 1634.

Op huijden den 6^e marty anno 1634 comp. Burg. & Schepenen op’t Raethuys.

Men besluit slijk uit de haven te “laijcken”. In het midden van de haven moet in het zand een(slingh (slenk, geul?)worden gemaakt van 45 voet breed en 1½ voet diep in’t zand.. Dit karwei moet betaald worden door voor 2000 gulden, of zoveel meer of minder als nodig is, lijfrenten uit te schrijven. Hiervoor op lijfrenten lenen f 2000, of zoveel meer of minder als nodig is.

1 – 4 – 1634.

Fol. 153. Wijbrant Annesz heeft voor 1300 gld stadsobligaties. Hij wil zijn geld terug tegen inlevering van deze obligaties. De stad heeft geen geld en besluit voor 1300 gld lijfrentes á 11 ten honderd uit te geven en Wijbrant hiermee te betalen.

7 – 7 – 1634.

Fol. 154. De volmachten brengen verslag uit. De Raad leest het rapport van Jongestall en het *proiect* dat op 5 juli 1634 door het mindergetal is voorgesteld. De Staverse raad blijft bij haar resolutie van 16 sept. 1633. De volmachten, W. Jongestall en Laes Heres moeten zich hieraan houden. Mochten in het *proiect* veranderingen worden doorgevoerd, dan moeten de volmachten zich voegen bij de grootste partij (de meeste stemmen) van de steden.

11-10-1634.

“Op huijden den 11^e octobris anno 1634 compareerde Chrijstian Thomas Juwema, harbargier in “De witte Swaen”, die welcke verclaerde hoedat de magistraet deser stede hem wel ende duegdelijck betaelt hadde alle alsulcke verteringh als voor datum deses tot last van de stadt tot sijn huijse verteert ende gevallen is, weshalven de magistraet bedanckende ende mits desen quiterende. Belovende onder verbant sijnder goederen de magistraet neffens dien meer niet te maenen dan desen papier van quitantie. t’Oirconde sijn hant hieronder benefens de secr. gestelt op dato ut supra”.

F 44 Eikema p. ma. Chrijstiani 26 Thomas Juwema

20 – 10 – 1634.

Fol. 155. Rekening van de ontvangsten en uitgaven van rentmr. Douwe Hendricx voor het verdiepen van de Noorderhaven, tot last van de stad. De totale kosten bedroegen 4121 gld en 9 str. Pieter bierdrager wordt 2 keer genoemd voor samen 37 gld en 20 str.

De uitgaven zijn f 820 hoger dan de inkomsten. De stad betaalt de rentmeester deze f 820 niet uit.

21-10-1634.

Fol.158. De uitgaven zijn f 820 hoger dan de inkomsten. De stad betaald de rentmeester de f 820 uit.

2-12-1634.

Fol. 159. “Den 2^e decembris 1634. is bij burgemrs, schepenen, raed sampt gesworen gemeentsluijden tot Stavoren, als collegialiter op den raethuijse deser stede vergadert wesende, duer rapport van de heren Jongestall ende Hans Abbas, tegenwoordighe volmachten op den Lansdach voorgedraeghen dat onder andere de stadt Stavoren bij deselvighe toegevallen waere een stipendium om een bequaem persoon daeroppe te laeten studeren volghens des Lants coustume. Is bij recht ende raedt het selvighe stipendium toegestaen oppe den persoon van Jelte Buwes ofte genoemd Gellinius Boëtij, de sone van Buwe Jelts ende Sijenschtien Thonisd., in tijden echtel. binnen der voorm. stede.

In kennisse van mij secr. tot Stavoren op dato ut supra”. F. Eikema.

21-1-1635.

“Den 21^e januarij 1635.

De burgemrs sampt gesworen gemeentsluijden op den raethuijse vergadert wesende ende gesien de acte van aennemingh van Feicke Tetmans Eikema ende Reijner Pietersdr echte-luijden, bij welcke sij alsnoch ten achteren sijn 1217 ld, 16 str, 12 pen, *vermogende de selve* in dato den 21^e januarij voorschr. Ende de stadt de pen. ten hoogsten van dien heeft, ist dat wij autoriseren ende mits desen comitteren Douwe Hendricx, onse stadtsrentmr. omme te negotieren so veel penningen als boven verhaelt sijn. Belovende de selven rentmr. neffens dien te bevrijen, cost ende schadeloos te ontheffen ende indemneren onder verbant onser stadtsgoederen ende submissie so naer rechte. T’oirconde subsciptie, huijden op dato ut supra. Jacob Garbrants, R. Ridders. Hans Abbas, Marten Ottes. 1635”.

4-2-1635.

“Op huijden den 4^e febr. anno 1635 geprocedeert tot stemminghe van gesworen gemeentsluijden in voeghen als volgt:

Noordwestquartier: Frans van Hermans, Eijpe Tziercx Broersma

Noordoostquartier: Allert Wijnckes, Sijmon Folperts

Suijdoostquartier: Jacob Imes, Wijbrant Garrijts

Suijdwestquartier: Harmen Jansen Smidt, Feicke Tetmans Eikema

Op huijden den 10^e febr. anno 1635 hebben de personen hier voren geroert den behoorlijcken eed daertoe staende gepresteert. Exempt Harmen Jans Smidt dien alsnu absent gebleven is.

Alles in kennisse van mij secr. tot Stavoren op date ut supra. F. Eikema.

10-2-1635.

Op huijden den 10^e geprocedeert tot stemminghe van stadsofficieren.

Marten Ottes rentmr.

Jan Wijbes ontfanger

Kerckvoochden: Jacob Boijes, Allert Wijnckesz

Gasthuijsvoochden: Focke Wijbrants, Jacob Jacobsz
Aldus gedaen.....den 10^e febr. anno 1635. F. 44 Eikema”.

“Poincten ende articulen bij burgemrs, schepenen ende raed, sampt gesworen gemeentsluijden, op den raethuijse binnen Stavoren collegialiter bij malcanderen vergadert wesende, geconcipteert ende gemaect op 't stuck van 't reijsen naer den Lansdach, waernaer voortaan de volmachten deser stede hen sullen hebben te reguleren” 5 punten.

O.a. De volmachten mogen niets besluiten zonder van te voren in Stavoren rapport te hebben uitgebracht en advies te hebben ingewonnen. Ze krijgen alleen hun daggeld.

17 – 9 – 1635.

“Articulen geconcipteert bij de burgers der stede Stavoren omme te wesen de voet van regeringhe binnen der voorschr. stede in voeghen so volcht”.

21 punten.

“Aldus gedaen ende gearresteert bij ons ondergeschr. gecommiteerden duer speciale last van de ingesetenen deser stede Stavoren in dato de 17^e septembris presentis anni. Actum op ten raethuijse aldaer, huijden den 22^e septembris anno 1635.

Douwe Sijmons, Gaerit Saeckeles, Sijmon Thomas, Hilcke Albertsz 1635 9 22 47,
Agge Sijtjies, Hendrick Frijdach, Tomas Garrijts,.....”.

12 – 10 – 1635.

Na onderzoek blijven de art. die zijn vastgesteld voor het reizen naar de Landsdag onverkort van kracht.

NB: namen bij een andere bladzijde?

Douwe Sijmons	Tomas Garrijtsz
Gerrit Saeckeles	Jacob Tinga
Hendrick Frijdach	Sijmon Thomas
Laes Heres	1635
H. Piers	Reijner Florijs
1635 8/22 47	Lubbe Jarijch
Heere	Agge Wijpckes
Allert Winckes	Loijter
eigen gestel merck (pijl ^ met =>)	Olfert Heeres
Folckert Auckes	Evert Hendrijcks
Agge Sytjies	Crogher
1635	Jan Seijmes
Reiner Everts	Douwe
1635	

Tyarck Jaerijchs

Andrijs Andrijes Oudewagen

6 – 7 – 1635.

Fol. 163. De volmachten naar de landsdag moeten zich met hun advies over de rekening van ontvanger Johan van Bootsma voegen bij de meeste stemmen van de volmachten der steden.

17-9-1635.

Fol. 169-172 (einde eerste boek)

17 – 11 – 1635

“Instructie ofte reglement voor die burgemrs tot Stavoren, geconcipteert bij de brede gemeente dato de 1635”.

19 punten, met kleine wijzigingen (verbeteringen) van 30 januari 1639 in de marge.

Deel 2.

2-9-1635.

Op huijden den 22^e septembris 1635 hebben de vroetschappen der stede Stavoren op den raedhuijs, ter presentie ende audiëntie van de Ed. heeren commissarien der Ed. Mog. Heeren Gedep. Staten van Vrieslandt, in conformite van hun reglement geprocedeert tot lottinge van de electeurs. Ende zijn tot electeurs gebleven naevolgende personen.

Electeurs.

Holle Piers

Douwe Douwesz abst. Hylcke Alerts in plaets.

Tierck Jarichs abst. Agge Wypkes

Olphert Heeres

Folckert Auckes

Namen van de burgemeesteren
Bij de vijff electeurs
den 22^e septembris 1635
gesteld soo volght.

Burgemeesteren.
Thomas Gerrijtsz
Laes Heeres
Douwe Sijmonsz
Sijmon Thomas
Gerrijt Sakeles
Agge Sijtjes
Reijner Evertsz
Andries Andries Oudewagen.

(zie vervolg: zelfde onderwerp)

Naemen van de vroedschappen soo ende gelijk deselve bij de brede gemeente bij meeste stemmen zijn genomineert ende geeligeert omme voortaan geduijrende haer leven te regeren ende die stadtsaecken te administreren volgens ende nae d'inhoudt van haer beraemde voet ende reglement.

Douwe Sijmonsz	Douwe Douwes
Thomas Gerrijtsz	Hijlcke Allertsz
Sijmon Thomas	Agge Wijpkjes
Gerrijt Sakeles	Heere Thomas
Andries Andries Oudewagen	Allert Winckes
Reijner Floris	Tierck Jarichsz
Laes Heere	Olphert Heeres
Lubbe Jarichsz	Jan Simonsz
Agge Sijtjes	Folckert Aukesz
Reijner Evertsz	Evert Hendricx
Holle Piers	Jacob Tinesz
Jurien Dirx *	Hendrik Vrijdach

* Wegens overleden op 27-2-1636 opgevolgd door Willem Allerts

Aldus openbaerlijck nae gedaene clockluijdinge ter gewoontelijcken plaetse van 't stadthuys der stede Stavoren gepubliceert ter presentie van de heeren Abraham van Roorda, Suffridus Rispen ende Julius van Harinxma als geordonneerde commissarissen der Ed. Mog. Heeren Gedep. Staten van Vrieslandt, desen 22^e septembris 1635.

Me praesente

D. Blaix (of D. Claix).

Hierna legden de heren de eed af en ondertekenden dit stuk allemaal.

Hijlcke Allertsz als: Hilcke Allertsz en onder zijn naam 1635 8/22 47

Allert Winckes kon niet schrijven. Er staat Allert Winckes eigen gesette merck.

Achter Agge Wijpkjes staat Loijter, dus Agge Wijpkjes Loijter.

Wat een Loijter is weet ik niet. Heb jij me daar al eens naar gevraagd?

Bij Evert Hendrijcx staat: Evert Hendrijcks Crogher, tenminste dat denk ik, maar ik kon het niet erg goed lezen. NB: Heb jij wel eens van zoiets als Crogher gehoord?

Op huyden 17 febr anno 1636 heeft Willem Allerts, als gecoren wesende, tot vroetschap in plaets van Jurgien Dirx, door desselffs doorlijcken affgangh, den eed hier van gepraesteert is beh... ende heeft desselffs verteijkent.. Ut supra.

Willem Allerts

22-9-1635.

Op huijden den 22^e septembris 1635 hebben de vroetschappen der stede Stavoren op den raedhuys, ter presentie ende audiëntie van de Ed. heeren commissarien der Ed. Mog. Heeren Gedep. Staten van Vrieslandt, in conformite van hun reglement geprocedeert tot lottinge van de electeurs. Ende zijn tot electeurs gebleven naevolgende personen.

Electeurs.

Holle Piers

Douwe Douwes abt. Hylcke Alberts in plaets.

Tierck Jarichs abst. Agge Wypkes
Olphert Heeres
Folckert Auckes

Namen van de burgemeesteren bij de vijf electeurs den 22^e septembris 1635 gestelt soo volgt.

Burgemeesteren.
Thomas Gerrijtsz
Laes Heeres
Douwe Sijmons
Sijmon Thomas
Gerrijt Sakeles
Agge Sijtjes
Reijner Evertsz
Andries Andries Oudewagen.

Forme des eeds die d'Mag. tot Stavoren doet in 't aennemen van hun officie.

Alsoo ick neffens anderen in desen stadt te regeren geordonneert ben, soo gelove en sweere ick bij ende voor de Nederlantsche geunieerde provincien in 't generael ende dese provincie van Vrieslandt in 't particulier tot wederstant van de coninck van Spanguen malecontenten ende al haeren aenfangen op te setten lijff ende goet. Die overheijt van de voorseijde provincien; als generaele staten, raedt van state en de welgeboren graeff Hendrick van Nassauw etc, midtsgaders die particuliere staten van Vrielandt, elcx nae zijne wettelijcke commissie respectivelijck trouw, hou ende gehoorsaem te zijn. Alle 't geene wat deselve overheijden tot meeste nut, vorndel ende beste van de gemeene saecke in de landen en steden van Vrieslandt, 't zij inlandts regeringe ofte chrijgssaken nodich ende rardsaem sullen vinden, voor mij selffs trouwelijcken te helpen effectueren ende d'andere ingesetenen deser stadt tot gehoorsaemheijt, vrede ende eenicheijt te wijsen ende vermaenen.

Ende voorts generalijcken alle mijne raetslagen tot meeste rust ende eendracht van dese provincie te richten. Die stadt met behoorlijcke fortificatien, ammunitie, proviand, wacht ende andere nootdruft ende toesicht wel te doen versien ende bewaren.

Den ijder mensche, recht in deser stadt soeckende, tot zijn gerechticheijt te helpen.

Niemandt in zijn recht wettelijcke te becorten, offe in eenige ontamelijcke maniere te beswaren, met des gemeene stadtgoet ende nutsinge trouwelijck tot proffijnt van de stadt te handelen. Ende mij door geendeleije boete, schade, eere, schande, vrientschap, gunst, haet offe nijt tegens 't geene voorschr. is bewegen laten, doch voor mijselven generleij proffijnten te soecken, dan sooveelen mij rechtelijcken toegelaten is. Benevens dien de letteren van octroij, sampt voet ende reglement van regeringhe, op huijden aen ons Magistaeten deser stede overgelevert, in alle manieren te onderhouden ende doen onderhouden naer inhoud van deselve en de secreten van de camer niet te openbaren. Soo waerlijck mij helpe Godt almachtich.

Remonstrantie voor de ingesetenen van de stede Stavoren.

Aen de ED. Mo. Heeren Gedeputeerde Staten van Vrieslandt.

De ingesetenen der stede Stavoren vertoonen met behoorlijcke eerbiedinge hoe dat de W.E. heeren staten deser provincie van Vrieslandt, binnen Leeuwarden vergadert zijnde, gelieft heeft nae lange deliberatie om den welstandt van de staet deser landen te beter te verseeckeren, den 25^e julij laestleden resolutie ende octroij hier met annex te beraemen ende te sluijten. Waeromme de steden in generael, tot noch toe bij toe leverantie onder 't hoff geweest zijnde, te vergunnen vrije electie van hunne magistraeten. 't Welck bij de magistraet deser stede, hunne ingesetenen, ofte tenminste d' breede gemeente van dien bij haer in tijden van voorvallende swaricheden voormaels geroepen, nuijt is geopenbaert. 't Welck wel behoorde te geschieden, overmidts ondersaten niet en zijn geschapen tot behoef van de prince ofte heere, maer d'prince ofte overheijt om der ondersaten wille, sonder dewelcke hij geene prince en is. Ende om die met redenen en recht te regeeren, voor te staen ende lieff te hebben als een vader zijn kinderen ende een herder zijn schapen. Soo behoorde de gedachte Magistraet voorschr. Raedtslijck stellinge (een saeck van grote importantie ende insicht) wel met hunne ingesetenen in deliberatie te nemen. Maer contrarie bemerckende ende ziende gedachte Magistr.liever te willen verblijven onder volcomen gehoorsaemheijt als vrij ende onbedwonge te regeeren exempt d'onschuldige hier ondergeschr. ende in dier voegen d'ingesetenen van hunne overicheijt alhier in t'amplecteren van een vrije raedtsbestellinge verlaten worden. Nochtans nu met autoriteijt van de Staten van 't landt voorschr. raedtbestellinge d'ingesetenen aengeboden wordende en zij in consentie ende welstandt van 't

gemeene best, tot wechnemen van alle cuijperijen verstaen gedrongen te zijn met dankbaerheijt aen te nemen, overmerckt hebbende de hooge noot sich daertoe aen te leijden nae 't exempel van naebuijrighe steden. Soo is 't, dat de ondergeschr. personen, alle burgers deser stede ende patrioten van 't vaderlandt, bij desen versoecken dat Z. Ed. Mog. College één ofte twee commissarien gelieven te committeeren, die welke sich binnen Stavoren vervoegen ende aldaer op te nemen de stemmen van de burgers tot een vroedschap der voorschr. stede, ten eijnde het vroedschap alle jaren haer eijgen magistraten ende officieren sullen kiezen. Alles nae inholt van de articulen bij de voorschr. burgers nu in desen jaere 1635 daer oppe geconcipteert. Waer op de nieuwe raedtsbestellinge formelijcxt ende vredsaeinst soude kennen bevordert worden waer nae tempore *conuio* personen g'elingeert ende gecommiteert mogen worden tot regieringe deser stede.

Ten eijnde het gemeene best in alle gehoorsaemheijt, rust ende vrede, ter eeren Godes, tot dienste van 't landt ende tot onse eijgen welvaren, bij alle goede toesicht mag worden gaede geslagen ende ter harte genomen, versoeckende U. E. Mo te gelieven op desen schriftelijck te disponeren.

't Welck doende etc. Actum Stavoren den 28^e augusti 1635.

Onder de principale was geteijckent

Douwe Sijmons, Thomas Gerrijts, Gaerriet Saeckeles, Hilcke Alberts, Laes Heeres, Sijmon Thomas, Agge Wijpkens Loijter, Claes Sijties, Agge Pijters, Anne Gerrijts Lestman, Lubbe Jarichsz houtcoper, Tiaerd Sijties, HPiers, Jacob Jacobsz, Allert Wijnckes merck met eijgender, handt gestelt, Jippe Tiaerts merck met eijgender hant ghestelt, Jan Pieters merck met eijgender hant gestelt, Lambert Dirxsz, Bartle Foppes, Oege Jarichsz, Evert Hendricx Oste?roe? (Ostefroes), Tiete Holckesz, Folckert Auckes, Arijaen Cornelis, Hendrick Vrijdach Brouwer, Johan van Juwema, Barent Barentsz Kruse, Olphert Heeres, Pieter Pietersz d'olde, Jaettie Hilbrantsz, Agge Hynties, Sijmon Jansz, Jacob Boeijensz, glasmaecker ende schilder, Goijcken Abbes, Hijlcke Hamckes, Evert Allerts, Dirck Bartels, Evert Gerrijtsz moutmaecker, Pieter Jelles, dit is het merck van Jan Jouckes, Hendrick Jouckes, Douwe Jelles, Focke Wijbrantsz, Frijescke Sijvertsz, Tiaerck Jacobsz, Reijner Claesz, Gerrijt Witten van Hulsens burgemr, Douwe Hendricks burgemeester, F van Heermans, Wijbrandt Gerrijtsz, raedtpersoon, Jan Wijbesz, Hendrick Jellesz, Bruijn Jelles, Heijmen Jansz, Feijcke Tetmans, Eikema als geswooren gemeentsman, Sijmon Folperts als geswooren meensman.

Accordeert metten principale

Eeqtr. In kennisse van mij 38D. Claix, 22 – 9 - 1635

Octrooi

De gedeputeerde Staten van Vrieslandt doen te weten E. gecommiteert ende geauthoriseert te hebben, commiteren ende authoriseren mits desen den edelen, erentfesten, achtbare, wijse, voorsienige, seer discrete heeren Abraham van Roorda, Suffridus Rispens ende Julius van Harinxma, onse medebroederen, om hen op 't spoedichsten te vervoegen binnen der stede Stavoren, omme d'ingesetenen derselver stede over het benoemen van een voet ende reglement van raedtsbestellingen ende de pendientien van dien te verstaen. ende vereenigen indien doenlijk. In dien met parthijen stucken over te nemen ende inde verschillen finalijcken te termineren ende disponeren, sulcx als zij voor den dienst van de landen bevinden sullen te behooren. Ende dienvolgens haer te doen hebben het effect van een octroij, in conformiteijt van de resolutie in dato den 25^e july 1635, dienaengaende bij de Staten van 't landt genomen.

Belovende voor voor vast, goet ende van waerden te houden 't geene in desen bij ons gecommiteerden gedaen ende gehandelt sal worden, als ofte het 't selve in pleine collegue ware gedaen ende hen daeraff costeloos ende schadeloos te ontheffen.

Belasten een yder die desen aengaet offe sal worden verthoont de gemelte heeren gecommiteerden onse medebroederen in 't exerceren van dese hunne commissie geensins te turberen nochte verhinderen, maer alle gehoorsaemheijt te bewijzen so ende als behoort, waeraen der landen dienst ende onse ernstighe meijninge geschieden sal. Gegeven binnen Leeuwarden onder 't zegel der Staten van Vrielandt ende derselver secretaris handt, desen septembris 1635. Was gearagrapheert C Oosterzee. Leger stonde 't landschapszegel ende ter ordonnantie der heren Gedep. Staten van Vrieslandt. Geteijckent

L. Beijma.

Accordeert metten principale.

In kennisse van mij D. Claix.

Letteren van octroije door crachte van de resolutie der Ed. Mo. Heeren Staten van Vrieslandt van dato den 25^e july 1635, verleent aen de ingesetenen van Stavoren.

De Staten van Vrieslandt!

Allen den geenen die desen zullen zien off hooren lesen salut. Alsoo wij altoos van gevoelen zijn geweest ende alsnoch zijn dat het bestellen van Magistraten ende overheden, onder anderen in de steden van de

voorgeschr. Provincie, is mede een] point van hoocheijt ende heerlijkheijt deser landtschappe ende mitsdien staende alleen tot directie van ons off van den genen dien wij sulcx bij onse brieven specialijck verleenen ende octroijeren.

Soo ist dat wij ontfangen hebbende de remonstrantien der ingesetenen van verscheijdene onse steden waer bij deselve ons in 't lange vertoon den beswaerlijkheijden van den tot noch toe gepleechde verkiesinge van hun magistraten ende daerbij versochten van dien maniere van bestellinge bevrijt te mogen zijn. Ende wederom van ons gepermitteert en toegestaen vrijheijt om binnen hun respectieve steden van nu voortaan jaerlijcx ten eijnde des jaers hun magistraetspersonen selff te stellen ende als het nodich is te veranderen op alsulcken voet ende reglement als zij ingesetenen der steden ten overstaen van ons off onse gecommiteerden ten meesten dienste van 't landt ende specialijcken van hun steden bereijt waren te beraemen ende daerover versochten onse brieven van octroije hen mede gedeijlt te worden. Soo is 't dat wij voorschr. versoeck wel geexamineert ende nae rijpe deliberatie ondersocht hebbende 't selve om veel goede insichten bevonden hebben te wesen redelijck ende te strecken tot rust, reputatie ende een sonderlingen dienst van de voorschr. landtschappe.

Al waerom is het dat wij ingeolge ende conformiteijt van de resolutie ten landtschappe genomen op den 25^e july 1635, daerbij den ingesetenen der steden vrijheijt van hun magistraetsverkiesinge ende dienstige brieven van octroij toegestaen ende beloofd zijn, als nu bij desen den selven ingesetenen der steden consenteren, vergunnen ende octroijeren om den voorschr. desen gepleegden maniere van Magistraets-voorbij te gaen ende jaerlijcx op nieuwe jaersavont selff in hun steden te verkiesen ende bestellen den magistraets-personen op alsulcken reglement ende voet als zij ingesetenen ten overstaen van ons off onse gecommiteerden zullen geraecken te beraemen. Opdat sulcx geschiedende bij goede ordre, alle ongerusticheden ende tweedrachten voortaan buijten de regeringhe derselver steden geweest ende voorgecomen mogen worden. Van welcke onsen octroije, opdat een ijder, daer van kennisse kriegende, zich van onse goede geneijgentheijt ende oprechte meijninge mogen hebben te verseeckeren. Wandt wij verstaen sulcx alles ten meesten dienst van 't gemeene beste te behooren. Ende gegeven binnen Leeuwarden onder 't zegel der Staten van Vrieslandt ende derselver secretaris handt, desen 22^e augusti 1635. Was geparagrapheert: C Oosterzee (vt). Leger stonde:

Bij de Staten van Vrielandt, ter retatie van de heren Gedepte, der Staten voorschr. Geteijckent L Beijma. Ter sijden stonde 't Lantschapszegel in rooden wasse op een vierkant papier gedruckt.

Accordeert metten principalen. In kennisse van mij. D. Claix

23-9-1635.

Op huijden den 23^e septembris anno 1635 hebben burgemeesteren ende vroetschap in Stavoren, op ten raethuijse der voorschr. stede collegialiter vergadert wesende, als nu uittet midden volgens de geconcipeerde artkl tot volmachten op ten tegenwoordighe lantsdach bij meeste stemmen geelingeert ende gecoren de heren Douwe Sijmens uitten burgemrs ende Jacob Imes utten vroetschap, omme van wegen voorschr. onse stadt te compareren ende alle voorvallende saecken te raemen ende resolveren als sulcx ten meesten nult ende profijtte van desen lande van Frieslandt in 't geheel ende onse stadt in particulier bevonden sal worden. Tot welcken eijnde hij behoorlijck procuratie sal werden verlenicht, des dat de volmacht niemant anders sullen moghen substitueren als geene die met hen elcx in hun respectieve collegue resorteren. Actum gedaen gestelt ende geresolveert op 't raethuijs aldaer.

't Oirconde de hantschrijvinghe van twee utten burgemrs ende twee utten vroetschap. Dato ut supra.

Gaerriet Saeckeles Agge Sijtjies
1635

Heere Thomas A W
1635

27-10-1635.

Op huijden den 27^e oktobris anno 1635 hebben burgemrn mitsgaders de vroetschap binnen Stavoren op den raethuijse der voorschr. stede vergadert wesende voor hen ontboden Douwe Hendricx oude rentmr ende hem met vruntschap vermaent ende versocht dat hi de registers van de schattinghe, verleden jaer omgeslaeghen, wilde overleveren omme gecopieert ende metten ersten omslach mach werden gemaect, 't welck meer als tijt is te moeten geschieden. d'Welcke rentmr., daerinne weijgerich stellende, so hebben burgemrs sampt de vroetschap den selvighen rentmr. wederom tot overvloed de wachtmr. deser stede hem gesonden omme alsnoch op vrientlijcke wijze de registers te worden, dien alsnoch daerinne naelaetich is. So dan geconsidereert hebbende de nootwendicheijt van omslach dien niet uttgesteld kan worden indien de stadt buyten schade sal moghen blijven. So hebben burgemrs sampt vroetschap goet gevonden te committeren, gelijk sij commiteren ende ordoneren mits desen, Harmen Innes, wachtmr. Deser stede, omme d'selve rentmr. met inlaghe door hem ende sijn adsistenten te constringeren ende aldaer te verblijven totter tijt ende solange hij d'selve registers sal hebben

overgelevert, des dat hem d'selve ende naedat desen sullen wesen gecopieert, wederom ter hant gestelt sullen werden. Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse voorschr. Op dato ut supra.

Gaerit Saeckeles	Agge Syttyes
1635	1635
Evert Hendrijcx 1635	Tijarck Jarijcx
Crogher	

30-10-1635.

Op huijden de 30e octobris anno 1635, op den raethuijse der stede Stavoren collegialiter vergaedert wesende de burgemrs mitsgaders de vroetschap, die welcke geconsidereert hebbende dat wanneer de gaerlegginghe van de burgemrs en de vroetschap geschiede op seecker 2 uurs precijs, de voorschr. burgemrs ende vroetschap enighe van dien uttblijven ende lange uttblijven, waerdoor de stadtsaecken versloft ofte verachttert werden, so hebben burgemrs ende vroetschap goet gevonden dat degenen, so burgemrs als vroetschap, langer als een halve iur over de praesigeerde uir uttblijven gehouden sullen wesen te betaelen twe strs, dien bijeen sullen werden vergadert ende generaelijck alle jaeren wederom bij de voorschr. burgemrs ende vroetschap geparticipeert ende ontfanghen te werden Aldus op den raethuijse der stede stavoren. Huijden Op dato ut supra.

Agge Sytties	Reiner Evertsz
1635	
Evert Hendrijcx	Heere Tomijs
Crogher 1635	1635

3-11-1635.

Op huijden 3 novembris anno 1635, de burgemrs mitsgaders de vroetschap op ten raethuijse deser stede vergadert wesende, hebben tot rentmr. voor desen jaere geeligeert ende gecoren Hijlcke Allerts, mede vroetschap. Die welcke belooft heeft den selven ampt wel ende getrouwelijck te administreren, des stades resten in't geheel te vorderen, sonder enighsints in reekeninghe te brengen anders als van den onvermoghenden, bij burgemrs sampt den vroetschap geroijeert ofte gecommiteert werden.

Ende sal mede de rentmr. gehouden wesen voor sijne goede bedieninghe genoechsamen borgen te stellen, die welcke onder renunttiatie van discussie ofte divisie gehouden sullen wesen als eijghen opgeleijde schult daerover te respuderen.

't Oirconde heeft de rentmr. dessen benefens de praesident burgemr, één utten vroetschap ende de secr bevestight. Huijden actum ut supra.

Agge Sytties	Reiner Evertsz
1635	1635
A W (Allert Wynckes)	Hilcke Allerts
Hendrick Frijdach	1635 11/3 47
F. Eikema 11 – 3 – 1635	

Op huijden dato als voren hebben burgemrs mitsgaders de vroetschap binnen Stavoren op den raethuijse der voorschr. stede vergadert wesende, hebben goet gevonden dat van nu voortaan de gerechtigheit van't beluijden der doden ontfanghen en genoten sullen werden bij de kerckvoogden voor die tijt daertoe gestelt. Dien oock gehouden sullen wesen alle jaeren praesijs tot vermaninghe van burgemrs ende vroetschap reekeninghe te doen en de school van het luijdgelt betaelen. alle vaendeljaeren onder genoechsamen quitantie, dien de karckvoogden in reekeningh van uitgaev gevalideert sal worden. Actum op den raethuijse der voorschr. Gedaen ut supra. Bij ons

Agge Sytties	Reiner Evertsz
1635	1635
Hendrick Frijdach	A.W. (Allert Wynckes)

Also ick Hylcke Allerts, mede vroetschap ende burger in Stavoren, verleden den 3^e novembris 1635 bij meeste stemmen van burgemrs ende vroetschap tot het renteampt deser stede voorschr. gecoren ben, is 't dat ick aenneme ende belove ick de selvighen mijn ampt wel ende getrouwelijck te bedienen, de stedel. middelen ende incompsten tot mijn selffs last ende costen te vorderen, d'selve wederom t' beheren so behoort ende dat op alsulcke profijten als voorgaende rentmrs genoten hebben. Alles conform de art. van de 3^e septembris 35 hiervoren geregistreert. Daervoor alle mijne goederen, geen uttgesondert, te hepothieren ende t' onderpant stellende.

Ende opdat de voorschr. stad ofte desselffs regierders neffens dien des te beter sullen wesen verseckert. So hebben wij Graete Reijners ende Sijwert Pieters, beide burgers in Stavoren t'saemen ofte elcx in solidum ende voort geheel, ons waerborghe gestelt, ende stellen ons borge mits desen, vor den genoemde Hijlcke Allerts ende dat voor alsulcken ontfangh als hij van stadtsweghe geraecken sal moghen te krijghen. Belovende ende aennemende van Graete ende Sijwert voor ons ende ons erffgenaemen onder

renunciatie van beneficijne discussionis, divisionis et ordinis, bij faute van enighe betaelinghe d'selve als ons eijghen opgeleijde schult te voldoen. Daervoor alle onse goederen, geen uitgesondert, hepotherende ende t'onderpant stellende, d'selvighe ende onse personen den hove ende allen gerechte submitteren. Des neme ick Hylcke Allerts d'selve mijne borghen te bevrijen, cost ende schadeloos t'ontheffen ende indemneren onder verbant submissiones ende real executie als voorschr. 't Oirconde hebben wij Hylcke Allerts de original ende Graete Reijners ende Sijwert Pieters als borghen desen elcx benefens de secretaris bevestigt. Huijden den 12^e novembris anno 1635.

Hilcke Alberts	Graete Reijners
1635 11/12 47	Sijuerdt Pieters
	1635

F. Eikema 1635.

5-1-1636.

Op huijden den 5^e januarij anno 1636 hebben burgemrs, mitsgaders de vroetschap geprocedeert tot stemminghe van de voorschr. Stadtsofficieren als volgt:

Hylcke Alberts	rentmr.
Jan Wijbes	ontfanger
karckvoochden	Allert Wijnckes ende Holle Piers
gasthuisvoochden	Jacob Jacobs ende Hylcke Alberts

Aldus gedaen ende geelingeert op ten raethuijse der stede Stavoren, huijden den 5^e januarij 1636.

In kennisse van mij F. 45 Eikema 1 – 5 - 1636

Articulen ende ordonnantien gemaakt ende geconcipieert bij burgemrs, schepenen ende raed mitsgaders den vroetschap tot Stavoren op 't stuck van 't graeffmaecken ende waernae de graeffmaecker dezer stede ende alle anderen hen sullen hebben te reguleren.

In den eersten sal van nu voortaan de graeffmaecker genieten ende ontfanghen sal van een oude doot van achtien jaeren ende daerboven voor een enkel graff in de kercke van een cleijne steen (ofte stenen) sal voor het openen als graeven alsmede toeleggen te saemen twee car. gulden.

Item van een graff dat twee diep werdt gegraven sal de graeffmaecker daeraff genieten twee car. gulden ende thien str.

Item bij aldien een groot schreijn ofte dootvatt gehaelt werdt, sal hebben ende ontfangen met utt 't graeffmaecken ende weder toe vloeren 't saemen drie gulden ende thien str.

Item van een graff daer op een steen van twee graeven daer opleijt, sal de graeffmaecker genieten voor een enkel graff drie Car. gulden.

Item van een diergelijck graff dat twee diep gemaect werdt sal de graeffmaecker genieten de somme van drie gulden ende thien str.

Ende bijaldien daer een dootvatt ofte schreijn daerutt werdt gehaelt sal daeraff met het naedien weder toeleggen ontfanghen vier car. gulden.

Voorts van alle grote stenen naer advenant.

Item van een graff van een doot van 8 jaren tot 18 jaren sal de dootgraver, ende dat één graff diep, ontfanghen ende genieten, gedect sijnde met een steen of cleijne steen, de som van dertich str.

Item van twee graeven diep 36 str.

Ende bijaldien daer een schreijn ofte dootvatt uitt wert gehaelt, sal daeraff ontfanghen ende genieten twee gulden ende thien str.

Ende van groter stenen van graeven naer advenant, in voeghen hier voren van de oude doden verhaelt staet.

Item van een jongh kint ende voorts tot 8 jaeren toe sal de dootgraver van een graff met een steen ofte cleijne steen ontfanghen twintich str.

Item daer een groter steen op leijt ende twee graeven diep gemaect wordende sal de dootgraver genieten 30 str.

Ende sal de dootgraver de graeven tot sijne costen gehouden weesen tot sijn costen wederom toe leggen ende slecht vloeren. De grote stenen voorsichtelijcken handelen dat d'selve niet gerampeert nocte beschadicht werden. Bij pene ende verbeurte van sijn verdiende loon.

Van de graeven buijten de kercke.

op het karckhoff leghende:

In den eersten van een graff van een oude doot sal de dootgraver ontfanghen ende genieten 20 str ende van twee graeven diep 25 str.

Item bij aldien een kiste ofte dootvatt daer utt wert gehaelt sal de dootgraever daeraff ontfanghen ende genieten 30 str.

Item van de doode van 8 tot 18 jaeren toe sal de doot graever van een enckel graff genieten twaleff str.

Ende van twee graven diep sal betaelt werden vijftich str

Item van een graff daer een kiste ofte dootvatt uttgehaelt werdt sal betaelt werden twintich str.

Item van een jongh kint voorts tot 8 jaeren toe sal sal van een graff betaelt werden acht str.

Wordt mits desen de dootgraever geordonneert omme de graeven in de karcke nae exspiratie van drie daeghen nae date van de begraevinghe wederom toe te leggen, wel ende perfectelijcken te vloeren. Bij pene ende verbuete van een car. gulden ende dat een ijderen dach ende dat so langhe 't voorschr. graff ongetoelecht ofte open sal geraecken te legghen.

d'Welcke penen sullen comen ende geapliceert werden ten profijtte van de armen.

Is mede goetgevonden ende wel expresselijck geresolveert dat van nu voortaan op sondaeghen ofte andere heijlige daeghen, ende wanneer nae de middags gepraedickt werdt, geen begraevinghe van doden en sal moghen geschieden voor de clocke drie weg sal hebben geslaeghen. Waernaer de dootgraever hem sal hebben te reguleren.

Aldus gedaen ende gearresteert op ten raethuijse der stede Stavoren. Huijden den vijften januarij 1636.

Douwe Sijmons Laes Heeres

Douwe Douwes Olfert Heeresz

15-1-1636

Op huijden den 15^e januarij anno 1636 compareerden op ten raethuijse der stede Stavoren de burgemrs mitsgaders de vroetschap der voorschr. stede, die welcke aengemerckt hebben dat de oude rentmr. Feicke Tetmans Eickema aen de stadt verstrecke sijn laestgedaene reckeningh, suiijver ten achter gebleven waere de somme van één duijsent twee hondert seventich car. gulden, sestien strs, 12 pen, waeroff de stadt oock enichsints interesten competeerde. Waeromme sij dan de voorschr. rentmr. voor hen ontboden hebbende hem 't selve voorgehouden hoedat de de stadt de penninghen sonder enighe interesten langer conne laeten staen, waerdoor de stadt schade hadde te lijden. 't Welcke de voorschr. oude rentmr verstaen hebbende neffens dien met de burgemrs mitsgaders de vroetschap te vrede te wesen de voorschr. interesten te liquideren ofte andersins te accorderen. So is eene communicatie geacordeert dat de rentmr. eens sal voldoen ende aen de stadt betaelen, sowel van principael als interesten de somme van derthien hondert vijftich car. gulden, de gulden tot xx strs, des dat de interesten tot meije 1636 naestcomende mede gerekent sijn ende dat op naestvolghende termijn als mej 1636 voorschr. den somme van vier hondert car. gulden ende de resterende somme als 950 gld op twee naestvolghene meijedaghen, telkens de gerechte helfte, des dat de rentmr. mede gehouden sal wesen de interesten van de twee termijnen ende voorts tot de halften betaelen gehouden sal wesen mede te voldoen tegens ses ten hondert. Dat alles onder verbant sijnde gevallen ende submitTerende van raede der voorschr. stede.

Met alle welcke voorschr. contract de voorschr. stadt ende voorschr. rentmr. in 't geheel sijn geacordeert ende geliquideert weshalven elxander bod (er stond bed).

Annulerende ende te niete doende alle andere acten, so.....als andersints..... deser gemaect.

Waeroff burgemrs mitsgaders de vroetschap hem beloven te bevrijen ende indemneren so behoort.

Actum ut supra

Douwe Sijmons Tomes Gaerrijsz

Douwe Douwes

Feicke Tetmans Eikema ss (subscrivet)

Onder aan stond:

In verminderinghe van dese schult heeft de secr. Frans Eikema van wegghen sijn broeders erffgen. betaelt aen de rentmr. Hijlcke Alberts de somme van 400 ld ende noch betaelt aen de rentmr. Wijbrant Garrijsz gelijcke 400 gulden.

Alles vermoghens de quitantie daeraff sijnde.

Actum den 28^e septembris 1638. Gaerit Saeckeles 1638.

Fol. 1. Alsoo die jongheluijden als vrijers ende vrijsters, mitsgaders andere jongghers binnen deeser stede bij der straeten zeer ongeregelt, woest ende ongetempt haer dragen met lopen, sijngghen ende crijsen langhs der straeten. Cloppen ende stoten aen de goede luijden haere deuren ende andere onnutticheijden dien daeghelijcken ghepleechtworden.

Ende vermits alsulcx langher niet geleden behoort te worden, soo is 't dat burgemeesteren, scheepenen ende raedt, mitsgaders den vroetschap deser stede Stavoren hebben verboden ende interdiceren, verbieden ende interdiceren bij deesen well expresselijcken, dat gheenen persoon, 't zij jonck ofte oldt,

van wat stadt, conditie hij zij hem zall moghen vervorderen omme 's avonts bijder straete te lopen sijngnen, crijssen ofte enighe rumoer met cloppen ofte stoten aende duren te bdrijven. Bij poene van 't overste cleedt met een daelder van 30 stuijvers te verbeuren, soo vaeck ende meenichmaell alsoo danighe personen op ter daedt van alsulcx bevonden ofte gegrepen sall worden. Bij welke voorgen poenen ende breucken oock mede verboden wordt het neijuw jaer te sijngnen ofte met trommen ofte met schieten te vercondighen, volgende voorgaende ordonnantie ende placaten daeroppe gestatueert, hier voormaels ghepubliceert.

Oock alsoo veel ende verscheijden clachten daeghelijcks voorcomen dat die goede luijden stoepen ofte die floerijngnen van de uttgancq voor de huijsen oppe ghebroocken , opghewroet ende zeer verdadichlijck verdorven worden, soo is 't dat burgemrn ende vroetschap voorschr elcx ende eenen jegelijcken des aengaende well ernstelijcken ghewaerschouwt willen hebben omme van alsoo danighe ghewaltelijcke attentaten ende onnutticheeden aff te laeten. Bij faulte van alsulcx sal men allen alsoodanighen persoon ofte personen, 't zij oock wie het weesen mach, die bevonden wordt eenighe stoepen ofte floerijngnen van stoepen omghewroet, opghebroocken ofte andersints behendert ofte beschadight te hebben, sall datelijck in de ghevanckenisse gesett worden tot water ende broodt ende dien volghens ghecorrigeert ende nae eijsch dier saecken ghestraft worden naer behooren. Elcx hebbe hem desen aengaende te wachten voor schade en de oghemack. Actum aldus gedaen, gheresloveert ende ghearresteert bij den burgemeesteren mitsgaders den vroetschap binnen Stavoren op den raedthuijse aldaer. Huijden den 18^e februarij anno 1636, ghepubliceert den 12^e martij anno 1636, ter ordonnantie der selver.

Burgemrs, schepenen ende raedt, mitsgaders de vroetschap binnen Stavoren op den raethuijse aldaer collegialiter vergadert wesende, in consideratie genomen hebbende de grote insolentie ende ongeregeltheijden dien tot desen tijt alhier binnen deser stede gesien sijn geweest, 't welck niet en behoort in desen te geschieden. Waeromme is 't dat wij bij desen met onsen opene placonen (dat alle onse ingesetenen, 't sij jongh ofte out, 't sij inwonenden ofte vreemdelingh) ofte oock allen ende een ijderen binnen deser stede arriverende ofte frequenterende wel eerstelijck willen vermaent hebben dat sij hen voortsuen sullen reguleren nae 't geen hier articulatum geregistreert ende verhaelt staet.

Eerstelijck ende also de sondach als oock andere hoochtijden ende bededaghen in heijlicheijt doorgebracht behoorde te worden, is geresolveert ten eijnde Godesdienst niet verhindert wordt dat niemant, brandewijn ofte andere wijnen ofte bieren ter cope hebbende, enighe persoon ofte personen sal moghen tappen ofte schenken nochte sulcx niet te laten doen. Te weten op sondaeghen des morgens nae acht uren, nochte onder den predicatien op hoochtijden ofte bededaeghen in 't geheel niet. Bij pene dat de wijn ofte biertappers ofte schenkers boven de breucken in des lanschaps ordonantien verhaelt verbeurt sullen hebben drie car. gulden.

't Sij dat het geschiet met sijn kennisse, ofte niet van ijemant van sijn huijsgesin. Ende sullen de brandewijndrinkers ofte andere wijn ofte biernuttighers op den voorschr. onbehoorlijcken tijt verbeurt hebben gelijcke drie car. gulden.

Welcke breucken geappliceert sullen worden: de derde parth tot profijtt van de magistraet, de derde parth tot profijtt van de armen ende de derde parth tot profijtt van de wachtmr. ende sijn dienaers. Sullen van gelijcken oock mede de brandewijn slijtters, wijn ofte biertappers des avonts nae thien uren aen oude nochte jongheluijden wijn, brandewijn nochte bier moghen tappen nochte gelaeghen houden. Bij pene ende verbeurte van een pont vlaems voor den eersten mael, voor den 2den mael twee pont vlaems ende voor den derden mael bij verbott van sijn neringh. Welcke breucken geappliceert sullen werden in voeghen voren verhaelt.

Van gelijcken sal oock niemant vortaen binnen dese stede op heijlige daeghen hem ervorderen te waschen, schuijeren ofte enigh ander werck te doen.

Oock voor ende onder de predicatie te moghen balslaen, caetssen, sijelen nochte ongeregeltheijden in 't minste doen. Bij pene van 30 strs tot profijtte van wachtmr. ende de dienaers.

Wort bij desen oock mede wel strengelijcken verboden dat geen slachters ofte andere wijje het soude moghen wesen, van nu voortaan geenighe osse, koe ofte rierevleijs als oock mede kalffs ende schapevleijs alhier ter stede te marckt moghen brengen, welke enighsins uttgesneden sal sijn nochte oock alhier in de slachthuijsen moghen uttsnijden noch beschadighen. Bij verbeurte van 't selvighe vleijs 't Welck geappliceert sal werden: de derde parth tot profijtt van de magistraet ende de derde parth tot profijtte van de armen ende de resterende derde parth tot profijtte van de wachtmr ende sijn dienaers. Gelijck oock mede geen gertigh ofte ander vleijs van verdronken, ongesonde beesten ter marckt gebracht sal werden om te vercopen ofte in tonnen ofte andere vaeten te sluten. Bij verbeurte van 't selve vleesch ende daer te boven in de boete van een pont vlaems tot profijtt als voren.

Ende also wel behoort dat binnen deser stede goede en oprechte ellen, maeten ende gewichten gebruijckt werden, is geresolveert dat voortaan een ijderen coopman ofte die enighe waeren ter cope hout, hij sij oock wat waeren het souden moghen wesen, gehouden sullen wesen oprechte ellen, maeten ende gewichten enderleije binnen hun huizen te houden. Waeronder oock mede verstaen werden de halff van mengelen ende ander minder gedeelte van kannen ofte maeten, hoedanich d'selve soude moghen wesen ende dat bijaldien contrarije bevonden wordt naer gelegentheijt der saecke ende tot discretie van de magistraet gestraft werden.

Dat oock de kuijpers binnen deser stede alle de biervaeten ende buttervaeten, 't sij groot ofte cleijn, in behoerlijcke grote ende gesette gewicht sullen maecken, d'selve met hun marck teijkenen. Bij faute vandien sullen de voorschr vaeten voor verbuert geacht werden ende daer te boven van een ijder vatt, niet behoerlijck gemaect wesend sal de kuijper vervallen sijn in de pene van dertich strs tot profijtte als voren.

Wordt mits desen de burgemrs mitsgaders de wachtmr. geautoriseert om op alles goede opsicht te hebben, dat dese onse besluiten volcomenlijck geobserveert ende achtervolcht te worden.

Gelijck oock mede de praesiderend burgemr geordonneert wordt in sijn maent op alles goede reguaerd te nemen ende voorts de broot ende butter weginghe nae voorgaend gebruijk te doen so behoort.

Aldus gedaen, geresolveert ende arresteert bij burgemrs mitsgaders de vroetschap binnen Stavoren op den raethuijse aldaer, huijden den 18^e febr. 1636.

Ter ordtie der selver

F 45 Eikema 2 – 18 – 36.

Gepubliceert den 12^e martij 1636, van 't raethuijse nae behoerlijcke clockeluijdinghe.

11-9-1638.

Op huijden den 11 septembris 1638, de burgemrs, schepenen ende raedt sampt de vroetschap tot Stavoren op ten raethuijse vergadert wesende, geexamineert hebbende de voren gemelte artlen, approberen ende ratificeren d'selve mits desen. Bevelende ijderen bij pene in de articulen verhaelt hen daer nae te regelen. Actum voor 't recht.

Ut supra den 31 – 9 bris.

Ter ordtie der selver F. Eikema

Articulen ende ordonantien ghemaect ende geconcipteert bij den burgemeesteren, schepenen ende raedt, mitsgaders den vroetschap binnen Stavoren op 't stuck van een rattelwacht, waerinne allen ende een ideren hem sall hebben te reguleeren.

Inden eersten sall de rattelwacht gehouden weesen om te beginnen van den Raethuijstpost aff, nae het Noordt te ratelen ende te roepen ende voorts van het Noordt aff de oostzijde langhs den geheele stadt om ofte deur tot hij wederom aen de Raethuijstpost sall gecomen sijn.

Dat de ratelwacht mede sall gehouden weesen om voor ider brugh eenmaell en tusschen ider brugh eenmaell te roepen.

Dat de ratelwacht mede sall gehouden weesen des winters 's avonts thien uren te beginnen om te roepen ende op te holden de clocke vier uren 's morgens.

Dat hij gehalten sall weesen des somers 's avonts tot thien uren te beginnen ende 's morgens tot twee uren op te holden.

Dat den ratelwacht mede gehouden sall wesen den eerstemaell het Noordt om te raetelen ende den andermaell het het Suijdt omme geratelt ende 't selve alsoo elckemaell te veranderen ende te vervolghen.

Dat den schoolmeester Thiebbe Albada gehalten sall weesen alle avonts de cleijne clocke inden grote toorn tot thien uren te luiden, soo 's winters als somers.

Dat mr. Thijebbe mede gehouden weesen sall d'selvighe clocke tot vijff uren 's morgens te luiden ende dat soowell 's winters als somers ende dat hij een quartier ure sall moeten luiden.

Dat d'ratelwacht Pieter Balles een ijder weecke genieten sall een daelder van 30 stuijvers.

Ende sullen beginnen op huijden den 10^e martij 1636. Aldus gedaen ende geresolveert bij burgemeesteren mitsgaders den vroetschappen binnen Stavoren op date den 18^e febr. Absente secretaris.

Ter ordonantie van magisstraet mitsgaders den vroetschappen voorschr.

Feicke Tetmans Eikema 36 – 10 – 3.

Alsoo die Magistraet ende Vroetschap deser stede Stavoren dagelijcx veell ende meenigherleije clachten voorcomen, dat eenige jongegesellen, vrijers ende vrijsters (haer goede eere, naem, faem ende reputatie vergetenende) bij daghe, nachte ende ontijde onderstaen die goede luiden ende ingesetenen deser stede in 't heijmelijck haere deuren ghewaltlijcken op te breecken ofte andersints over muijeren ende stecken te

climmen in de howen om karssen, appelen, peeren ende dierghelijcke fruijt te steelen, mitsgaders oock die goede ingesetenen te berowen ende affhandich te maecken hoenders, eijnden ende dierghelijcke tot huijsholdinghe nodich, 't welcke alle dinghen sijn van zeer quader consequentie ende ghevolghe. Ende soo daerinne niet promptelijcken voorsien worde staet te bevreesen dat ten laetsten een zeer grote ruine ende verderff van 't gemeene beste ende die goede ingesetenen daerutt solde volghen. Waeromme 't selvighe alles bemerckt, in consideratie ghenomen ende met alder ernst ter harten getrocken zijnde, soo is 't dat burgemrn, scheepenen ende raedt, mitsgaders de vroetschap deeser stede Stavoren well eernstelijcken interdiceren, verbieden ende beveelen allen ende eenen iegelijcken, van wat staet, qualiteijt ofte conditie die zijn mach, omme hun van alsulcke ghewalten, roverie ende dieueverie van hoenderen, eijnden, appelen, peeren, kerssen ofte dierghelijcke andere goederen ofte fruijt te steelen te sullen wachten ende aff te holden. Ende dat bij poene ofte breucke die gheene die over alsulcx te doen bevonden wordt telkens verbeurdt sall hebben twee pont vlaems ofte twaleff caroliguldens. Die darde parth tot behoeff ofte proffijtte der armen. D'tweede darde parth tot proffijtte van de magistaet ende die derde derde parth tot proffijtte van de wachtmr. met sijn dienaers die daer d'executie aff doen sall. Alle welcke poenen ende breucken die contraventeurs t'allen tijden (haer fauten in't licht comende) onderworpen sullen sijn ende soo 't zelve aende jongheluijden niet te become en is, sall 't zelve aen hunne olderen, voormonden ofte broodtheeren ghevordert ofte gheinnet worden. Ende ofte oock iemant in 't zelvighe doent ghequetst, lam ofte blauw gheslaghen mochte worden sall die breucken aen den stock hanghen.

Waerna eenen iegelijcken hem diesaengaende sall hebben te richten ende te reguleeren.

Actum aldus ghedaen, gheresolveert ende ghearresteert bij burgemrn mitsgaders den vroedschap binnen Stavoren op den raethuijse aldaer. Huijden den 18^e febr. anno 1636.

Gepubliceert den 12^e martij 1636, ter ordonnantie der selver.

14-3-1636.

Op huijden den 14^e martij anno 1636, de burgemrs mitsgaders de vroetschappe tot Stavoren op ten raethuijse der voorschr. stede collegialiter vergadert wesende, in consideratie genomen hebbende dat de stadt grotelijckx met negotiatie van penninghen tegens ses ten hondert los renten beswaert waere, utt welcke schult de stadt niet en can geraecken ten sij met lightinghe van lijffrenten. Waeromme dan de burgemrs sampt de vroetschappe goet gevonden hebben volghens 't reglement utt het midden van de brede gemeente uten ijder quartier twee personen te committeren ende voor hen te ontbieden, als Tiaert Sijtties, Anne Gaerijts, Evert Allerts, Evert Gaerijts, Hijlcke Hamckes, Jacob Jacobs, Jelle Wijbes en Jan Wijbes. Die welcke, exempt Hijlcke Hampckes ende Jelle Wijbes, op ten raethuijse comparerende over voorschr. reden van negotiatie metten burgemrs ende vroetschap in communicatie gecomen waeren. En dat de burgemrs ende vroetschap mitsgaders de presente gecommiteerden utten brede gemeente hebben geresolveert, gelijk sij resolveren mits desen, dat men tot last van de stadt op lijffrenten soude negotieren de somma van thien duijsent Car. gulden ende metten selve aff te lossen gelijcke thien duijsent gulden staende tot last van de stadt op los renten. Ende dat de lijffrenten gestelt souden werden tegens elleff ten hondert in voeghen voorgaende de lijffrenten gestelt sijn. Committeren mits desen de stadsrentmr en de ontfanger elcx de helft daeraff de bedieninghe van ontfangh ende uttgave sullen hebben, des genietende daervoor elcx vijftien car. gulden. Is mede goet gevonden dat men eerst daeghs amplackinghe sal doen, opdat een ijder sulx bekent gemaect werde. Aldus gedaen op ten raethuijse der stede voorschr., huijden op dato ut supra.

Gaerit Saeckeles 1636, Agge Sijtties, out 44 jaer, 1636

Heere Tomijs, Hendrick Frijdach.

NB. In de marge stond: "De burgemrs ende vroetschap op ten raethuijse vergadert wesende, gesien hebbende dat de thien duijsent Car. gld, in den art. gemelt, ten vollen niet en sijn opgenomen ende affgelost vermits de renten tot 11 ten hondert gestelt waeren, is 't dat geresolveert is dat men tot suppletie van de 10.000 ld. voorts sal lichten ende opnemen tegens 12 ten hondert ende daarmede betaelen de loss renten volgens 't register daeraff opgelecht.

Actum den 11 octobris 1638.

Gaerit Saeckeles 1638 Heere Tomijs

Den 6^e junij anno 1636.

Is bij burgemrs ende vroetschap geresolveert dat men eerst daeghs soude doen repareren het orgel in de kercke, hebbende tot dien eijnde gecontracteert met mr Anthonis Verbeeck, orgelmaecker wesende tot Amsterdam op ten Haerlumerdijck in 't waepen van Schaeghen, den welcke 't selve aengenomen heeft te repareren ende van goede resigratie (registratie? !) te maecken so behoert, des daervoor genietende één hondert ende vijftich Cag., gereet gelt, bij opleveringhe van 't voorschr. werck te betaelen. Actum ut supra.

9-9-1636.

4) Op huijden den 9e septembris anno 1636 hebben de burgm^rn mitsgaders den vroetschappe tot Stavoren den orgell binnen de kerkcke opghenomen, dat d'selve well gerepareert is ende den oorgellmaecker mr. Anthonis Verbeeck heeft mits desen beloofd ende gheaccordeert metten gedachten burgem^rn ende vroetschappe om den orgell, een jaer nae datum desen, goedt ende perfect te onderhouden ende dat voor de somma van twalff car. guldens en thien stuivers. Actum aldus gedaen ende geaccordeert op den raedthuijse der voorschr. steede. Huijden op date ut supra.
Ter ordonantie van burgem^rn ende vroetschappe voorschr.
Feicke Tetmans Eickema 1636.

Op huijden den 12^e augusti anno 1636 de burgem^rs mitsgaders de vroetschap, op den raethuijse der stede Stavoren vergadert wesende, hebben goet gevonden dat alle inwoonders hen burgerschap sullen winnen ende de eed van getrouwicheijt praesteren, naementlijck alsulcke personen dien alsnoch geen vijff jaeren binnen deser stede gewoont hebben ende de penninghen daeraff *procederende* gecommietteert te werden volghens de art. ende reglement. 't Oirconde desen door de praesiderende burgem^r ende naest presid. burgem^r. ende vroetschap doen ende bevestighen. Huijden op date ut supra.

Tomes Garrijtsz Laes Heres

..... Douwe Douwes

13-9-1636.

Op huijden den 13^e septembris anno 1636, d' burgem^rn mitsgaders d'vroetschappe op den raethuijse der stede Stavoren vergaedert wesende door wetelijcke convocatie verstaen hebbende, dat Volckert Auckes verleden vrijdach ofte saterdach op den lantsdach voor volmacht van Stavoren hem meede heeft vervoecht ende aldaer meede stemminge ghedaen in 't vergeven van ampten ende andere besoiingnes, hoewel op verleden donderdach, sijnde den 8^e september anno voorschr., bij burgem^rn ende vroetschappe door wettelijcke gaeroepinghe op 't raethuijs bij malcanderen vergaedert weesende eendrachtelijk hebben geresolveert dat hij Volckert voorschr. voor volmacht nae Leeuwerden niet soude trecken om ijets in eenige landsaecten te mogen besoiingneeren. Sulcx dat sijn doen gantselijck onwettelijck is. Waeromme burgem^rn ende vroetschappen wel exprisselijcken protesteren de nullitate van de stemmingen ende andere besoiingen bij den voorschr. Volckert Auckesz gedaen, aengesien sulcx is streckende tot merckelijcke disreputatie ende naedeel van onse stadt, want sijn procuratie genoechaem ingeroepen was gelijk alsnoch sijn procuratie ingeroepen is door den wachtm^r deeser steede door last van burgem^rn ende vroetschappe. Aldus gedaen op ten raethuijse der voorschr. stede ter vergaederinge van de burgem^rn ende vroetschappe voorschr. 't Oirconde onse handen. Actum uijt supra.

Tomijts Garrijtsz Sijmon Thomas

H. Piers Jacob Imes

3-10-1636.

Op huijden den 3^e oktobris anno 1636 de burgem^rn mitsgaders de vroetschappe op ten raethuijse binnen Stavoren collegialiter vergadert wesende hebben bij gemeene advijsse goet gevonden ende nodich geacht dat voor desen weecke ijemant van wegghen desen stadt op ten lantsdach hem vervoeghe.

Hebbende over sulcx voor dess gecommietteert de here Douwe Sijmons omme hem te vervoeghen op ten lantsdach ende aldaer op ten lanschaphuijse benefens de andere heren volmachten te resolveren, raemen ende sluijten. Alles wel ten meesten profijtte van gemene beste soude moghen strecken. Doch bij aldien sijn E vermits sijn swackheijt sulcx niet conde verrichten so hebben de burgem^rn ende vroetschap de welgedachte here macht ende autoriteijt gegeven één in sijn plaetse te moghen substitueren, approberen ende vrij maken, houdende alles wes bij de welgedachten heer Douwe Sijmons ofte desselffs gesubstitueerde daerinne gedaen, gebesoingeert sal moghen werden. Met belofte hem van alles te bevrijen. Onder verbant so nae recht. 't Oirconde hebben burgem^rs, naementlijck de praesid. ende naestpres. burgem^r ende 2 utten vroetschap verteijckent. Huijden op dato ut supra.

Laes Heres Agge Sijtjies

44 1636

Hilcke Albertsz Reijner Floris

1636 3/10 48

4-10-1636.

Op huijden den 4^e octobris anno 1636 de burgem^rn mitsgaders de vroetschap der stede Stavoren op ten raethuijse aldaer collegialiter vergadert wesende ende verstaen hebbende het hastich vertreck van Folckert Auckes naer Leeuwarden, met vermoeden om hem te vervoeghen op ten lantsdach, niettegenstaende hem sulcx wel expresselijck waere verboden met protestatie in forma. Wijders te sien utten selven in dato de 15^e septembris 1636, hier voren geregistreert. So is 't dat de burgem^rn mitsgaders de vroetschappe, insisterende voorgaende acte van protestatie, bij de welcke als nog protesteren de nullitate van alle actien ende actitaten bij de genoemde Folckert Auckes, voor desen gedaen en alsnog te doen.

Annulerende ende te niete doende alle 't gene wes bij hem gedaen waere ende alsnoch wijders gedaen te moghen werden. Verstreckende dess den genoemde Folckert Auckes door één ofte twee notarissen wettelijck geinsinueert te werden. 't Oirconde hebben burgemrn ende vroetschappe desen door twee utten burgemrn ende twee utten vroetschappe bevestight. Huijden op dato ut supra.

Laes Heres	Agge Sijtjes
Hilcke Alberts	44 1636
1636 10/11? 48	Reijner Florijs

21-9-1636.

Fol. 8: Op huijden de 21^e septembris anno 1636, de burgemrn mitsgaders de vroetschap op ten raethuijse deser stede collegialiter vergadert wesende hebben voor een jaer ende vorder op behach van wedersijden tot rector ende organist deser stede aengenomen de persoon van mr. Anthonis Verbeeck, die welcke aengenomen heeft de voorschr. beijde ampten ofte bedieninghen wel te recht te sullen becleden, alsoock de duijtsche clerccqen sijnes vermogens te institueren ende de uurwercken *rebell* sijnde naer sijn beste kennisse te repareren. Ende dat voor een tractement van twe hondert vijff ende 't seventich car. gulden mitsgaders een vereringhe aen sijn huijsvrouwe van een prouince rijder tot 12 ld. Sullende sijn. aenvanck nemen op alerheijligendach in desen presenten jaere. Aldus gedaen ende geresolveert op ten raethuijse voorschr., opdato ut supra. Ende is desen daer vande presid. ende naest presid burgemr sampt twe utten vroetschappe doen bevestigen. op ten 17^e novembris anno 1636.

Sijmon Thomas	Gaerit Saeckeles
1636	1636
Agge Wijpckes	Reijner Florijs
Loijter	

Fol. 9: Alhoewel het armehuijs ofte gasthuijs binnen deser stede Stavoren mett de middelen ende profijten daertoe sijnde behoort gebruikt ende geimploiert te werden tot arme noodruftighe personen, is 't nochtans dat het langhe tijt grotelicx is misbruijckt geweest tot veel ongeregelheden, te weten dat vele vagebonden ende bedelaers, dien de luijegheijt liever hebben als den arbeit, van buiten incomende hen daerinne dagelijcx begeven, met grote menigte op de huijssen omlopen tot grote beswaringhe van de burgerije. Sulcx oock is streckende tot nadeel van de armen binnen deser stede voorschr. woonachtich. Jae was so verre gecomen dat enighe wat sij daeghs als aelmoese vergadert hadden des avonts aen Holants bier ende toeback in overdaect comen duerbrenghen, waerduer sij droncken sijnde vele ongeregeltheijden pleegden, 't welcke geensints behoorde getollereert ofte toegelaeten, maer ten contrarije geweert te werden. Sulcx de burgemrs ende vroetschappe binnen deser voorschr stede op ten raethuijse aldaer bij malcanderen vergadert duer hen wachtmr ende sijn dienaers hebben gesocht te verhinderen dat geen bedelarije in dese voorschr. stadt solde geschieden opdat alsulcke misbruijcken ende ongeregeltheijden voorgecomen moghen werden. Dan als de voorschr. gasthuijs tot een beijert gebruikt werdende, hebben de voorschr. burgemrs ende vroetschappe raetsaem bevonden nae het doen van andere steden omme de beijert geheel utt te roijen ende tot bewoninghe ende gebruik van arme wesen van burgers affcomstich bequaem te maecken ende te gebruikken, waertoe het ingestelt ende behoort gebruikt te werden ten eijnde gevolcht mach werden:

“Daer sal geen bedelaer in Israël sijn”. Doch also het een saecke van gewichte ende importantie is, so is ten raede goet gevonden om met overroepinghe van de brede gemeente te weten dat naer ordre ende oude gewoonte utt ijder quartier twee personen gecoren ende geroepen moghen werden Daer mede wijders te spreekken, raemen ende resolveren. Sulcx den burgemrs ende vroetschap op den 15^e septembris 1636 op ten raethuijse bij malcanderen vergadert wesende ende mede utten brede gemeente, te weten utt ijder quartier twee personen gecoren ende ontboden sijnde namentlijk: Andries Pieters, mr Andries Bonifacius utt het noordt west quartier, Evert Allerts ende Allert Heres uttet noortoost quartier, Jacob Jacobs ende Hijlcke Hamckes uttet suijdoost quartier, Pietert Pietersz d'olde ende Jelle Wijbes uttet suijdwest quartier. En hebben malcanderen geresolveert, gelijk sij resolveren mits desen, dat de beijert geheelijcken uttgeroijett ende affgeschafft sal werden.

Dat het arme ofte gasthuijs voortaan gesticht ende bequaem gemaect sal werden tot een arme weeshuijs ende wel op alsulcke conditien ende articulen als naderhant bij burgemrs ende vroetschappe goet gevonden ende ingestelt sal moghen werden. Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse. Ende is op huijden desen de 17^e novembris 1636 door twee utten burgemrn ende twee utten vroetschappe bevestight. Huijden op dato ut supra.

Sijmon Thomas	Gaerit Saeckeles
1636	1636
Agge Wijpckes	Reijner Florijs
Loijter	

De burgemrs mitsgaders de vroetschap binnen Stavoren op ten raethuijse aldaer collegialiter vergadert wesende insisteren voorgaende twee acten van protestatien tegens de persoon van Folckert Auckes gevallen ende hier voren ten resolutieboeck geregistreert staende de datien den 13^e septembris ende de 4^e octobris 1636 respitelijck.

Waeromme is 't dat wij bij desen auctoriseren ende committeren de heren Douwe Sijmons mede burgemr ende tegenwoordeghe volmacht op de lantsdach ofte deselffs gesubstitueerde omme de procuratie op de gemelte Folckert Auckes als mede volmacht geposseert ende tot Leeuwarden ten Collegie der E. Mog. Heren Gedeputeerde Staten staende geregistreert te doen annuleren, roijeren ende bij desen wel expresselijk te casseren also d' selve bij ons geannuleert ende voor gecasseert gehouden werdt. Aennemende ende belovende 'welgemelte here Douwe Sijmons ofte desselffs gesubstitueerde daeraff ende neffens dien in alles te bevrijen cost ende schaedeloos t'indemneren. Belovende mede t'approberen, van waeren te houden alles wes bij de E. Here Douwe Sijmons ofte sijn gesubstitueerde daerinne gedaen ende gebesoingeert sal moghen werden. Alles onder verbant so nae recht. 't Oirconde hebben wij desen door twee utten burgemr ende twee utten vroetschap doen ende laeten bevestighen. Huijden den 16^e novembris anno 1636.

Sijmon Thomas	Agge Sijtjies
1636	44 1636
Heere Tomijs	Reijner Florijs

31-12-1636.

Op huijden den 31^e decembris 1636 hebben de burgemrs mitsgaders de vroetschappe tot Stavoren bijvonden tot veranderinghe van twee utten burgemrs, alles vermoghende 't reglement daeraff hiervoren geregistreert.

In den eersten hebben de burgemrs tegenwoordich wien van acht personen souden moeten affgaen is bij maniere van het trecken van bonnen bevonden voor desen jaere te sullen affgaen de personen hiernae benoempt

Andries Andries Oudewagen

Laes Heres.

Volghende welcke sijn bij het trecken van bonnen volghens het reglement electuers geweest als volcht.

Lubbe Jarichs

Tzierck Jarichs

Douwe Douwes ingeloot van den Evert Hendrix

Folckert Auckes

Reijner Florijs

2-1-1637.

Op huijden den 2^e januarij 1637 hebben burgemrs ende vroetschappe geprocedeert tot electie van stadtofficieren als volght:

rentmr: Hijlcke Alberts

ontfanger Jan Wijbes

karckvoochden: Holle Piers en Claes Sijtties

gasthuysvoochden: Hijlcke Albertsz en Focke Wijbrantsz

Aldus gedaen ende geelingeert op ten raethuijse der stede Stavoren.

Huijden den 2^e januarij 1637.

In kennisse van mij F. 46 Eikema

23-3-1637.

Op huijden de 23^e martij anno 1637 de burgemrs ende vroetschappe tot Stavoren, op ten raethuijse aldaer vergadert wesende, hebben met gemene stemmen ende also eendrachtelijck toegestaen Hendrick Jouckes, althans stadtsportier, de viskerije op 't suijsdt tuijschen de suijsdijll ende Scharnenburgh, de stadsgraft aldaer, voor den tijd van twee jaren, aanvanck nemende de 1^e maij 1637 ende eijndighende de 1^e maij 1639. Des dat de genoemde Hendrick Jouckes neffens sijn ampt ende 't tractement van dien in voorsch. tijde niet en sal hebben te eijschen ende dat de portier sijn schuddinghe niet noordelijcker sal moghen zetten als de op ten wal aldaer staende.

't Oirconde heeft Hendrick Jouckes des benefens de praesident burgemr bevestight . Huijden op date ut supra

Hendrick Frijdach	Hendrick IJoukes
-------------------	------------------

1637

Eed die de magistraat moet afleggen.

Formulier van de eed dien de vroetschap der stede Stavoren gehalten sellen (sullen sijn) te praesteren.

Wij ondergeschreven verclaeren mits desen dat wij het oorloch bij den geunieerde provincien in 't generaell ende bij desen lantschappe als medelidmtaet van de selve in 't particulier, voormaels ende nu

wederom tegens de coninck van Hispangien aengenomen, voor oprecht ende crijstelijck te houden ende sweren daeromme sonder enigh achterdencken dat wij de voorschr. Coninck, noch niemant van sijnentweghen, voortaan niet meer holden voor overheer van dese landen ende dat wij daerom de selven met alle sijn aenhangh met alle ijver ende getrouwicheijt nae onse vermoghen beloven te helpen wederstaen. Ende voorts de eere Godes ende de waere crijstelijcke (religie), daer van hier openbaere professie gedaen wert, mitsgaders de privilegien ende vrijheijden der lantschappen van Vrieslant ende deser stede, alsmede de welstant van de tegenwoordighe staet van regeringhe tegens alle ende een ijegelijck nae onse utterste vermoghen te sullen helpen hanthouden en beschermen. Ende dat wij ons in ons ampt ende beroepinghe volghens ende nae inhouden van de ordre ons op huijden van weggen de Ho: Mo: Staeten Generael door den raedt overgegeven sullen quijten ende daerinne alle tijt voor ooghen hebben ende helpen bevorderen den meesten dienste ende welstant van 't vaderlant. So waerlijck moet mij Godt almachtich helpen.

De presente vroetschap voor 't merendeel op den raethuijse binnen Stavoren vergadert wesende hebben het formelie hier voren geregistreert, in handen van de Hooghmogende Heren Raed van Staeten als A. Bruiningh ende Bigott verclaert d'selvighe bij dier voeghen te willen achtervolghen.

In kennisse ende ter praesentie van mij secr. tot Stavoren. Huijden den 31^e martij anno 1637.

F. 46 Eikema. 3 – 31 – 1637.

28-9-1638.

Op huijden den 28^e septembris 1638

Frans *Taectes* als vroetschap de behoorlijcke eed, nae dat hem de formelie te voren gelest waere, gepresteert. In kennisse van mij secr. tot Stavoren.

F. Eikema 1638.

17-2-1639.

Op huijden den 17^e febr. 1639 heeft Douwe Hendrickx als op huijden tot vroetschap in plaetse van mr. Hendrich Frijdach gecoren wesende de eed her voren verhaelt behoorlijck gepraesteert in handen van mij secr. actum ut supra F. Eikema.

2-3-1639.

Op huijden den 2^e martij 1639 heeft Jochum Wijbes als op huijden in plaetse van Garrijt Saekles als vroetschap gecoren sijnde de eed hievoren verhaelt behoorlijck gepraesteert in handen van mij secr. tot Stavoren.

Huijden op date ut supra.

F. Eikema.

27-5-1639.

Op huijden den 27^e maij 1639 heeft Holle Piers als op huijden tot vroetschap in plaetse van Evert Hendrickx Croeger gecoren sijnde de behoorlijcke eed gepraesteert.

Actum ut supra.

In kennisse van mij F. Eikema.

13-7-1640.

Op huijden den 13^e julij 1640 Jan Jansz tot vroetschap gecoren sijnde heeft de eed behoorlijck gepraesteert in handen van mij praesiderende burgemr Agge Sijtties.

Actum ut supra.

In kennisse van mij F. Eikema.

De 13^e julij 1640 Allert Heres mede tot vroetschap gecoren wesende heeft op huijden de 1^e januarij 1641 de eed getrouwelijck gepraesteert. Actum ut supra. In kennisse van mij F. Eikema.

24-9-1641.

Op huijden den 24^e septembris 1641 heeft Wijbrant Annes als vroetschappen de eed behoorlijck gepraesteert.

Actum ut supra.

12-3-1644.

Op huijden den 12^e martij 1644 heeft Galtie Jans als vroetschappen de eed behoorlijck gepraesteert. Actum ut supra. *De laatste 3 regels zijn later doorgehaald!*

Forme des eedts die de magistraet tot Stavoren doet met aennemen van hun officie aen Sijn Gen. Stadthouder ofte derselver gecommiteerde.

Also ick neffens andere in dese stadt te regieren geordinneert ben, so belove ende swere ick bij ende voor de Nederlantsche geunieerde provincien in 't generael ende dese provincie in 't particulier tot wederstant van de coninck van Hispanien, maller contenten, ende alle haer aenhangh op te setten lijff ende goet. De overheijt van de voorseijde provincien, als de Generaele Staeten, Raedt van Staeten ende de welgeboren graeve Willem van Nassou ende mitsgaders de particuliere Staeten van Vrieslant elcx nae sijn wettelijcke commissien, respectvelijck trou, hou ende gehoorsaem te sijn, alle 't gene wat de selve

overheijden ten meesten nut oirber ende profijtt van de gemene saecke in de landen en de steden van Vrieslant, 't sij in lantsregieringhe ofte chrijgsaecten nodich ende raetsaem vinden sullen, voor mij selffs trouwelijck te helpen effectueren ende d'ingesetenen deser stadt tot gehoorsaemheijt, vrede ende enicheijt te wijsen ende t'vermanen.

De middelen bij de Staeten van dese provincie rede ingewillicht ofte noch in te willigen te helpen hanthouden ende te bonoficien. Voorts alle mijn raedtslaghen tot meeste rust ende eendracht van dese provincie te richten. Die stadt met behoorlijcke fortificatien, amunitien, proviand, wacht ende ander nooddruft ende insicht wel te doen voorsien ende bewaeren. Ende ijder mensche, recht in desen stadt soeckende, tot sijne gerechticheijt te helpen, niemant in sijn recht wetenlijck te becorten ofte in enighe ontamelijcke maniere te beswaeren met des gemene stadts goet ende nusinghe. Trouwelijck tot profijtte van de stadt te handelen ende mij door geenderleije boete, schade, eere, schande, vrintschap, gunste, haet ofte nijt tegens 't gene voorschr. is beweghen te laeten. Oock voor mijsselfs generleije profijtt te soecken, dan so vele mij rechtelijck toegelaeten is. Benevens dien de ordre op ten raetsbestellinghe, ons op huijden van wegghen de Ho: Mo: Staeten

Gene: door de raet overgelevert, in alle manieren te onderhouden ende doen onderhouden nae den inhoud van desen ende die secreten van de caemer niet te openbaeren. Sowaerlijck helpe mij Godt almachtich.

31-3-1637.

Op huijden den 31^e martij anno 1637 hebben de burgemrs voor 't merendeel in 't getal het formulier deses in handen van de Ho: Mo: heren A. Bruiningh ende Bigott, beijde mede Raede van Staeten der verenighde Nederlanden ende in desen gecommiteerden, mett behoorlijcke eed bevestight. Alles in kennisse ende ter presentie van mij secr. tot Stavoren. Huijden op date ut supra.

F. 46 Eikema. 3 – 31 – 1637.

In de marg stond o.a.:

Op huijden den 1^e januarij hebben Jacob Imes ende Andries Andries Oudewaghen, op huijden tot burgemr geeligeert, de behoorlijcke eed in handen presid. burgemr, Garrijt Saeckeles gepraesteert.

In kennisse van mij secr. tot Stavoren op date ut supra.

F 47 Eikema 1 – 1 – 1638.

Op huijden den 1^e januarij 1639 heeft Thomas Garrijts de eed behoorlijck gepraesteert. Actum ut supra.

Op huijden den 16^e januarij 1639 heeft Douwe Douwes de eed behoorlijck gepraesteert op date ut supra.

Op huijden de 18^e januarij heeft Evert Hendrickx als burgemr. de eed behoorlijck gepraesteert in handen van de burgemr. Douwe Sijmens.

Op huijden den 1^e januarij 1647 hebben Gerbrant Jacobs ende Jan Wijbes als burgemr. de eed behoorlijck gepraesteert.

Jan Jacobs Haersma.

Den 1^e januari 1648 heeft Jan Janszoon, als burgemr geeligeert, wettelijck de eed behoorlijck in handen van de presid. burgemr. gepraesteert. Actum ut supra.

In kennisse van mij secr. Jan Jacobs Haersma.

Den 12^e april 1648 heeft de burgemr. Willem Allerts, als burgemr. in plaetse van de affgaende gekozen wettelijck de eed behoorlijck gepraesteert in aanw. van de presiderend burgemr. Actum ut supra.

In kennisse van mij secr. Jan Haersma. 1648

12-10-1637.

Op huijden de 12^e octobris anno 1637 de burgemrs. sampt de vroetschap op ten raedthuijse bij malcanderen vergadert wesende hebben geresolveert, gelijk sij resolveren mits desen dat eerst daeghs de rentmr. deser stede ter handen sal werden gestelt autentique copia utten aenteijckinghe van de los ende lijffrenten tot laste van de stadt Stavoren te boecke geregistreert, opdat bekend ende een ijder mach weten hoe veel aen wien ende wanneer de betaelinghe geschiedt. Dien volghende dat de rentmr. van nu voortaan (de rentmr.) de quitantie der los ende lijffrenten elcx appart in rekeninghe sal brengen. Alsmede dat in margine aengeteijkent werde de personen dien geraecken mocht te sterven ende de collecten affgelost ende gecasseert werde, ten tijde de rekeningh jaerlijcx visitatie daeraff geschiede. Ende dat oock wel alle jaeren 14 daeghen voor Jacobi de rentmr. ende ontfangen sijn behoorlijcke rekeninghe sal doen so behoort. Actum ut supra.

Reiner Everts Jacob Garbrants 1637.

Andries Andries Oudewaeghen Laes Heres

Onderaan en in de marge stond o.a.:

Op huijden den 1^e januari 1642 heeft Jan Janse als burgemr. aengesteld de eed behoorlijcken in handen van de praesiderende burgemr. Douwe Hendricx gepraesteert. Actum ut supra.

In kennisse van mij F. Eikema.

9-2-1642.

Den 9^e febr. anno 1642 heeft Wijbrant Annes als burgemr. de eed behoorlijcken gepraesteert.

Op huijden den 1^e januarij 1643 heeft Douwe Sijmens als burgemr. in handen van de presiderende burgemr. de behoorlijcken eed gepraesteert. Actum ut supra. In kennisse van mij F. Eikema

Op huijden den 1^e januarij 1644 hebben Douwe Douwes ende Laes Heres den behoorlijcken eed gepraesteert in handen van de praesiderende burgemr.

Actum ut supra. F. Eikema.

Op huijden den 1^e januarij 1645 heeft de heere Douwe Hendricx als burgemr. de eed behoorlijcken gepraesteert. Actum ut supra. In kennisse van mij secr. Jan Jacobs Haersma.

Op huijden den 6^e januarij heeft Jochum Wijbes als burgemr. de eed behoorlijck gepraesteert. Actum ut supra. In kennisse van mij secr. Jan Jacobs Haersma.

Op huijden den 1^e januarij 1646 hebben Joost Jongestall ende Tierck Jarichs als burgemr. de eed behoorlijck gepraesteert. Actum ut supra.

In kennisse van mij secr. Jan Jacobs Haersma.

1647 heeft de here Douwe Sijmens de eed als burgemr. behoorlijck gepraesteert.

In plaetse van de here Jongestall. Actum ut supra.

In kennisse van mij secr. Jan Jacobs Haersma

3-1-1638.

Op huijden den 3^e januarij 1638 electie van stadtofficieren als volgt.

Hijlcke Alberts rentmeester

Jan Wijbes ontfanger

Karckvoochden: Tziaerd Sijtties en Jacob Jacobs

Gasthuijsvoochden: Focke Wijbrants en Frans Taijckes.

Aldus gedaen ende geelingeert op ten raethuijse der stede Stavoren

Op ten 3^e januarij anno 1638.

In kennisse van mij F. 47 Eikema. 1 – 3 – 1638.

5-2-1638

5 febr. 1638. copie nr. 19.

De Staverse burgemeesters en de vroetschap beloven dat ze zich strict aan het reglement en het octrooi dat ze april 1637 hebben gekregen zullen houden.

Getekend door: Agge Sijtties (46 jaar), Andries Andries Oudewagen, Reiner Everts, Douwe Sijmons, Evert Hendrijcx Crogher, Jacob Garbrants, Gaerit Saeckeles, Tijarck Jaerijchs, Hendrick Frijdach, Jacob Jacobs, Willem Allerts, Reijner Florijs, Jan Sijemes *Froetsman*, Tomes Garrijts, Heere Tomijs

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

15-2-1638.

Also op huijden den vijfften febr. anno 1638 de burgemrs op ten raethuijse tot Stavoren vergadert wesende, aengemerckt hebben de onbehoorlijcke ende wel stoute intrede in de raedcaemer ter vergaderingh van burgemrs ende vroetschap van Douwe Hendrixx, Garrit Witte ende Frans van Hermans verleden saterdach, sijnde de derden deser nae noen, dien oock voor eerst niet en wilden vertrecken,maer metten burgemrs ende vroetschap over seeckere missive bij hen aen den burgemrs ende vroetschap overgehandicht te communiceren en spreecken. Ende also b.... is dat de raetcaemer ter vergaderingh van burgemrs ende vroetschap in hun deliberatie niet verhindert en soude moghen werden, is 't dat wij bij meeste stemmen goetgevonden hebben dat men d'selve personen dien voorgaende in de vergaderinghe stoutelijck gecompareert ende in den vergaderingh verla... als voren gesecht, duer de stadtofficieren utten caemer te werpen.

Waertoe d'selve bij desen geautoriseert sijn. Actum op ten raethuijse. Op date ut supra.

Agge S Sijtties (46) Andries Andries Oudewaechen
Evert Hendriekx Crogher Reinier Everts, Douwe Sijmonsz
Jacob Garbrants, Gaerit Saeckeles, Jacob Imesz.

Fol. 21: Also de burgemrs ende vroetschappe binnen Stavoren, op den 15^e septembris 1636 op den raethuijse bij malcanderen collegialiter vergadert wesende, hebben met overroepinghe, advijs ende goetvinden van de brede gemeente, naer costume ende oudergewoonte opgeroepen, beaemt ende geresolveert dat in plaetse van het gasthuijs, dat seer misbruijckt wordt, een arme weeshuijs tot profijtt, gerijff ende commoditeijt van arme wesen van burgers affcompstich daerinne worden gehantreijckt ende onderhouden moghen worden. So is't dat burgemrs ende vroetschap volghens voorschr. resolutie om redenen daerinne verhaelt, nae genomen informatie van naebuijerighe plaetsen, hebben tot voortgangh van het voorschr. armenweeshuijs met goede aendacht overlecht ende rijpe deliberatie mits desen gemaect seeckere pointen ende articulen waernaegereguleert sal worden als volcht:

- 1) In den eersten dat alsnu bij burgemrs ende vroetschap gecoren sullen worden drie bequaeme ende gequalificeerde weesrms, te weten één utten burgemrs ofte vroetschap, twe utten brede gemeente, namentlijck één die professie doet van de gereformeerde gemeente ofte ten minsten toegedaene tot d'selve ende één van de minnonijten gesinde. Die welcke in alles de opsichte van het weeshuijs en de wesen sullen hebben.
- 2) Dat benefens de voorschr. drie weeshuijsrms genomineert ende gecoren sullen werden twee burgemrs ende twee utten vroetschap, die welcke de voorschr. gasthuijse bequaem sullen laeten maecten tot een arme weeshuijs so sij ten besten bevinden sullen.
- 3) Item sal alle jaeren één van de weesmeijsters affgaen, dat de eerste twee jaeren bij lottinghe sal geschieden.
In welcken plaetse de burgemrs ende vroetschap telckens electie ende verkiesinghe sullen doen acht daeghen voor meijedach.
- 4) Dat de weesrms alle jaere in den maent van aprill pertinent rekeningh, bewijs ende reliqua van hun administratie sullen doen aen den burgemrs, vroetschap fte der selver gecommiteerden.
- 5) Dat in het voorschr. weeshuijs toegelaeten ende aegenomen sullen worden echte burgers kijnderen, wiens vader ende moeder verstorven sijnde, thien ofte één van beijde de tijt van thien jaeren in desen stadt gewoont hebbende, sonder onderscheijt te maken van gesindheijden.
- 6) Dat alsulcke armewesen die in het weeshuijs moghen comen out moeten sijn drie jaeren ende daerinne niet langer moghen verblijven als toten ouderdom van achtien jaeren. Ofte ten ware sulcx om redenen langer bij den weesrms bevonden mochte worden.
- 7) Dat de weesen hantwercken ende ambachten sullen leren en doen, nae dat de weesrms believe sal, ende 't gene daarvan 't profijtt mochte comen, sal tot derselver wese geimploieert werden, gelijk sij oock naer gelegentheijt ter zee bestelt sullen werden. Ende wat bij alsulcks verdient mochte werden sal oock derselver profijtte aen cost ende cledinghe geimploieert werden.
- 8) Dat alle het goet so roerlijck als onroerlijck, geen exempt,dat bij alsulcke arme weesenouders naegelaeten werdt sal comen ten profijtte van 't voorschr. weeshuijs. Dat sullen de weesen utten voorschr. weeshuijs gaende met een eerlijck cleed versien werden. Alles tot discretie van de weesrms.
- 9) Dat oock alle goeden de selve weesen, in welke tijt sij in 't voorschr. weeshuijs woonachtich sijn, van vrunden mochte aencomen sullen oock tot profijtte van het voorschr. weeshuijs mede comen. Ten minste so veel als hun cost, dranck, cledinghe ende hantreijckinghe sal comen te bedraeghen.
- 10) Dat de weesen, utt den weeshuijs sijnde comende te sterven, sonder wettighe kijnders ofte kijntskinderen nae te laeten, sullen alle desselfs goederen comen tot profijtte van het voorschr. weeshuijs.

11) Dat oude personen, het sij mans ofte vrouspersonen 15 jaeren in de stadt gewoont hebbende, begerich sijnde in den weeshuijse te wonen sullen daerinne mede moghen comen. Doch alles tot discretie ende goetvinden van de weesmrs met expresse appobratie ende believen van de burgemrs ende vroetschappe. Des dat alle haer goederen, oock dien sij comen nae te laeten, sullen comen tot profijtt van den voorschr. weeshuijse

12) Dat het voorschr. weeshuijs aengenomen sullen werden een paer echteluiden, eerlijck, vroom ende godtsalich, die welcke in alles goede toesicht, regeringhe, tucht ende hantreijckinge sullen doen, de weesen in goede discipline te houden. Voorts de weesmrs alle eere ende gehoorasaemheijt bethonen.

13) Ende dat het voorschr. weeshuijs tot onderhout enighe opcompsten ende profijtten daer toe moghen hebben. Sullen daer toe eerst ende alvoren geimploieert werden de profijtten ende opcompsten tot het voorschr. gasthuijs behorende. Oock merckelijcke penningen die als nu daer gegeven werden ende 't gene vervolgens meerder mochte comen.

Sal oock, indien nood, nae gelegentheijt collecten gedaen werden. Sullen oock te profijtte comen de bossen ende oock de penningen van de lombert ende 't gene van 't lantschaps jaerlicx ter stede van verpachtingh compt in voeghen hiernaedeclareert staet.

14) Dat de burgemrs ende vroetschap met overroepinghe van de meesten articulen sullen verminderen ende vermeerderen nae gelegentheijt ende eijsch van saecken, so sij bevinden sullen tot welstant ende profijtte van de weeshuijse strecken. Oock indien utten articulen, 't gemaecte ende noch te maecken, enighe misverstanden soudon moghen ontstaen, ofte andersints dat bij ijemand enighe questien gemouveert mochte werden, hetsij hoedanich die moghen wesen, sal alles staen ter interpretatie, verclaeringhe ende utspreecken van de burgemrs, ende vroetschap, met ofte sonder overroepinghe van de weesmrs so sij bevinden sullen te behoren. Welcke interpretatie, verclaeringhe ende utspreecke geachtvolghet sal werden ende oock wesen executabel.

15) Ende ten eijnde 't gene voorschr. is een ijegelijck openbaer ende bekent sal sijn, so is goet gefonden dat 't selve behoerlijcken sal werden gepubleert met bevell dat daer nae gereguleert sal werden.

Versoekende aen een ijderen de milde hant daeraen te willen houden ende wercken van barmarticheijt ende weldadicheijt bewijsen.

Aldus gedaen ende gersolveert bij burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren in kennisse onser handen, voor ons ende vanweghen den anderen hier ondergestelt. Huijden den 5^e martij 1638 is desen door de praesiderende burgemr en de naest praesiderende burgemr ende twe utten vroetschap voor hen ende vanweghen de gehele vergaderinghe vertiejckent.

Huijden den 8^e majj anno 1638.

Gaerit Saeckeles	Jacob Imes
Hendrick Frijdach	Heere Tomijs

Fol. 25: Register van de opcompsten en de profijtten dien jaerlijcx tot den weeshuijse genoten sullen werden so volghet:

In den eersten de opcompsten ende profijtten tot den gasthuijse jaerlijcx behoort hebbende bedraeghen ongeveer	- 125-0-
Item ende also jaerlicx van den lantschappe voor de armen enighe penningen betaelt werden, sal daeraff het weeshuijs de eene ende de armen der gereformeerde gemeente de andere helfte ontvanghen ende genoten werden. Compt voor 't weeshuijs aen parth jaerlicx	- 75-0-
't Gelt in de armenbossen. Jaerlijcx gestelt op	-150-0-
Utten arme oortiesgelden jaerlijcx te trecken ende ontganghen	-100-0-
Van de lombartsgelt	- 50-0-
Collecten te doen twemael 's jaers. De eene te doen in begin van junis ende de andere in decembris sal wel bedraeghen ongeveer	-300-0-
Des soondach naemiddachs in de karcke om te gaen versaemelinghe te doen sullende wel bedraeghen nae gissinghe	-150-0-

	-950-0-

In de marge stond:

Doch also enighe jaerlijckxe opcompsten ofte profijtten tot den weeshuijse gebruyckt sullen werden, die welcke de karckeraedt tot onderhout van de buijtenarmen geimploieert hebben, aengesien sij den opsicht daerover mede hebben, so werdt bevonden in redenen te bestaen dat sij aldien het weeshuijs tot vermoghen ende conditie compt de armen alle behoerlijcke hulpe ende bijstant te doen ende de karckeraedt tot behulp voor ende onderhout van de armen enighe penningen te laeten toecomen. So tot verlijck als andersints.

Actum op ten raethuijse den 8^e junij 1638.

De voorschr. profijtte ofte enighe van dien te verminderen ofte vermeederen naer gelegentheit so langhe bij den weeshuijse te verblijven als de burgemrs ende vroetschap goet duncken ende bevinden sal. Sullen oock andere gelden ende opcompsten meerder te comen ende te beraemen tot den voorschr. weeshuijse mede ten profijtte geimploieert werden.

Vertrouwende vastelijck dat verscheijdene besprecken tot onderhout ende profijtt van 't weeshuijs gedaen sal werden.

Hoewel de minnonijten gesinde swaricheijt maecken om jaerlijcx enighe penninghen tot het weeshuijs vastelijck te onthieten, sullen de arme wesen van minniste ouders affcomstich nochtans daerinne mede genomen worden, mits dat daervan sal werden opgeschoten wat in redelijckheit bevonden sal werden te behoren. Ende oock hun te onderwerpen d' articulen dien bij een ijegelijcken naegecomen ende geobserveert moet werden.

Aldus gedaen ende geregistreert bij burgemrs ende vroetschappe tot Stavoren ende dese door twe utten burgemrs ende twee utten vroetschappe behoorlijck ende van weghe de gehele vergaderingh bevestight. Huijden den 5^e martij anno 1638.

5-3-1638.

5 maart 1638. Een samenvatting van de besluiten over het weeshuis.

Het stichten van een weeshuis is christenplicht.

Het gasthuis zal geschikt worden gemaakt voor weeskinderen en arme mensen moeten er ook kunnen wonen. Dit alles voor zover de geldelijke middelen reiken.

10-3-1638.

Fol. 28: Op huijden den 10^e martij 1638 is bij burgemrs ende vroetschap binnen Stavoren, op ten raethuijse collegialiter vergadert wesende, tot opbouwinghe van het armeweeshuijs als boumr. geordonneert ende gecommiteert Garrijt Saeckles, burgemr, Thomas Garrijts, mede vroetschap, sampt Frans Taijckes ende Allert Wijnckes utten burgerije. d'Welcke 't selvighe geaccepteert hebbende, belooft nae hun vermoghen daerinne te doen alles wes ten meesten nut ende profijtt van de voorschr. weeshuijse sal moghen strecken. Ende tot des hebben de burgemrs ende vroetschap aengenomen d'selve hun gecommiteerden neffens dien te bevrijen onder verbant so nae 't recht In kennisse van de presiderende burgemr en de naest presiderende burgemr ende utten vroetschap verteijckent. Op date ut supra.

Agge 46 Sijtjjes

Andrijes Andrijes Oudewaegen

Hendrick Frijdach

Heere Tomes.

De Magistraat van Stavoren heeft bij plakkaat op 1 januari 1599 en 3 januari 1603 aan alle burgers en inwoners verboden om hun huizen of kamers aan vreemdelingen of mensen die van buiten komen te verkopen of te verhuren zonder de uitdrukkelijke toestemming van de stadsregering. Bij pene van een pond vlaams. Dit is bij "clockluidinghe" bekend gemaakt. Deze plakkat worden herhaaldelijk overtreden. De magistraat herhaalt deze bepalingen nogmaals en zegt erbij: "Bij pene die ter contrarije te doen bevonden wert, gehouden sal wesen tot sijn laste te nemen alle swaricheijden, 't sij bij versterven ofte andersints de incomende personen ofte desselffs kijnders in cost ende cledinghe te onderhouden sonder dat de karcke ende de stadt daer mede sal wesen beswaert, waervoor de verhuijeders ofte vercopers goederen sullen wesen verbonden. Op welke de executie tot uitvoeringhe sullen wesen in 't werck gestelt. Alles nochtans tot dicretie van de gedachte magistraet.

Op huijden den 12^e aprilis 1638."

In de marge

"Op huijden den 12^e aprilis 1638 dessen placcaete door de burgemr Jacob Garbrants ende mij secretaris nae behoorlijck clockluidinghe gepubliceert. Actum ut supra. F. Eikema".

9-7-1638.

9 juni 1638. Wijbrant Garrijts wordt rentmeester in plaats van wijlen Hijlcke Alberts. Zijn borgen zijn de burgemrs Jacob Imes en Garrijt Saeckles.

Verder het gebruikelijke formulier. Ondertekend door:

Wijbrant Gerrijts, Gaerit Saeckles, Jacob Imes en F. Eikema.

De burgemrs ende vroetschap op ten raethuijse den 15^e febr. 1638 verleden vergadert wesende hebben goet gevonden dat men de instructie ende reglementen sampt articulen voorgaende in den jaere 1635 bij de brede gemeente gemaect, soude revideren ende doorsien ende dat op rapporteren.

So sijn ten selven tijde ende tot dien eijnde, gecommiteert en desen geautoriseert de E. Jacob Imes ende Garrijt Saeckles utten burgemrs sampt Hendrick Vrijdach ende Jacob Jacobs utten vroetschap. Alle welke resolutie dan als nu wederom bij der hant genomen sijnde hebben de burgemrs ende vroet-

schap bij de selve articulen ende instructie gepersisteert ende mits desen d' selve personen gecommiteert om de selve articulen ende instructie te revederen ende 't gene bij hun daerinne meerder mocht goetgevonden mochte werden bij geschrifte te stellen ende de vergaderingh daeraff rapport te doen omme voorts daerinne bij de burgemrs ende vroetschap bevonden sal werden meer behn.: 't Oirconde hebben desen door twee utten burgemrs ende utten vroetschappe doen ende laeten bevestighen.

Huijden de 8^e majj anno 1638'

Agge 46 Sijtjjes Andrijes Andrijes Oudewaegen

Heere Tomijs Reiner Florijs

11-6-1638.

Op huijden den 11^e junij 1638, de burgemrs ende vroetschappe tot Stavoren op ten raethuijse vergadert wesende, gehoort 't rapport van Hendrick Vrijdach mede volmacht op ten tegenwoordighe lantsdach, so is nae communicatie bij burgemrs ende vroetschap geresolveert ende besloten dat, voor so veel in hun is, ten meesten prijsse ende profijtje van den lantschappe sal vercopen werden de pastorielanden. Dijen daeraff verders gecommiteert werden so behoort. Waertoe wij d'selve onse volmachten committeren mits desen in den selven vercope te consenteren.

't Oirconde hebben de burgemrs ende de vroetschap desen door de praesiderende en de naest praesiderende burgemr ende één utten vroetschap doen en laeten bevetighen. Huijden op date ut supra.

Gaerit Saeckeles 1638 Andrijes Andrijes Oudewaegen

Jacob Jacobzoon anno, 1638.

7-1-1639.

Op huijden de 7e januarij 1639 hebben burgemrn ende vroetschap geprocedeert tot electie van de stadsofficieren.

Wijbrant Garrijts rentmeester

Jan Wijbes ontfanger

Karchvoochden: Jacob Jacobs (continueert) en Jacob Boeijes, glaesm.

Gasthuijsvoochden: Frans Taijckes en Folckert Auckes.

Aldus gedaen ende geelgeert op te raethuijse der stede Stavoren.

Op huijden de 7^e januarij 1639. In kennisse van mij F 48 Eikema. 1-7-1639.

Articulen ende besteck al waeroppe de magistraet sampt de vroetschappe tot Stavoren praseren te besteden de vullinghe van de dammen op 't suijd bij de suijder pijep ende 't waeter utt te oossen ende dat in voeghen so volcht.

In den eersten dat de aennemer gehouden sal wesen de bijde dammen, so binnen als buijten de piep te vollen mett goede droghe aerde ende d'selve onderhouden ter tijt ende so langhe dat 't werck ende metselingh van dien behoorlijcken wijst ende voorts tot contentment van de magistraet en de vroetschappe.

Item dat d'aennemer gehouden sal wesen 't waeter tuijschen bijde dammen utt te hoossen ende droogh te houden tot contentment van de heren besteders.

Dat oock de aennemer de plaetse tuijschen, bij de dammen gelegen, sal ledich ende droogh houden tot contentment van de besteders ende dat so langhe 't metselwerck als voorschr. op den hoochte behoorlijck sal wesen opgetrocken.

Dat d'aennemer gehouden sal wesen de materialen, ofte aerde daerinne van node, sal moeten haelen ter plaetse, alwaer hem van de heren besteders sal werden aangeweesen.

Dat de aennemer gehouden sal wesen terstont in 't werck te treden ende over veertien dagen naest comende 't werck behoorlijcken droogh te maelen. Bij pene van naeder bestedinghe op desselfs cost.

Dat de aennemer voor 't voltrecken ende onderhouden van 't voorschr. werck gehouden sal wesen goede ende gerechten borge te stellen ende dat de borgh alsof eigghen werck 't selve optrecke.

Dat de aennemer naedat het werck volghens bestek geffectueert is, gehouden sal wesen sijn betalinghe sal genieten d behoorlijck getekent

sijnde van de rentmr deser stede.

Dat de voorgaende articulen de comparant vermeldt ende te vorgelesen sijnde de aennemer Nanne Fries heeft beloofd te voltrecken. Daer voor alle sijne goederen gehepotheceert ende tot mede vertekeningh heeft Jan Harmens, schoenlapper alhier, hem borge gestelt ende stelt hem borgh voor den voltrecking onder renunciatie als voorschr. ende verbant sijner goederen. 't Oirconde henbben de comparanten desen benefens mij secr. bevestight ende hebben

voor voorschr. werck, ten besteck verhaelt, bedongen eens de somma van tweehondert ende twintich car gulden, de gulden tot 20 str. Actum op ten raethuijse, den 21 martij 1639.

Dit is Nanne Fries selfs gesette hantmerck.

Dit is Jan Harmens *Blits* gesette hantmerck

F 48 Eikema 3 – 21 – 1639

22-6-1639.

Op huijden den 22^e junij anno 1639 de burgemrs, schepenen ende raed sampt de vroetschap tot Stavoren op ten raethuijse vergadert wesende, considerende dat de stadt Stavoren tot opbouwinghe van de suijderpiep in de stadswall een somma penninghen van node heeft. Ende dat de stadt wel so veels meer aen den Lantschappe van fortificatiepenninghen te goede heeft, welke penninghen so prompt so vermeent werdt niet wel sullen opcomen.

So ist dat burgemrs ende vroetschap goet gevonden hebben ende bij desen resolveren dat men tot betalinghe van de voorschr. stienen piep sal negotieren op lijffrenten de somma van twee duijsent vijff hondert car. gulden, tegens twaleff ten hondert voor 't jaer. Ende de penninghen aen den lantschappe staende te bueren wederom sullen werden geimploieert tot betalinghe van de obligatien staende op voorschr. stadt op losrenten voor so d'selve moghen impacteren. In kennisse der waerheit hebben de burgemrs en de vroetschapesen door de praesiderende en de naest praesiderende burgemr sampt twee utten vroetschap doen ende laeten bevestighen. Huijden op date ut supra.

Douwe Sijmonsz Agge 47 Sijtjies

Laes Heres H. Piers

20-8-1639.

20 augustus anno 1639.

Jan Wijbes ontvanger en collecteur van het schoorsteengeld, hoofdgeld en de hoornbeesten en paardepacht vanaf 1 – 11 – 1636 tot 1 – 5 – 1638 en van het schoorsteengeld en hoofdgeld van 1 – 5 – 1638 tot 1 – 5 – 1639 legt verantwoording af over zijn ontvangsten. Alles klopt en zijn rekeningen worden goedgekeurd. "In alles te indem neren en mits desen quiterende".

11 – 9 – 1639.

De rekening en de ontvangsten van de rentmeester – ontvanger lopen achter. De belastingen: hoofdgeld, schoorsteengeld, consenten en floeren worden niet op tijd betaald. De burgemrs worden gemachtigd om deze belastingen in te vorderen. Desnoods bij executie en eventueel verkoop van land om de achterstallige floeren te innen.

Onder dit besluit staan 10 handtekeningen. " 't Oirconde hebben wij vroetschap desen elx met onse gewoontelijke hantsschrijvinghe bevestight". Normaal tekenen 2 burgemeesters en 2 leden van de vroetschap.

7-1-1640.

Op huijden den 7^e januarij 1640 hebben burgemrn ende vroetschap geprocedeert tot verkiesinghe van stadtofficiere als volght:

rentmr: Wijbrant Garrits

ontfanger Jan Wijbes

Karchvoochden: Jan Boijes (continueert) en Tziaert Sijtjies.

Gasthuijsvoochden: Folckert Auckes (continueert) en Agge Wijpckes Loijter

Aldus gedaen ende gearresteert bij burgemrs ende vroetschap tot Stavoren

Op ten raethuijse aldaer. Op date ut supra.

F 49 Eikema 1 – 7 – 1640.

Fol. 40: Burgemrn, schepenen ende raedt der stad Stavoren op ten raethuijse aldaer collegialiter vergadert wesende, in consideratie genomen hebbende de ongeregeltheden geschiet ende gevallen jaerlijckx op ten 28^e decembris, die genoempt werdt Allerkijnderdach, alsmede op andere daeghen mett Herodus spelen, utt-welcke doen verscheijden maelen questie ende querellen, jae tot trecken van messen tegens ende metten ingesetenen deser stede comen te ontstaen. So ist dat tot voorcominghe van sulcx bij burgemrs geresolveert ende besloten is, dat van nu voortaan enighe burgers, inwoonders ofte andere hen sal moghen vervorderen alsulcke Herodes sullen te moghen doen ofte in huijsen, schuijeren, caemers ofte plaetsen te moghen doen. Bij pene hier

nae verhaelt.

Eerstelijck dat een ijder dien voor Herodus
ofte voor geck loopt sal verbuert hebben
een pont vlaems tot 6 ld.

Item indien de Herodus ofte geck gemaect werden in har-
bargiers ofte waertshuijsen sullen
verbuert hebben twe pont vlaems
voor den eersten mael, vier pont vlaems
ende voor den 3^e mael voor een geheel jaer
gesuspendeert te sullen sijn van hun neringh.
Dat bij aldien d'selve in een andere
der ingesetenen huijsen, schuijren offe caemeren
toegemaect werden sullen verbuert hebben
drie car. gulden tot 20 strs 't stuck.

Dat de genen voor geck loopt ende hem ver-
voeght tot een harbargiers ofte waerts-
huijsen ende de selvighe harbargier ofte waert
ofte ijemant van sijn huijsgesin enigh bier
ofte wijn te tappen genieten, de selvighe har-
bargier sal verbuert hebben ses car. gulden tot 20 strs
't stuck.

Dat oock alle degene die de gecken maeckt
ende daerbij is, de selvighe sullen verbuert hebben
een ijder drie car gulden 't stuck als voorschr.

Dat de contraventuers ende overtreders
deser articulen dien onder beschutt van hun ouders
ofte voormonders staen, daer voor sullen
de ouders ende de voormonders moeten betaelen
de bruecken in voeghen hier voren verhaelt.

Dat bij aldien de jongeluijden ofte jongers
bevonden worden voor geck te lopen, sullen
verbuert hebben 12 strs, waer voor de ouders
sullen moeten betaelen.

Alle welcke bruecken voren verhaelt sullen
geapliceert ende bekeert werden in voeghen
hier nae verhaelt. Naementlijck de
derde parth tot profijtte van de magistraet,
en derde parth tot profijtte van de armen
ende de derde parth tot profijtte van de wacht-
meijster ende sijn dienaers.

Aldus gedaen ende geresolveert op ten raet-
huijse der stede Stavoren. Actum den 9^e
januarij 1640. Ter ordonantie van de burgemrs voorschr.
F 49 Eikema.

Burgemrs, schepenen ende raed tot Stavoren, gesien de acte, de dato den 13^e febr. 1634 gemaect over 't
vorderen van de delicten ende mesusen, ons door de secr. te voren gelesen, so ist dat wij insisteren den
selvighen acte. Aennemen d'selve in alle sijne poincten te achtervolghen ende nae te comen. Ende een
ijderen sijnen maent te *suijeren* so behoort.

Actum op ten raethuijse de 9^e januarij 1640.

Jacob Jansz	J. Jacobs
Agge Sijtjies	Douwe Hendrickd
Reiner Everts	Evert Hendrijckx Crogher
Douwe Douwes.	

9-1-1640.

Op huijden den 9^e januarij 1640, de burgemrn, schepenen ende raedt der stadt Stavoren op ten
raethuijse vergadert wesende, hebben geresolveert dat men van nu voortaan alle gebarghde goederen
alhier aengebracht, terstont door personen sullen laeten taxeren ende daeraff den derdeparth tot barghloon
aen den barger betaelen. 't Welck door de praesiderende burgemr. alsdan in sijn tijde sal moeten
geschieden.

Des dat de selvighen burgemr. geniete voor sijn verschott behoorlijcke interessen tot de volle be-

taelingh toe. Actum ut supra.
Ter ordonantie van de burgemrs voorschr.
F. Eikema. 1 – 9 – 1640.

Fol. 44: Burgemrs, schepenen ende raedt der stadt Stavoren op ten raethuijse vergaedert wesende, verclaeren mits desen, dat also den suijder mullen metten huijsinghe cum annexis den onpartijdighe mannen de stadt toe getaxeert waere ter somma van 3175 ld. Ende aengemerckt hebbende dat de stadt om de muelen cum annexis te behouden niet profijttelijcken maer schaedelijck te wesen, oock mede in consideratie genomen de redenen voorgaende mett Thijs Alberts, Baernt Baernts ende Eijpe Tziercx, alle burgers deser onser stede, gevallen dat bij aldien de stadt de muellen tot taxatie aen hen mochte nemen, dat in alsulcken gevalle sij luijden de stadt ofte de burgemrs soude daeraff ontheffen. Ende om welcke motiven dan ist dat wij burgemrs den voorgemelte Thijs, Baernt ende Eijpe den voorschr. suijdermullen metten huijsinghe, stedt ende plaetse daertoe behorende bij provisie wederom opdraeghen ende als eijghen toestaen hebben ende dat alles so goet ende quaet, groot ende cleijn als d'selvighe de stadt toegetaxeert is. Ende dat op gelijcke somma van 3175, mitsgaders de costen daerover gevallen. Also dat de stadt daeraff cost ende schadeloos sal werden gehouden. Alle 't welke de voorschr. Thijs Alberts, Baernt Baernts ende Eipe Tziercx op ten raetHuijse praesent sijnde, geaccepteert hebben.

Belovende oock mede de voorschr. stadt in 't geheel daeraff te bevrijden ende indemneren onder verbant haeren goederen ende submissie van alle gerechten. Aennemende ende belovende oock mede wij Thijs, Baernt ende Eijpe van nu voortaan alsulcke ordre op 't maelen van de graenen te stellen dat een ijegelijck backer aen de burger sampt een ijderen mensch daeraen een goet benoeghen sullen hebben ende daerinne te achtervolghen 't oude spreekwoord ende gelijck men seijt: die eerst comt die eerst maelt. Ende bij faute van dien dat so wanneer neffens 't selvighe enighe wettelijcke clachte mochte voorcomen, so beloven sij de selvighe mullen cum annexis wederom de stadt tot taxatie te laeten volghen. 't Welcke sij in alsulcken gevalle nu voor alsdan, dan voor alsnu beloven t'achtervolghen, alles onder verbant, submissie ende reale executie als voorschr. 't Oirconde ende waere kennisse hebben Thijs Alberts, Baernt Baernts ende Eipe Tziercx desen benefens de praesiderende ende naest praesiderende burgemr vertiejckent.

Huijden den 3^e feb. 1640.

Hierna (zonder datum) een reglement voor de molenaars, dat Thijs Alberts, Eijpe Tziercx en Baernt Baernts voor zichzelf en samen met de andere bakkers hebben opgesteld.

Als molenaar op de zuider molen wordt Arien genoemd. Andere molenaars zijn Jan en Reiner. De molenaars zijn verplicht iedere dag langs de bakkers te varen om te horen of ze iets van of naar de molen moeten brengen. Verder veel boetebepalingen als de molenaars hun werk niet goed doen of niet op tijd malen, bijv. omdat ze dronken zijn. Voor het opleggen en innen van boetes en het zoeken van een vervanger voor een nalatige molenaar moet de ouderman worden ingeschakeld.

20-7-1640.

Fol. 50: 20 juli 1640. De oude volmachten, Douwe Hendriks van de burgemrs en Laes Heres uit de vroetschap, worden opnieuw gekozen. Ze moeten op de landsdag een nieuwe stadhouder kiezen, nu graaf Hendrik gestorven is. Ze krijgen opdracht om zijn broer Willem te kiezen. Hij mag niets in de vrije electie van de magistraat en de raadsbestelling veranderen.

Douwe Hendriks en Laes Heres brengen op 28 juli verslag uit. Willem Frederik is gekozen. Hij houdt de electie van de magistraat en de raadsbestelling volgens het octrooi dat de stad heeft gekregen.

20-8-1640.

20 augustus 1640. Reglement voor de grootte van vaten.

Wijn en biervaten moeten van minstens 13 duigen zijn gemaakt en haring en vleesvaten moeten minstens 12 duigen tellen.

Alle biervaten moeten ieder jaar door de stadsijkmeester (ijtiger) gemeten worden met de stadsschotel en buegel. Wijnvaten moeten gemeten worden met de stads halve kan. Haring en vleesvaten moeten gemeten worden met de schotel en buegel die in Enkhuizen worden gebruikt. De stadsijtiger moet eens per week langs de kuipers gaan om hun nieuwe vaten te meten en te brandmerken. Kuipers moeten hun eigen merk en de eerste letter van hun naam op hun nieuwe vaten aanbrengen. Brouwers mogen geen ongemerkte vaten gebruiken.

Wijn, bier, haring en vlees mogen niet in ongebrande of niet gemerkte vaten worden ingevoerd of verkocht, behalve bier en wijn uit vreemde en oosterse koninkrijken.

Op overtreding staat boete. Hiervan is 1/3 voor de magistraat, 1/3 voor de wachtmeester en zijn dienaars en 1/3 voor de armen.

Deze ordonnantie is op 10 september 1640 gepubliceerd. F 49 Eikema.

Fol. 56: Also Jacob Imes, praesiderende, ende Agge Sijtties, naest praesiderende burgemr der stede Stavoren, van de burgemrs ende vroetschap, collegialiter op den raethuijse der voorschr. stede vergadert wesende, gecomiteert sijn om seeckere wech, de voorschr. stadt toebehorende, leggende op 't suijsdt tuijschen Hilbrant Hilbrants erfgn. huijsinghe ende aerff ende Jacob Ewerts cum suijs huijsinghe ende erven streckende van de Zijlroede suijsdt waerts op aende stadtswall ofte bolwerck te besichtighe, roijen, lemijtpaelen te slaen ende behoerlijcken in de hoochte omme tot gericht gebruijckt te moghen werden, ist dat voorschr. burgemrs op den 8^e septembris 1640 volghens hen voorm. comissie ter plaetse voorschr. hebben verwoecht de selven wech nae uttwijsen van de sluijdtwall breed bevonden twalff voeten metten stadtsroede gemeten, d'selve daerop affgeroijt ende lemijtpaelen gestelt. Ende also de voorschr. wech seer leegh is ende niet doenlijck is, besonderlinghe bij tijt van regen, gebruijckt ende begaen can werden waer duer de gebuijers van dien van waeter te becomen gefrusteert werden, 't welck bij tijde van brant grote swaricheijt conde veroorsaecken. Gelijck sulcx bij request aen de E. magistraet overgegeven te kennen is gegeven ende bij oculaire inspectie claerlijck is gebleecken. Alwaeromme de voorschr. wech behoerlijck verhooght ende met puen gemaect sal werden, sonder dat ijemants ofte d' gebuijers deselve met enighe vuillicheijt ofte andersints met enighe goederen sullen bewerpen, maer d'selve claer houden ende met een goot om het waeter te lossen, elcx voor sijn aerff claer te houden. Ende werdt de gebuijers geordoneert omme 't gene sij te nae gesett ofte gemaect hebben, 't selve daetelijck op te breecken, ofte bij naelaticheijt dat sulcx tot hun costen ghedaen sal werden. Voorts oock de plaetsen nae de suijsder poorte streckende, de voorschr. stadt competerende, streckende van Douwe Jans aerffgen. hun huijsinghe ende erff aen de voorschr. stadtswall, 't welck alsnu bij Coert Jans bij provisie te gebruijcken toegestaen is. Voorts oock mede seeckere cleijne steegher de voorschr. stadt mede toebehorende, van de stadtswech eerst genoempt westwaerts aen d' straete besichtiget ende bevonden d'selve op enighe plaetsen hoogh ende in somighe plaetse seer leegh, waerduer bij tijt van regen de voorschr. wech niet gebruijckt can werden. Alwaeromme goet gevonden is dat de hoochten wat verleeght ende de leeghten in geleijcheijt verhooght sullen werden ende d'selve so gemaect dat men dien bequamelijck sal moghen gaen, sonder dat de gebuijers ofte ijemant d'selve met vuillicheijt ofte andere goederen sullen moghen bewerpen.

Op huijden den 4^e januarij 1641 de burgemrs ende vroetschap tot Stavoren, op ten raethuijse vergadert wesende, geprocedeert tot verkiesinghe van de stadtsofficieren voor desen jaere ende dat in voeghen so volghet.

Rentmr. Garbrant Jacobs

Ontfangher Jan Wijbes

Karckvoochden: Tziaedt Sijtties (continueert) en Aette Harmens

Gasthuijsvoochden: Agge Wijpckes (continueert) en Garrijt Rijuerts.

Aldus gedaen ende gestempt ende gecoren. In kennisse van mij secr. tot Stavoren. Huijden den 4^e januarij 1641. F 50 Eikema. 1 – 4 – 1641.

28 – 8 - 1641.

Gekozen tot rentmeester Garbrant Jacobs. Zijn borgen zijn:

Jacob Garbrants en Claes Jacobs. Verder het gebruikelijke formulier.

5 – 7 - 1641

Fol. 60: Het laijcken van de Delft en de Gracht wordt uitbesteed aan Cornelis Arijens. Beide wateren zijn te droog. Cornelis krijgt 4 halff koehoijspraemen van de stad. Voor het verdere gereedschap moet hij zelf zorgen. Voor het laijcken krijgt hij 10 strs per praam. Hij wordt per week betaald. Hij mag de modder voor eigen rekening verkopen. De modder die hij niet kwijt kan moet hij op een aangewezen plaats op het stads monnikenveld brengen. Opzichter is Agge Sijtties, lid van de vroetschap, tegen het gebruikelijke opzichtersloon. Cornelis moet over 3 weken beginnen en mag stoppen als de magistraat vindt dat het werk klaar is.

Bovendien werd besloten om dicht op het hoofd van de zuiderhaven “nae gedaene schoeinghe bij de stad selffs geslaeghen een regell paell, wel vastgemaect en met leggers en rimmen behoerlijck geschoeijt werden met plancken ende gevolt nae eijsen van 't werck”.

Ook werd besloten plaetsen achter de stad, waar dit nodig is, van wier te voorzien. Dit wier zal tegen betaling van burgers en vreemden worden gevraagd.

26 – 7 – 1641.

De nu beroepen predikant krijgt 600 gulden salaris, uit te betalen in 4 termijnen. Dus ieder kwartaal *f* 150.

Hij krijgt bovendien als vergoeding voor de huishuur *f* 50 per jaar.

7 – 8 – 1641.

De vergoeding voor huishuur wordt met twee en twintig gulden verhoogd tot twee en zeventig gulden per jaar. (er staat echt twee!)

21 – 9- 1641.

Het lijcken van de Delft en de Gracht, het repareren van de wierwerken en het betalen van verschillende stadsschulden kost veel. De stad heeft nog een behoorlijke som geld van “ Het Land” te goed, maar het zal nog wel even duren voor die uitbetaald wordt en daar kunnen noodzakelijke stadswerken niet op wachten. De stad wil daarom voor 2000 gulden lijfrenten opnemen tegen 12 ten honderd. Als het geld van “Het Land”(Friesland) komt wil men hiermee obligaties (obliën:) aflossen die op losse renten staan. Andrijes Andrijes Oudewaegen, HPiers, Agge 49 Sijtjes, Jacob Garbrants

“Op huijden den 6^e januarij 1642 de burgemrs sampt de vroetschap tot Stavoren geprocedeert tot verkeijdinghe van de stadsofficieren in voeghen hier nae verhaelt.

Rentmr. Garbrant Jacobs
Ontfanger Jan Wijbes

Karckvoochden: Aete Harmens (continueert) en Jan Wijbes

Gasthuysvoochden: Garrijt Reiniers continueert) en Jacob Imes

Aldus gedaen ende geelgeert op ten Raethuijse der stede Stavoren.

Huijden den 6^e januarij 1642. In kennisse van mij F 51 Eikema 1 – 6 -1642”.

Rond de naam van Garbrant Jacobs was geschreven:

“Op huijden den 31^e augusti 1642, de rentmr. Garbrant Jacobs, voor burgemrs ende vroetschap op ten raethuijse vergadert wesende, heeft de genoemde burgemrs ende vroetschap bedankt voor de ere hem bewesen neffens sijn ampt, oversulcx de selvighe rentmr. mochte lijden dat een ander in sijn plaetse mochte werden gestelt. Daeraff desen acte”.

12-10-1641.

Frans Eikema

Op huijden den 10^e decembris anno 1641 de gildebreeders voor den burgemr. Jan Sijmes, supperintendent ende Frans Sikema, secretaris ten huijse van Pieter Jacobs harbargier inde “Moerjaenskop” vergadert wesende hebben bij meeste stemmen geelgeert ende gecoren tot ouderman: Jettie Allerts, mr timmerman. Ende tot bijsitters: Arijen Pieters mr. metselaer ende Pieter Jacobs, mr. timmerman.

Die welcke hen ampten wel ende getrouwelijck te bedienen hebben beloft in handen van de supperintendent gedaen ende gepresteert.

In kennise onse hantschrijvinghe. Huijden op

Jan Sijmes F. 51 Eikema
12-10-1641.

10-3-1642.

“Den 10^e martij 1642 voorn.

Is bij burgemrs, schepenen ende raedt sampt de vroetschap tot Stavoren op ten raedthuijse vergadert wesende geresolveert, dat de coopenningen procederende van de vercofte huijsinghe naest het gasthuys, bij de gasthuysvoochden ontfangen sullen werden omme daarmede het gasthuys voor so veel ’t selve soude strecken te doen repareren.

Des daeraff houdende pertinent rekeningh so behoort. Actum ut supra.

Dito.

Is mede geacordeert dat Focke Wijbrants, kuijper ende stadtsitiger voor de jaeren 1640,

1641 ende 1642 ijder jaer voor tractement sal genieten veertich car. gulden, maeckende t’saemen 120 ld.

Des dat hij selffs sijn schattinghe ende wacht gelijck een andere burger volghens de registers schuldich sij te doen. Actum ut supra.

Alles aldus geresolveert ende geacordeert bij burgemrs ende vroetschap. In kennisse ende ter presentie van mij secr. der voorschr. stede.

Actum ut supra. F 51 Eikema.

Op huijden den 21^e martij 1642 de burgemrs ende vroetschap op ten raethuijse vergadert wesende, gehoord hebbende het rapport van de heren Douwe Sijmons mede volmacht hebben gecommiteert Holle Piers burgemr. ende mede volmacht alsnu sullen reijsen nae den lantsdach omme benefens de andere heren volmachten van de steden te versoecken approbatie ende satificatie bij volmachten van de respective Goo’s over den gegunde octroijen dien
E. Ho: Mo: Ged: de steden respectivelijck

verlenicht met belofte hen neffens dien schadeloos
te houden. Onder verbant so nae recht. Actum ut supra.

28-3-1642.

Den 28^e martij 1642.

De burgemrs, schepenen ende raedt sampt de vroetschap op den raethuijse vergadert wesende hebben gecontraheert met Cornelijs Arijens laijcker nopende het laijcken alhier ter stede, 't sij in de Delft, de oude Stadtsgraft ofte havenen, alwaer het van node sal sijn ende hem van de besteders sal werden aangewesen. Naementlijck dat de laijcker sal vast staen van nu aff tot Stavorense marckt om de stadt in 't laijcken te doen ende benefens hem noch een laijcker bij hem te stellen voor den tijde van twee maenden ten minsten ende voorts so langhe als het de besteders belieft. Des dat de aennemer Cornelijs sal van een ijder praem, sijnde groot een half koehoj te moghen voeren, te sullen genieten acht strs, des dat de stadt de praemen daertoe sullen doen. Ende bovendien genieten, boven voorgaende bedongen loon, eens voor all drie car. gulden tot betaelinghe van de onkosten over 't aennemen van de twee laijcker vallende.

Ende sal de aennemer alle weecken sijn verdiende loon genieten van de stadtsrentmr.

voor so veel hij sal hebben uitgebracht. Actum ut supra. Dese oirconde hebben de praesiderende burgemr

ende een utten vroetschap sampt de aennemer

Cornelijs Arijens des verteijckent op date.

Wijbrant Annes

Heere Tomijs

Cornis Adrins.

Op huijden den 10^e septembris anno 1642 hebben de burgemrs ende vroetschap in Stavoren in plaetse van Garbrant Jacobs, voorgaende rentmr. ende op huijden tot vroetschap in plaetse van sijn vader Jacob Gaebrants gecoren, tot rentmr. gecoren Jan Wijbes, omme 't selve wel ende getrouwelijck te bedienen. Hij bij desen aengenomen heeft ende dat op alsulcken profijtt als voorgaende rentmrs genoten hebben. Actum ut supra. In kennisse van mij F. Eikema

Electie van de stadts officieren voor den jaere 1643.

Rentmr.

Jan Wijbes

Ontfangher

Jan Wijbes voorschr.

Karckvoochden: Jan Wijbes en Focke Hylckes

Gasthuijsvoochden: Jacob Imes en Anne Garrijts

Aldus gedaen ende geresolveert op ten raethuijse der stede Stavoren.

Huijden den 3^e januarij 1643.

In kennisse van mij F 52 Eikema 1 – 3 – 1643.

3-1-1643.

Op huijden den 3^e januarij anno 1643 burgemrs ende vroetschap op ten raethuijs vergadert wesende, gesien het request bij enighe der burgers gepraesenteert beroerende 't maecken ende vloeren van clinckert voor de huijsen, ist dat bij desen geresolveert ende geordoneert is, dat de burgers ende inwoners als eijgenaers hunder huijsen voor d'selve met clinckerts op te cant te bevloeren vijff houtvoeten breed ende dat op dien hoogte ende lemijtt, bij de stadtsbouwmr. daer op te stellen. Die welcke bij desen daer toe geautoriseert werdt.

Actum ut supra. Ter ordonantie der selven

F. 52 Eikema 1 – 3 – 1643.

27-1-1643.

27 januari 1643. Een uitnodiging van de dijkgraaf van de contributie. Stavoren kiest Holle Piers uit de raad en Agge Sijtties uit de vroetschap. als gecommiteerden voor het opzicht en de schouwing van pael, kist en aardwerken. Als dit niet goed gebeurt en de gebreken niet worden verholpen zou de stad veel schade kunnen lijden.

Tussen de regels valt te lezen dat het dijkbestuur zijn zaakjes niet goed voor elkaar heeft.

Ondertekend door: Wjlllem Allerts, Andrijes Andrijes Oudewaegen, Wijbrant Annes, Jan Sijemes, Douwe Sijmons, Jan Jans, Holle Piers, Wijbe Jochems, Tijarck Jaerijchs, Jochum Wijebes, en Agge 51 Sijtjies.

30-6-1643.

30 juni 1643. "De dijk achter de stad verleden winter door de harde wijnt ende hoge watervloet grotelijcx geraseert ende gebrocken sijnde, wederom dient gehermaeckte te werden.

't Sij met een stienen muijer ofte andersints met een wier ende aerde. So is bij meeste stemmen mits desen geresolveert dat men de selve dijk wederom sal hermaecken ende voltrecken met wier ende aerde so de selve in voerghen is geweest ofte so veel swaerder als nodich ende te rade bevonden sal werden.

Tot opmaecken der selver geconsenteert is te sullen lichten op lossrenten voor eerst ende bij provisie de somma van drieduijsent car. gulden ende dat wanneer men d'selve tot betaelinghe van dien van noden sullen hebben. "t Oirconde hebben burgemrs. ende vroetschap desen verteijckent. Op date ut supra. Jan

Jansen, Laes Heres, HPiers, Andrijes Andrijes Oudewaegen, Douwe Sijmonsz, Jan Sijemes, Agge 52 Sijtjies, Wijbe Jochems.
Zie ook 25 - 11 - 1650

30 – 6 -1643.

“dat Agge Sijtties als bouwmr. voor een jaar tractement sijnde de 4^e juni laestleden verschenen soude genieten vijff ende twintich car. gulden ende sal daermede tot den 1^e januarij aencomende toe nae advenant van tijt betaelt werden tegens seventich car. gulden voor 1 jaer te rekenen”.

5 – 7 – 1643.

Fol. 72: Ordinantie en statuut voor de turfdragers.

De turfdragers hebben zich verstout te veel te vragen voor het turfdragen.

Ze mogen voor het dragen van een schouw turf niet meer dan 10 strs. vragen.

Wanneer de turf 2 zolders hoog of van af de Delft tot achter in de schuur gedragen moet worden mogen ze 12 strs. vragen.

Voor een schouw lichte turf, zowel zwart als grijs, mogen ze niet meer dan 8 strs. vragen.

Als deze turf van 2 zolders hoog of van af de Delft tot achter in de schuur moet worden gedragen mogen ze 9 strs. vragen.

Wie meer vraagt wordt van het gilde der turfdragers uitgesloten.

5-1-1644.

Op huijden den 5^e januarij 1644, de burgemrs ende vroetschap op den raethuijse vergadert wesende hebben geprocedeert tot stemminghe van de officieren als volgt.

Rentmr. Jan Wijbes

Ontfanger Jan Wijbes

Karckvoogden: Focke Hylckes ende Aete Harmens

Gasthuijsvoochden: Anne Garrijts en Jan Sijmens

Aldus gesaen ende gecoren op den raethuijse op date ut supra.

In kennisse van mij F Eikema.

15 -1 – 1644.

In de raad ontstaan vaak misverstanden en problemen over de verdeling van het geld van de grote consenten. Het gevolg is verscheidene requesten en brieven naar het Hof van Friesland. De raad besluit deze kwestie eens en voorgoed op te lossen. Holle Piers en Agge Sijtties zullen deze zaak aan het Hof voorleggen (Theodorus van Saeckema, Mathias van Viersen en Albertus Petrus Jongestall) en zich bij hun uitspraak neer leggen. De gelden van de grote consenten die binnen komen voor er uitspraak is gedaan zullen in bewaring worden gehouden en daarna worden verdeeld volgens de uitspraak van het Hof.

11 – 4 – 1645.

Fol. 77: Marten van der Wolff en Jan Arisen Cromholt, burgers van Medenblik, vragen mede namens hun compagnons voor 25 jaar octrooi om in Stavoren een molen te mogen bouwen om west Indisch verfhout te breken. De raad staat dit toe en zal hen helpen om de beste plaats te zoeken en zal gedurende deze jaren niemand anders dit octrooi verlenen.

Als de molen begint moeten de eigenaren de Staverse armen een redelijke vertering aanbieden. (naar eigen dicretie)

Was getekend: Douwe Hendrikcx Schilmsma, Laes Heres en

Jan Jacobs Haersma (secretaris).

22 – 4 – 1645.

Fol. 78: Onenigheid in de raad over het presidentschap. Sommige raadsleden vinden dat Andries Andries Oudewagen aan beurt is om president burgemeester te worden. De stadhouder beslist dat de burgemeesters na ouder gewoonte ieder om de beurt een maand president moeten zijn. Als degene die op 1 januari is gekozen aan de beurt is moet hij ook direct president burgemeester zijn en vervolgens degene die volgens het reglement aan de beurt is.

22 – 8 -1645

Fol. 79: Rentmr. – ontvanger Jan Wijbes is achter met het maken van de registers, het innen van de belastingen en het doen van uitbetalingen. Ook over het jaar 1644. De burgemeesters hadden hem al verschillende malen boven op de raadszaal ontboden om de registers bij te werken zodat alle collecten en uitgaven naar behoren kunnen worden gedaan. Jan Wijbes wilde niet boven komen en zei tegen de bode dat hij niet langer rentmr – ontvanger wilde zijn. De stad is bang voor proceskosten, executies en deurwaarders en benoemt daarom Focke Wijbrens tot rentmr. voor het jaar 1644 en daarna. Secretaris Jan Jacobs Haersma wordt bij provisie tot ontvanger over het jaar 1644 benoemd om de schattingen te collecteren en uitkeringen te doen.

Ate Harmens is vorig jaar tot kerkvoogd gekozen, maar wil de boeken niet hebben en ook geen uitgaven en ontvangsten doen. Hij wil alleen kerkvoogd zijn als zijn collega de boeken krijgt.

In zijn plaats wordt voor de jaren 1645 en 1646 Thijs Alberts benoemd en voor de aftredende Anne Gerijts wordt Wijpcke Andries gekozen.

Fol. 81: "Burgemrn, schepenen ende raad der stadt Stavoren op den raethuijse bij malcanderen vergadert wesende, gehooft d'dagelijxe grote clachten hoe dat eenighe soldaten ende andere personen dien alhier geen wacht ende tocht onderhouden haer soecken in te dringen om turff ende andere waren te dragen ende also d'goede ingesetenen te becorten, hebben derhalven geresolveert ende wel expresselijck geordonneert dat van nu voortaan niemant hem sal vervorderen om tot dienste van de burgerij turff ende andere waren in sacken te dragen, d'welcke geen wacht ende tocht hoeden en dragen, als oock soldaten dien hun pasborden nyet hebben. Hebben mede geresloveert dat de knechten van de voerluijden, geen burgers zijnde, alhier niet sullen vermogen eenighe beesten utt ende in de schepen te stouwen, maer sal moeten schieden en gedaen worden bij burgers ende ingesetenen wacht ende tocht dragende. Bij pene van straffe van utt d'stadt te moeten vertrecken ofte andersins als nae gelengentheijt befonden sal worden, waernaen een yder hem heeft te reguleren. Actum den 22 augusti 1645.
Ter ordonantie der selver. Jan Jacobs Haersma". (1238 – 1645 – 69?)

Fol. 82: "Op huijden den 13^e septembris 1645 burgemrs ende vroetschap bij malcanderen op den raethuijse vergadert wesende, hebben bij meeste stemmen geresolveert dat Aggaus Gellius, rector ende orgelist alhier, voor zijn gedane diensten dien hij met bedienen van 't predickampt verleden jaer heeft gedaen vermits onse stadt van een predicant ontblotet waere, sal genieten d'somma van één hondert ende vijftich car.gulden waeraff hem ordonnatie sal worden gepasseert. Actum ut supra".

"Burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren bij malcanderen op den raethuijse vergadert wesende, gehooft hebbende 't voorstell van Jan Janssoon, praesident burgemr. aengaende den saecke van de Worcummer bedijckte landen resolveren en de verclaren mits desen wij ondergeschr. dat wij van wegen onse stadt niet gedogen eenighe betalinghe van onkosten dien gedaen mochte worden over seeckere proceduijren tegens d'participanten van de selve Worcummer bedijckte landen geïnstituert ofte naemaels geïnstituert mochte worden aengesien wij ons dienaengaende geen partije maecten ende ons d'saecke alsnu niet te concerneren ende aen te gaen. 't Oirconde ende in kennisse onse handen. Actum den 13^e septembris 1645".

3-1-1646.

"Op huijden den 3^e januarij 1646 zijn burgemrn ende vroetschap, wettelijck op den raethuijse vergadert wesende, wettelijck geprocedeert tot des stadtafficieren voor den jaer 1646 als volght:

Rentmr: Scholte Scholtes

Ontfanger: Scholte Scholtes voorschr.

Karckvoochden: Thijs Alberts (continueert) en Pier Holles

Gasthuijsvoocht: Wijpcke Andries (continueert) en mr. Andries Bonnifatus.

Aldus gedaen ende geeligeert ende genomineert in voegen voorschr. In kennisse van mij secr.

Actum ut supra. Jan Jacobs Haersma". (1048 – 1646 – 273?).

"..... ende resolveren mits desen dat van nu voortaan d'losse interessen tot coste van de stadt lopende betaelt sullen werden tegens vijff ten hondert sonder meer ofte andersins d'selve aff te losen ende te betaelen. Belastende derhalven onse rentmr. wel expresselijck de interessen niet hoger te betalen als tegen vijff ten hondert, d'welcke hem niet hoger in rekeningh gevalideert sal worden. Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse voorschr. den 26^e januarij 1646.
In kennisse van mij Jan Jacobs Haersma. 1646".

30-8-1646.

Fol. 85: Burgemrs ende vroetschap der stadt Stavoren bij malcanderen op den raethuijse collialiter vergadert wesende, aengemerckt hebbende hoe dat nodich ware dat alle de bruggen sampt piepen ende poorten binnen voorschr. stede werde gerepareert ende vernieuwt, vermits d'selve tenemael vergangen ende geseert zijn. Is derhalven bij burgemrs ende vroetschap eendrachtelijck, om meerder schade voor te comen, geresolveert om alle d'bruggen, dien niet gerepareert zijn, met den aldereersten te vernieuwen ende met goede eecken plancken te overdecken ende voorts d'selve sampt poorten, piepen ende andere stadswercken nae behoren te doen repareren. Lastigende ende autoriserende bij desen d'here Douwe Sijmens mede burgemr. om tot meeste oirber ende profijtt van onse stadt te copen een partij plancken d'welcke dienstich tot 't maecten van voorschr. bruggen sullen wesen ende belovende hun handen dienaengaende van alles te holden schadeloos onder verbant van den stadt goederen geen exempt. Aldus gedaen ende geresolveert op 't raethuijs.
Actum den 30^e augustus 1646.

Praesenten: d'burgemrs Douwe Sijmens praeses, sequens Douwe Douwes,

Jochum Wijbes en Douwe Hendricx Schilmsa.

Vroetschappen: Jan Wijbes praeses, Jan Jansen soon, Willem Allerts, Gerbren Jacobs ende Agge Sijtties.

16 – 7 – 1646.

ds. Mattheus Vomelius zegt dat hij, volgens zijn beroepingsbrief en ook volgens de kerkelijke orde, recht heeft op nog een kwartaal tractement. Hij wordt in het gelijk gesteld.

Praesenten: Burgemrs: Douwe Sijmens pres., Laes Heres sequens, Douwe Hendricx, Andries Andries Oudewagen, de heer Jongestall en Tierck Jaarichs.

Vroetschappen Wijbe Jochems pres., Jan Jansen soon, Holle Piers, Age Sijtties en Jan Wijbes.

4-1-1647.

“Op huijden den 4 januarij 1647 hebben burgemrs ende vroetschap bij malcanderen op den raethuijse vergadert wesende geprocedeert tot vergevinghe van de stadtsampten als volght voor den jaere 1647.

Scholte Scholtes continueert in 't rentmr. ampt

Scholte voorschr. continueert als ontfanger

Pier Holles continueert als karckvoocht

Epe Tiercx karckvoocht

Mr. Andries Bonfacius continueert als gasthuijsvoocht

Tomes Tijs gasthuijsvoocht

Aldus gedaen, genomineert ende gestemt”.

“Burgemrs ende vroetschap bij malcanderen wettelijck vergadert wesende op den raethuijse hebben eendrachtelijck geresolveert dat een nieuwe eeken vroetschapsbanck voor d'burgemrsbanck sal werden gemaect ende hebben bij desen tot de maeckinge van de voorschr. banck gecommiteert de burgemrs Douwe Schilmsa ende Holle Piers benefens de karckvoogden omme voorschr. banck te laten maecken. Belovende de handen van voorschr. gecomiteerden te houden schadeloos. Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse.

't Oirconde in kennisse van mij secr., desen 4^e januarij 1646.

Presenten, burgemrs: d'here Jongestall praeses. Tiarck Jarichs, Laes Heres, Gerbren Jacobs, Jochum Wijbes, Jan Wijbes en Douwe Schilmsa.

Vroetschappen: Holle Piers, Gale Hampckes, Agge Sijtties, Wijbe Jochems, Andries Oudewagen, Wijbrant Annes, Jan Jansen soon, Willem Allerts”.

24 – 2 – 1647.

Verbod op het trekken van messen en vechtspele en andere straatschenderijen. De boete is 25 car. gulden. Wanneer in een herberg met messen wordt gevochten moet de herbergier de dader met naam en toenaam bekend maken en als hij dit niet doet moet hij de boete betalen. De ordonantie wordt bij clockluidingh bekend gemaakt, zodat niemand onwetendheid kan voorwenden.

3-5-1647.

“Burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren bij melcanderen op den raethuijse vergadert wesende hebben geresolveert ende resolveren bij desen dat de brugh bij Alert Reijners brouwerij vernijert ende in zijn behoorlijcke forme sal werden gemaect, ende die fleugels van de voorschr. brugh met hout sal werden gemaect.

Lastende bij desen de bouwmr. om d'selve op 't spoedichst te laten maecken. Actum den 3^e majj 1647”.

Fol. 90: “Den selven dato

Is bij burgemrs ende vroetschap voorschr. geresolveert dat An Hiddes ordonantie sal werden gepasseert van eenighe waren ende medicamenten bij haer in de cranckheijt van Jayttie Muzen geleverd, die hij in de brand van Tiaerd Sijttie soutkeet heeft (God betert) gekregen. D.. blijven recht op Tiaerd Sijtties voorn”.

Fol. 90: “Den selven dito.

Is bij burgemrs ende vroetschap voorschr. bij melcanderen op den raethuijse vergadert wesende geresolveert ende geconsenteert, resolveren ende consenteren bij desen, dat Dirck Isbrants onse inwoonder op 't versoeck bij de voorn. Dirck bij requeste gedaen om op den zijdcandt van de noorderpiep aen de westcant van 't bolwerck alhier binnen onser stede neffens d'grote lijnbaen een cleijn spinbaenk te mogen setten, mits latende een wech van acht houtvoeten breed leggen alwaer voorbij een ijegelijck sal conen passeren tot aenwijsinghe van de magistraet ende vroetschap. Ende vermits dat voorn. Dirck ut zijn baentien sal mogen spinnen ende gebruijcken tot aen de Koepoort toe zijdwarts heen, mits betaelende jaerlijcx twaleff car. guldens ende dat voor de tijt van tien jaeren ende sal volgens dien gehalten wesen genoechaem pacht

pen. gepasseert worden, des sal voorsch. Dirck gehouden wesen om Andries Pijters huijsinghe, indien zij eenighe acte hebben te pretenderen) te Controleren”..

29 - 5 – 1647.

Binnen de raad ontstaan vragen over het kiezen van een nieuw vroetschapslid, wanneer één der burgemeesters komt te overlijden. Dit moet gebeuren door de magistraat en de gezworen gemeente bij meerderheid van stemmen. Men besluit “dat van nu voortaan soo wanneer een burgemr. compt te versterven, dat de stemminghe en kiesinghe van een nieuwe vroetschap geschieden sal precies een maent nae dat de publicatie van de burgemrs gedaen sal wesen”.

Fol. 92: “Alsoo burgemrn ende vroetschap der stede Stavoren, den 22^e julij 1647 op ten raethuijse vergadert, raetsaem hebben befonden dat des vroetschapsbanck aen de noordermuijr van de burgemrsbanck westwaerts aen ’t camerties-duer streckende, gesett sal worden, alsdan den banck Jacob Imes ende sijn soon Annius Haersma toebehorende, op sijn Jacobs eijgen graff staende ende lange jaeren bij hem gebruijckt, op een andere plaetse sal moeten staen. Is ’t dat ten voorsch. tijde gecommiteert sijn vorige gecommiteerden omme met voorsch. Jacob cum filij neffens de plaetse der banck te spreekende ende hen een bequame plaetse daer hen banck sal staen aen te wijsen. Volgens dien is geacordeert dat de voorsch. Jacob ende sijn soon hun banck op de hoek van de muijr, alwaer voorgaende de vroetschapsbanck gestaen heeft, is gesett tot hen gebruijckt sonder dat hen offe haere naecomelinghen eenige turbe ofte belettinghe daer te neffens. ’t Oirconde ende in kennisse d’praesiderende burgemr hant ende d’handen van ons gecommiteerden voor ons ende d’anderen als van hen gelasticht wesende”.

Scholte Scholtes wordt met algemene stemmen tot rentmeester en ontvanger gekozen belooft zijn werk goed te doen en stelt zich met al zijn bezittingen garant voor tekorten door fouten in zijn administratie. Er worden ook 2 borgen aangesteld.

Nb. De datum, de ondertekening en de namen van de borgen ontbreken!

4-1-1648.

Op huijden den 4^e januarij 1648 hebben burgemrn ende vroetschap wettelijck bij malcanderen op den raethuijse vergadert wesende geprocedeert tot vergevinghe van de stadsofficieren off ampten als volcht.

Scholte Scholtes rentmr.

Scholte voorsch. ontfanger

Karckvoochden: Epe Tierx (continueert) en Tade Sijmons

Gasthuijsvoochden: Tomes Tijs (continueert).

Aldus gedaen ende gestempt. In kennisse van mij secr. Actum ut supra.

Jan Jacobs Haersma. 1648.

9 – 1 – 1648.

Burgemrs en vroetschap besluiten dat de rentmeester bij alle betalingen een getekende kwitantie moet kunnen overleggen. Getekend door:

Garbrant Jacobs 1648. Lijeckele Pijeteres

Jochum Wijebes 1648 Agge 56 Sijtyes 1648

31 – 1- 1648.

Dominee Mattheus Vomelius krijgt wegens “de swaren dienste van ’t predikampt ende de grote onkosten dien mede tot sijn huijshoudinghe van nodich sijn” een salarisverhoging van 50 car. gulden. Zijn salaris wordt 650 car. gulden Uit te betalen in 4 jaarlijkse termijnen.

4-1-1649.

“Op huijden den 4^e januarij 1649 hebben burgemrn ende vroetschap der stede Stavoren bij malcanderen op den raethuijse vergadert wesende wettelijck geprocedeert tot vergevinghe van de stadsofficieren als volcht:

Scholte Scholtes continueert rentmr.

Scholte voorsch. continueert ontfanger

Karckvoocht : Tade Sijmens continueert

Diorre Eipres in plaets van Epe Tierx

Agge Sijtties boumr.

Aldus gedaen, gestempt ende vergeven. Atum in kennisse van mij secretaris desen

4^e januarij 1649. Jan Jacobs Haersma 1649”.

10-4-1649.

“...bij meeste stemmen geresolveert, dat de vergevinghe van ’t rectoorschap alhier gecontinueert een maent nae dato deses. Aldus gedaen ende ... 10 april 1649”.

“Burgemrn. ende vroetschap der stede Stavoren, bij malcanderen wettelijck op den raethuijse vergadert wesende, aengemerckt hebbende hoe noodwendich ware, dat voor eerst pertinent metinghe van den treckwech tusschen Stavoren ende Sneeck door twee landmeters en ten overstaen van vier gecomitteerden werden gedaen. Soo ist dat wij eenparichlijck hebben geresolveert ende resolveren bij desen dat d’metinghe van voorschr. trechwech werde bij der hand genomen, waer bij wij expreselijck hebben gecomiteert ende comitteeren bij desen dat Jan Wijbes ende Tierck Jarichs utt den burgemrn, Agge Sijtties ende Reijner Everts Rovries omme den voorschr. metinghe eerst daeghs door twee lameters bij der hant te nemen. Ende voorts van haer besoigne bij geschrifte stellen ende daeraff rapport te doen. Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse voorschr. desen 24^e julij 1649.

Wijbe Jochems Jan Wijbes Jan Jansen Soon Laes Heres
Tijareck Jarijchs Jochem Wijebes.

20-7-1649.

Sommige herbergiers overtreden de lijsten op ’t stuk van de stadsdaelder en proberen in te breken in de ordonnanties. De magistraat stelt de voorschriften opnieuw vast en zegt dat iedereen zich hier precies aan moet houden. Ze verbieden Reijn Minnes om bier bij ’t vat in te leggen en om bier te tappen voor en aleeer hij zijn achterstallige belastingen heeft betaald.

Fol. 98: “Burgemrn..... hebben eenparichlijck Hendrick Douwes burger ende biersteker deser stede geaccordeert ende toegestanden dat hij tusschen d’valbrugh ende zijn erff buijttten d’ Noorderpoort tot zijn coste een sluijttwal sal mogen laten maecken ende d’selve geduijrende zijnder possessie sal moeten onderhouden ende voorts een steckettinghe van de zuijdcant van de poort aen zijn nieuw geboude huijsinghe staende tot aenwijsinghe van de magistraet ende tot bevrijdinghe van zijn erff sal mogen setten, mits genietende ’t gebrueck van ’t voorschr. erff doch alles onvercort des stadts gerechticheijt. Aldus gedaen ende geresolveert op ten raethuijse voorschr. desen 15^e augusti 1649”..

“.....in consideratie genomen hebbende ’t versoeck van mr. Augustinus Adulphi, onse stadt-chirurgus, so ist dat wij om redenen hebben geresolveertbij desen de voorschr. mr. Augustinus zijn tractement jaerlijcx met de somma van vijff en twintich car gulden.

Also dat hij van Allerh. dach aff alle halff jaeren sal hebbenvijff en twintich car. gulden.Desen 22^e septembris 1649”.

Grietman Johan van Aijlva van H.O.N. heeft op eigen houtje de rechtbank van zijn grietenij verplaatst van Stavoren naar een herberg in Koudum. Dit is tegen alle ordonnanties en de magistraat van Stavoren protesteert in Koudum. De volmachten van de dorpen geven hun grietman gelijk en de rechtbank blijft in Koudum. De Staverse Raad besluit nu te protesteren bij De Staten van Friesland (het zij de generale staten of de volmachten van het stedelijk kwartier), bij Gedeputeerde Staten en bij het Hof van Friesland. Aldus desen 10^e december 1649

Getekend: Wijbe Jochems, Wjillem Allerts, Wijbe Jochems, Andries Andries Oudewagen, Jan Wijebes en Tijareck Jarijchs

Uit de vroetschap: Agge 57 Sijtyes, Douwe Hendrickx Schilmsa, Laes Heres, Olseldorp, HPiers, Jacob Imez, Lijkele Peijteres, Jan Sijjemes, Jochem Wijebes, Gale Hamkes.

1649 (eind).

Opnieuw een instructie voor Scholte Scholtes als rentmeester, waarbij hij zich garant stelt voor eventuele tekorten door fouten in zijn administratie. Precies dezelfde als in 1647. Ook nu ontbreken de namen van de borgen (deze regel is open gelaten en later niet ingevuld), de datum en de ondertekening.

Res. Boek 16 (1650-1665) T70-01-16

3-1-1650.

“Op huijden den 3^e januarij 1650 hebben burgemrn ende vroetschap der stede Stavoren bij melcanderen op den raethuijse vergadert wesende, geprocedeert tot vergevinghe van de stadts officieren.

Scholte Scholtes rentmr. continueert

Scholte voorschr. ontfangen continueert

Kerckvoochden: Douwe Hendricx Schilmsa en Epe Tiercx

Gasthuijsvoochden: Jacob Imes en Tierck Jarichs

Reijner Everts Roo Vries boumr.

Aldus gedaen ende gestempt. In kennisse van mij secr.

Actum ut supra. Jan Haersma”.

“Burgemrn, schepenen ende raad sampt vroetschap der stede Stavoren bij malcanderen wettelijck op den raethuijse

vergadert wesende, gesien ende geexamineert hebbende den resolutie in dato den 3^e januarij 1643, beroerende 't maecken van paetties van klinckert op d' kantt voor des burgers ende ingesetenen huijsinghe binnen dese stede ende dat op de brete van vijff voeten breett. Welcke resolutie wij burgemrn ende vroetschap op een nieuw wederom hebben geresumeertt ende geapprobeert, approberen ende resumeren d'selve mits desen, ordonnerende derhalven alle burgers ende ingesetenen omme alle paetties in voeghen voorschr. op 't spoedichste te laten maecken. Te verstaen dat in de Duple Buijrtt int midden langsheen 't pad gemaect sal werden op de brete van drie hout voeten ende dat op de hoogte ende lemitten bij de boumr. daertoe gestelt sal wesen. Tot welcken wij d'boumr. daertoe special autoriseren om 't selve alles te effectueren. Aldus gedaen ende resolveert bij burgemrn ende vroetschap voorschr., desen 3^e januarij 1650.

Laes Heres, Jan Sijemes, Wjillem Allerts, Wijebe Jochems, Jan Wijebes, O. Geldorp, Jan Jansen Soen, Douwe Hndriksx Schilma, Reinert Evert Roo Vries”.

11-2-1650.

“Op huijden 11 februari 1650.....ende consenteren bij desen in overdracht van de gerechticheijt van 't halve veer op Worcum

2 – 4 – 1650.

Een verzoek van de diakenen van de Gereformeerde Gemeente. Ze bieden de stad 2 á 3 duizend gulden uit de armenkas aan om op rente te zetten. Met dit geld kan de stad andere obligaties aflossen. Wanneer de diakenen geld nodig hebben willen ze hun geld van de stad terug.

2 – 4 – 1650.

In deze notulen staat de beslissing van de Raad. Zij gaat akkoord met het verzoek van de diakenen. De diakenen hadden geld van “het Landschap” gekregen en wilden dit niet renteloos laten liggen. De stad krijgt 3000 car. gulden tegen 5 % en lost hiermee andere schulden af.

21 – 3 – 1650.

Fol. 106: Men probeert een eind te maken aan de ruzie tussen Johan van Aijlva, grietman en dijkgraaf van H.O.N. en Stavoren over het verplaatsen van de rechtbank van H.O.N. van Stavoren naar Koudum door de grietman.

De heren Jongestall en Grovestins moeten arbitrerem. Hun uitspraak is:

“Voor eerst dat d'heer Johan van Aijlva naer voorgaende versoek bij de Magistraett ofte hunne gecommiteerden dienthalven te doen gehouden sal zijn van nu voortaan t'allen tijde het recht van de voorschr. grietenije wederom te houden tot Stavoren ter plaetse daer het van oudts ende boven menschen memorie altoos gehouden is geweest. Alsmede de comparitien van rechts ende dijcxsaecken volgens older gewoonte sonder daer in eenige veranderinge te mogen doen, directe ofte indirecte.

2. Dat de magistraet der stede Stavoren van nu voortaan de waer ofte rechtcaemer niet meer sal gebruijcken tot een gevangenhuijs, voorts d'selve versien voor dese reijs, sonder 't selve in consequentie te trecken met nieuwe kussens ende een taeffelspreijdt, deselve behoorlijk doen schoonmaecken ende gesloten te houde. Tot dien fine de secretaris van de grietenije den sleutel daeraff overleeveren soodat de Magistraett de selve niet sall mogen gebruijcken als tot noodtwendige comparitien op alsulcke tijden alsdaer geen gerecht werd gehouden.

3. De iniurien soo partijen malcanderen hebben aengedaen deur 't confineeren ven wedersijds suppoosten ende dienaers werden gehouden voor gecompenseert ende gemortificeert

als mede de kosten daerover gevallen soo dat desen aengaende geen wijder vervolge voor den Hoove ofte elders hine inde sal geschieden

4. Dat de Magistraett goede sorge sall draegen dat hun burgers ende ingesetenen niet sullen visschen ofte vogelvangen op plaetsen daer sij van oudts niet gerechtigd sijn, ofte daer een ander privatiue de gerechticheijt alleen toecompt

5. Dat de heer Aijlva met sijn Ed. officieren tot Stavoren op de comparitien van recht ende dijcksaecken sall mogen inleggen bier ende wijn soo veel als naer geleegentheijt van saecken sall vereijst worden in alsulcken plaets ofte hujs als 't sijn Ed. gelieven sall, mits betalende d'impost ende gerechticheijt daertoe staende naer older gewoonte.

6. Dat de heere Aijlva en de Magistraet van Stavoren malcanderen de handt sullen bieden (doch versocht sijnde) in 't apprehendeeren van de fraudeurs van de publique placcaten ende lijsten sampt andere misdaedigers.

7. Alsoo daer hine mede verscheijden kosten sijn gedaen soo in 't een als in 't andere werden deselve gehouden voor gecompenseert.

8. Alsoo de parijen nopens de veerscheppen op Sneeck in proces staen voor den Hove word 't selve gelaeten tot decisie van den selven.

9. Soo de Magistraett van Stavoren een treckwech sall willen maecken van Stavoren op Sneeck sal 't selve doen met overroepinge van den heere Aijlva, laetende 't versoeck van den toll tot decisie van de Ed. Mo.

Heeren Staeten van 't Landt.

10. Dat de Magistraet op d'uijtschrijvinge van den heer dijckgraeff in dijcksaecken deur hun gecommiteerden neerstich sullen compareeren ende met deselve heer houden goede correspondentie ende malcanderen in alle voorvallende saecken die dijckagie raecken in vruntschap sullen verstaen ende gerieven

Aldus uijtgesproocken binnen Leeuwarden den 21 martij 1650. (was onderteckent) Wilhelm Fridrich vooschr. zu Nassaw. A Jongestall, Sicco Grovestins stonde leger Accordeert metten principale. In kennisse van mij A. Sohn Nae gedaene collatie is desen met authentique copia befonden te accorderen. Zijnde den principale van den desen onder Zijn Exellentie bevesticht. In kennisse van mij secretaris der stede Stavoren. Jan Jacobs Haersma".

13 – 9 – 1650.

“Disputen en questien” over de verkiezing van een nieuw vroedschapslid in plaats van Tierck Jarichs, die op 28 mei 1650 is gestorven. Er zijn 2 kandidaten, nl Thonis Elias en Hendrick Douwes, die beide evenveel stemmen krijgen. Burgemrs en vroetschap besluiten een einde te maken aan de ruzie door de keuze aan stadhouder Willem Frederik over te laten.

21 – 9 – 1650.

Fol. 114: Eerst stond er april, maar dit is doorgehaald. Remonstrantie aan de stadhouder Willem Frederik tegen het verplaatsen van de rechtstoel van H.O.N. door Johan van Aijlva, grietman en gedeputeerde van Friesland.

De klagers in Stavoren beginnen bij een ordonnantie van de hertog van Saxon, die de rechtbanken van de plattelandsgrietenijen naar de steden heeft verplaatst omdat het daar veiliger was. Bij de remonstratie zijn 8 bijlagen. De eerste is een attestatie van oud secretaris Jacob Imes, waaruit blijkt dat de rechtsstoel van oudsher in Stavoren was gevestigd.

De 2^e en 3^e bijlage zijn uit 1580 en 1582 en opgenomen in het Resolutieboek na deze brief.

Dan zijn er nog 3 bijlagen van de dorpen Hemelum, Warns en Oudega, waarin de inwoners van deze dorpen te kennen geven dat ze ook tegen verplaatsing van de rechtbank zijn.

De laatste 2 bijlagen zijn protesten die de stad Stavoren naar de grietman heeft gestuurd. Ze zijn gebracht door stadsbode Fedde Hendrix.

Verder staat in dit protest dat de rechtbank alleen verplaatst kan worden als:

1. "het gemeijne volck der grietenijs" het hier mee eens is. Dit is niet zo want de inwoners van Hemelum, Warns en Oudega hebben al geprotesteerd.

2. Als er een goede reden is. Die is er ook niet. De enige reden is dat de grietman van het bier dat tijdens de rechtsdagen wordt gebruikt de stadsbelastingen moet betalen en hij er zelf geen voordeel van heeft. De eigenlijke reden is een conflict tussen de gezworen bierdragers uit Stavoren en de dienaren van de grietman.

Getekend door O. Geldorp. Secr. Jan Jacobs Haersma tekent voor het afschrift..

Fol. 119: Bijlage B. Een verzoekschrift van Douwe Jelles, burgemeester van Stavoren aan de stadhouder en het Hof van Friesland om de rechtbank van H.O.N. weer terug te plaatsen naar Stavoren, waar ze al langer dan 60 jaar is geweest. De grietman heeft de rechtbank nl. naar Hemelum verplaatst en dat is in deze turbulente tijden geen goede zaak. In de marge bij deze brief staat dat de gedeputeerden op 26 oktober 1580 besluiten dat de rechtbank weer naar Stavoren moet worden verplaatst. Getekend door D. Nijenhuijs.

Gedeputeerde Staten besluiten dat de rechtbank weer naar Stavoren moet worden verplaatst. Hiervoor tekent A. Harderwijk

De Staverse brief was ondertekend door D. Nijenhuis. De datum ontbreekt. Haersma tekent en zegt dat de kopie overeenstemt met het origineel.

Bijlage C. Een brief van Wijbrant Jelles, burgemr. en Utte Uttez Posthumes secretaris van Stavoren aan de volmachten van de steden op de Landsdag. Ook met het verzoek om de rechtbank van H.O.N. die de grietman naar Hemelum had verplaatst weer terug te brengen naar Stavoren. Ze wijzen o.a. ook weer op de moeilijke tijden. De steden steunen Stavoren en verwijzen naar het besluit van de Staten uit oktober 1580. "Actum int Jacobijns clooster bennen Leuwarden den 11 julij 1582".

Secretaris Haersma verklaart dat deze copie overeenkomt met het origineel. 2 febr. 1650.

30 - 9 -1650.

De burgemeesters en de vroedschapsleden approberen de uitspraak van Willem Frederik en laten Thonis Elias en Hendrick Douwes toe als leden van de vroedschap.

Fol. 121: Een verzoek aan de volmachten van de Staten uit 1643 en op 25 november 1650 gecopieerd door Jan Jacobs Haersma. In 1643 staat dit verzoek niet in het Resolutieboek.

"Vertoont reverentelijck ende dienstlijck de Magistraett der stadt Stavoren, dat door den laesten tempeest en onweder de voorschr. stadt Stavoren groote schade heeft geleden aen hun stadtdijcken, soo aerd als wijerdijcken, oock aen paelwercken van hun suijderhoofd. En vermits hun stadt beswaert is met ongeveerlijck vijertich duijsent glds aen lasten ende met weijnich incomen, soo dat d'stadt voorschr. t'eenmael onvermoghen is om hun geleden schade aen hun wercken en havenen te prepareren ende hermaecken. Alwaeromme den E. Magistraett ende gemeente van voorschr. stadt hun adresserende aen U. Ed. Mo. met vertrouwen dat U.Ed.Mo. sullen consideren 't gene verhaelt is ende erwegen des stadts lasten ende onvermogentheijt ende daerbeneffens dat het gemeene beste daeraen gelegen is, dat dusdanen zeestadt negotierende ende trafiquerende in verscheijden landen ende coninckrijcken van de selve handelinghe ende neeringe niet mach worden gefrustreertt.

Versoekende mids desen den Magistraett op gemelte U.E.M. believeen tot soulagement van hun stadt te accorderen dat sij boven de ordinaris impositie op ijder canne wijn ende bier dat in hun stadt ende jurisdictie van dien ter tappe mach worden gesleten, d'stadt mach leggen een halve str en dat tualeff jaren lanck".

In de marge staat dat de Staten van Friesland dit verzoek op 13 - 3 - 1643 toestaan.

6 - 10 - 1650.

Een schrijven van stadhouder Willem Frederik over de verkiezing van een nieuw vroedschapslid in plaats van Tierck Jarichs. De stadhouder is in Brabant geweest. Hierdoor is de zaak zo lang blijven liggen dat intussen nog een lid van de vroedschap is overleden. De stadhouder adviseert om zowel Thonis Elias als Hendrick Douwes als vroedschapslid te benoemen. Zij hadden bij de verkiezing evenveel stemmen.

Secretaris Jan Haersma tekent voor het afschrift in het Resolutieboek.

6-12-1650.

Een verkoopakte die secr. Haersma heeft gecopieerd op 6 - 12 -1650.

Fol. 125: "Burgemrs, schepenen ende raed der stadt Stavoren met de gezworen gemeensluijden aldaer, doen condichlijen ende bekennen voor ons ende onse ingesetenen in officio hoe datt wij met goede deliberatie ende wel bedachten sinen vrije coops hebben vercoft ende vercopen mids desen den E. Mo. Heere doctor Gellius Jongestall, mede raadt ordinaris in den hove van Frieslant, seeckere acht huijssteden metten toebehoren ende erven ende alle gerechticheden van dien, gelegen binnen Stavoren achter d'

karck ende **kerckhoff** int **Spijkervelt**, namentlijck ses op ten zuijdzijde van de **Heerenstraett** oost op gaende totte **Koepoort**, Wijbe Jans Scherjer ten zuijden ende die twee van dien op ten noordzijde van selve **Heerenstraet** gelegen, Allert appoteecker ten noorden naest gelandett. Streckende alle die voorn. huijsssen voor wuijttten halve olde stadtsgraft tot achter d'halve sloot aent stadtsbolwerck ende 't pad van de lijnbaen respectivelijck gelegen met sampt alle d'vordere gerechticheden ons van wegen stadt aldaer competerende.

Des sal verstaen worden dat die voorn. **Heerenstraedt** langhsheen tusschen zijn voorn.aerven breedt gemaect sal worden veertien holtvoeten. Te weten dartien voeten int midden met guede harde balcksteen bestraett ende op ider zijde vijff voeten te verblijven totte loijnen daerover te maecken, d'welcke **Heerenstraett** bij ons vercopers van weegen d'stadt met balckstien als vooren int geheel befluijert sal worden van vooren oost opgaende tot sooverre die huijsen op beide zijden te maecken sullen comen te staen ende dan voorts t'eijnde vuijt sal de straete bij ons vercopers tot laste als vooren voor de eene helfte ende bij de voorgen.

coper voor den ande helfte eens voor all behoerlijck gemaect worden. Mits nochtans dat die welgedachte copers d'selvighe straete in manieren boven verhaelt opgemaect ende voltrocken zijnde daerna die reparatie ende onderholdinghe vandien tot laste van den welgedachte copers sal coomen. Sijnde die voorn. acht huijsen ofte aerven beswaertt met een ses en twee lants lasten, die de welgedachte heere copers daeroppe sal gehalten weesen te hoeden en draegen ende d'stadt daarvan te bevrijen ende voorts d'selvighe acht huijssteden te bestraten, besluijtt holden, betimmeren ende te beschudden met muijeren, stecken ende diergelijcke.

Sal hij copers hem in alles dienaengaende hebben te reguleren nae d'articulen op te vercoopinghe van de gemelte huijssteden geconcipieertt ende d'comparanten ten vercoopaeghe int luijdt te vooren gelesen..... ende dit alles vercoft ende gegeven voor de somma van acht hondert ende vijff car. gld, het stuck van die gulden doende twintich strs, alles vrij suijsver, costloos ende schadeloos gelt.....”.

T'oirconde ende waere kennisse hebben onse stadtssecreet segel op te spacium dese gedruijckt, dies volgens tot hoeger gelove bij de praesiderende ende naestpraesiderende burgemr, twee van onsen gecommiteerde geswooren gemeentsluijden en de stadtssecretaris doen en laeten subscriberen ende verteijcken opt raethuijs binnen Stavoren desen twintichsten aprilis anno 1620.

D'postsal wesen te verstaen, dat also d'eijgenaers van de zuijderste plaetsen haer schuddinghe ende stecketten tot over die sloot langhsheen bij de stadtsvesten gaende hebben gesett ende d'sloott alsoo tot haere respective aerven getrocken, sal daeromme d'wel gedachte heere cooper gelijck recht hebben omme de ses aerven op de zuijdzijde van de Koepoort leggende gelijcke veel oostwaerts vuijt te setten. Actum ut supra.

Onder stont het stadts zecreet zegel in groenen wasse met een witt pampiertien overgetogen gedruijcktt. Vermits d'olderdom met een speld vastgehecht.

Allert Thomas, A. Andris, Mr. And(ries) Bonfacius Itsum med. chirurg, Douwe Rijnners, T. Fockes, elx met hun strecken.

Nae gedane collatie is desen met de principale befonden te accorderen.

In kennisse van mij secretaris der voorschr. stede desen 6^e december 1650.

Jan Jacobs Haersma”.

3-1-1651.

“Op huijden den 3^e januarij 1651 hebben burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren, wettelijck op den raethuijse vergadert wesende, geprocedeert tot vergevinghe van de stadts officieren als volcht.

Scholte Scholtes rentmr.

Scholte voorschr. ontfanger

Karckvoochden: Epe Tierx (continueert) en Jan Wijbes

Gasthuijsvoochden: Jacob Imes (continueert) en Jan Sijmens (burgemr)

Reijner Everts Roo Vries continueert tot boumr.

Aldus gedaen ende geprocedeert tot verkiesinghe van de stadts officieren.

Actum ut supra. In kennisse van mij secretaris. Jan Jacobs Haersma”.

“.....gehoort ende geexamineert hebbende des supplianten demoedighe supplicatie soo ist dat wij deselve namentlijck Jan Sioerts ende Freerk Carstes beide bierdragers..... hebben geaccorderert ende geaugmenteert hun tractement jaerlijx elx met ses car. gld. Doch alles bij provisie. Aldus gedaen ende geresolveertt desen 1^e februarij 1651.

In kennisse van mij secretaris Jan Jacobs Haersma”..

28 – 3 – 1651.

Door de laatste storm veel schade aan het Grote hoofd van de zuiderhaven.

Het hoofd moet een regel (beugel) palen worden hersteld. Stadsbouwmeester Renner Everts Roo Vries moet het werk laten uitvoeren.

“Burgemrn ende vroetschappe der stad Stavoren, wettelijck bij malcanderen op den raethuijsevergaderitt wesende, aengemerckt ende geconsidereertt hebbende den grote ende menighefuldige resten bij de rentmr. aen ons overgelevertt, d’sstadt competerende, d’welcke al over langhe ende in een ijder jaer ingevordertt ende gesuijvertt behooren geweest te hebben. Ten aensien veel personen alsnu zijn vertrocken, verarmt ende verstorven. ’t Welcke eendeels door de goedicheijt van de rentmr. ende anderdeels door te slap executeeren van de wachtmr. is geschiet, waerdeur d’sstadt grote schade sal comen te lijden. Tot voorcominghe van dien wij amptshalven schuldich zijn om de stadtsaecken soo veel doenlijck te redden. Soo ist dat wij burgemrs ende vroetschap voorschr. bij gemene stemmen goed gevonden hebben in voegen dat van ijder quartier onser stede utt de burgemrs ende vroetschap gecomiteerden werde gemaect omme de defalianten voor haer op den raethuijse te roepen, d’selve tot betalinghe te vermaenen, haer redenen ende motieven aen te tekenen ende voorts van hun besoiingnes rapport te doen. Tot welcken fine wij hebben gecomiteertt ende comitteren mits desen als volcht: int noordwesterquartier:

burgemrs: Andries Andries Oudewagen, Reijner Everts Roo Vries.

Vroedschappen: Douwe Hendrix Schilmsa, Dr. O. Geldorp, Jan Wijbes int noordooster quartier:

Burgemrs: Douwe Sijmens, Lijckele Piers, Willem Allerts, Gale Hampckes.

Vroedschappen: Tjonis Elias, Gerbren Jacobs.

int zuijdooster quartier:

Burgemrs: Jan Sijmens, Jochum Wijbes.

Vroedschappen: Jacob Imes, Hendrick Douwes.

Zuijdwester quartier:

Wijbe Jochums, Holle Piers, Agge Sijtties, Focke Hilckes.

Aldus gedaen, geresolveert ende goet gevonden op den raethuijse voorschr.

13-3-1651.

Den 13 martij 1651”..

“gehoortt hebbende ’t versoeck bij de gecomiteerden van Worcum nopens ’t maecken van een treckwech tusschen haer en ons gedaen, ’t selve geconsidereert ende overwogen hebbende ist dat wij bij gemene stemmen hebben goed gefonden ende geresolveert, resolveren ende vinden goed bij desen, dat wij voor alsoech ’t versoeck bij de voorschr. gecomiteerden gedaen affslaan ende tot maecken van een treckwech niet connen resolveren voordat den treckwech van Groeningen op Leeuwarden sal wesen gemaect. Aldus gedaen ende geresolveert op den raethuijse desen 10 novemb: 1651.

In de marge:

Presentes: burgemrs: Reijner Everts Roo Vries, Willem Allerts, Gale Hampckes, Jan Sijmens, Jochum Wijbes, Wijbe Jochums, Andries Andries Oudewagen.

Vroedschappen: Scholte Scholtes, Agge Sijtties, dr. Geldorp, Gerbren Jacobs, Holle Piers, Focke Hilckes”.

7-7-1651.

De sluis op het noord van Staveren is in het midden van de 17e eeuw zo slecht dat ze niet meer valt te repareren. Er moet een nieuwe sluis komen want alle reparaties zijn nutteloos. De Magistraat besluit op 7 juli 1651 dit werk ter hand te nemen maar voordat er daadwerkelijk tot uitvoering wordt overgegaan moeten er blijkbaar nog harde noten worden gekraakt.

28 – 1 – 1652

Fol. 138: Saecke Tolles heeft lange tijd op Franeker gevaren en vraagt nu consent om iedere week op woensdag een veer op Franeker te beginnen.

Hij krijgt een consent voor zijn hele leven, waarvoor hij 12 gulden moet betalen. Hij mag de voerlieden op Workum en Bolsward en de veerschipper op Harlingen niet in hun rechten bekorten. Hij mag het veer niet verkopen.

30 – 1 – 1652.

Nog een instructie voor rentmeester Scholte Scholtes. Deze keer staan de borgen er wel bij nl: Gaetze Andries en Ulbe Gosses Cuijper en secr. Jan Jacobs Haersma tekent. Zie ook 1647 en 1649.

De sluis op het noord van Stavoren is zo slecht dat ze niet meer valt te repareren. Er moet een nieuwe sluis komen, want alle reparaties zijn nutteloos. De Magistraat besluit dit werk ter hand te nemen.

In de marge is als datum 7 juli 1651 geschreven.

31-1-1652.

Op huijden den 3 januarij 1652 burgemrs ende vroedschap der stadt Stavoren bij malcanderen op den raethuijse vergadert geweest, hebben geprocedeert tot stemminghe van stadsofficieren als volcht:

Scholte Scholtes: rentmr en ontfanger.

Karchvoochden: Jan Wijbes (continueert) en Holle Piers (burgemr.)

Gasthuijsvoochden: Jan Sijmens burgemr. continueertt.

Op huijden geresolveertt dat d'bedieninghe van de Gasthuijsopcomsten

.....

Agge Sijtties gestempt tot boumr.

Aldus gedaen ende gestempt op den raethuijse der stede Stavoren”.

29 – 3 – 1652.

De raad herhaalt het besluit om een nieuwe sluis te maken. Ze willen dit voorjaar nog beginnen.

Gecommitteerden: Jan Sijmens prases en dr. Onias Geldorp en uit de vroedschap Hendrick Douwes prases en Gerbrant Jacobs. Zij moeten overleg plegen met de gecomiteerden van de resp. Contributies over de aanbesteding van het werk.

Het bestek is op 22 april 1652 klaar. De “heeren dijckgraven, dijxgedeputeerden, met de volmachten enz.” regelen de aanbesteding van “seeckere nieuwe eeckenhouten sluijs te noorden Stavoren in plaetse van d’olde aldaer”. De afmetingen bedragen: lengte 120 voet en binnen de deuren of kolk 94 voet, wijd 25 voet, binnen ’t slagbint 24 voet en de vloer 2 voet dieper als de oude sluis. Het bestek bestaat uit niet minder dan 88 artikelen. De laatste regels uit het bestek luiden “dat de aennemer gehouden sal weesen voor yder gulden sijnder bedongen loon in continentie te betaelen een oortien tot hoedingh der oncosten”. De aannemer moet met St. Jacob eerstkomende klaar zijn. Aannemer wordt: Jan Jansen Vijselaer d’Jonghe uit Edam voor 18.700 Car. gld.

5 -4 – 1652.

Burgemr Holle Piers wordt door de Raad tot opzichter gekozen.

5 – 4 – 1652.

Er is al veel gepraat en vergadert met Sioerd Piebes cum socije over achterstallige pachtpenningen. De raad besluit nu de achterstallige penningen met alle middelen in te vorderen. De wachtmr. krijgt opdracht om eerst de 438 gld - 7 strs - 2 pen waarover op 30 juli 1649 een afspraak is gemaakt in te vorderen van Sioerd Piebes en Tomes Tijs, gewezen pachters, na aftrek van de 203 gld. die al aan de rentmeester is betaald. Er blijft dan nog een schuld van 832 gld – 11 strs en 4 pen. over.

22 – 4 – 1652.

Fol. 145: Articulen ende besteck als waerop de heeren dijckgraven, dijxgedeputeerden, met de volmachten enz. “seeckere nieuwe eeckenhouten sluijs te noorden Stavoren in plaetse van d’olde aldaer”. Lang 120 voet en binnen de deuren of kolk 94 voet, wijd 25 voet, binnen ’t slagbint 24 voet en de vloer 2 voet dieper als de oude sluis. In 88 artikelen.

De Laatste regels: “Dat de aennemer gehouden sal weesen voor yder gulden sijnder bedongen loon in continentie te betaelen een oortien tot hoedingh der oncosten”.

De aannemer moet met St. Jacob eerstkomende klaar zijn.

Aannemer: Jan Jansen d’Jonghe tot Edam voor car.gld. 18700.

Jan Jansen Vieselaer d’Jonghe, ook Vijselaer en Viselaar.

17-5-1652.

Articulen ende besteck voor het maken van 2 dammen binnen en buiten de noordersluis en het droogmaken (uit te hoosen) van de haven (over de breedte van de dammen, palenrijen).

Bij de openbare aanbesteding is Douwe Jelmers de eerste aannemer voor 2800 gulden. Het werk aan de buitendam wordt gegund aan Reiner Claes uit Scharl voor 2720 gulden. Hij moet Douwe Jelmers 20 gulden geven. Reiner Claes wordt ook aannemer van de binnendam voor 630 gulden en het droogmaken van de haven voor 1000 gulden.

Verdiepen Noorderhaven 1652.

Commissarissen namens de Ged. Staten van Friesland en de Magistraat van Stavoren:

Douwe van Aijlva en Annius Jacobij Haersma.

De haven moet aan de kanten 5½ diep worden en in de midden 6 voet. De haven wordt in 6 percelen verdeeld met aanwijzing van de plaats waar de modder heen moet worden gebracht.

7-8-1652.

Reijner Claes, dorpsrechter van Scharl zegt dat de nieuwe sluis met St. Jacobi klaar moest zijn. De aannemer is zeer negligent geweest. St Jacobi is lang voorbij en de sluis is eerst daaags noch niet klaar. Hij acht zich daarom van het waterhozen en het onderhoud der dammen ontslagen. Getekend: Reijner Claes en P. Hollenij (notaris). De opdrachtgevers: Over St. Jacobi is nooit gesproken. Reijner Claes zou het werk doen tot de sluis klaar was. Volgens de opzichters is de sluis ook niet droog genoeg. Dit levert schade op aan het fundament. Men wil het werk op kosten van Reijner Claes opnieuw aanbesteden op 8 augustus 1652. Fedde Hendrix, de bode bezorgt Reijner Claes een copie. Burgemr. O. Geldorp krijgt ook een copie. Reijner Claes protesteert.

8 – 8 – 1652.

Een nieuw contract voor het onderhouden van de dammen en het drooghouden van de haven.

Ondertekening: Jan Haersma.

Sijbolt Sijbolts, boer te Stavoren, neemt dit werk aan voor 65 gulden.

Borgen: Tzijtse Jacobs en Reinder Ulckes, burgers te Stavoren.

De Raad van Stavoren schrijft Reijnier Claes ook nog een protestbrief en stelt hem verantwoordelijk voor alle mogelijke schade door storm, onweeren hoge vloed en in de komende herfst.

Reijnier brengt het land in gevaar als de dammen, die nooit hoog en sterk genoeg zijn geweest, doorbreken. Deze protestbrief wordt Reijnier Claes voorgelezen.

Getekend door burgemr Jan Sijmens, Wijpcke Jochems en Focke Hijlckes.

Afrekening van het verdiepen van de haven en het vernieuwen van de sluis in 1652

De wekelijkse betalingen volgens de registers bedragen de somma van f 8.126 – 0 - 8

De weecken naederhants bij perceelen besteed volgens d'besoines daer af

zijnde bedragen d'somma van f 1.347 – 10 - 0

Enkele posten:

Lickle Jacobs voor steigerhout f 317 – 12 – 8

Pieter Worps, smid f 24 - 11 - 0

Harmen Siuerds f 7 - 0 - 0

Hans Freerx voor vracht van 33 plancken van Medenblick alhier gebracht

“Marten Gerrijts voor zijn diensten van de turfmand aen de toren op en neer te laten gaen voor de arbeijders in de haven f 8 - 0 - 0

Van expensen ende onkosten om aenplackinghe ende omroepen tot Slooten,

Op de Jouwer ende andere plaetsen te doen dat de verdiepinge van de haven solde geschieden f 8 – 7 - 0

Voor verteringe tot Pompcke Pieckes gevallen over de betalinge wekelijkse gedaen f 59 - 8 - 0

Aen Heijn Claes getelt tot copinge van croijwagens 150 ld, noch door Pieter Sioerds aen Pieter Gerrits tot Bergerhern betaelt voor 110 croijwagens, 't stuck 26 str, 130 ld ende van vracht 11ld en 6 str. Somma te samen f 291 – 6 – 0

Heijn Claes en Agge Sijtties opsichters voor 102 dagen, d'eene bij noorden en de ander bij suijden de haven ende voorts t'samen in de haven. IJder 30 str, alsoo te samen de somma van f 306 – 0 – 0.

De verteringe over de bestedinge gedaen bedraeghende de somma van f 62 – 4 – 0.

De totale som voor het verdiepen van de haven bedroeg f 10.891 – 4 – 12, waarvan het land (Friesland) 1/3 betaalde.

15-4-1653.

Afrekening van het vernieuwen van de sluis. Totaal f 21.600 - 0 – 0.

Hiervan moest Stavoren 1/3 betalen.

Tzijdse Jacobs cum socijs voor watermaelen van ses weeck, weecx 120 ld = f 720

Er wordt voor waterhosen verder nog meer dan f 800 betaald.

Floris Jacobs kreeg voor vergraving van zijn land f 200

De gecommiteerden inspecteren de nieuwe sluis op 13 juli 1653 en verklaren dat het werk klaar is en dat de aannemer zijn werk goed heeft gedaan.

Fol. 160: Na het bestek en de afrekening van de sluis in 1652 volgt het besluit van 1576 om een sluis te bouwen. Dit verslag is waarschijnlijk gekopieerd door Jan Jacobs Haersma, maar dat staat er niet bij. Het besluit werd genomen op het blokhuis in Stavoren in aanwezigheid van Caspar de Robles en 2 leden van het Hof van Friesland, Julius van Deekema en Hector van Aijta.

Zij sloten een overeenkomst met de verschillende partijen. Aan de ene kant de stad Stavoren, de requiranten en aan de andere kant de grietenijen Wijmbritseradeel, H.O.N. en Utingeradeel. Volmachten van Wijmbritseradeel waren Douwe van Roorda en Sicke Albada en Hoiyte Hoijtema de tegenwoordige dijkgraaf van Wijmbritseradeel. Douwe Thijetgesz en Haije Ottesz als gedeputeerden, Abbe Claesz volmacht van Koudum, Jan Sijtties volmacht van Hemelum en Thomas Douwes volmacht van Molkwerum. De laatste 5 waren tevens volmachten van H.O.N. en de volmachten van Utingeradeel. Samen de requireerden.

De uitkomst was om gezamenlijk een sluis te leggen in de zijlroede van Stavoren, uitkomende op de haven. De sluis moest van boven open zijn, zodat men er met schepen door kon varen.

De maten waren: van binnen 24 houtvoeten breed en samen met het verlaat 114 voet lang.

Het verlaat diende voor de uitwatering van de grietenijen.

Stavoren zou 1/3 van de inkomsten krijgen en de 3 grietenijen 2/3. De zelfde verdeelsleutel gold voor de onkosten. Wijmbritseradeel was "ontledicht van 't leggen van de sluijs die ze in verleden jaere te Dijkxeijnde gelecht hebben gelijk oock die van Hemelumer Oldephaert Noortwolden ende Uttingeradeel insgelijx gevrijt sullen wesen van de duijckelzyl die sij in verleden jaeren op de haven van Stavoren gelegt hebben".

De requireerden mogen hun binnenwateren lossen op de nieuwe sluis. Mocht het nodig blijken nog een sluis aan te leggen voor de noodzakelijke waterlossing, dan zal Stavoren hiervan ¼ deel betalen. .

Garrit Olphertsz van Stavoren werd tot ontvanger benoemd en moest ook de rekeningen van dit werk bijhouden.

Ondertekenaars waren: Caspar de Robbles Bijlij, Julius van Deeckema en H. Ayttha.

Hoiyte Hoijtema tekende op 29 juni 1576 voor de copie.

Daar onder stond: "Die principale van desen is bij mijn heer Julius van Deeckema.

De volgende notule is ook een copie van een oudere akte gemaakt door Jan Jacobs Haersma

Door het versterven van Frans Tetmans Eikema is het secretariaat vacant geworden. Op 30 maart 1641 wordt Jan Jacobs Haersma benoemd als secretaris. Haersma was eerder klerk geweest in Bolsward en in andere plaatsen.

Ondertekend door: Douwe Douwes, Laes Heres, Douwe Hendrix, Reiner Everts, kapitein Allert Heres, Jochum Wijbes en Jacob Imes.

Op 4 april legt Jan Jacob Haersma de eed af.

Hierna volgt de instructie van secretaris Jan Jacobs Haersma.

Er boven staat: "Extract uijt het daegelijckxe Resolutieboek der Ed: Mo: Heeren Gedepde Staten van Vrieslandt. Veneris den 14^e julij 1665 voor noen", maar Jan Jacobs Haersma heeft hem op 30 maart 1644 ondertekend.

30-10-1652.

30 xbris 1652 2 keer

Fol. 134: "Burgemeijsteren, schepenen ende raedt sampt vroetschap der stede Stavoren doen condich ende verklaeren voor ons ende onse succissueren in officio in neen vrijen erfspacht verpacht te hebben ende verpachten bij deesen Frijsche Suerts ende Aegh Wijbesdhr echtel., burgers ende laekenkoopers onser stede seeckere ledige plaetse offe waeteringe genaemt Doije Fischerspoel, leggende op 't zuijd bij de niuwe muer binnen deser stede. Hebbende den seedijck ten westen, den schans ofte bolwerck ten zuijden ende oosten, Doije Jans ende heeren werf ten noorden ende noord oost naest. Soo goet ende quaet, groot ende kleijn als deselve alder met alle actien ende toebehoorende gerechticheeden gelegen is, jaerlijcks voor vijf ende twintich strs op meijdach in een ijder jaar de welke sij aengenomen heeft op de verschrevene tijt promptelijck te betaelen aen onse stadtsrentemeester. Daervoor wij hem mits dese stellen in de vrie ende reale possessie van dien omme deselve tot hun profijtt te mogen imploieren ende gebruijcken. Aennemende ende belovende bij burgemeijsteren ende vroetschap in vorige qlt de voorgem. pachtenaers de voorschrievene poel cum annexis vrij van alle menschen op ende aenspraecke te leveren, te vaeren offe defenderen soo behoort. Doch in gevalle den seedijck alder ende achter de visschersbuijert geraeckte

te spilieren ofte in te breecken sullen alsdan vejlich sonder verhinderinge enige vermogen uijt de voorschrievene poel offe plaetse de materie te haelen om de dijck wederom te maecken. Beloven weder sijdlijck ons nae 't gene voorn. tot allen tijden te reguleren. Onder verbant onser goederen ende speciaelijck de voorn. leedige plaetse ende alle hetgene daerop wert gemaect ofte geleijt. Mat: submissie in forma. Oorconlijck ende in kennisse des sats: regel ad causas prasideerende burgemeijster ende secreetlijck subscriptis sampt de hant van Frijsche Sioerts voor hem ende sijn wijf de rato caverende”..

Fol. 134: “Aen de E: Magistraet der stede Stavoren.

Geeft met reverentie seer ootmoedich te kennen Siuert Thijsen mede-poorter alhier, hoe hij suppliant ende sijn huijsvroue, gesene met vier kleijne kinderen in een geringe ende sooberen conditie ende staet is vervallen, vermits de wanwinst ende ongeluckige reijssen van zeevaert als andersins, soo dat hij bij deese duijre tijden hem met sijn huijsgesin quaelijck can generen. Ende vermits hij suppliant verstat dat het halve veer van Stavoren tot Worckum ende Bolswert door verstorven van Jackle Doeckes vacant is ende bij u bij iemant sal worden gebenufueert ende vergeven, waertoe hij suppliant geerne hem sal laeten wijllen gebruecken indien u hem wilde believen te benefueeren. Soo adresseert hij suppliant hem aen U. L. versoeckende demoedelijck U. L. gelieve hem suppliant (aensiede sijn geringe stadt) met hetselve halve veer op Worckum ende Bolswert te begiftigen ende versien, presenterende hem in dienst der selver alsoo te draegen dat aen ijder daer in goet centantement sal genieten ende voorts daer inne te draegen de lasten so nae rechte behoerlijck is. Waertoe U L. faborabel gunst recommanderende dit doende. Ter requisitie van suppliant:..

De suppliant, Siuert Thijsen krijgt het halve veer zo lang hij leeft. Hij mag het veer niet verkopen of vervreemden en bij zijn dood vervalt het veer weer aan de stad.

Fol. 135: Gosse Bauckes, burger van Workum wil zich in Stavoren vestigen en vraagt consent om een wekelijks veer op Harlingen te beginnen. Requisitus: Pier Holles 21 januari 1652. Hij krijgt consent voor dit veer zolang hij leeft. Hij moet iedere dinsdag om 8 uur vertrekken. Hij mag het veer niet verkopen en mag de voerlieden op Workum en Bolsward niet in hun recht bekorten of hinderen. Hij moet 25 gulden betalen.

9-1-1653.

Op huijden den 9^e januarij 1653, hebben burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren, bij melcanderen wettelijck op den raethuijse vergadertt wesende, geprocedeert tot stemminghe van de stadtofficiere als volchtt voor den jaere 1653.

Scholte Scholtes: rentmr. continueertt

: ontfanger continueertt

Karckvoochden: Holle Piers burgemr. continueertt

Epe tierx voor 2 jaeren

Gasthuijsvoochden: Jan Sijmens continueertt voor één jaer.

Floris Hannes voor twee jaeren.

Jochum Wijbes boumr. voor één jaer.

Aldus gedaen ende gestempt. In kennisse van mij secretaris desen 9 januarij 1653.

Jan Jacobs Haersma.

4-11-1653.

Op huijden den 4e novembris 1653 burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren, wettelijck bij melcanderen op den raethuijse vergadertt wesende, hebben Douwe Jacobs Haersma in plaetse van Scholte Scholtes tot rentmr. ende ontfanger onser stede genomineert ende geckoren.

Jan Jacobs Haersma, 1654.

3-1-1654.

Op huijden den 3 januarij 1654 burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren, wettelijck bij melcanderen op den raethuijse vergadertt wesende, hebben geprocedeert tot stemminghe ende vergevinghe van stadtsampten voor d'tijt van één jaer 1654 als volchtt. Eerstelijck 't rentmr. ampt

Burgemrs:

Douwe Hendrix Schilmsma stemt d'burgemr Hendrick Douwes.
Agge Sytties stemt ende continueert Douwe Jacobs Haersma.
d'here Onias Geldorp stemt d'burgemr. Hendrick Douwes.
Jan Wijbes stemt d'burgemr. Hendrick Douwes.
Lijckle Pieters stemt d'burgemr. Hendrick Douwes.
Holle Piers stemt ende continueert Douwe Jacobs Haersma.
Hendrick Douwes
Vroetsschappen.
Floris Hannes stemt d'burgemr. Hendrick Douwes.
Wijbrant Annes stemt d'burgemr. Hendrick Douwes
Here Annius Haersma stemt ende continueert Douwe Jacobs Haersma.
Focke Hilckes stemt ende continueert Douwe Jacobs Haersma.
Jan Sijmens stemt ende continueert Douwe Jacobs Haersma.
Thonis Rompckes stemt de burgemr Hendrick Douwes
Jochum Wijbes stemt ende continueert Douwe Jacobs Haersma.
Reijner Suerts stemt d'burgemr Hendrick Douwes.

In de marge;

D'burgemrs ende vroetschappen der stede Stavoren Douwe Jacobs Haersma hebbende genomineert tot rentmr.van onwettelijckheit van de persoon van Hendrick Douwes
Gedaen als verstaende dat het rentampt deser stede noijt bij een regeerent burgemr is bedient, maer gebruikelijck dat d'gene dien rentmr. zijnde, burgemr wordende, het rentmrampt heeft moeten verlaten.

Burgemrs ende vroetschappen, Douwe Jacobs Haersma hebben gecontinueert tot
't rentamptvan onwettelijckheit van d'persoon van Hendrick Douwes gedaen,
als verstaende dat hett rentampt deser stede noijtt bij een regerende burgemr. bedient maer gebruikelijck dat die gene die rentemr. zijnde burgemr. wordende hett rentampt heeft moeten verlaeten.
d'burgemr. Douwe Hendrix Schilmsma ontfangen

Claes Agges karckvoochd voor 2 jaeren

Epe Tierx continueert noch voor 1 jaer

Gasthuisvoochden.

Floris Hannes continueert noch voor 1jaer

Tonis Rompckes voor 2 jaeren

Reijner Everts boumr.

Wijbrant Annes havenmr. sonder dat hij enich tractementt off profijtt van de stadt sal genieten.

Aldus gedaen ende gestempt. In kennisse ende ter presentie van mij secretaris
desen 3 januarij 1654. Jan Jacobs Haersma 1654.

Op dato voorschr. burgemrs ende vroetschap der stede Stavoren wettelijck bij melcanderen
op den raethuijse vergadert wesende, dat alsoo Scholte Scholtes gewesen rentmr-ontfanger
deser stede een merckelijcke somma van penningen volgens slott van reeckeninghe aen de stadt ten
achteren is, als betalinghe ter minderinghe van dien hij Scholte Scholtes presenteertt alle zijn landen te
willen geven. Welcke praesentatie burgemrs ende vroetschap verstaen binlijck te wesen als oock
considerende dat het wanneer Scholte Scholtes de gepresenteerde landen aen andere personen mochte
vercopen, waerdeur zijn andere crediteuren d'ogen solden werden geopent ende d'stadt lichtelijck van
zijn competent gefrustreertt. Dan ter contrarie bij dese gelegentheijt d'stadt aen zijn betalinghes al connen
geraecken. Dies volgens hebben goed gevonden zijn landen voor seeckere somma als betalinghe aen te
nemen. Doch mett dien resarve dat Scholte Scholtes sal presteren dat zijn vordere crediteuren hun recht
op d'landen hebbende sullen affstaen. Bij gebrecke dies sal d'stadt van coop weder wesen ontslagen.
Hebbende tot dien eijnde gecomiteertt utt d'burgemrs Douwe Hendrix Schilmsma ende Jan Wijbes, utte
vroetschap de here Haersma ende Wijbren Annes. Doch alles op report.
Aldus gedaen ende geresloveert op den raethuijse voorschr.

3-1-1655.

Op huijden den 3^e jauarij 1655 Burgemeesters ebde Vroetschappen bij malcaderen wettel. opden
Raedhuijse vergadert wesen, hebben daer older gewoonte geprocedeert tot vergevingen van de stadts
ampten van't jaer 1655 als volgt:

Douwe Jacobs Haersma rentmr en ontfangen

Karckvoogden: Claes Aggesz continueert en Rinner Tierx voor 2 jaeren.

Gasthuisvoogden: Thomas Rompckes continueert, Focke Hylckes voor 2 jaeren.

Bouwmeester: Jochem Wijbes
Jan Sijmens wordt havenmeester.
Aldus gedaen, getempt ende vergeven.
In kennisse van mij secretaris. Actum ut Supra, Jan Jacobs Haersma.

Einde resolutieboek 70-01-15 (1610-1655).

Resolutieboek 70-01-16 / 17 (1655-1697)

1-5-1658

Leeuwarden, 1^e may 1658.
Erentfeste Achtbare Wiese Voorsienighe Heeren besondere goede vrienden.
Wij hebben gesien uit den missieve bij de electeurs uijt 't vroedschap van u.e. ende achtb.stadt aan ons geschreven dat de selve sijn getreden tot nominatie van een dubbelt getal wegens het burgemrs.ampt vacant geworden door het versterven van Wybe Jochums.
Ende nochtans uit het protest blijkt tot onse grote verwonderinge dat enige van van u.e. ende achtb. Vergaderinge Joucke Binckes Hennema hebben toegelaten sich bij dese nominatie in te dringen, niet tegenstaende interdictie die hem door de is aengedaen ende het protest bij de andere daarop gevolgt, oock selve onse desiesie van de 20^e schr. = dec.laestleden die u.e.ende achtbaere kennelijk hierbij copy gaet.
Soo is't dat bij dese nominatie verclaeren van nul en geender weerden te sijn, omdat de voorschr. Joucke Binckes Hinnema volgens onse voorchr. Decisie voor geen vroetsman can worden erkent noch aengenomen.
Begeeren ende ordonneeren voorsulx dat tot vernieuwde nominatie van het gedachte burgmsr.ampt treden ende hem Joucke Binckes Hinnema geensins verblijven sal admitteeren noch toegelaten; ter eynde u.e. ende aghb.stadsreglement ende fundamentele wetten behooren gemainteneert ende onderhouden mogen worden
Voorts en syn bij niet minder ende ten grootsten verwondert dat de heer Haersma cum focijs voor als noch in gebreecke blijft op onse voorige interative ende serieuze aenschrijvinge te reschribeeren daar wijhen versteken hebben te gemoet gevoert, dat hij sijn eigen richter niet en ken sijn ende dat wij bij langer utblieven van tegenberight finalijck in de saecken gedaghten te waghten sonder sijn beright hier naemaels in te waghten ofte hooren, begeeren voorsulx u.e. ende aghbbaere gelieven hem ten overvloed mede tot rescriptie aen te nemen gelijk oock wij voor't laetste sulx doen mits deesen
Ende coompt ons wel seer vremdt voor dat hij sich aen de persoon van Joucke Binckes soo veel laet gelegen sijn dat hem nochtans ons vergeeten is wat scheltwoorden hij tegens Joucke Binckes in de raedcaemer van de Ed.Mo.Heeren gedeputeerde Staeten onlanghs alhier sulx heeft uitgelaeten dat hij daervoor bij Ed.Mog. wierde gecorrigeert.
Wij beveelen U.E. en de Aghb hiermede in gods heilige bewaeringe ende blieven altoos.
Actum Leeuwarden 1^e may 1658.

24-9-1667. *Koemarkt.*

Hodie den 26 september 1667.
Burgemeesters Schepenen ende Raad der stad Stavoren extraordinare vergadert in deliberatie gebracht of het niet geraadsaam was om den koemerck van de Voorstraat te, brengen en te ordonneeren bij den koepoort achter het kerckhoff op den plein aldaar.
Waar op door omfraginge door pluraliteyt van stemmen is vast geset en geresolveert setter vast en resolveren midts desen dat den peerde en koemerck van nu voortaan op den plein bij den koepoort gehouden sal wesen en tot then einde aldaar gelegentheyt gemaakt sal worden dat peerde en koe bequamelijk aldaar fast sullen komen werden gemaakt.
Dat van yder peerdt ofte koe, voor stalgelt betaalt sal worden vier stuijvers te weten twee, stuijvers voor de stadtsdienaars om dear op te passer en de vuylichheeden wegh te, hemelen en twee voor de stad om te imploreeren tot betalinge van de paler die op de koemerck sullen worden gemaect.
Aldus geresolveert op den Raadhuyse door pluraliteyt van stemmen.
Actum den 26 september 1667.

Commentaar:

Uit bovenstaande blijkt dat het taalgebruik van de secretaris in Staveren soms wat vreemd was, zoals in de notulering na 'Raadhuyse'; hij zal zeker de Latynse schoolopleiding hebben gevolgd en afgerond; een Latijnse school was hier immers aanwezig.

Zie ook de in de op een na laatste kromme zin gebruikte woorden " wegh te hemelen". Een frisisme? (himmelje), of is het oud Nederlands en komt dit van het woord hemels=schoon; je kunt ook iemand ophemelen).

De nieuwe markt zal hoogst waarschijnlijk gelegen hebben in de nabijheid van waar nu de Bandstra's wonen.

Ja, en dan de functie van deze markt in het toch al afgelegen Staveren. Een rechtstreekse wegverbinding was niet aanwezig, behalve per schip of lopend langs de dyk via Scharl en Rys en noordelyk via de dyk naar Molkwerum en Hindeloopen; De aanvoer en afname van vee, zal daarom niet groot zyn geweest.

26-9-1667.

Resolutie om een schoolmeester en voorsanger te kiezen.

Den 26st. september 1667.

Burgemeesters Schepenen en Raad der **Stede Stavoren extraordinaris op den Raadhuuse vergadert** wesende en aldaar door den president geproponereert sijnde off dat het niet dienstig waarde, dat men benefens den schooldienaar mr. Gerrijt Jacobs door sijn groote ouderdom en tegenwoordige swackheijt tot meerdere, institutie van de jonge jeught en gerief der den stadshuijsinge alwaar Jacob Janse Cromma in sijn Leven school heeft gehouden en een bequamen persoon stelden om den jeught te institueeren als mede het voorlesen en Bingen in de gereformeerde kerke alhier te doen soo dickwijls sulx wort vereijst en hij Cromma het selfde te vooren hadde geëxerceert waarop omgevraaght sijnde is door pluraliteyt van stemmen wiens handen hier onder staande geteyckent geresolveert dat men daar toe hebben beroepen Teuwes Tiaardts op een tractement van een hondert Carolusgulden jaarlijx metten vrije woninge daar wear Jacob Janse Cromma in is verstorven en dat sijn bedieninge aanvanck sal nemen op alderheijligen den ..ste november 1667 aanstaande ter tijt en soolange als den magistraat en vroedschap sal welgevallen als interum mr. Gerrit Jacobs door sijn hooge ouderdom mochte comen te versterven ofte soo impotent mochte worden sijn dienst niet Langer konde doen bij deer gelegentheijt als dan in plaatse door desen stellen sullen sij Teuwes Tiaardts sijn tractement percretie als de andere schoolmeesters alhier uit hande van stadsrentmeester op quart ofte vierendeel jaars ontvangen ter Somme voorschreven.

Aldus gearresteert en geresolveert op den Raadhuijse extraordinare vergadert door pluraliteijt van stemmen hier onder verteekent den 26st. September 1667.

Presentibes: de burgemeesters: A. Symens preses, W.S. Coycker, Gale Hamckes, Jan Uilckes, Scholte Scholtes, Rompcke Pieckes, Tiaard Wopckes.

Raadsluyden: Tijmen Jacobs, Focke Hylckes, Bente Holies, Hans Jarichs, Rienck Hendricks, Lyckle Pieters de oude, Wybrand Annes, Jan Symens Schellinger, Olof Reynders.

24-12-1667.

Brief van Albertina Agnes aan de Raad van Staveren.

Eerenveste Achtb. Wijse en discrete Heeren besondere vrienden.

Waar dat wij rijckelijck bij ons selve hebben overwogen de quastie in uw Ed.en Achtb. Stede gemoveert of Jacob Binckes Hinnema Capitein onder het collegie ter Admiraliteijt tot Amsterdam behoort te worden gecontinueert in het vroedschap der vooschr. Stede.

Soo bevinden wij dat in 't gemeen tegens de fundamentele wetten en heijlsame practic van dese provincie is strijdende iemant te gelijk militaire en politijcke diensten is beclledende.

Dien volgende is in 't besonder noch inden voorleden jaare bij een formele resolutie gearresteert dat al degeene de welcke haar tot militaire functies begeven selve niet tot kerckenvoogden sullen mogen aangenomen worden en alsoe wel de qualiteijt van de overleden Lieutenant Admiraal Tierck Hiddes ons hadde coin...obligieren om voor sijn persoon enige besondere consideratie te hebben.soo ist echter sulx dat wij ons daarom van de vooschr.wette ofte practiq niet en willen ofte mogen dispenseeren in voege hij dan door rede vandien uijt het vroedschap tot Harlingen is uitgesloten geworden.

Eensgelijck heeft Floris Postumus tot Bolswart soo haast niet geaccepteert de chargie van commandeur van een compagnie marines of hij heeft met eenen oock terstond nyt het vroedschap aldaar moeten wijcken.

De wijle in de vooschr. wet en practyc en excemty opt het tegenwoordige subject allesints applicabel sijn te meer te opsichte van dat hij Jacob Binckes Hinnema hem buijten de provintie in militaire actueele dienste bevindt soo stellen wij vast dat hij in het vroedschap niet en can blijven sitten tensij dat sijn militaire emploij alvorens resigneere waartoe in gevallye hij niet en soude willen resolveeren soo verstaan wij dat u Ed.Acht. bevoegt en oock amptshalve verplicht ende schuldig sijn desselfde vroedschap plaats sonder uijtsel met een ander bequaam ingeseten te vervullen gelyck wij midts deese vriendelijck begeeren dat U.E. en Achtb.daar van in geen gebruicken willen blijven In sulcks toe versicht.

Eerenveste Achtbare wijse en discrete Heeren besonder goede vrienden bevelen wij deselve in Gods Heijlige protectie.

Leeuwarden den 14/24 december 1667.

U.E.en Achtb. Dienstwillige Albertina.

N.B.: Het opschrift was als volgt:

Den Erenveste Achtbare wijsen en discrete Heeren onsen besondere goede vrienden Burgemeester en vroedschappen der stede Stavoren.

Nagedane collatie is desen met principale besondere te acordeeren in kennisse van mij Secretaris Jacobus Fockens. 1667.

27-12-1667.

Den 27 Dec. 1667.

Burgemeester en vroedschap der stede Stavoren collegialiter na wettelijke convocatie op den Raadhuyse vergadert wesen hebben, volgens pluraliteit van stemmen geresolveert, sulx doen midis desen ornme aan haar Ed. Ho. Mog. bekend te maken en met een advys te versoeken of de Capt. Jacob Binckes Hinnema in t vroedschap alhier binnen Stavoren volgens t octooy bij haar Ed .Ho. Mog. in den jaars 1637 aan de stadt Stavoren vergunt als dicteren het derde art. dat het ampt van een vroedschap niet sal en mogen van dan alien door versterven ofte vertreck van de selve nyt de stadt sal mogen continueeren ofte dat een ander bequam ingezeten in der selve pleats sal worden gestelt.

Douwe Andries Ockes mede Burgemeester binnen Stavoren reserveert hem na deciesie (discussie?) van haar Hoogheyde de Prinsesse Albertina Agnes en protesteert van onschadelijk de stadt aangedaande en gedraeght sich in alias na de acte van surrogatie.

Wybren Fockes Coycker reservert sich en protesteert (ut su.)

Present:

Burgemeesters: Scholte Scholtes, Jan Uylckes, Douwe Andries Ockes, Rompcke Pieters, Tiaardt Wopckes, Allert Imes, Wybren Fockes Coycker.

Vroedschap: Hans Jarichs de Wilde, Rienck Hendricks, Wybren Annes, Jan Symen Schellinger, Olof Reynders, Symen Jacobs, Focke Hylckes, Binte Holies.

Aldus gedaan geresolveert en gesempt op den Raadhuyse der voorschr. Stede, huyden den 27th. December 1667.

25-4-1668.

Benoeming ambten 25 april 1668.

Tot collecteursche van't gemaal (wed.) van secretaris Jan Haarsma,

tot collecteursambt van schoorsteengelt,

tot „ van hoofgelt (hoorngelt, besaidelanden, peerden, turf en brandhout, Jeltien Riuwerts wed.van Jan Hiddes.

Tot collecteur van het waegrecht, Fedde Hendricks.

29-6-1668.

Stavoren, en 29 juni 1668.

Op huden de magistraat der stad Stavoren door Outger Jans cum facio geadsiteert met de deurwarder Pybe Luyties en de Boode Pyter Hettes getoont sijnde seeckere wyn heeft op naam van Douwe Tiederds aan d 'Ed. mog. heeren gedept.d. gepresenteert nopens Sleycken van een vatie en fles brandewijn bij Hendrick Jans gedaan, als mede versocht sijnde te mogen hebben deselfde (kaach?) oock seckere twe faties en een fles brandewijn die door ouwe Willem, pagter van stadsdaalder in de peilinge ten huijse van Aarnt Aarnts mede brandewijntapper buijten sijn befonden en op het raadhuijs sijn gebracht hebbende magistraat ten antwoordt haar de (kaach?) te laten volgen en nopens de brandewijn alsoo de selve door van ouwe Willem sijn aangetast en in bewaringe gebracht oock de selfde niet wilde laten volgen maar op sijn (perieb?) in bewaring wilde laten holden dat parthijen haar te neffen conde procederen soo sijn verstonen laten de hun dien aangaande tegen elcke andere sal recht versoeckende dat door deurwarder en boode voornoemt in dier voege van hun weder relaas mag worden gepasseert welck haar voor het afgaan van raadhuijs is te vooren gelesen in kennisse van mij,

Actum ut su.... sum.... ats secris Honburgh not.publ. 1668.

10-6-1668.

Mercuri, den 10 juni 1668.

Burgemeesters en vroedschap der stede Stavoren na gedane convocatie op den raadhuijse vergadert wesende en also deur de president geproponeerd sijnde dat hen die citatie van secr. van der Heijde deur de boode Fedde Hendricks waare gedaan wesende van inhold of de magistraat der voorschr. stede haar ook partij in het opbouwen van de nieuwe Cruydtoorn willen maacken op welke burgemeester propositie 't samentlijk en eenpaarig op voorschr. raadhuijse is geresolveert dat sijn aangaande het afbouwen van voorchr. cruidtoorn haar partij in de saacke willen stellen.

Aldus gedaan geresolveert en gearresteert op den raadhuijs der voorschr. stede in kennisse van mij secr.op dato voorschr. J.Fockens 1668.

24-6-1668.

Mercury, den 24 juni 1668.

Burgemeester schepenen en raad sampt vroedschap der stede Stavoren bij malcander op den raadhuijse bijeen vergadert hebben geresolveert en goedt gevonden om eenige gelde wegens de stadt voorschr. op lijffrente te negotieeren bedragende de somme 1100.... tegen eenige losse rente staande tegens vijftenaf te doen.

Aldus gedaan geresolveert en gearresteert op den raadhuys der voorsch. stede in kennise van mij secr. J. Fockens.

3-7-1668.

Den 3 juli 1668.

Burgemeesters vroedschap enz. vergadert bijeen om eenige noodwendige wercken de stede belangende te gemaecten als volgt besloten:

De brug bij Hidde Alberts in plaats van de oude een nieuwe te doen maacken waartoe de burgm. Alert (Yuwue?) uijt de raad en Douwe Leyns uijt de vroedschap sijn gecommiteert om het opsicht op de selve te hebben.

Item: om de coepootrts te repareren en gemaacken waartoe dat van de magistraat en vroedschap gecommiteert sijnde burgm. Focke Hylckes uit den raad en den olde burgm. Jan Symens Schellinger uit den vroedschap.

Item: om het suiderhoofd op het sijd bij de haven te repareren sijn gecommiteert de burgm. Rienck Hendricks uijt de raad en Sipcke Hendricks uit den vroedschap.

Item: om den nieuwe muijr op het sijd bij de scharnerbrug te repareren sin gecommiteert de burgm. Gale Hamckes ende Tiaerd Wopckes beijde uit de raad en d'olde burgm. Symen Jacobs end d'olde burgm.

Hans Jarichs de Wilde beijde uijt de vroedschap.

Item: om de reijd voor de stadt te repareren sijn gecommiteert de burgm. Jan Ulckes uijt de raad ende d'olde burgm. Bibte Holles uijt de vroedschap.

Aldus gedaan 1668.

22-9-1669.

Den 22 september 1669.

Op dato voorsch. de magistraat der stede Stavoren en na gedane recht bij malcanderen op den raedhuys vergadert wesende hebben geresolveert en vastgesteld resolveert en stellen vast midts desen dat d'burgerij voor dit jaar 1669 op Staverse merck niet sal optrecken, maar in toecomende jaar sestienhondert seventig op Staverse merck in de wapenen sullen worden gebracht en also optrecken.

Aldus gedaen en geresolveert op den raedhuys deser voorsch.

In kennise van mij secr. datum ut supra.

17-1-1670

Onderhoud zeedijk.

Den 27 februarij 1670. Burgemeesteren ende Vroedschap der stede Stavoren bij malcander op den Radehuijse na gedane convocatie vergadert wesende ende aangehoort hebbende 't rapport van d' E. Heer Capiteijn Jacob Binckes 't geen hem in last van de E. heeren burgemeesteren Rienck Hendrix ende Vroedsman Hanne Jans, volmachten ten Landsdagen, binnen Leeuwarden ware gegeven ende uijt deselve verstanden hebbende dat het versoeck van subsidies pens.. tot het maecken van een muijr achter onse stadt bij leden van Oostergoo ende Sevenwolde 't eenrenmael waere van der hand gewesen ende bij d' Steden ende Westergo in bedenkeninge ware genomen, soo dat wel te bemercken staet 't selve tot geen effect te sullen geraecken. Evenwel nochtans hebben gedachte Burgemeesteren ende Vroedschap een middel soecken te beramen ende geen bequamer tot het hermaecken van de seedijck hebben comen uijt vinden, als dat onse burgerij ende ingesetenen vandien, beswaert mochten worden met sestich Carolus gulden van een Aam Spaensch ende Brandewijk ende tien Carolus gulden van een Rinse ende Franse wijn, sampt gedestileerde waters die ter tappe worden gesleten, alsmede de twalefde penning van 't bestiael ende de twalefde penning van turf en brandhoudt 't geene binnen onse stadt ofte jurisdictie van dien geconsiemeert mochten worden ende dien voorseijde beswaernisse van de Staeten v.. land becomen hebbende nopende 't maecken ende onderhouden van d' sedijck steeds ende altoos sal worden geimploieert op den Radehuijse der voorsegde stede. Datum utsupra.

G. Galties, Focke Hijlckes, Wijbrant Fockes Coijcker, Jan Uijckes, Lijckle Pijeters d' olde, Romcke Pieckes, Binte Holles, Scholte Scholtes ¹⁶⁷⁰, Hans Jarichs de Wilde, Douwe Leijns, Olof Reijners ¹⁶⁷⁰, Sijmen Jacobs. A. IJ. ¹⁶⁷⁰.

Kantlijn:

Burgemeesteren: Praeses G. Galties, Focke Hijlckes, Wybrand Coycker, Jan Wlckes, Lickle Pytters d' olde, Rompke Pieckes. Vroedschap: Scholte Scholtes, Binte Holles, Hans d' Wilde, Baarn Everts, Douwe Leijns, Olof Reijners, Sijmen Jacobs, d'Capiteijn Jacob Binckes, Alerd IJmens.

8-2-1670

Den 8 february 1670.

Burgemeesters en vroedschap der stede Stavoren bij malcander na gedane convocatie op den raedhuys vergadert wesende nopende de saecke van de Capiteyn Jacob Binckes of die in't vroedschap horde te continueren en selve gestemt onder..... conditie als navolgende resolutie sal medebrengen :

Galtie Galties continueert,

Focke Hylckes út supra,

Wybrand Coycker stelt het eenmaal tot dishesitie van haar hoogheit,
Jan Ulckes continueert,
Rompcke Pyters út supra,
Lickle Pyters d'olde út supra,
Rinke Holles continueert,
Scholte Scholtes út supra,
Hans de Wilde út supra,
Douwe Reyens út supra,
Olof Reynders út supra,
Symen Jacobs's continueert soo hij is,
Alart Ymes continueert.

8-2-1670.

Op dato als boven burgemeesters en vroedschappen der voorschr. stede op den raedhuijse vergadert wesend en aldaar aangehoort hebben 't voorstel door de presiteerende burgmeester Galtie Galties geproporeert betreffende de saecke van de Ed. capteyn Jacob Binckes of die in't vroedschap binnen onse stadt behoorde gecontinueert te worden .

Op welke propositie bij de burgemeester Galtie Galties als preases gedaen omgevraagd sijnde en bij pluraliteyt van stemmen voorschr. Capteyn bij burgemeester en vroedschappen gecontinueert onder dese twee condities te wetende de eene soo lange sijn Ed. de militaire macht als capiteyn excerseert of sich in militaire diensten bevint noyt tot burgemeester binnen onse stadt genomineert geeligeert san worden ende d'andere soo lange sijn Ed. de militaire functie als capiteijn excerseerende tot geen volmacht van de landschappen van Fryslan sal mogen worden gecommiteert om aldaer eenige functies 't land detreffende te excerceeren en bedienen.

Aldus gedaen en geresolveert op den raedhuuse der voorschr. stede den 28 febr. 1670.

J. Fockens.

27-2-1670.

Den 27 februari 1670.

Burgemeesters vroedschap der stede Stavoren bij malcander op den raedhuuse na gedane convocatie vergadert wesende en aangehoort hebben 't rapport van den Ed. heer Capteyn Jacob Binckes 'tgeene in last van d'Ed'heeren Burgm.Rienck Hendrixs, vroedschap Hans Jans beide volmachten ten landsdage binnen Leeuwarden ware gegeven en uit d'selve verstande hebbende dat het versoeck van subsidie ponden tot het maken van een muyr achter onse stadt bij leden van Oostergo en Sevenwolden 'teenmaal waere van de hand gewesen en bij de d'stede en Westergo in bedenkeninge waere genomen soo dat wel te bemercken staet 't selve tot gene effect te sullen geraecken evenwel nochtans hebben gedachte burgemeester en vroedschap de middel saecken te beramen en geen bequamer tot het maecken van de seedijs hebben connen nijt vinden als dat onse burgerij en ingesetenen van dien beswaert mochten worden met sestich car.gulden van een aam (= 1vat) spaansche e' brandewijn en tien car.gld. van een aam rinse e' franse wijn sampt gedistileerde waters die ter tappen worden gesleten als mede de twalefde penne van 't beestiaal en de twalefde penne van turf en brandhoudt 't geene binnen onse stadt ofte jurisdictie van dien geconsiemeert mochten worden ende die voorschr. beswaerenisse van de staeten van land becomen hebbende nopende 't maecken en onderhouden van 'd seedijs steeds en altoos sal worden geimployeert en aangewent.

Aldus gedaen geresolveert en gearresteert op den raedhuuse der voorschr. stede datum ut antes.

Present:

Burgemeesters:	Vroedschap:
G.Galties	Scholte Scholtes
Focke Hylckes	Binte Holles
Wybrand Coycker	Hans Jarich de Wilde
Jan Ulckes	Barend Everts
Lyckle Pyters'd olde	Douwe Leyns
Rompcke Pieckes	Olof Reynders
	Symen Jacobs
	De Capiteyn Jacob Binckes
	Alert Ymens

28-2-1670.

Den 28 februarij 1670

Burgemeesteren ende vroedschap der stede Stavoren bij malcanderen nae gedaene convocatie opden Raedhuijs present wesende nopens de saecke van de Capiteijn Jacob Benckes of die in 't Vroedschap behoorde te continueren ende over d' selve gestemt onder conditie als navolgende resolutie sal mede brengen.

Galtie Galtes continueert,
Focke Hylckes utsupra,
Wybrand Coyckes stelt het 't eenmael tot dispositie van haer hoogzeijl,
Jan Wlckes continueert,
Lubbe Pieters utsupra,
Rompke Pieckes, utsupra,
Binte Holles, utsupra,
Scholte Scholtes, utsupra,
Hans d' Wilde, utsupra,
Douwe Leijns, utsupra,
Olof Reijners, utsupra,
Sijmon Jacobs, continueert soo hij is.
Allerd Ymes, continueert.

Op dato als boven Burgemeesteren ende Vroedschap der voorsegde stede op den raedhuijse vergadert wesende ende aldaer aangehoort hebbende 't voorstel door den Praesiderende Burgemeester Galtie Galtes geproponceert betreffende de saecke van d' Ed. Capiteijn Jacob Benckes of die 't Vroedschap binnen onse stadt behoorde gecontinueert te worden op welcke propositie bij d' Burgemeester Galtie Galtes als haerer gedaen omgevraecht sijnde, is bij pluratlieyt van stemmen 'd voorsegde Capiteijn bij Burgemeesteren ende Vroedschappen daarin gecontinueert onder den twee conditiën, te weten 'd Eene. Soo lange sijn Ed. d' Militaire Charge (Change?) als capiteijn exerceert of doch in militaire dienste bevint noijt tot Burgemeester binnen onse Stadt genomineert ende geëligeert sal worden. Ende d' andere. Soo lange sijn E. de Militaire functie als capiteijn is exerceerende tot geen Volmacht wode gecommiteert om aldaer eenige functiën 't land betreffende te exerceren en bedienen. Aldus gedaen en geresolveert op den Raadhuijs der voorsegde Stede den 28 februarij 1670.

J. Fockens 1670

Kantlijn: Burgemeesteren: Galtie Galtes, Focke Hylckes, Wybrand Coycker, Jan Wlckes, Lubbe Pieters.
Vroedschap: Binte Holles, Scholte Scholtes, Hans d' Wilde, Douwe Leijns, Olef Reyners, Symon Jacobs, Alert Ymes.

14-3-1670.

Den 14^e Marty 1670.

Hebben burgemeesteren ende vroedschappen des stede Stavoren bij malcander op den Radhuijse vergadert wesende geresolveert om de Copia van de Resolutie van d' versochte impositie van de Staten becomen te boecken te registreren ende luyt in maniere hier naer volgend ter ordhthie der selve J. Fockens.

Copia Copia

Gesien, gelesen ende geexamineerd de nadere requeste van de gecommiteerde wegens de magistraet ende vroedschap der stede Stavoren, houdende repraesentatie van schaden ende ongelijken door 't jongste tempeest ende springvloet aan hun dijcken, havenen ende sluijsen geleden, ende daerbij versoeck van dien haere middelen te mogen benificeren met soodanige inpositie als in gelijcke ongelijckige voorvallen aan andere steden bij den Lands vergunt.

In den deliberatie goet gevonden dat aan de suppleanten sal werden geaccordeert het verscheijne gesleten sampt twaleffde penningh branthout ende sodanige vordere benificitiën als onse resolutie van den 24^e April 1666 aan de Magistate van Harlingen toegestaen ter tijt toe haere middelen verbeterd ende dese benefens andere particuliere Octroijen bij generaele ordtgie sullen werden vernoetocht.

Aldus geresolveert op 't Landschapshuijs 5^e Marty 1670 verteekent voor Oostergoo (...), voor Westergoo, Jarig van Grovestins, voor d' Sevenwolden, J. van Sminia, Sake Swaga, voor de Steden, Jelle Pijtters Bruijninga, J. Dircks Onderstont.

Accordeert met de principalen in kennisse van mij Eling H. Conradi met streecken.

Accordeert met de Copia in kennisse van mij secretaris J. Fockens.

Presentien: Focke Hijlkes, Rienck Hendrix Voren, Liekle Romke Pieckes, Jan Symons Schellinger, Scholte Scholtes, Hans d' Wilde, Hanne Jans, Douwe Leijns, Allert IJmes.

11-4-1670.

Den 11 April 1670

Burgemeesteren ende Vroedschap con vacitio op den Raedhuijs bij malcanderen vergadert wesende heeft de praesident in margie ter presentie van burgemeesteren ende vroedschappen geproponceert of niet nodig he de dienstigh ware dat men de Participanten van de Suijdermeer leiten Cautie stellen voor d' twalef stuijvers floreen lasten dien op den 4 ½ eijnsen land leggende op Kleijne Spijckermieden in Cope van Jan Heijmans hebbende becomen sampt mede de inhibitie van vergravinge der landen te doen ter cautie bij de Participanten wierden gestelt; op welckers propositie omgevraecht sijnde is bij presentie personen d' bovenstaende stads propositie vastgesteld en besloten.

Item mede geresolveert om d' resolutie indat den 11^e julij 1668 bij Burgemeesteren ende Vroedschappen nopende de defensie vande stadt ende Participanten van de Noordermeer aangewent, te supercederen ende of te soo lange deselve landen van voorsegde Participanten niet worden bespa..gen ende gemolesteert ende d' Procuratie aande Burgemeester Allard IJmes verlenicht weder om in te eijtschen.

Aldus gedaen ende geresolveert op den Raedhuijse des voorsegde stede datum utsupra. In kennisse van mijn secretaris J. Fockens 1670.

Kantlijn: Praesenten Burgemeesteren: Wijbrant Coycker, Rienck Hendrix, Lickle Pijtters d' Olde, Romcke Pieckes, Jan Sijmonsz Schellinger. Vroedschap: Tiaerd Wopkes, Douwe Leijns, Alert Ymes, Scholte Scholtes. (.vra.troe meede coij (?) burgemeester Focke Hijckes geapprobeert.

13-4-1670.

Den 13 April 1670.

Op dato voorsegd Burgemeesteren, Schepenen en Raed der Stede Stavoren, na gedaene convocatie ende Regt, bij malcanderen op den raedhuijs vergadert wesende ende geconsidereert hebbende de noodwendicheijt van Arbeijtslieden. Soo is't dat gedachte magistraet 't samentlijck bij praesentelijk personen hebben geresolveert om aan haer Ed. Mogende te versoeken om binnen onse stadt een Compagnie soldaten in Garnisoen te mogen hebben.

Aldus gedaen ende geresolveert op den Radhuijse den voors. Stede op dato als voren.

In kennisse van mij secretaris J. Fockens 1670.

Burgemeesteren: Wijbrand Coycker, Jan Wlckes, Rienck Hendrix, Lubbe Pijtters d' Olde, Rompe Pieckes, Focke Hijlckes.

14-4-1670.

Den 14^e April 1670

Burgemeesteren, schepenen ende Rade sampy Vroedschappen der stede Stavoren na gedaene convocatie bij malcander op den Raedhuijse vergadert wesende ende aengemerckt hebbende de groote schade ende verwoestheijt dien achter onse stadt 1669 door de hooge watervloet en inundatie in den laesten en de jongsten harden storm ende oloop der wateren aan onse Seedijck door 't weghnemen der selver is geleden. Even als seer nodigh (om den selve in d' verwoest standt niet te laeten leggen) dat dat tot reparatie ende op maekinghe der selve d' goedste beste ende bequaemste middel mochte werden beraemt om d' selve in prestium? statum ofte in meliorem statum te mogen brengen als den selve voor desen is geweest om in toecomende tijde de grootte ende swaere stromen sampt hooge inundatie der wateren (daer God wil voor ons bewaeren) solde komen tegenstaen en den oloop van 't water ende 't geweld der selver sal comen verbreecken; soo is't dat gedachte magistraet ende vroedschap met overroepinghe vande gecommiteerde onser burgerij ende ingesetenen onser stad waernaer hier te neffens in de margine staen geinsereert hebben geresolveert en gesolveert mede desen van achter onse stadt in den seedijck een regelpael van goede en bequame balcken te slaan en d'selve mede wel te rimmen en met plancken te schraijen.

Aldus etc. etc. J. Focken 1670.

Kantlijn: (margine stand) praesenten: Burgemeesteren: Wijbrand Fockes Coijcker, Jan Wlckes, Rienck Hendricx, Lubbe Pijtters d' Olde, Focke Hijlckes. Vroedschappen: Hanne Jans, Tiaerd Wopkes, Douwe Leijns, Simon Jacobs, Alert IJmes, Scholte Scholtes, Gale Hamckes. Burgerij: Aucke Hendricx, Douwe .. ,Hijlcke Wijbrens, Jacob Wijbes, Tiaerd Sioerds, Dirck Clasen (Olafs?) Ruijrd, Andries Everts, Jacob Pijtters, Alexander Sanders.

Resolutieboek 70-01-18, van 1697 – 1727. Met inhoudsopgave.

03-01-1697.

Blz. 1. Het huis van Garbrant Jansen, staande aan de zuidkant en dicht aan de Zuiderhaven mag verkocht worden. Het staat met een afdak op stadsgrond en bij afbraak vervalt het hele erf aan de stad.

27-01-1697.

Blz. 2. Wachtmeester Yme Floris overl. Benoemd Focco Harmens. Op blz. 9 staat zijn instructie.

Blz. 15. De stadschirurgijn overl. Gekozen Sipke Salinghs. Traktement f 50.

Blz. 17. Ds Noordbeek beroepen te Workum. Ds Hachingius had het traktement van Albertina Agnes.

Hij vraagt en krijgt het stadstraktement.

Blz. 18. Begeving van stadscollecten. De borgtochten op blz. 19 t/m 24.

22-09-1697.

Blz. 25. De zeedijk is beschadigd door zwaar onweer en een haastige reparatie is nodig. Hiervoor wordt de zeedijk in 4 stukken verdeeld.

1. Van de baan tot aan burgem. Binkes zijn keet.

2. tot aan het Vergulde Hoofd.

3. tot aan de Zuiderhaven.
4. tot aan de nieuwe muur.
- 18-12-1697.
Blz. 28. Coster organist Jacob Dincke overl. Nu old burgem. S.P. Jonckart voor f 105. Voorlezer - voorzanger wordt meester K voor f 50.
Schoolmeester i.p.v. old burgem. Saskers Pieters Jonckart wordt Dirk Tomis voor f 50.
- 3-1-1698.
Blz. 29. Met toestemming van Ged. Staten wordt een vuurlanteerne op één van de grote hoofden gezet. Dit is het Noorderhoofd.
- 25-01-1698.
Blz. 33. Verzoek aan G.S. om een vuurlanteern op het Noorderhoofd te mogen bouwen.
Rector Frans Haarsma overl. Verzoek aan G.S. om dezelfde condities en voordelen voor de nieuwe rector.
- 15-04-1698.
Blz. 34. Benoemd candidaat Suijdrant van Leeuwarden. Traktement f 225 en f 100 voor het preken.
- 02-02-1700.
Blz. 76. Vuilnisvoerder Hessel Feckes overl. Voor hem Wietse Tiedtses.
- 10-02-1700.
Blz. 77. Hannes Sioerts portier van de Noorder poort overl. Nu Evert Schellinger.
- 18-10-1701.
Blz. 104. Zeedijken repareren. Van de Raadhuisgang tot het Noord en tot de nieuwe muur.
- 14-7-1702.
Blz. 125. Wachtmeester Fecke Harmens overl. Nu Haije Jacobs.
- 07-06-1703.
Blz. 147. Willem portier van de Koepoort overl. Nu Egbert IJes.
- 09-08-1703.
Blz. 148. Het Vergulde Hoofd per 25 augustus verhuren. De Magistraat mag haar maaltijden enz. daar blijven houden. Recht van gebruik.
- .03-07-1705.
Blz. 185. Vuilnisman Wietse Tiedtses gecasseerd. Nu Jens Clements.
Conditie : Alle stadsvuilnis en materie op de stadszeedijk brengen, niet verkopen of weggeven. Alle stadssecreten, beddings op de wallen en alle stadssteigers en straten zuiver houden, sampt de borstwering van alle dreck en onkruid zuiveren en rein houden.
- 10-02-1706.
Blz. 192. Nieuwe stadsofficieren.
N.O.Q. hopman P.Poulus de Jong, luit. Douwes
N.W.Q. hopman Groute Ridders de Jonge
Z.O.Q. hopman Evert Corff, luit. Idts Pieters Brouwer
Stadsvaandrig Jan Johannes Schaap, havenmeester oud - burgem. Jencke Eitus Jongman.
- 17-4-1706.
blz. 196: Op huden 17 april 1706, burgemeesteren sampt vroedschappen der stede Stavoren na gedane convocatie op den raadhuis vergadert wesende in consideratie genomen hebbende, of niet nodig soude wesen de wijl de consideratie en (rectoraat?) gelijk zijnde vacant (?) al voor enige tijd als predicant tot Wijckel is beroepen geworden, dat so weder enig andere (persoon?) of candidate wierde geeligeert die rectoraat ende preedi(kant) quam waar te nemen op soodanige conditiën (emoliseert?) en profijt als de voorige rector. ((Zie onder Sjoerds))
- 27-04-1706.
Blz. 196. Rector Gellius Zuidstrant beroepen te Wijckel. Benoemd cand. Schijff van Franeker.
Reglement: traktement f 225 als rector en f 100 voor 1 preek per week + vrije woning en een schouw turf.
Hij mag onder schooltijd niet wandelen.
De schooltijden zijn van 1 april t/m 31 september van 6-8, 9-11 en 15-17 uur.
Van 1 oktober t/m 31 maart van 7-8, 9-11 en 13-16 uur.
Hij moet letten op de absenten en nagaan waar deze zijn.
's Morgens en 's avonds moet hij de gebeden overluid lezen.
Er zijn 2 speeldagen, nl. woensdag en zaterdag, dan zijn de kinderen na 11 uur vrij.
Voor lessen Latijn krijgt hij per kwartaal 25 stuivers extra.
De rector mag bij provisie schoolhouden op de opkamer van de rectorshuijsinge.
- 27-10-1706.
Blz. 208. Het octrooi van bankhouder David Prophana wordt verlengd. Hij is meester van de tafel der leningen. Hij betaalt hiervoor f 50. Zijn vrouw: Piertertien Jelles.
Blz. 219. Reglement voor de stadswacht. In de marge:

De wagten sijn bevonden volgens de rolle 340 wagten, gerekent tegen 15 personen des nagts comt om de 22 dagen in de stad om. En wanneer daer 12 wagten des nagts uijtgaan komt alsdan om de 29 dagen omme, daeronder dan alle personen gerekent, vermogend ende onvermogend. Men besluit tot een wacht van 12 personen. De wachtmeester leest de rol af en controleert 's nachts. Bij afwezigheid een boete of een vervanger zoeken. Een zoon van 18 jaar mag zijn vader vervangen. Kaartspelen verboden. Als iemand voor de poort of boom staat moet de wacht de portier waarschuwen. Precies om 9 uur onder het luiden van het klokkien moet iedereen op zijn post zijn.

.09-02-1708.

Blz. 243. Een nieuwe stadsschoolmeester en voorzanger nodig. Het loon is f 100 en een vrije woning, een bequame school en een schouw turf. Benoemd wordt Tymen Bijlsma. Hij moet de huwelijksboeken en doopboeken ook bijhouden, waarvoor hij extra krijgt. De lezers betalen 8 en de schrijvers 10 stuivers schoolgeld.

10-04-1708.

Blz. 248. Weer over de wacht. Per nacht 12 man. Hiervan 9 in de cortegaarde (op wacht) en 3 ten dienste van de wachtmeester en bode.

03-07-1710.

Blz. 280. Oppasser de Koepoort en Koebrug Albert Poulus.

De stadsvroedvrouw Yda Jeltis krijgt f 8 meer. Nu f 20.

Er komt een stenen vuurtoren en lantaarn, tevens woning. Vuurtorenwachter, Jan van Stavoren voor een traktement van f 40.

18-04-1711.

Blz. 289. De wachtmeester had brandewijn gedronken op het wachthuis of kortegaarde. Wachtposten voor het stadhuis en bij de Zuiderpoort.

Binkes bedankt wegens leeftijd als vroedschap. Hij beveelt zijn zoon Folkert aan die wordt gekozen.

Blz. 321. Burgemeester Dirk Taan weer dronken. Als dit weer gebeurt wordt hij geschorst.

05-06-1713.

Doeke Heins volgt Horatius Jonkman op diens voorstel op als stadsomroeper.

09-10-1713.

Douwe Radbodus secretaris.

13-10-1713.

Nieuwe ratelaars: Jurrien Jacobs en Reitie Symons.

2-1-1714.

Blz. 342: Burgemeesteren en Vroedschappende Steede Stavoren na gedane convocatie op den Raedhuijse vergaderd wesende en voorgedragen sijnde den zeer agterlijken staat van het weeshuis alhier en dat diensvolgens ten hoogsten noodsaekelik is dat het selve met enige nieuwe revenuen wierde ondersteunt. So is't dat wij alles in agt genoomen hebbende na rijpe deliberatie in conformite van de resolutie der Heeren Staten desen Provincien in dato den 12 febris 1707 op het subject van de onderhoudinge der armen genoomen goedgevonden hebbende te versolveren en arresteren bij desen dan impost van de brandewijnen en gedistilleerde wateren den stadsdaelder subject sijnde en bij de burgers wordende aangegeven te verhoogen op ses Car. gld. yder aam meerder en minder gedeeltig na advenent sodat selve van nu aff aan, Evenwel impost sullen betalen van voors. Stadsdaelder als tapper en herbergiers van gemelde Brandewijnen en gedistilleerde wateren moeten betalen sullende deese profijten geconverteerd worden namenlik vijff Car. gld. tien strs. van zaam ten behoeve van het arme weeshuis alhier en de resterende tien strs ten profijte van de posten als voors. is gestatueert en in gebruike is geweest. Aldus gedaen geconcipieerd en gearresteerd bij de burgemeesters en de vroedschappen deser Steede op den Raedhuise 't oirconde des selve tekening, actum den 2 jan. 1714.

06-12-1714.

Blz. 357. Gecommitteerden: Rein Pieters en Abraham Pieters. Voor reparaties aan de kerk: Hein Douwes, Wouter Jonckman en bouwmeester Sipke Kuijper.

28-08-1714.

Blz. 361. Jan Clemens de stadsvuilnisvoerder overl. Nu Ale Eesges.

Hij moet alle vuilnis op de stadszeedijk brengen. Traktement f 100. Burgers mogen de Noorder en Zuiderpoort niet meer voor opslag van mest gebruiken als ze die later verder willen vervoeren met een boot.

16-03-1715.

Doodgraver/puistertreder Marten Hendrix Raan overl. Nu Claes Jansz.

Traktement f 12. Hij moet ook alle bomen op het kerkhof snoeien en mag het snoeihout zelf houden.

24-05-1715.

Ype Wijngaerden, mr. leijdekker neemt gedurende 10 jaar het onderhoud van de leien op de kerk, de toren en het raadhuys met corduijsen aan voor f 22 per jaar.

- Tymen Bijlsma was ook collecteur van de goedschatting en soms klerk.
- 22-06-1715.
Koster/organist Daniël Dirx overl.
Tymen Bijlsma volgt hem op voor f 40 per jaar en houdt zijn schoolmeestersplaats met een loon van f 100. In pl. van Tymen Bijlsma wordt Doijtje Jakkeles voorzanger voor f 25. Jisk Hessels krijgt f 20 uit het kosters en organistenambt. De wed. Uilke Sipkes krijgt hier ook f 20 uit. Als Jisk Hessels sterft krijgen Doijtje Jakkeles en Tymen Bijlsma ieder de heft van Jisk haar f 20.
- 03-01-1716.
Hanco Koerts oppasser van de Koebrug.
Trijn Rinkes oppasterse van de 2 Noorderbruggen.
Jan van Stavoren stoker van de beijde vijurlantaarns. Ale Eesges vuilnisvoerder.
- 25-4-1716.
Blz. 405:
Op 25 april 1716 wordt door de achtbaren raad noch besloten dat de twee kinderen tegenwoordig ten huise van Attjen Douwes wordende onderhouden, bij de eerste gelegenheid met een schipper naar Emden, Norden, Schok off de Griet varende, de gemelde kinderen na Leer te senden aen haar bestemoeder genaamt Heilkemoey, sijnde een blaauwverfster wonende tusschen beide putten tot Leer voors. om alsoo van de onderhouinge der kinderen bevrijdt te worden (!!!)
- 23-09-1716.
Bode Lijkele Ridders mag zijn gekochte huisinge en brouwerij op het Noordeind niet afbreken, of hij moet er een ander huis bouwen. P.S. Wiaerda en S. Kuiper zullen controleren. De oplossing: de grote kamer aen de Delft zal blijven staan.
- 22-01-1717.
“is meede aen de olde en jonge doktoren Hovius gepermiteert een banke tot haer dienst te mogen laten maken in de kerk, even agter de plaets van de voorsanger. Onder conditie dat de voorschr. bank niet hoger sal mogen sijn als ’t vierkant en niet grooter alsdat er twee menschen fatsoenlik sullen kunnen sitten. En wanneer de voorschr. doktoren Hovius van hier metter woning mogten vertrecken off alhier komen te overlijden, dat alsdan de voorschr. bank aen de kerk sal vervallen en ten profijte van deselven worden verhuurt off vercocht, soodat hare erfgenamen daerover niet sullen hebben te disponeren”.
Ds. Meilmsa na Lichtmis op 6 woensdagavonden preken i.p.v. ’s morgens.
- 00-00-1717.
Is meede aen de olde en jonge doktoren Hovius gepermiteert een banke tot haer dienst te mogen laten maken in de kerk even agter de plaets van de voorsangers. Onder conditie dat de voorschreven bank niet hoger sal mogen sijn als ’t vierkant en niet grooter alsdat er twee mensen fatsoenlik sullen kunnen sitten. En wanneer de voorschreven doktoren Hovius vanhier metter woening mogten vertrecken, of alhier komen te overlijden, dat alsdan de voorschreven bank aen de kerk sal vervallen en ten profijte van deselve sal worden verhuurt of verkogt, soodat hare erfgenamen daerover niet sullen hebben te disponeren.
- 04-07-1718.
blz. 459:
4 julij 1718. Burgemeesteren en Vroedschap besluiten tot de noodlijkheid reparatien van de zuiderhaven, van stadswegen en de straten daar omtrent. Reparatie enz. wordt opgedragen aen Burg. G. Insmas en oud burg. Provana en dit ten spoedigste te besteden op zodanige manieren (tot meeste dunkt van dese onse stad bevinden te behoren).
Is mede gecommiteerd tot het hogen van den zeedijk agter de stad van het landsschapswerk om de Zuyd tot aen de Raedhuysgangh.
De burgemeesters H. Bakker in ’t de Raed en oud burg. H. Cramer uit de Vroedschap omme gemelde zeedijk soodanig te verzaren en verhogen als tot dienste van desen Stad bevinden sullen te behooren.
Item is ten vergaderingen als boven geresolveert en geannesteerd omme de eigenaars aen de straten en wegen van de Noorderpoort tot de Blauwebrug te doen ordoneeren om een ijder sijn straat en pad soodanig te repareren en wel in de midden met klinkerts op de kant, gelijk voor dese is geweest alles voor den 1 jan aanstaande. Bij gebreecke des selve tot dubbele kosten van de nalatige te doen maken soo bevonden sal worden te behooren.
Aldus gedaan enz. enz. op de raedhuijse.
- 16-11-1718.
Het tafelmesterschap van David Provana wordt verlengd.
- 19-11-1718.
blz. 477: 19 nov. 1718 Burgemeesters verlenen prolongatie voor 12 jaren.
Van bankhouden van de bank van leeninge vergunning ingaende maj 1719 tot maj 1730 aen David Provana, oud burgemeester en stadsrentmeester.
- 1719.

- Reparaties aan de Zuider stenen pijp.
- 17-04-1719.
P. Binkes mag een bank in de kerk plaatsen waar hem goeddunkt.
- 17-05-1719.
Old burgemeester Roeloff Pieterse in Noorwegen overl. Nu Pieter Douwes.
- 17-07-1719.
Volgens een resolutie van 17-12-1688 moeten nieuw verkoren vroedsleden bij hun ambtsaanvaarding f 100 in de kas van het stads en diaconie weeshuis storten, maar het vermogen van de burgerij neemt erg af en het weeshuis is merendeels van haar drukkende schulden verlost en in redelijke staat gebracht. Daarom behoeven de nieuw-gekorenen in het vervolg maar f 75 te betalen.
- 12-07-1719.
Wouter Foekes nieuwe vroedsman i.p.v. Jan Zaegman die naar Jorwert is vertrokken.
- 07-08-1719.
Vuilnisvoerder Ale Eesges overl. Nu Jelle Hendrix. Loon f 60.
- 03-10-1719.
Burgemeester Folkert Binkes overl. Nieuwe vroedsman Jacob Binkes, maar er is wel ruzie over de stemming.
- 04-11-1719.
Nieuwe buitenvoogden: Lein Douwes en Wouter Fockes.
- 05-12-1719.
Nieuw gekozen burgemeesters moeten trakteren. Dit wordt nu geregeld om disputen te voorkomen. Bij de electie (gewoonlijk op 17 december) in de voorcamer en agtercamer elx een half anker Franse wijn met tabak, pijpen en bier sonder wijders.
Bij de introductie op nieuwjaarsdag idem. Dit is ten laste van de nieuw gekorenen.
- 03-01-1720.
Schoolarch: Willem Hendrix Portz.
- 17-04-1720.
Ds. Petrus Meilmsa preekt iedere zondag 2 maal, voor en na de middag. Rector Schijff iedere woensdag. Van allerheiligen tot lichtmis om 4u30 en in de zomer 's morgens. Zo was het vroeger ook.
- 10-06-1720.
Stavoren is sedert ondenkelijke jaren met bijzondere privileges bij de scheepvaart door de Sont begunstigd. De Deense koning krijgt hiervoor een lap laken. Burgemeester Leijn Douwes moet dit kopen en opsturen. De gezamenlijke buitenschippers zullen het moeten betalen.
- 05-07-1720.
Besluit om een goede secretarie op het Raadhuis te maken.
- 13-07-1720.
Willem Baernts de stadsdienaar is 80 jaar en dus te oud om zijn functie als adsistent waar te nemen. Hij wordt ontslagen met een pensioen van f 80. Nu Auke Rommerts.
- 13-06-1721.
Besluit om een brandspuit te kopen. Ds Meilmsa overl in 1720.
- 21-10-1721.
Beroepen ds. Lemstra uit Oostermeer, die daar nog geen 2 jaar heeft gestaan.
Stavoren vergoedt Oostermeer geen stuiver als ze er om vragen.
- 17-02-1722.
Hanco Koerts oppasser van de stads Koepoort en ontvanger van desselfs tolleren is overl. Nu Jan Eeties.
- 02-04-1722.
Binke Symon Binkes gaat zijn ambt als secretaris en ontvanger der boelgoederen zelf uitoefenen. Likle Haarsma nam als gezworen klerk deze ambten tot dusver waar.
Johannes de Groot, med. dr. te Stavoren vraagt 2 ledige aan de stad vervallen erven ten zuiden van het door hem gekochte huis als tuin te mogen inrichten. Hij zal de wallen en straten onderhouden, maar wil vrijstelling van huisschatting en grondpacht. Accoord.
- 17-04-1722.
Jan Eeties, zie 17 februari, overleden. Nu Anne Jans Caagman.
- 29-04-1722.
“ Op huijden den 29^e april heeft de burgemeester Leijn Douwes (bij burgemeesters en vroeschappen geadmiteert om het Rantsoen voor de geloste slaaff Claas Pas aan de here A. Pels en sonen te betalen) geligt en ontvangen uijt de stadskist een somma van vijff hondert en negentigh Car. guldens negen stuivers f 591, 9,
Met ordere om de restante gecollecteerde penningen te bueren ten comptoire van onse rentmeester Provana ad f 650

- dus in alles f 1241, 9,
In kennis van mij secretaris B. Binkes.
- 02-07-1722.
Opdracht om enige roeden palen te slaan aan de zuidkant in de vissershaven.
- 10-10-1722.
Op huyden den 10 october 1722 heeft Heere Jacobus Eppinga te vergaderinge van burgemeesters der Stad Stavoren op een Regtdag vergaderd sijnde voorgedragen dat den Heere Hubes mede burgemeester der Stede Sneek sijn weder hadde geschreven of men geen middel soude kunnen uijt vinden dat alle dagen een schip van hier op Sneek vice versa quam te varen. Dat sulx soude strekken tot werkelijke avantagie beijde steden en tot groot gerief van de Coopluijden en passagiers. Voorts des alles aan ons gevraagd en in deliberatie gelegd sijnde, hebben goedgevonden te commiteren gelijk wij commiteren bij deze den Heere Jacobus Eppinga en Vongerus Domna, ten eijnde deselve Heere hun door onze Leeuwarder en Sneeker schippers laten informeren op sodanigen veer van Stavoren op Sneek van dienst tot nuttig soude sijn en van haar besognes ter vergaderingen rapport te doen. Voorts hebben de burgemeesteren Vongerus Domna aangesteld tot President en Superintendent van het gemelde Leeuwarder en Sneker veerschippersgild in plaatsen bam den overleden burgemeester Hendrik Sijmens Cramer, ordonerende gemelde schippers deselve daar voor te erkennen en respecteren.
Aldus enz. enz. Ondertekend door B. Binkes.
1723.
Douwe Radbodus, zijn moeder heet Jeltie van der Sloot, geeft de stad 800 Car. guldens en krijgt hiervoor een lijfrente van f 64 per jaar.
- 02-07-1723.
De rijkste burgers moeten ieder een brandemmer aan de stad geven. Er zijn te weinig emmers en bij de laatste brand zijn er 4 weggeraakt.
Nieuwe palagie vanaf het nieuwe werk bij de Zuiderhaven tot aan de zoutkeet van Eelke IJbeles
- 22-07-1723.
Dr. Jacobus Hovius wordt tot vroedsman gekozen.
- 23-07-1723.
De stadsvroedvrouw IJda Jelles is te oud. Nieuwe vroedvrouw: Rebekka Hendriks uit het Noorderkwartier voor f 70 per jaar. Ze moet onvermogens gratis helpen.
- 04-01-1724. Wegens “de slechte conduite en ordres die in onse scholen worden gehouden, soweel in de duijtsen als Latijnse “ komt er een derde schoolarch. Naast Portz en Hovius ook ds. Bernardus Lemstra.
- 17-02-1724.
Claas Pijters verdronken. Hij laat een vrouw en 4 kinderen na die zichzelf niet kunnen erneren. Ze zijn mennoniet. De Mennoniete gemeente moet hen dus onderhouden, maar weigert ondanks vriendelijke aanmaningen en gerechtelijke insinuaties. Men wil proberen hen te dwingen.
De huis en burgerschatting wordt slecht betaald. Men besluit deze niet langer door het stadscomptoir te laten innen, maar er een particulier collect van te maken. Oud burgem. Haijtje Backer zal dit doen, met als premie een stuiver per gulden.
- 02-03-1724.
Gerrit Tymens, mr. timmerman neemt het huis aan de Schuinstraat, dat Christiaan Stoffels aan de gemeente heeft opgedragen, over. Hij moet van deze vervallen woning een bequame huizinge maken en krijgt daarvoor vrijheid van grondpacht (per jaar 2 Cargls en 3 stuivers) en 3 jaar vrijheid van huisschatting.
- 12-03-1724.
De provincie heeft subsidie voor het uitdiepen der Noorderhaven gegeven.
Op verzoek van Portz worden hiervan 3 nieuwe pramen gemaakt om voor dit uitdiepen te gebruiken. Later hoort men dat in Enkhuizen een instrument wordt gebruikt om de zandplaten te verdiepen. In Makkum wordt een dergelijk instrument besteld om de zandplaat noordwest van de haven weg te laten nemen. Op de zandplaat worden eerst nog twee bakens geplaatst.
- 06-04-1724.
Gezwooren zoutmeters: Wabe Wijbrens Juckama, Jacob Ymes en Reijn Ykes.
- 25-04-1724.
Begeving collecten. Likle Haarsma: schoenen en muijlen.
- 05-05-1724.
In Makkum een instrument laten maken om de zandplaat noordwest van de haven weg te laten nemen. In Enkhuizen voldoet een derg. instrument goed. Op de plaat 2 bakens.
De 21 roed zeedijk ten noorden der stad voorbij de molen verzwaren en verhogen en laten aansluiten op en egaal maken met de nieuwe dijk van H.O.N.
- 29-07-1724.

Aangesteld tot schoolmeester Jan Cornelis Cort voor Durk Thomas die wegens zwakheid heeft bedankt. Traktement f 50, vrij wonen en ½ schouw turf. Wezen en gealimenteerden gratis onderwijs, voor leren lezen ieder ½ jaar 8 stuivers per leerling en voor leren schrijven 10 stuivers. Navigatie en daliaans boekhouden apart accorderen.

15-01-1725.

Nieuwe beugel paal ten noorden van Thomas Ages zijn keet.

2-4-1725.

Op huijden den 2^e april 1725.

Burgemeesters en vroedschappen der stad Stavoren na gedane convocatie op den Raadhuyse vergaderd zijnde hebbende geresolveerd gelijk doen bij dese een nieuwe beugelpaal (een rij palen ter versterking van de kust) te slaan agter aan de stadszeedijk van de keet van Thomas Ages noordwaarts aan ten lengte van ongeveer 24 roede en daar toe gebruiken die 400 balken die voor rekening van de stad door den makelaar Cornelis Andries Cock tot Amsterdam gekocht en reeds hier gezonden..

Vervolgens wordt gemeld dat het bestek door de stadsbouwmeester moet worden gemaakt en aanbesteed.

02-05-1725.

Op huijden den 2^e maj 1725. Burgemeesteren en Vroedschappen der stad Stavoren na gedane wettige convocatie op den Raedhuysse vergaderd, wesende is geproponereerd dat men verscheidene insinuatie hadde laten doen aan Gerrit Tymens, mr. Timmerman alhier ten eijnde de selve de muur aan't kerkhof hem toebehorende en nu onder voet leggende soude opbouwen dat gedagte Gerrit Tymens egter in gebreke blijft sulx na te komen niettegenstaande de laatste schriftelijke insinuatie en protestatie in dato den ... houdende dat deselve voors. muur bij de 1^e maj 1725 soude opmaken anders en bij gebreke dies dat men deselve tot sijn kosten soude doen opbouwen 't welk in consideratie genomen sijnde is goed gevonden te resolveren om voors. muur ten laste en kosten van gedagte Gerrit Tymens te doen repareren.

Authoriserende ten dien.. onser stadsbouwmeester Wouter Jonkman meergemelde muur ten spoedigste te doen hermaken dog allen met kennisse en na voorgaande consultatie van de kerkvoogden sullende de (penn.) hier toe te emploijeren indien niet goedwilig van meer gemelde Gerrit Tymens met middelen van executie wederom worden geinnet.

Aldus gedaen en geresolveerd etc. etc.

Gerrit Tymens, mr. timmerman heeft ondanks herhaalde waarschuwingen de muur aan het kerkhof, die van hem is en nu onder voet ligt niet weer opgebouwd. Men laat dit nu doen op zijn kosten.

Meester Cort kan van zijn traktement niet rondkomen. Hij krijgt f 25 meer.

Het gevloerde kerkhof met nieuwe gele steen opnieuw laten vervloeren en van de kerk laten aflopen, zodat het water via de goot weg kan lopen. De kosten worden over de graven omgeslagen. Kerkvoogd: J. Hovius.

16-05-1725.

Oepke Leijdekker onderhoudt de leien gedurende 5 jaar voor f 25 per jaar.

15-01-1726.

Het stadsmagazijn achter het kerkhof is te klein. Het wagenhuis van P.S. Wiaarda, naast dit magazijn wordt voor f 55 gekocht om zo het magazijn te vergroten.

29-4-1726.

Vastlopen schuit in de mond van de haven.

19-07-1726.

“Tot completeringe en cieraad van de Gereformeerde Kerk alhier dat deselve met desselfs afdakken wierde beschoten en met hout bekleed”. Bekostiging van materialen en arbeidsloon naar het voorbeeld van andere steden. De maaltijden voor de nieuwe vroedschappen laten ophouden en de f 150 die deze kosten gebruiken voor dit doel. Ook de f 75 die naar het weeshuis gaan voor dit doel gebruiken tot alles is betaald. Bij een nieuwe vroedschapsbenoeming alleen enige weinige consumpties en verteringen.

Abraham Pijters, stadsdienaar wordt wegens slecht gedrag voor 6 weken ontslagen.

25-07-1726.

Het was met de turfdragers een rommeltje. Iedereen deed maar. Nu worden er 20 vaste turfdragers benoemd met een instructie. Turfdrager zijn o.a. Johannes Stornebrink en Durk Stoelemat. De instructie staat in resolutieboek 18 dd. 28-07-1726.

02-08-1726.

Door de grote droogte zit er veel slijk in de Delft. Men besluit 50 pramen slijk te laten lijken.

6-9-1726.

6 sept. 1726: Besluit tot het direct laten repareren van de voertoorn op de haven (door brand deze nagt verwont). Inspectie dor burgemeester Galtjen Andries Noorstra en P.S. Wiarda uit de magistraat en old burgemeester D. Provana, S. Kuiper uit de vroedschap.

25-09-1726.

Ds Henricus Hankok uit Ottoland beroepen.

25-9-1726.

De havenmond is weer verstopt. De Raad vraagt Gedeputeerde Staten opnieuw om hulp. Er komen twee Commissarissen namens de Staten van Friesland en de Magistraat van Stavoren, Douwe van Aijlva en Annius Jacobij Haersma die aangeven dat de haven aan de kanten 5½ diep moet worden en in de midden 6 voet. De haven wordt in 6 percelen verdeeld met aanwijzing van de plaats waar de modder heen moet worden gebracht

02-11-1726.

Er is een tweede vroedvrouw nodig. Rebekka Hendriks zal Anke Theunis, de vrouw van Ypke Piers opleiden, zodat ze in mei 1727 haar examen bij Grevesteijn, med. dr. te Leeuwarden zal kunnen doen. Rebekka krijgt hier f 60 voor.

De havenmond is weer verstopt. De Raad vraagt G.S. om hulp.

03-12-1726.

De affuiten van de canons zijn ontrampert. Sommige canons liggen in de modder. Er ligt veel puin op de wallen. Binnen 14 dagen opruimen.

29-01-1727.

Kleine stadsbedieningen voortaan bij toerbeurt vergeven om ruzie in de vroedschap te voorkomen. Nu moeten alle leden hierover beslissen.

De presidentschappen van de gilden alleen onder de Magistraat verdelen.

Geen vroetsleden meer als president.

20-05-1727.

De stads 9 roeden zeedijk bezuiden de nieuwe muur verhogen net als eerder bij de molen ten noorden van de stad. Maar, als de dijk verhoogd is kan iedereen zo over de muur klimmen.

Resolutieboek 19

3-1-1728.

Te vergeven stadsambten.

Bij de functies a, b, c, en d, die met geld te maken hebben staan steeds twee borgen vermeld. Bij sommige andere functies staat in sommige jaren het traktement.

1. Door de burgemeesters alleen:

Collecteur van de stadsdaalder (Alert Thomas Hofman)	a
Capitein/opsienster van de Turfdragers en wijmnaat. (J.H. Schermer)	
2. Door de burgemeesters en vroedschappen:

Rentneester (S. Kuijper)	b
Ontvanger van de Floreen (W. v.d. Burgh)	c
Waagmeester (Hein Jans, Doeke Heijns)	d
Stadsbouwmeester (Wouter Jonkman)	
Twee Kerkvoogden. Een burgemeester voor 1 jaar (burg. Eppinga)	
Een vroedschap voor 2 jaar. (vroedsch. A.T. Hofman)	
Oppasser van de vuurtoren (Reijner Alerts, verv door Paulus Poulus)	£ 55
Balk en Valbrug (Trijn Binkes (nog tot in 1735))	£ 20
Oppasser en portier van de Koepoort en -brug (Anne Caagman (,,))	£ 75
Oppasser van de Stadspramen (Paulus Eilerts (,,))	£ 7 - 10

Deze functies worden van 1728 t/m 1732 genoemd. In 1733 heet Trijntje Douwes opsienster van de turfkorven i.p.v. de turfdragers.

3-1-1728.

De nieuwe muur bij Scharneburg op het zuiden ders stad moet gerepareerd worden. Hij is zo laag dat mensen erover kunnen klimmen.

Eilert Coerts, portier van de Zuiderpoort en boom, is overleden. In zijn plaats komt Jelle Hendriks.

13-1-1728.

Grote ondiepten in onse haven en het mengigvuldig sand tussen beijde hoofden sittende 't welk is strekkende tot grote incommoditeit voor de zeevaart in 't gemeen en tot merkelyk Nadeel en Schade van de Stadt in't particulier.

Geen beter middel dan het met de dagelykse sterke "uijtstromem o de Mond van de have door eenige mannen met ijseren hauwen te laten roeren".

De stads 9 Roed zeedijk, bezuiden Staveren aan de nieuwe muur is nog niet betaald. Er zijn nog schulden van zoodgelden en dergelyke. Er moet meer geld worden "genegotieerd".

21-1-1728.

Beurtveren op Amsterdam en Enkhuizen.

"Burgemeesteren der stad Stavoren op een ordenaris Regtsdag op den Raadhuijs vergadert sijnde"

Jenne Hylkes verzoekt met zijn schip de beurt naar Amsterdam te mogen varen. Hij zal zich in augustus van een nieuw schip voorzien.

Een commissie uit de Magistraat zal overleg plegen met het veerschippersgild op Amsterdam. Volgens het Gildereglement mag hij met zijn huidige schip niet varen, omdat dit schip geen 500 Car.gld. waard is. In dit reglement staat ook dat een schip ouder dan 6 jaar niet in de vaart mag worden gebracht. De commissie zal vragen of ze dit artikel - no. 3 - willen wijzigen.

Na overleg wordt beslist, dat artikel 3 blijft staan, maar dat de interpretatie wordt aangepast op de volgende manier:

Iemand die een schip van 7 jaar in de vaart brengt moet 15 Car.gld. betalen.

Iemand die een schip van 8 jaar in de vaart brengt moet 20 Car.gld. betalen.

Iemand die een schip van 9 jaar in de vaart brengt moet 35 Car.gld. betalen.

Iemand die een schip van 10 jaar in de vaart brengt moet 90 Car.gld. betalen.

Iemand die een schip van 11 jaar in de vaart brengt moet 125 Car.gld. betalen.

Verder geldt een verhoging van 25 Car.gld per jaar.

De helft van dit geld is voor het gilde en de rest voor de armenkas.

30-1-1728.

Instructies voor de portiers (onder andere):

3) Het schuijtje van de boom wel en behoorlijk op te passen en te onderhouden.

6) Voor ieder schip na het sluiten van de boom, voor 9 uur 3 stuivers en na 9 uur 6 stuivers. Dit geldt zowel voor het in- als uitlaten.

17-3-1728. Turfmeetster.

Dit is een beroep, dat steeds door weduwvrouwen wordt vervuld. Ze moeten de eed van getrouwigheid afleggen en worden op dezelfde manier als de dragers gekozen.

De turfmeetster Sikke Jurjens weduwe is overleden en in haar plaats komt Griet Willems, weduwe van Jan Eilerts. Ze legt de eed van getrouwigheid af.

25-04-1728.

Meester Jan Comelis Cort is benoemd te Wijk aan Zee, "waardoor desselfs plaatse vacant is geworden dat bet nodig ware dat deze plaats met een ander bequaam subject wierde gesuppleert. opdat de juegt niet gefrustreert blijve van goed onderwijs"

Benoemd wordt Sipke Uijlkes op een traktement van 60 Car.gld en vrije woning in des Stadsschool en evenveel schoolpenningen als zijn voorganger. Hij ontvangt het reglement.

12-5-1728.

De steenen piep voor het Raadhuis is vervallen en moet gerepareerd worden..

22-7-1728.

Turf-, zout- en roggedragers.

Deze mensen worden bij toerbeurt door de Burgemeesters en leden van de Vroedschap voorgedragen.

Jacobus Eppinga draagt Oege Tiekens voor i.p.v. de overleden Otte Ottes, als turf-, zout- en rogge- of zaaddrager.

In 1728 klagen ze dat sommige mensen hun turf zelf dragen en opslaan, zonder ze te laten meten of het halve meetloon te betalen en de meetkorven te gebruiken. Dit is strijdig met de orders. De turfdraggers mogen voortaan geen turf dragen, die niet eerst is gemeten enz. Op straffe van 6 weken suspens. Capitein Schermer wordt gelast aan sodanige onwillige geen dragers te geven.

15-8-1728.

Op beide einden van de zeedijk achterde stad komt een slagboom. De (drie) sleutels berusten bij de burgemeester. De boom moet op slot van 1 oktober tot 1 april en gaat alleen open in geval van nood. Zo kan de dijk in de winter niet worden verreden.

29-8-1728.

Burg. Wijnant van der Burgh draagt Jelle Hendriks voor als ratelwacht ipv. de overl. Melis Hendriks.

1-9-1728.

Voor de Regering- en Kerkenraadstoven in de kerk van 1 sept tot eind maart. De kerkendienaar Hein Jans moet dit regelen. Voor ½ schouw zwarte turf en 7 Car.gld. 10 stuivers.

22-9-1728.

J. Eppinga meldt dat de turf die voor de armen en de suppoosten in de stad wordt gekocht te duur is.

Voortaan moeten ze het zelf laten halen door de turf-, zout- en roggedragers "of meer schuijten uit Oostermeer of De Drachten of uijt eenige andere feenen".

27-9-1728

Burg. Hendrik Pyters Brouwer heeft een schuit turf in zijn keet laten opslaan. Hij weigerde de gezworen meetsters te gebruiken en het halve meetloon te betalen en heeft vreemde turfdragers in dienst genomen. Burg. Brouwer wordt te verstaan gegeven zich "voortaan niet te verstouten vreemde dragers te gebruiken en het meetloon te betalen ingevolge de orditie daar af sijnde, bij poene van 6 Car. gld."

15-10-1728.

Ratelwacht

Reijtie Simons, ratelwacht is overleden. Burg. Haijtie Backer heeft, volgens zijn beurt, Ocke Jentjes aangewezen.

20-10-1728.

De turfmeetsters klagen: Sommige mensne laten hun turf zelf dragen en opslaan, zonder ze te gebruiken. Dit is strijdig met de orders. De turfdragers mogen voortaan geen turf dragen die niet eerst is gemeten enz. op straf van zes weken suspens.

Capt. Schermer wordt gelast aan de sodanige onwillien geen dragers te geven.

29-10-1728.

Burg. Pijter Douwes draagt voor de overleden ratelwacht Tieerd Ykes, Tjemke Ysbrants voor.

29-10-1728.

Burg. Pyter Douwes draagt in plaat van de overleden Tieerd Ykes, Tjemke Ysbrants voor.

4-1-1729.

Te vergeven stadsambten (gelijk aan resolutie d.d. 3-1-1728).

27-4-1729.

Staveren heeft van Ged. Staten een subsidie van 1000 Rijksdaalders voor het uitdiepen van de haven gekregen. De secretaris en rentmeester moeten de rekening opmaken om te kunnen verantwoorden wat er is uitgegeven.

25-6-1729.

De officieren per espel (kwartier) worden gekozen.

11-08-1729

De magistraat is soms getroubleerd bij de invordering van wacht- en ratelgeld, waaruit de bode, wachtmeesters en ratelaars worden betaald.

Een verzoek van de plaatselijke bevelhebber om van de gewone wachtgelden te zijn gelibereerd. Ze bieden aan op behoorlijke wijze wacht te doen en vragen of de vacante off(icier) plaats kan worden "gesupplieert". Dit is accoord.

Er wordt een goede plaats gezocht waar de burgerij haar wacht kan houden. Het huis van Sytze Hylkes, benoorden naast het stadhuis, wordt voor f 150 aangekocht. De voorbovenkamer is voor de wacht.

08-1729.

Burgerwacht.

Een nieuw reglement beraamt met hopman Sipke Brouwer en luitenant Hendrik Aukes Brouwer.

1. De burgerwacht zal iedere avond worden betrokken. 's Zomers voor 10 uur en 's winters voor 9 uur, onder het luiden van de wachtklok.
2. Intrekken 's zomers om 3 uur en 's winters om 4 uur.
3. De zomer duurt van 1 maart t/m 31 oktober.
4. De wacht moet op- en aftrekken met zijn geweer.
5. Absenteren zonder toestemming. De boete voor off(iciëren) 6 stuivers, voor sergeants 4 en voor adelborsten 3 stuivers.
6. Wie met toestemming wegblijft betaalt de halve boete.
- 7/8. Niemand mag de wacht verlaten. Hierop staat ook boete.
- 9/10. De off(icier) van de wacht maakt met 2 man de eerste ronde. De volgende ronde mag de sergeant doen. Hun bevelen moeten worden gehoorzaamd.
11. 's Avonds na besloten wacht moeten de portiers (van de poorten) hun sleutels bij de wachtcom(mandant) inleveren. Op het niet nakomen staat 6 stuivers boete.
12. Hierna mag alleen de wacht iemand in- ofuitlaten.
13. Dit kost 6 stuivers, waarvan 3 voor de wacht en 3 voor de portier zijn.
14. Ook bij het in- ofuitlaten, mag niemand langer dan een uur de wacht verlaten.
15. Op schelden staat 1 schelling boete en op slaan 2 schellingen.
16. Na messentrekken volgt een arbitraire straf
17. Vernielen van andermans geweer kost 3 stuivers boete en vergoeding van de schade.
18. Niemand mag op de wachtkamer schade aanbrengen.
20. Bij brand of diefstal moet men de dader pakken.
22. Bij storm of brand moet de off(icier) de poort openen zonder sluitgeld te vragen.

25. De ratelaars moeten iedere nacht op de wacht zijn. De twee wier beurt het is te waken moeten de orders van de officier opvolgen. in 't uitzetten van schilderposten, aanleggen van vuur en het schoonhouden van de wachtkamer.
- 22-9-1729.
Er zijn twee nieuwe turfdragers benoemd.
- 12-1729.
"dat de Eerwaarde Kerkenraad bij ondervindinge en met het uijterste leedwezen bespeurde de overgrote onkunde en onweteneit van veele in deze gemeente in Gos allerheijligste Woort, welke so 't scheen hoe langer hoe meer aagroeide".
De Kerkenraad en ds Hericus Hancock willen de preek op woensdag daarom vervangen door een "Openbare Catechesatie, waarbij niet alleen onderwijs in de heijlige schriftuur, maar ook Psalmen singen, gebeden, dankseggingen en alles wat tot de Publiq Godsdienst behoorde te sullen sijn als openbaere predikatiën waartoe geen onwetende maar veeleer verstandige toehoorders wierden vereijst". De raad staat dit toe.
- 3-1-1730.
Te vergeven stadsambten (gelijk aan 3-1-1728).
- 3-1-1730.
De Koepoortsbrug is niet meer voor vee en wagens te gebruiken.
- 9-3-1730.
Twee plaatsen voor turfdagers vacant.
Burg. A.T. Hofman draagt Heere Tjannes en Jan Gabes voor als ratelwacht..
- 28-4-1730.
De heer J. Eppinga bij zijn toerbeurt tot turfmeetster aangesteld Aaltien Jans wed. van Folkert Harings i.p.v. de overl. Anne Jans, "op de Profijten en Emolumenten daartoe staande".
"Ter vergadering ontboden en gecompareert Sijnde heeft Onder solemnelen Eede in handen van de Praeses Burgemeester P.D. Cramer gepresteert belooft deze bedieninge in alle getouwigheyt te sullen waarnemen".
- 02-05-1730.
Er is een nacht geen wacht gehouden. Luit(enant). Hendrik A. Brouwer krijgt 6 Car. gld. boete.
- 04-05-1730.
De Burgeroff(iciers) vragen om de jaarlijkse wachtrol. Zij mogen dit voortaan zelf regelen, evenals de wachtgelden.
Bij 1729 t/m 1732 staat dat alle officieren (burgerofficiëren) worden herkozen. Dit gebeurde per espel (kwartier).
Per kwartier -espel- waren er 3 officieren. Een hopman, een luitenant en een vaandrig.
- 24-5-1730.
De officieren worden per espel (kwartier) gekozen: per kwartier drie officieren, één hopman, één luitenant en één vaandrig.
- 7-9-1730.
De openbare catechesatie die eind vorige jaar werd ingezet wordt met goedkeuring verlengd.
- 28-9-1730.
Brug. Domna nomineert op zijn beurt Neeltien Tjeerds, wed. Suurd Wouters in plaats van de overleden Griet Willems als turfmeetster.
- 2-10-1730.
Neeltie Martens, poortersche van de Noorderpoort, is overleden. In haar plaats komt Hans Cornelis.
- 6-10-1730.
Burg. Wouter Fockes draagt Antien Jelles (Antien Jans?), weduwe van Rein Ykes voor als turfmeetster i.p.v. de overleden IJtien Jelles weduwe van wijlen Wytse Tietjes.
- 8-10-1730.
"dat op gister aghtermiddagh ongeveer te drie uur ds J. Schijff rector ende predikant alhier Sijn Ed. praes. Burg. F. Domna hadde laten seggen dat wegens indispositie de dienst dien avont niet soude kunnen waarnemen, dat gedagte ds. Schijff egter dien avont om vier uur nog niet met een Pijp tobak op de stoep was gezien". Ds. Schijff moet een boete van 6 Car.gld. aan de armenkas betalen. Hem was al eerder te verstaan gegeven dat hij drie dagen vantevoren moets zeggen als hij niet kon preken en voor een vervanger zorgen. Bode Hellendoorn miet de dominee ophalen, maar deze komt niet omdat hij met koorts te bed ligt. Daarna moet de bode hem het besluit van de raad overhandigen.
- 3-1-1731.
Te vergeven stadsambten (gelijk aan 3-1-1728).
- 8-4-1731.
Pieter Rommerts zal 50 pramen sand uit de Noorderhaven baggeren voor 1 Car.gld per praam. Hij

- levert 25 pramen als ballast voor schepen en moet 25 pramen binnen de sluis bij de Noorderpijp brengen.
- 11-4-1731.
De tweede predikant en rector, ds. Johannes Schijff, is overleden.
Op 12-4-1731 heeft de gemeente in de kerk bijeen geroepen en uit het drietal gekozen ds. Petrus Noordbeek uit Groningen.
Hij moet één keer per week prediken en lesgeven in het Latijn en andere talen volgens de instructie.
Het traktement en huishuur 365 Car.gld.
Als Hericus Hancock, de eerste predikant vertrekt zal Noordbeek hem opvolgen. Traktement 600 Car.gld.
Tijdens de vacature van de tweede predikant moet hij ook het rectorship waarnemen voor 100 Car.gld.
- 10-5-1731.
De officieren worden per espel (kwartier) gekozen.
- 14-6-1731.
Burg. A.T. Hofman nomineert Lijsbert Alberts en zij wordt benoemd tot “Binnenmoeder in ’t Stads Diaconie Weeshuys”. Haar plaats als turfmeetster is nu vrij. Hierin wordt voorzien door Miek Jelles, weduwe van Wijbe Romkes te benoemen.
- 16-7-1731.
Geld dat door de nieuw gekozen vroedschappen moet worden betaald zal worden gebruikt voor het beschieten van het dak van de Gereformeerder Kerke.
- 17-9-1731.
Johannes Stonebrink doet vrijwillig afstand van zijn bediening als stads turf-, zout- en roggedrager.
Pier Jans volgt hem op.
- 10-10-1731
Voorzanger Doijtje Coyker wordt schoolmeester in Burgwerd. In zijn plaats wordt benoemd Sipke Uijlkes. Hij krijgt voor zijn duhhele betrekking van schoolmeester-voorzanger 100 Car.gld en een instructie.
- 3-1-1732.
Te vergeven satdsambtne (gelijk aan 3-1-1728).
- 28-5-1732.
De officieren worden per espel (kwartier) gekozen.
- 3-1-1733.
Te vergeven stadsambten, gelijk aan 3-1-1728 met uitzondering van:
Trijntje Douwes wordt opsiener van de turfkorven i.p.v. turfdragers.
- 5-6-1733.
In de afgelopen herfst en winter is de muur op het zuideinde erg verzwakt. Er is kans op inbreuk en de muur moet zo snel mogelijk gerepareerd worden. Voor de bressen in de muren beugelpalen slaan.
- 15-06-1733.
Ratelwacht en poortiers
Alle off(ici)eren van de burgerwacht worden ontslagen wegens slecht gedrag. Ze moeten net als alle andere burgers voortaan wachtgeld betalen.
Opmerking: De naam ratelaarsgang voor de steeg aan de noordkant van het stadliuis is zo duidelijk. De ratelaars begonnen hun ronde vanuit het wachtlokaal naast het stadhuis en liepen door de ratelaarsgang naar de zeedijk.
Is ratelwacht en burgerwacht hetzelfde? Of is de ratelwacht een onderdeel van de burgerwacht? Dit lijkt mij wrsch, want voor 4 ratelaars zijn niet zoveel officieren bodig. Behalve de ratelaars, die rondgingen, stonden er dan ook nog burgers op wacht.
In 1736 ook een portier van de Zuiderpoort en boom. bij de Noorderpoort is ook een boom. De oppasser van de Noorderpoort en boom krijgt in 1741 £ 10. In 1752 geen traktement.
In 1738 een vuylnisvoerder. Van 1754 t/m 1758 is Ymk Oetztes vuilnisvoerster en portierse van de Suiderpoort en boom.
In 1745 een doodgraver.
In 1756 is Fedde Roelofs behalve oppasser van de vuurtoren ook opsteker van de Lantaarns 1761. Bij de partier van de Noorderpoort staat: Het schoonhouden van de Schans v.h. Koningswerk tot aan de Poort. Bij de Koepoort: Van de Koepoort aant bankje agter de baan. Bij Fedde Roelofs: Van de zuider Piep tot aan de Koepoort. Bij Ymk Oetztes: Van de nieuwe muur aan de Zuider Piep.
Bij Pier Joh.: Van 't bankje agter de baan aan de Noorderpoort.

15-6-1733.

Achter Scharneburg nevens de nieuwe muur en zeedijk enige roeden nieuwe palen slaan.

27-9-1733.

De gedeputeerden van Friesland willen een dam in de gracht slaan om bij een eventuele dijkdoorbraak nevens Pijter Schildijkjen het water te keren en deze hoek van de provincie voor inundatie te behoeden.

5-10-1733.

Wegens de slechte toestand van het paalwerk aan de zeedijken worden voor de Zuider- en Noorderpijp valdeuren gemaakt om bij een eventuele dijkdoorbraak het water buiten de stad te kunnen houden.

25-1-1734.

Stadswerken aan zee gerinueerd zijn door storm en het "schadelijk en verderfelijk zeegewormte" dat het paalwerk doorknaagt". De stadsfinanciën zijn uitgeput door extra uitgaven en kosten "nu sedert een jaar of twee dat het noijt gehoorde zeegewormte gerassiert heeft aan hare zeewerken". Aankloppen bij het land.

10-2-1734.

De burgemeesteren hebben met bevreemding gezien dat de ds Hancock en Noordbeek de avondpredikatie van de doorderweekse dienst met ingang van deze week niet naar de morgen hebben verplaatst en dit zonder permissie en op eigen Auhoriteit een regelrechte strijdig tegn hun beroepbrieven. Hier moeten zij zich stipt aan houden.

7-5-1734.

Mensen laten huizen vervallen en breken ze daarna af. Dit ontsiert de stad en is nadelig voor de inkomsten van de stad. Het wordt daarom verboden, De bode en de wachtmeester krijgen opdracht om hierop toe te zien.

Pieter Gosses, mr. metselaar, heeft een huis aan de Zuider Schunstraat gekocht en is bezig het af te breken. Op poene van 6 Car.gld. moet hij het weer bewoonbaar maken.

13-6-1734.

Ds. Noordbeek wordt beroepen naar Hattum (Gelderland). Benoemd tot candidaat is Jacobus Hempenius uit Stavoren.

Instructies en traktement:

1. Traktemenet 365 Car.gld uit te betalen ten Comptoire van de stad.
2. Eén keer per week "Publicq" preken.
3. De jeugd in Latijn en andere talen onderwijzen. Wie daarom verzoekt.
4. De kinderen "vlijtigh" onderwijzen. Schooltijd: ochtend 9-11 uur, middag 2-4 uur.
5. "Welverstaande als so veele scholieren sijn dat daartoe die tijd vereischt wordt".
6. Schoolgeld 25 stuivers per kwartaal. De ouders mogen meer geven als zij dat kunnen en willen. "So enige geringe Menschen het onderwijs pro Deo begeren, sal niet worden geeijscht" (en is dan geen schoolgeld verschuldigd).
7. "Dat de Rector een goede Descipline in de school sal moeten houden, sijne scholieren Sondaghs in de kerk te doen en deselve in goede orde te houden".
8. "De magistraat en Vroedschappen gehoorsamen en respecteren.

1-10-1734.

Ds Hancock heeft afgekondigd dat hij deze winter op woensdagavond preekt en ds Hempenius op de vrijdagavond. Dit niettegenstaande de Resolutie van 10-2-1734.

Ze mogen zonder toestemming van de Magistraat niet in de preekbeurten veranderen, "welke vervolgens is strekkende tot kleijnaghtinge van onze resolutien en ordonnantie".

Om onlusten te voorkoemn wordt deze verandering alleen voor deze winter door de vingers gezien.

Ds. Hempenius gaat akkoord. Ds. Hancock zegt dat hij zonder toestemming de preekbeurt mag wijzigen en blijft hierbij. De raad veroordeelt hem tot 6 Car.gld boete per keer.

01-01-1735.

Net als in andere steden moet alle bier van buiten voortaan door de stadsbiersdragers naar de eigenaars worden gebracht. Brouwers in de stad, die geen waard of tappers zijn of de stadsimpost betalen, mogen zelf hun bier naar de burgers brengen.

1-1-1735.

De beurtschippers op Leeuwarden en Sneek zijn:
Ten eerste: Wouter Fockens en Folckert Martens.
Ten tweede: Tjaard Annes en Wijpke Reijties (?).

Hun schepen zijn versleten en niet geschikt voor vervoer van personen en goederen. Dit is hen één en andermaal aangezed, maar ze gaan gewoon door “ ‘t welck is strekkende tot Kleijwagtingen (?) van onze Orders en tot nadeel van de Commercie en tot Merkelijke shades voor de buijten Veerschippers”. Ze krijgen tot 1 april 1735 de tijd om hier verbetering in aan te brengen en anders worden er anderen aangesteld.

16-2-1735.

Wandevair van Hans Cornelis. Hij laat de poort regelmatig open staan en sluit de boom bijna nooit. Hij wordt ontslagen.

12-5-1735.

De haven door slijk en vuil zo droog dat de schepen net binnen de hoofden aan de grond lopen. Enige pramen zand en modder uit de haven leijken en als ballast verkopen.

3-1-1736.

Te vergeven stadsambten, gelijk aan 3-1-1728 m.u.v.:
Voor het eerst wordt in de lijst voor zowel de Zuider- en Noorderpoort een portier genoemd, het is Jelle Hendriks. Alleen bij de Zuiderpoort wordt ook de Boom genoemd.
Pieter Rommerts wordt als oppasser van de Noorderpoort en -boom genoemd. Hij krijgt hiervoor in 1741 10 Car.gld en in 1752 zonder traktement.

28-4-1736.

Miek Jolmers vertrekt en in haar plaats komt Grijtien Jans als turfmeetster.
Beijts Arjens is overleden en in haar plaats komt Antien Jans.

18-5-1736.

De bruggen van de Noorder- en Zuiderhaven zijn in slechte staat. Ze moeten gerepareerd worden, “de wipbruggen wegnemen en in plaats daarvan bequame hekken maken”.

2-10-1736.

Achter de stad 10 roeden nieuwe paalwerken om de stadsaardewerken en zeedijk te bewaren. De palen moeten 21 voet lang zijn en van ondermaats hout. Op de plaatsen waar dit het meest nodig is.

13-1-1737.

Ruzie over een preekbeurt. Wie moet vrijdag aanstaande preken? Ds. Hancock of ds. Hempenius.
Hancock zegt: Ik heb deze winter 14 preken gehouden en ds. Hempenius maar 12; Hempenius zegt: er is op verzoek van Hancock geruild. De raad zegt dat Hancock vrijdag 2 februari en Hempenius 9 februari moet preken op straffe van in houding van het salaris.

6-4-1737.

Ingezetenen aan de westkant en bezuiden het Raadhuis hebben hun stakettingen ingetrokken. Hierdoor slaat bij harde wind het water over de zeedijk en staan hun erven en die van hun burens blank. Ze moeten deze stakettingen binnen een maand terugplaatsen.

3-1-1738.

Te vergeven stadsambten, gelijk aan 3-1-1736 m.u.v. dat er nu ook een vuijnisvoerder wordt genoemd.

3-6-1738.

Grote schepen kunnen de haven niet meer binnenlopen. De sluis moet gerepareerd worden en tegelijk moet de haven drooggelegd en geslat worden.

3-3-1739.

Het traktement van de 2^e predikant is te gering.
De heer Sixma stelt voor de Staten van Friesland te verzoeken een belasting opp turf te mogen heffen. Hem wordt vriendelijk verzocht dit aan de Staten voor te leggen via een request.
“op de turf bij de burgers geconsumeert wordende, een belasting van vijff stuijvers per schouw te mogen heffen en geempoieert te worden omme daaruijt te vervangen enige Verbeteringen van het Traktement van een tweede predikant. Met exemple van Backers, Brouwers, Zoutbranders etc.”.

25-..-1739.

De Staten van Friesland hebben op de laatste landsdag de tweede predikant en rector gratieuselijk toegestaan een Tractementsvermeerderinge van 400 Car.gld en gevraagd of dit tractement uit het Stadscomptoir kon worden aangevuld. Sixma wordt zeer bedankt en de stad doet 125 Car.gld boevenop het toegezegde traktement.

2-7-1742.

De stad moet veel uitgeven voor turf voor de armen.

Om deze turf te kunnen betalen dient een omslag over de huisschatting en huizen in de stad te worden gemaakt.

Alle huizen van 35 stuivers huisschatting dienen 8 stuivers voor de inkoop van armenturf en de minderen 4 stuivers. Dit moet afzonderlijk worden aangetekend.

3-1-1745.

Benoemig stadsambten.

Pier Johannes wordt als doodgraver genoemd.

5-10-1746.

Gosse Ulbes zou de Blauwe brug repareren, maar maakt het werk niet af.

28-10-1737.

Ds. Jacobus Hempenius wordt beroepen te Scharnegoutum en Loinga. Als nieuwe predikant wordt onder dezelfde voorwaarden benoemd: ds. Johannes Albertus Verschouw, candidaat te Amsterdam.

1-12-1746.

Jeijke Cornelis, oppasser van de Coepoortsbrug, wordt binnenmoeder van het weeshuis. Gale Gerbrants wordt nu oppasser voor £ 73 en emolumenten.

5-12-1747.

Door stormschade is schade aan paal- en aardwerk achter de stad ontstaan. Dit moet zo vlug als mogelijk is worden hersteld. Er moet een bestek worden opgemaakt dat publiekelijk moet worden aanbesteed.

14-4-1748.

Ds. J.H. Verschouw is overleden in 1747 en daarom moet er een nieuwe predikant komen. Ds. Rinso Idema, candidaat te Sneek, wordt onder dezelfde voorwaarden benoemd.

20-08-1751.

Adsisistent en bierdrager Abraham Pieters is vaak ziek. Voor hem in de plaats komt Jacob Jans.

1-9-1751.

Burgemeester D. Cramer mag een houtloods bouwen aan de stadswal bij de Ooste- of bij de Zuiderdwinger.

02-01-1753.

Adsisistent en bierdrager Pieter Rommerts is overleden. Voor hem in de plaats komt Rommert Willems. Loon 4 stuivers per ton.

18-12-1753.

Ballast

Er moet een nieuw reglement voor de ballasters komen.

1. De leveranciers van ballast moeten hun ballast van de aangegeven plaatsen halen, zodat aan het op diepte maken en houden van het vaarwater wordt voldaan.
In de maanden mei, juni, juli en augustus door de Galamadammen op het Feitezand en in de overige maanden aan deze kant van de Galamadammen in de Morra en de Geeuw op de afgebakende plaatsen.
Voor de eerste overtreding geldt een boete van 6 Car. gld. en verder 10 Car. gld per keer.
De leveranciers mogen deze boete eventueel op de arbeiders verhalen, als deze zich niet aan hun opdracht houden.
Alleen bij harde wind en verwaaid weer mogen ze ballast vissen in de Wamser sloot
2. De leveranciers mogen alleen arbeiders uit de stad in dienst nemen, behalve als de eigen ingezetenen niet voor hetzelfde loon als de vreemdelingen willen werken. Ook dan moet toestemming aan de pres. burgemeester worden gevraagd.
3. Door de tegenwoordige schaarste der ballast en het grote aantal schepen mogen de leveranciers in geval van nood hun ballast ergens anders kopen, maar ze mogen niet ergens anders laten vissen. Deze regel geldt tot 1 mei 1754.
4. De leveranciers moeten zelf en op eigen kosten voor kruiwagens en planken zorgen. De schippers moeten het gebrokene betalen.
5. Schippers die ballast willen laden moeten dit melden bij Thomas Rommerts Koolker. De kosten van <lit> aanmelden zijn 2 stuivers, waarvoor Koolker moet boekhouden. Hij moet de ballasters ook hun beurt aanwijzen. Er moet direct geleverd worden op straffe van 6 Car. gld boete voor de eerste en tweede nalatigheid. Daarna volgt cassatie.
6. De leverancier kan ermee volstaan de schippers de plaats te wijzen, waar ze kunnen ballasten. Voor het aan boord kruien van de ballast moet apart worden betaald.
7. De schippers moeten tevreden zijn met de ballast, die wordt geleverd.

8. De ballast kost per last 13 stuivers aan de kade binnen de sluis en 16 stuivers buiten de sluis, zowel nat als droog.
De lasten worden berekend naar de inhoud van het schip zoals deze door de Admiraliteit is vastgesteld. Schepen die nieuw van de werf komen betalen per last een stuiver meer omdat ze veel meer laden.
9. De schippers mogen zoveel ballast laden als ze denken voor hun veiligheid nodig te hebben. Ze moeten betalen naar het aantal lasten dat op hun meetcedul staat aangegeven.
10. In geval van verschil van mening over dit reglement beslist de Magistraat.
Na het reglement volgt nog een apart onderschrift. Hierin:
Als Jan Teunis geen ballast kan leveren moet hij die kopen. In geval van nalatigheid zal de Magistraat dit op zijn kosten doen en leveren tegen de gewone prijs.

18-12-1753.

Burg. Thomas Koolker wil ook ballast leveren. Dit wordt goedgevonden als hij zich aan het reglement houdt.

18-12-1753.

Er moet een nieuw reglement voor de ballasters komen.

- 1) De leveranciers van ballast moeten hun ballast halen om aan het diepmaken en houden en het vaarwater te voldoen.
In de maanden mei, juni, juli en augustus door de Galamadammen op het Feitezand, in de overige maanden aan deze kant van de Galamadammen in de Morra en de Geeuw, tussen de afgebakende plaatsen.
Op de eerste overtreding 6 Car.gld boete en verder 10 Car.gld. De overtreders mogen dit eventueel op hun arbeiders verhalen.
Alleen bij harde wind en verwaaid weer mogen ze ballast vissen in de Warnerssloot.
- 2) De leveranciers mogen alleen arbeiders uit de stad in dienst nemen, uitgezonderd als de eigen ingezetenen niet voor hetzelfde loon als vreemdelingen willen werken, maar ook dan moet toestemming van de president burgemeester worden gevraagd.
- 3) Door de tegenwoordige schaarste der ballast en het grote aantal schepen mogen de leveranciers in geval van nood hun ballast ergens anders kopen, maar niet laten vissen. Na 1 mei 1754 is dit verboden.
- 4) De leveranciers moeten zelf voor kruiwagens en planken zorgen en op eigen kosten. De schippers moeten het gebroekene vergoeden.
- 5) Schippers die ballast willen laden moeten dit melden bij Thomas Rommerts Koolker. Kosten van het aanmelden 2 stuiver, waarvan Koolker een boekhouding moet bijhouden. Hij moet de ballasters ook hun beurt aanwijzen. Er moet direct geleverd worden op straffe van 6 Car.gld boete (voor de 1^e en 2^e keer nalatigheid en daarna cassatie).
- 6) De leverancier kan volstaan met de schippers de ligplaats aan te wijzen om te kunnen ballasten. Voor het aan boord kruien moet eventueel apart worden betaald.
- 7) De schippers moeten tevreden zijn met de ballast die zij ontvangen.
- 8) De ballast kost 13 stuivers aan de kade binnen de sluis en 16 stuivers buiten de sluis, zowel nat als droog. Te rekenen naar de inhoud per last zoals deze door de commissarissen der Adm. is vastgesteld.
Schepen die nieuw van de werf komen betalen een stuiver per last meer omdat ze veel meer laden.
- 9) De schippers mogen zoveel ballast laden als ze denken voor hun veiligheid nodig te hebben. Ze moeten betalen volgens de lasten die op hun Meet Cedul is uitgedrukt.
- 10) Ingeval van twijfel over de Reglementen beslist de Magistraat. Verderop staat een apart onderschrift.
Als Jan Tuenis nu geen ballast kan leveren moet hij die kopen. Ingeval van nalatigheid zal de Magistraat dit op zijn kosten leveren tegen de gewone prijs.

18-12-1753.

Burgemeester Thomas Koolker wil ook wel ballast leveren. Dit wordt goedgevonden als hij zich aan de

- voorwaarden houdt.
- 3-1-1754.
Benoeming stadsambten.
Ijmk Oetses is stadsvuijnisvoerder en portier van de Suiderpoort en boom. Idem in 1755, 1757 en 1758 (daarna niet meer)
- 31-1-1754.
Wytze Clases, mr. timmerman, mag een timmerschuurtje bouwen op het leeg erf op 't Blokhuis over zijn huis aan de westzijde en naast de huizinge van Gosse Uilkes.
- 6-2-1754.
Als Kat en Hond.
Op voorstel van de grootschippers wordt Gerrit Beernts aangesteld als bediende van de "teijkeninge, scheepvaart en sogenaemde Kat en Hondt, op sodanige Profijt en emolumenten als in Sijne Instructie sal worden vervat".
- 1-3-1754.
Bestek om de brug bij de zuider brouwerij te vernieuwen.
- 5-11-1754.
Thomas Rommerts wil ook leverancier van ballast worden. Dit zou leiden tot een vermenging van functies, omdat hij controleur is. Coopman Rommert Aukes biedt zich vrijwillig aan als controleur en belooft 25 Car. gld in de armenkas te storten. Hij wordt ontboden en beëdigd.
- 1-1-1755.
De Staverse Veerschippers op Sneek en Leeuwarden klagen dat de schippers die varen van Sneek op Staveren te laat vertrekken.
De stadsbode za; de Sneker schippers Teunis Louwrens en Tjibbe Aukes gelasten zich exact aan de gebruikelijke tijden te houden: donderdag op 9 uur en zaterdag op 12 uur en bij het slaan van de klok trossen losgooien en niet weer vastmaken en goederen aannemen, op poene van 3 Car.gld per keer.
De schippers krijgen een extract van dit besluit.
- 15-1-1755.
IJsschuit (lopers).
Reglement van orde voor de IJsschippers. Op verzoek van de vissers om duidelijkheid en eengezindheid te krijgen.
- 1) Wanneer er acht of zes passagiers zijn moeten ze beide keren 24 Car.gld betalen. De passagiers moeten beide keren helpen bij het trekken van de IJsschuit.
 - 2) Als er vier passagiers zijn moeten ze 60 Car.gld betalen en voor twee en één 36 Car.gld. Ze hoeven dan niet meer mee te werken.
 - 3) Hollandse IJsschuiten die passagiers brengen mogen geen mensen mee terug nemen. Als ze dit wel doen moeten ze aan de gesamenlijke IJslopers 3 Car.gld betalen.
- 22-9-1755.
De haven moet weer op diepte worden gebracht.
1 van het geld dat de Magistraat en Vroedschap hiervoor heeft geschonken.
2 vanaf 1-1-1756 moet ieder schip tot 25 last jaarlijks één stuiver betalen voor het op diepte houden van de haven. Grotere schepen boven de 25 lasten moeten één stuiver extra per last betalen.
- 3-1-1756.
Benoeming stadsambten.
Fedde Roelofs is behalve oppasser van de Vuurtoren ook opsteker van de Lantaarns. Idem in 1757 en 1758.
- 20-1-1756.
Anske Tietes, portier van de Noorderpoort, wordt tevens aangesteld tot Collecteur van het moddergeld op inkomende schepen. Loon: 2 stuivers voor iedere gulden collectgeld. Iedere 14 dagen afrekenen.
- 30-6-1756.
Gosse Uijlkes breekt sinds enige tijd verscheidene huizen af. Hij moet ze weer herstellen.
Tegenwoordig tot twee in getal. Dit moet binnen ½ jaar klaar zijn op straf van 6 Car.gld.
- 9-3-1757.
Burg. Dirk Boduin draagt Sander Jacobs voor als turfhaler (?) voor de armen.
- 13-7-1757.

Schipper Jan Pieters en zijn maat Lijckle Saskers zijn in gebreke gebleven om hun schip te herstellen. Ze mogen niet meer als Veerschipper aan de Kaay aanleggen. Als ze hun schip niet binnen twee maanden hersteld hebben zijn ze vervallen van het Veer.

9-7-1757.

Ds. Rinso IJdema is overleden. Benoemd wordt Ds. Carolus Limburger, perdikant te Idsegahuizen en Piaam. De heer Sixma wordt bedankt voor Sijne attentie en aangewende moeite.

Hij moet één keer per week preken.

Van 1 november tot 1 februari ook één keer op een doordeweekse dag en van 1 februari tot 1 november één keer in de 14 dagen. Hij wordt ook aangesteld als rector met een traktemenet van 500 Car.gld en vrije woning. Het schoolgeld is 5 Car.gld. Verder gelden dezelfde instructies als bij ds Hempenius.

4-10-1757.

Schippers op Amsterdam hoeven in oktober alleen te varen als ze voor 3 gld mensen en vracht hebben en van 1 november tot 1 maart. Dit geldt alleen voor dit jaar.

24-10-1757.

Schippers op Amsterdam hoeven in de maand oktober alleen te varen als ze voor 3 Cargld aan vracht kunnen beuren voor mensen of goederen. Van 1 nov. tot 1 mrt hoeven ze alleen te varen als ze 5 Cargld. kunnen verdienen. Deze bepaling geldt alleen voor dit jaar.

24-12-1757.

Secretaris Binkes wordt geautoriseerd om Zeebrieven uit te geven en ook de eed hierop af te nemen. Hij mag de zeebrieven ook afgeven aan vertegenwoordigers (boekhouders) van een schipper als deze afwezig is en hij hen heeft gemachtigd.

1-3-1758.

De Resolutie over de afvaarten, het op tijd vertrekken, wordt nog steeds niet uitgevoerd. Daarom: Schippers moeten 's morgens om 8 uur afvaren.

Wagtmeester Claas Hilwerda moet iedere morgen om 8 uur bij de Veerman zijn om te zorgen dat deze Resolutie wordt uitgevoerd.

21-3-1758.

Veerschipper Olke Annes en Jan Ruurds zijn gisteravond de haven binnengekomen en weigeren vanmorgen af te varen op hun beurt. De reden: Ze zijn nog niet los (leeg). Ze hebben echter maar weinig goed in. Superpresident Cramer heeft hen gelast uit te varen.

Jan Pieters en Lijckle Saskers hebben geklaagd. Het is hun beurt.

Besluit van de Magistraat: Wagtmeester Claas Hilwerda moet, desnoods met behulp van adsisenten de veerschippers Olke Annes en Jan Ruurds van de kade laten afhalen, zodat Jan Pieters zijn beurt kan vervullen. Superpres. Cramer protesteert tegen dit besluit.

22-3-1758.

Jan Pieters en Lijckle Saskers zijn niet aan de kaay verschenen. Olke Annes c.s. hebben de beurt waargenomen. Jan Pieters c.s. moeten nu van de kaay worden verwijderd. Ze hebben hun beurt overgeslagen en hun opvolgers mogen morgen varen. Cramer blijft tegen de gang van zaken protesteren.

23-3-1758.

De opvolgers van gisteren, Pier Harmens en Laas Douwes, blijven ook aan de kaay liggen en weigere;n te vertrekken, ondanks de bevelen van Hilwerda.

Claas Gerrits is de volgende dag aan beurt. Hij zegt dat hij niet kan varen, omdat zijn schip lek is. De timmerman moet het schip inspecteren en zegt dat Claas Gerrits inderdaad niet kan varen. De beurt is nu aan Age Jans en Hessel Jans en Claas Gerrits moet zijn schip laten maken.

Als Age en Hessel Jans weigeren te vertrekken moet een ander schip worden gezocht om op hun kosten te varen. Net zoals met Pier Harmens is gebeurd. Ook nu protesteert Superpresident Cramer tegen de gang van zaken.

28-3-1758.

Wil Burg. Cramer de resoluties over het veer (van 23-3) handhaven? Hij zegt: Nee, tenzij de schippers er voor tekenen dat zij deze resoluties zullen nakomen.

Hierop wordt het Superpresidentschap van burg. Cramer ingetrokken en Burg. Burduin zal dit oorlogig waarnemen.

19-4-1758.

Wegens de vorige disputen over de Amsterdammer Veerschepen wordt een nieuwe ordonantie opgesteld als "een vaste Wet en Reglement".

1. De Gildeartikelen blijven, voor zover ze niet worden veranderd in voile observantie.
2. De schippers moeten alle morgens om 8 uur naar Amsterdam vertrekken, ongeacht de hoeveelheid vracht en ze moeten op de derde avond terugvaren naar Stavoren. Ze mogen we! een paar uur op een goed tij wachten, maar ze mogen niet onderweg blijven liggen en overnachten.
3. Als er maar één schip in Amsterdam ligt mag dit aan de kaay blijven tot er een ander schip binnenkomt. Anders zouden kooplieden hun goederen "tot nadeel van onze Coopliden over andere Veeren senden".
4. Als er een schipper binnenkomt, moet de schipper die gewacht heeft, direct vertrekken en mag geen goederen meer innemen.
5. Als een schipper te lang blijft liggen moet de volgende we! op de derde dag vertrekken. De schipper die te lang bleefliggen krijgt boete en verbeurt zijn vracht aan zijnopvolger.
6. Wie weigert af te varen krijgt boete en een ander moet op zijn kosten vertrekken.
7. Deze ordonantie geldt voor de periode van 1 maart tot I november.
8. De boete bedraagt 6 Car.gld. plus de kosten.

6-9-1758.

De Enkhuizer schipper Melis Stevens moet op zondag en donderdag precies om 9 uur vertrekken. Hij wacht soms een dag of meer. Dit is ten nadele van de Amsterdammer schippers. Als hij om 9 uur nog niet is vertrokken krijgt hij een boete van 6 Car.gld en hij mag na 9 uur geen vracht en passagiers meer innemen. Doet hij dit we! dan moet hij de vrachtprijs aan de Amsterdammer schippers uitkeren.

4-2-1759.

Aanvulling op de resolutie van 19-4-1758:

1. De huitenbeurtsvracht op stroom is tot aan de Vlieter voor de Enkhuizer schippers en henoorden de Vlieter tot aan de Horst voor de Amsterdammer schippers. Als de beurtschippers niet durven te varen mag ieder andere schipper het overnemen.
2. Als er ijs in zee ligt geldt het dubbele wintertarief
Als er ijs in zee ligt hoeft niemand te varen.
Als de reis niet volbracht wordt, worden en geen vrachtkosten berekend.
3. Als er maar 1 schip in Amsterdam ligt en de volgende niet aankomt 2 uur voor het Boomsluiten, mag dit tot de volgende dag blijven liggen.
4. De vracht voor een wagen is 3gulden. Voor het paard moet extra worden betaald. De vracht voor een chais is een daalder. Een boot kost ongeacht de lengte 25 stuivers en een Jol twee gulden.
5. Bij verschil van mening beslist de president van het Gilde.
7. Schepen die een huitenbeurt doen, kunnen 24 uur nadat ze in de haven zijn aangekomen, weer afgehuurd worden zonder eerst een gewone beurt te moeten doen.

2-4-1759.

Bestek maken voor het slatten van de haven.

24-7-1759.

Burgemeesters der stad Stavoren na gedane convocatie op Raadhuis vergaderd sijnde is ter vergaderinge binnen gestaan der vroedsman Hans Halterberg, meester bakker binnen dese stad, klagende dat hij bij de molenaar Jan Hollander ter malinge hadde gehad o.a. vier lopen weit, nog dat deselve terug hadde ontvangen soo kwalijk gemalen sijnde dat hij daat wel agt á negen gulden schade bij soude moeten hebben. Daer op keurmeesters is geordonneert deselve te visiteren, en daer deselve rapport in gebracht, dat twee lopen weit soos legt waren gemalen dat er wel circa een halve vierendeel aan soude manqueren, indien het grove er uit wierde gemaakt, nog de andere twee een weinig beter, egter ook onbehoorlijk. En is daarop gedelibereert sijnde geresolveert.

De voorseide Jan Hollander te ordonneren, gelijk geordonneert word bij desen, dese kwalijk gemalen weit weder voor niets te malen, totdat behoorlijk sal sijn en voorts sorg dragende dat alle granen behoorlijk en conform 's lands ordonnantie worden gemalen. Gelijk de Fiscaal deser stede word gelast ten boete tot drie Caroli guldens van hem Jan Hollander bij ordinaris actio te maken, Wegens dese overtredinge van 's lands ord.tie, sullende extract deses door des stadsbode aan Jan Hollander worden voorgelesen en na sulx aan de Fiscaal ter hand gesteld om sig daar na te reguleren.

Aldus gedaan en geresolveert bij burgemeesteren der stad voors. in kennisse van mij secretaris Binkes.

6-9-1759.

- Haije Hanses heeft het gat nog niet gerepareerd (zie bij 14-6-1769). De fiscaal moet de boete innen. Hij krijgt nu 12 Car.gld als hij nog in gebreke blijft.
- 1-11-1759.
Burgemeesteren en Vroedschap informeren bij de Stadsfinanciën of ze een nieuw veerschip op Amsterda kunnen laten maken met een octrooi ten behoeve van de stad.
- 30-11-1759.
De Resolutie van 18-4-1758 geldt voortaan ook van 1 dee. tot 1 maart. De schippers moeten op zondag- en donderdagmorgen beslist vertrekken.
Op andere dagen alleen als ze voor 4 gulden vracht hebben. De terugvaart op de derde dag blijft.
Op 1 maart geldt de Resolutie van 19 maart weer.
- 1-1-1760.
Burg. Dirk Domsma wordt superpresident van het Vischers- en IJslopersgilde. Er moet wel een nieuw reglement komen.
- 6-2-1760.
Superpresident van het Amsterdamer Veerschippersgilde wordt burg. Dooitie Hachtingius, voor de tijd van een jaar.
- 18-4-1760.
Pieter Teunis, gewezen beurtschipper op zegt voor de Magistraat het volgende:
De wed. van Johannes de la Nooy uit Amsterdam zegt dat hij haar wegens geleverde winkelwaren nog £ 156, 7, - . moet betalen. Zij heeft beslag laten leggen op geld, dat hij nog in Amsterdam te goed had. Pieter zegt uit de hand te hebben betaald, maar de Amsterdamse schepenen geven de wed gelijk.
Pieter Teunis wil nu procederen bij het Hof van Holland, maar is wegens een uitterende ziekte tot bittere armoede geraakt. Hij vraagt de Magistraat daarom, om brieven voor het Hof van Holland, dat hij pro Deo mag procederen. De Magistraat stemt toe en seer. Binkes moet hiervoor zorgen.
Binkes schrijft in het verzoekschrift: "Wij kunnen U Ed. Mog. nog versekeren, dat de Suppliant is een persoon van eene goed Conduite en ter goeder naam en faam staande, dog buiten sijn Schuld door eene langduerige en uitterende Siekte in de uiterste armoede geraakt en darom U Ed. Mog gunsten niet onwaardig".
- 1-7-1760.
Er moet een nieuw bestek voor onderhoud aan de Noorderpoort komen.
- 2-9-1760.
Workum wil een postwagen tussen hun stad en Stavoren laten rijden en stelt als conferentieplaats Hindeloopen voor. De start is op Zaterdag 27 september op twee uur. De burg. Heineman en Domna zullen gaan.
- 3-1-1761.
Aanstelling stadsbeambten:
Bij de benoeming portiers van de Noorderpoort staat het schoonhouden van de Schans van het Koningswerk tot aan de Poort.
Bij de portier van de Koepoort staat het schoonhouden van de Koepoort tot aan 't bankje agter de Baan.
Bij Fedde Roelofs (oppasser van de vuurtoren en de lantaarns) staat schoonhouden van de Zuider Piep tot aan de Koepoort.
Bij IJmk Oedes: van de nieuwe muur tot aan de Zuiderpiep.
Bij Pier Johannes: schoonmaken van 't bankje agter de Baan tot aan de Noorderpoort.
- 28-1-1761.
De superpresident (van het veerschippersgilde) zal ook toezicht houden op de Enkhuizers. Hij zal jaarlijks de Enkhuizer en Amsterdamer schepenen inspecteren. Van de boete van 6 Car.gld is éénderde voor de president, éénderde voor de gildebode en éénderde voor de armenkas.
- 2-11-1761.
Sipke Uijlkes is overleden. De heer Sixma schrijft de raad dat er een "bequaam subject" nodig is. Hij weet er wel een, maar laat het aan de raad over. De raad gaat eerst zelf zoeken en benoemd een commissie van drie mannen.
- 2-11-1761.
Het uurwerk op de Noorderpoort
De Magistraat heeft een uurwerk op de Noorderpoort laten maken, dat alle skoften moet luiden voor de arbeiders op de timmerwerven. De vier timmerbazen zouden ieder 87 Cargld. betalen.
Wigle Pieters weigert te betalen. Hij zegt dat hij alleen heeft toegestemd, op voorwaarde dat zijn moeder accoord ging. De weduwe van Pieter Wybes weigert niettegenstaande alle gunsten, die de Stadsregering haar heeft verleend bij het particuliere gebruik van Stadsterrein.
Ze mogen geen gebruik meer maken van Stadsgrond aan de voet van het Bolwerk. Ze moeten binnen 48

uur al hun hout van het bolwerk halen en mogen er ook geen stutten op plaatsen voor de masten. De straf is 6 Cargld per keer.

Als ze weigeren moet Executeur Klaas Hilwerda dit hout op kosten van de weduwe laten verwijderen. De Fiscaal van de stad zal van dit besluit in kennis worden gesteld.

Hendrik Clases zal het uurwerk op de Noorderpoort voor 12 Cargld. per jaar onderhouden. Hij moet hiervoor ook alle onderdelen maken, die nodig zijn. Hij krijgt eenmalig 8 Cargld voor het schoonmaken van het uurwerk.

13-11-1760.

Klerk Alexander Verheul mag bouwen "op 't Noordend aan de stadswal aan de westkant van de Poortstraat, benoorden het wagenpad in de Schans. Wijtze Clases mag een Jachthuis maken aan de Schuinstraat, onder de brug aan 't Achterom, mits geen schade aan muu en brug wordt toegebracht. Hij mag ook op het lege erf aan de westkant op 't Blokhuis 2 kamers zetten.

De zeedijk bij 't Klif is door de laatste storm gevaarlijk geworden. Er wordt advies aan Sixma gevraagd.

28-1-1761.

De Superpresident zal ook toezicht houden op de Enkhuizer en A'dammer schepen. "Hij zal deze jaarlijks inspecteren. Van een boete van 6 Cargld is 1/3 voor de Pres., 1/3 voor de gildebode en 1/3 voor de armenkas.

25-4-1761.

Moddergeld.

De Noorderhaven is te ondiep geworden. Er moet een bestek worden gemaakt waarin staat dat de noordkant aan het begin van de Noorderhaven over een lengte van 10 roeden op 9 voet "beneden dagelijkse water diende verdiept te worden". Het bestek wordt aanbesteed.

2-11-1761.

Schoolmeester en voorzanger Sipke Uijlkes is overleden. De heer Sixma (Sipma?) schrijft de raad dat er een bequaam subject nodig is. Hij weet er wel één, maar laat het graag over aan de raad.

De raad gaat eerst zelf zoeken en benoemt een commissie van drie mannen.

2-1-1762.

Rommert Willems wordt ook ratelwacht (hij was al adsisent en bierdrager).

1-3-1762.

Hellingen.

Secr. Binkes zegt uit naam van Jan Teunis: Deze is eigenaar geworden van de huising en landerijen, de Bleek genaamd, gelegen aan de Stadsgragt", Hij wil daar een kanthelling maken en wil dat daarom een plaats aan de overkant die vrij van schepen wordt gehouden en hij biedt een evengrote ligplaats aan zijn bleek aan en zal hiervoor de wal ophalen, zodat de doorvaart niet wordt gestremd. Dit wordt goedgekeurd.

3-3-1762.

De leveranciers van ballast, Jan Theunis en Beernd Gerrits, hebben toegezegd voor de extra kosten te staan, als zij op hun beurt niet kunnen leveren. Aarnd Piers weigert dit en wordt uitgesloten.

10-3-1762.

Jan Theunis, mr. scheepstimmerman, wordt bevolen zijn twee oude ballastvaartuigen binnen acht dagen in de vaart te brengen en zijn beurten te vervullen. Dit kan zo vlug niet en de boten zijn een reparatie niet meer waard. Jan Theunis vraagt een nieuw schip, even groot als de twee oude samen, te mogen maken. Hij wil zijn beurten graag houden. Dit wordt goedgekeurd, maar het nieuwe schip moet 1 juli 1762 klaar zijn.

Reglement op het leggen der schepen binnen de sluis om te overwinteren. 1762.

1. binnen de sluis niet meer dan 6 voet ballast.
2. Greeld Meinema heeft ook een werf bij de vleugel van de sluis. Tussen de werf van Greeld Meinema en de kanthelling van Gerrit Intema past 1 schip, daarna komt de helling van Jan Teunis.
- 3: "De havenmeester sal sich dagelijks met Sijn Bijl aan de Gragt laten vinden". De boete op een overtreding is 6 Carolusgulden.

Hiervan is de helft voor de officier -Havenmeester?- en de andere helft voor de armenkas.

(Dit reglement is waarsch. gemaakt voordat de nieuwe helling van Jan Teunis aan de Bleek werd aangelegd. Is er een akte dat Jan Teunis zijn oude helling heeft verkocht?)

10-3-1762.

De stad houdt de beurt van Aamd Piers. 1-7-1762.

Er is een nieuwe stadsballastpraam. Burg. D. Hachingius zal toezicht houden en de binnenkomende pramen van tijd tot tijd bezoeken voor een douceur van 2 dukaten.

- Burg. Domna, als rentmeester zal apart boekhouden voor 1 ducaat. Als er winst is krijgen ze iets extra.
- Burg. Hachtingius zal twee arbeiders op de praam aannemen. De tegenwoordige ballasters in de haven: Douwe Sijbes en Haije Hansen zullen worden gevraagd.
- 1-7-1762.
Idts Doedes uit Koudum wordt als schoolmeester benoemd. Op dezelfde voorwaarden en voor 25 Car.gld. Hij moet ook lesgeven in de stuurmanskunst.
- 1-7-1762.
Er is een nieuwe stadballastpraam. Burgemeester D. Hachtingius zal toezichthouden en de binnekommende pramen van tijd tot tijd bezoeken voor een doucier van 2 ducaten.
Burg. Domna, is rentmeester en zal apart boek houden voor 1 ducaat.
Burg. Hachtingius zal twee arbeiders voor op de praam aannemen.
De tegenwoordige ballasters in de haven Douwe Wijbes en Haije Hanses zullen worden gevraagd.
- 22-9-1762.
De enige ratelaar Gerrit Harmens is ziek. Voor hem komt Aldert Jans in de plaats.
- 22-10-1762.
De predikanten vragen of de preken in de winter op dinsdagavond op gewone uur en op donderdagmiddag om één uur gehouden mogen worden. Er zouden dan meer mensen komen. Dit wordt goedgekeurd.
- 1-12-1762.
Van de timmerbazen die voor de nieuwe klok op de Noorerpoort moeten betalen was de zoon van Pieter Wijbes weigerachtig (zie bij 2-11-1761). Riemke Anbrahams, weduwe van wijlen Pieter Wijbes, betaald uiteindelijk vlug en verzoekt de voet van het bolwerk weer te mogen gebruiken. Dit wordt toegestaan.
- 1-3-1763.
“Omme bij het Eerst Sterke uitstromen van de Sluis met eenige pramen in de Haven te laten roeren, om te Sien of de Verdieping op die Wijse niet soudén kunnen geschieden en daarin na gelegenheid der tijds te continueren””.
De ontvanger van het moddergeld, de gezworen Clerq Alexander Verheul, is overleden. Zijn weduwe wordt nu aangesteld.
- 28-04-1763.
Liesbet Rienks, wed. van Sipke Tjipkes "wegens hoge jaren en zwakheid niet in staat haar kost te winnen, maar sonder enig soulaas tot haar groot leedwesen soude sich genoodsaakt vinden tot de Diaconie hare toevlucht te nemen. En verzocht daarom dat de Regering haar op de eene of andere wijze geliefde te soulageren opdat sij 't van de diaconie afkonde houden".
Zij krijgt het halve stoelgeld "in de Kerke alhier, des sij ook het halve werk daarvan tot haar laste neme, geconsidereert dat het gehele stoelgeld in vorige tijden altijd aan Weduwen is geconfeereert geworden”.
- 3-5-1763.
Gosse Uilkes: om des stadsledige erf leggende aan de oude Kerkstraat op de zijde van sijn huys van Hijklke Tromp afgekomen te mogen bestekken en gebruiken.
(Niet bij een datum te plaatsen): Een bunder plus 32 roeden, een lijnbaanspad in 't N.O. kwartier, de stadsmuur ten oosten, vana de Noorderpijp tot aan het stadssteegje.
- 13-7-1763.
Idts Doedes klaagt dat hij wordt onderkropen om het geven van stuurmanskunst. De burgemeesters bevestigen en verklaren dat hij alleen is gequalificeert in het geven van publiek onderwijs in de stuurmanskunst met uitsluiting van alle anderen. Hij krijgt hiervan afschrift.
- 7-9-1763.
Alexander Verheul was (naast ontvanger van het moddergeld) ook boekhouder van de ballast. Dit neemt zijn weduwe ook over.
- 22-10-1763.
De preekbeurten die een jaar geleden waren ingesteld worden weer teruggedraaid naar woensdag- en vrijdagavond, zoals altijd en dit moet ook zo blijven.
- 1-3-1764.
Aanstelling stadsambten:
Fedde Roelofs: Schoonmaken van de Koepoort tot aan de Zuidkant van de Dwinger agter 't Weeshuis.
Het schoonmaken wordt nu in zessen gedeeld.
- 2-1-1764.
Ds. Limburger krijgt op eigen verzoek 55 gld i.p.v. vrije woning.

25-1-1764.

Aan Bauke Hoites, schipper, wordt ter betimmeringe afgestaan, seker stadsledig erf op 't Zuid, ten noorden het huis van Hisse Hoites.

8-2-1764

Havenmeester.

Reglement op het leggen der Grote schepen in de Noorderhaven te Stavoren.

Hierin: Waar de schepen en hoeveel schepen naast elkaar mogen liggen.

punt 8: "Dat de Havenmeester een Bijl bij sich sal moeten hebben en de touwen van sodanige schippers als onwillig sijn Sijn order op te volgen in stukken kappen".

1764 (?).

Kraangeld voor het inzetten van masten.

Voor een mast van 22 palm £ 22, - ,

Voor een mast van 21 palm£ 21, - ,

Voor een mast van 20 palm£ 20, - ,

Voor een mast van 19 palm£ 19, - ,

Voor een mast van 18 palm£ I 7, - ,

Voor een mast van 17 palm£ 15, - ,

Voor een mast van 16 palm£ 12, - ,

Voor alle veermansmasten of binnenlandse koffemasten £ 4, -

Voor een Ligtermansmast £ 6, - , - .

Voor een bazaansagtermast van een kofte £ 3, - , - .

Deze laatste mag de schipper ook zelf inzetten

In deze tarieven is het uithalen van de oude masten inbegrepen.

De kraanmeester moet met behulp van het scheepsvolk de lijnen scheren.

De sjouwers helpen bij het inzetten van de masten en moeten apart warden betaald.

Niemand mag binnen Stavoren een mast in een schip zetten met een bok of iets anders, of hij moet de helft van het kraangeld aan de eigenaar van de kraan betalen.

Als de mast staat moet de schipper direct wegvaren.

02-07-1764.

Idts Doedes vraagt om opslag en krijgt 25 Car.gld per jaar extra.

02-07-1764.

Meester Sybren Foekema. vraagt hem "in qualiteit als Coster te permitteren omme van ieder briefje dat hij soo wegens het dopen van een kind in de Kerk komt te geven een klein douceur te mogen heffen". Hij mag van ieder briefje 2 stuivers nemen en arme mensen, die zeggen dat zij deze belasting niet kunnen betalen, worden vrijgesteld

11-8-1764.

Aldert Jans neemt ontslag als ratelaar. Burg. De Vries benoemt Lammert Clases.

Resolutieboek 20 begint in 1765

3-1-1765.

Bij het eerste sterke uitstromen van het water uit de haven (NB: tijdens de ebstroom) moet met enige pramen de bodem geroerd worden.

1-3-1765.

Aanstelling stadsbeambten:

Fedde Roelofs blijft oppasser van de dwinger agter 't Weeshuis en van de vuurtoren.

Arjen Hendriks wordt lantaarnopsteker. Het schoonmaken wordt nu in zessen verdeeld.

Burg. Hempenius wordt aangesteld tot boekhouder van de ballast en ontvanger van het moddergeld.

11-3-1765

Er komen nieuwe instructies voor de secretaris t/m de Portiers. In totaal 13 stuks. Deze worden goedgekeurd en staan in een nieuw boek met een tussenruimte van enkele bladzijden om eventuele veranderingen te kunnen aanbrengen. Er komt ook nog een instructie voor de doodgraver.

22-3-1765.

Vaststellen nieuwe instructies.

08-05-1765

Benoemd als organist coster en schoolmeester i. p.v. de overleden meester Sybren Foekema: Sjirk van der Veen uit Sneek die deze benoeming "gratieuselijk aanneemt" Nemende daarboven aan om in cas van onpasselijkheid van de voorzanger Idts Doedes desselfs functie waar te nemen mits die dan in staat sijnde om voor die tijd het orgel te trakteren (?).

10-5-1765.

De stadspiep (voor het Raadhuis) wordt opnieuw afgebroken en gerepareerd.
Bestek maken en publiek aanbesteden om de haven te verdiepen,
Het grote hoofd aan de zuidzijde van de haven is er zwak. De burgemeesters gaan op inspectie.
De molen van Jan Hollander de molenaar heeft het graan voor Hans Halterberg slecht gemalen. Hij moet het daarom overdoen en krijgt 3 Car.gld boete.

3-7-1765.

Brandweer
Brandmeester Hein de Vries weigert de eed op de instructie af te leggen. Hij wordt ontslagen en in zijn plaats wordt benoemd Comelis Willems.

8-7-1765.

In de plaats van de overleden Rienk Harkema wordt Feike Falkeaar tot brandmeester in het Zuidoosterkwartier benoemd.

1-8-1765

Ds. C. Limburger krijgt een douceur van f 90 wegens extra werk vanwege een vacature.

2-9-1765.

De laatste predikantsvacature heeft de stad veel gekost. Om dit in de toekomst te voorkomen worden een aantal regels opgesteld.

Voortaan wordt de beroepingsbrief voor de eerste predikant door de koster overgebracht en die voor de tweede predikant en rector door de stadsbode.

Ze krijgen hiervoor binnen de provincie een vergoeding van 10 gld. en buiten de provincie naar redelijkheid.

Een predikant uit Friesland krijgt 40 gld. verhuiskosten en vanuit een andere provincie 60 gld.

30-9-1765.

Dominee W. Heineman uit Warns wil een gortmolen in Staveren beginnen. Hij vraagt de raad om alleenrecht en een impositie van één schelling op iedere van buiten de stad ingevoerde lopen boekweit, gort en meel. Hij krijgt geen alleenrechten. De heffing wordt wel toegestaan voor 5 jaar als de provincie dit goedkeurt. Hij moet goede waren leveren en zich aan de officiële prijzen houden.

1765.

De nieuwe eerste predikant krijgt 800 Car.gld., elk van 20 stuivers, net als de overleden ds Hermannus Theodorus Huidekoper heeft gehad. Een bijzondere conditie is dat de nieuwe predikant in geval van vertrek of overlijden van ds. Limburger, die de dienst zal waarnemen zoals ds. Hancock voor ds IJdema heeft gedaan.

De eerste predikant is dan ook rector.

Hij hoeft dit geval in de drie zomerkwartalen alleen elke woensdag te preken en eenmaal in de drie zondagen. Dit is een taak van de rector. De andere predikant preekt op de andere woensdagen en in het winterkwartaal preken beide predikanten op gelijke voet.

De kerkeraad heeft verzocht een zestal te mogen maken. Uit het door het stadsbestuur goedgekeurde zestal wordt een drietal opgemaakt. Hieruit stemmen de lidmaten op een doordeweekse dag.

Gekozen wordt ds Jacobus Swart van Marsum.

Hij moet één keer per zondag preken en van 1 febr. tot 1 november woensdags om de week en van 1 november tot 1 febr. één keer per week op woensdag of vrijdag, of een andere dag als de raad dit ordoneert.

Verder moet hij Cathegezaten geven volgens oud gebruik en alle andere aanvullende diensten delen met ds Limburger.

6-10-1765.

Er mag geen vee, ook geen kippen, op het bolwerk lopen. De boete is 6 Car.gld per dier. Kippen uitgezonderd.

02-11-1765.

Buitenvoogden van het wees/armhuis worden Pier Hempenius uit de Raad en H. Haltenberg uit de vroedschap.

07-11-1765.

Frans Hellendoorn, gerechtsbode wil zijn bodeplaats aan Piebe Sikkes Hollander overdragen, die nu kamerdienaar of lijfknecht van Sixma is. Piebe zal Frans jaarlijks 300 gulden betalen en ev. aan zijn wed. de helft. De Raad gaat accoord en voegt aan dit contract de zin toe, dat als Piebe eerder overlijdt dan Frans, een nieuwe bode op dezelfde voorwaarden zal worden benoemd. Dit wegens de lange en trouwe dienst van Frans Hellendoorn.

7-1-1766.

Tot keurmeester van het bakkersgilde wordt benoemd Jan Gerrits i.p.v. de overleden Pieter Backer.

- Hij heeft de eed afgelegd.
- 25-01-1766.
Volmachten op de landdag: Uit de Magistraat Douwe Cramer en uit de vroedschap jonkheer Tjalling Edo Haring van Roorda Sixma.
- 29-01-1766,
Burgemeester F. Trip wordt president van het college van brandmeesters. 18-6-1766.
Art. 8 van de instructie der brandmeesters.
"Alie des Stadssuppoosten en die enige kleine bedieninge hebben gehouden Sijn bij de brandspoit te compareren". Dit wordt wegens verwarring aangevuld met "exempt diegene Welke dat bij hunne Instructie niet ten laste is gelegd".
- 18-6-1766.
Brandweer.
Art.8 van de Instructies der brandmeesters.
"Alle des Stads Suppoosten en die eenige kleine bedieninge hebben gehouden sijn bij de brandspoit te Compareren", dit wordt wegens verwarring aangevuld met "Exempt diegene welke dat bij hunne Instructie niet is te laste geleijt".
- 23-06-1766.
Seer. Binkes wil Piebe Hollander in dienst nemen "om door dat riddel des Bodes bestaan een weinig te verbeteren". De bode kan zich dan niet altijd aan zijn instructie houden. Accoord.
- 29-1-1766.
De jaarmarkt, die volgens een privilege van Filips II, op 5 oktober werd gehouden, zal voortaan op 5 mei worden gehouden.
Aan deze jaarmarkt wordt een magere koemarkt verbonden, vrij van marktgeld. Wie het grootste koppel koevee op de markt brengt krijgt een fraaie zilveren lepel.
- 29-1-1766.
Burgemeester F Trip wordt president van het college van brandmeesters.
- 5-2-1766.
Secretaris Binkes krijgt toestemming om een door hem gekocht huis in het Zuid-Wester kwartier tot herberg in te richten. Hij krijgt daarmee ook een tapvergunning.
- 26-2-1766.
Reglement op het burgerrecht.
1. Alleen burgers mogen in de stad handeldrijven. (Neringe of Koopmanschap). Mensen zonder burgerrecht moeten marktgeld betalen. Behalve voor melk en zuuptappen.
 2. Alleen burgers mogen als meester een ambt uitoefenen.
 3. Dit geldt ook voor veerdiensten.
 4. De eigenaar en de schipper moeten burger zijn.
 5. Bij compagnieën moet degene op wiens naam de compagnie staat burger zijn.
 6. Wie burger wil worden moet dit aan de Magistraat verzoeken. Kosten: Voor de concessie 8 Cargld. Voor het aantekenen 2 schellingen.
 7. Het burgerrecht van de man gaat over op de vrouw en kinderen, die worden geboren. Niet op al geboren kinderen. De kosten voor een gezin zijn 12 Cargld + aantekenen.
 8. Volgens oud gebruik wordt men burger door met een burger te trouwen.
 9. Het burgerrecht wordt zonder concessie verkregen door 20 jaar onafgebroken in de stad te wonen of door het vervullen van een stadsambt.
 10. Burgers en ingezetenen moeten de lasten naar evenredigheid betalen maar zijn vrijgesteld van marktgeld.
 11. Een burger moet werkelijk in de stad wonen of er minstens vuur en licht houden en in het laatste geval bij de Magistaat borgen stellen voor het betalen van de lasten.
 12. Wie 5 jaar achtereen niet betaalt verliest zijn burgerrecht.
 13. Wie metterwoon vertrekt verliest zijn burgerrecht na 10 jaar niet betalen.
 14. Wie zich aan een misdadig schuldig maakt verliest zijn burgerecht. Niet zijn gezinsleden.
- 01-03-1766.
Naar aanleiding van de vorige resolutie werd besloten om een belasting van 6 stuivers te heffen te betalen aan de stadscollecteur. De boete op overtreding van deze maatregel is 6 Cargld en verbeurt verklaring van de ingevoerde goederen.
- 17-04-1766.
Acht gortmakers uit Joure protesteren bij G.S.tegen deze impost. Dit is tegen de vrije handel. De raad vraagt de heer Sixma advies en verzoekt het besluit van 1 maart naar G.S. te sturen.

02-06-1766.

Adam Hollander pacht de Stadsdaalder voor nog eens 3 jaar.

De Stad laat een nieuwe ballastpraam bouwen bij Jan Tuenis voor £ 1200. Abram Gerbens levert het ijzerwerk voor £ 5 per pond. Het geld voor deze praam wordt geleend tegen 3%. De rente en aflossing moeten uit de ballastrekening komen.

02-06-1766.

Vuilnisvaarder Bendix Gatses gaat nog 1 jaar door op het oude contract. Hij mag nu ook in de Delft leiken zoveel hij wil. De pacht hiervoor is £ 36.

13-07-1766.

G.S. beslissen, dat boekweit enz vrijelijk mogen worden ingevoerd. De Magistraat trekt de belasting in en geeft de geconfisceerde 2 lopen meel terug.

01-12-1766.

Burgemeester G. Yntema zal een bekwame vuilnispraam leveren voor£ ... per jaar. Bomen, haken en verder toebehoren zijn voor stadsrekening.

17-05-1767.

Bernardus Fredericus Swalue volgt Simon Binkes op als stadssecr.

01-06-1767.

Reparatie van defecten door de hele stad. Opzichter burg. Doitie Hachtingius voor£ 40 p. jaar.

13-6-1767.

Ds. Limburger krijgt een douceur van £ 50, omdat hij beroepen heeft afgeslagen en de stad zo voor grote kosten heeft gespaard.

16-6-1767.

De Burgemeesteren der Stad verbieden om vuur of glanzige asch op de wallen en (in)bakken en bij de palen op de dijk te werpen op straffe van 6 Car.gld.

22-10-1767.

De beide herbergiers Bosma en ... (?) mogen na 10 uur 's avonds aan niemand, behalve reisende personen tappen.

2-11-1767.

Ids Doede, tot diaken gekozen. Hij vindt, dat hij dit niet kan aannemen i v.m zijn dagelijks werk. Hij vraagt het oordeel van de regering. Deze geeft hem gelijk en staat hem niet toe deze post aan te nemen. Hij moet zijn post als schoolmeester conform zijn instructive waarnemen.

1-12-1767.

De beide predikanten verzoeken preekbeurten te mogen overslaan voor en na de feestdagen. Dit mag in de week voor en na Kerst, Nieuwjaar, Pasen en Pinkster.

27-12-1767.

Sloten zegt dat Stavoren Jan Jansen moet onderhouden. Hi woont daar al 5 jaar. Stavoren weigert.

25-01-1768.

Volmachten voor Stavoren bij G.S. : Simon Binkes en H. van Heinenberg.

23-3-1768.

Arjen Hendriks Corf zegt dat de zijmuur van zijn buurman (gerepareerd moet worden).

3-3-1768.

Bij trommelslag zal worden bekend gemaakt dat niemand Lijsbeth Jans vrouw van Fokke Ruiters sterkt drank mag verkopen of geven. Op straffe van 6 Car.gld voor de 1^e en 12 Car.gld voor de 2^e keer. Wie dit niet kan betalen worden in de stadsgevangenis op water en brood gezet.

Lijsbert Jans moet met goedvinden van haar man door majoor Claes Hilwerda in het Stads Diaconie- en Weeshuis worden gebracht. Goedschiks of kwaadschiks onder toezicht van de Binnenvoogd.

6-4-1768.

Ds. Limburger krijgt £ 50 opslag. Dit geld komt van de £ 50 waarmee het havencollect is verhoogd. Hij krijgt nu dus £ 500 + £ 50 voor huishuur en£ 50 extra.

06-06-1768.

De molenkar vernielt de straten. Dit komt omdat de wielen te klein zijn. Nodig zijn: Grotere en bredere wielen en de kar zo maken, dat het paard aan beide kanten kan worden voorgespannen, dan hoeft de kar niet te draaien.

8-6-1768.

Er komt op voorstel van Binkes een vaste president voor het Veerschippersgilde op Amsterdam.

29-6-1768.

Hiltje Bannings krijgt drie dagen water en brood als straf wegens herhaalde excessen, zoals plukharen en ruziemaken.

10-08-1768.

Voorstel aan Prins Willem V om de stadsregering terug te brengen van 20 naar 12 pers. De prins gaat op 3 dee accoord.

14-6-1769.

Haije Hanses heeft een gat gemaakt in de muur tussen zijn eigen waterbak en die van de Stadsschool. Binnen zes weken moet het op eigen kosten hersteld worden op straffe van 6 Car.gld.

28-6-1769.

Wybe Gruilts, van de directie van de trompet v.d.brandspuit wordt afgezet Hij heeft bij een oefening mensen natgespoten. Voortaan mag men bij een oefening alleen recht vooruit en omhoog spuiten en niet lopen met de slang.

15-12-1769.

De reparatie van de kerk valt veel duurder uit. Er wordt nog f 2000 geleend.

05-01-1770.

Door deze leningen (15-12-1796) heeft de stad grote schulden. Er zijn nieuwe belastingen nodig om dit tekort te dekken.

Op voorstel van Binckes:

1Het stoelgeld in de kerk wordt verhoogd van 10 stuivers naar een gulden. Iedere bank kost voortaan 3 gulden.

De stoelzetsters moeten dit geld invorderen. Hun loon blijft 10 stuivers.

De rest is voor het stadscomptoir.

De stoelzetsters waren oude weduwvrouwen, die door de stadsregering aan dit baantje werden geholpen om rond te kunnen komen - .

28-06-1770.

Achter de kerk, in de hoek bij de kerkekamer, een dwarsen muur opmetselen tot een beenehok

15-1-1770.

Per 4 april 1770 zal 's zomers een diligense op Bolsward rijden. De veerschippers op Amsterdam moeten op de aankomst van de koets wachten en voortaan 's zomers 's avonds in plaats van 's morgens vertrekken.

25-01-1770.

Volmacht op de landdag: H. Haltenberg en S. Binkes.

4-5-1770.

Ds Swart vertrekt naar Appingedam. Binkes stelt voor om het traktement voor de beide predikanten ovenhoog te maken en op £ 700 te brengen. Men wil eerst de lidmaten horen. De meeste lidmaten zijn voor, nl 55. Dan is de Magistraat oak accoord.

22-5-1770.

Schipper Ulbe Wopkes mag voortaan op maandag naar Woudsens vertrekken en in één dag heen en terugvaren.

28-5-1770.

Ds. Jacobus Zwart is naar Appingedam vertrokken. De kerkeraad verzoekt een zestal te mogen maken. Dit is accoord. Het salaris bedraagt 700 Cargld en het zestal moet ter goedkeuring aan de raad warden voorgelegd.

20-6-1770.

Burg. Lambert Oding is overleden. Od burg. Dooitje Hachtingius volgt hem op als kapitein der turfdragers.

1-8-1770.

Oege Gerrits klaagt dat vissers van Texel in de haven van Stavoren aanleggen en als loods naar Texel en het Vlie fungereb. Dit wordt verboden.

18-12-1770.

Ee wordt een nieuwe vismarkt opgericht.

Afslager wordt Minne Boltjes.

Opdrager wordt Hendrik

13-06-1771.

S.Binkes lid Hof van Friesland. Bedankt voor de Magistraat. D. Cramer wordt in zijn plaats volmacht. Prins Willem V beveelt jonkhr. Charles de Bigot aan als vroedschap. Hij Jegt de eed af en krijgt als volmacht en halve stem, net als H. Haltenberg. De Bigot wordt in 1771 burgem.

4-7-1771.

Ids Doedes kan wegens zijn ongesteldheid niet langer voorzanger en voorlezer zijn. Hij moet zelf

een vervanger zoeken en hem van zijn traktement 25 a 30 gld. afstaan. De stad zal dit traktement dan verder aanvullen.

1-5-1771

Tjerk v.d. Veen de organist overladen. De klokken en andere kosterdiensten moeten voor 50 gld door de nieuwe meester worden waargenomen. Ids moet hem ook in de stuurmanskunst onderwijzen.

Thomas Tresling wordt benoemd voor f 100 vrije woning en verdere onkosten en emolumenten.

02-01-1772.

Hartman Pieters: doodgraver en puistertreder. Aaldert Jans: bolleman, Wink Clases: stoelzetster.

13-4-1772.

De vis ip de vismarkt wordt bij afslag of uit de hand verkocht en is even duur als vroeger. Voortaan moet, om de prijs te drukken, alle buitervis bij afslag worden verkocht, behalve bot en zogenoemde binnenscholtjes.

De boete is verbeurt verklaren van de vis en 3 Car.gld, waarvan de helft voor de aanbrenger is en de rest voor de armen.

16-4-1772.

Juliana van der Velde, weduwe van Bernardus Schuiver, houdt zich niet aan het reglement voor de wagenvoerders op Bolsward, ondanks herhaalde waarschuwingen. Zij had een voerman in dienst genomen die niet door de Magistraat is goedgekeurd. Ze moet zich voortaan strikt aan het reglement houden, anders krijgt ze een boete.

01-08-1772.

Rebekka Jans, de oudste vroedvrouw is overleden. Trijntje Jans volgt haar op voor £ 70 p. jr.

1772.

Ch. Bigot is vanaf dit jaar volmacht op de Landsdag.

22-9-1773.

Pieter Pieters (Piekes?) en Jan Barneveld mogen ook een beurt vervullen als wagenaar op Bolsward.

20-10-1773.

Hantje la Haije, uurwerkmaker, zal gedurende 10 jaar het uurwerk op de Noorderpoort schoonhouden en maken voor 10 Car.gld. per jaar. Onderdelen die de smid moet maken worden apart betaald.

21-2-1774

Dispuut over het veer op Amsterdam. Oud burgemeester Halterberg wil zich niet aan de resolutie van de Magistraat houden en wordt afgezet als Superpresident. De President burgemeester zal dit voorlopig waarnemen.

22-3-1774

Het veer op Medemblik moet vanaf 1 april 's avonds na de aankomst van de postwagen uit Bolsward vertrekken. De havenhoofden van Medemblik zijn door de stormen van de afgelopen winter zo verwoest dat de haven moeilijk is aan te doen. Daarom mag de veerboot in April als het nog kort dag is 's morgens om 6 uur vertrekken. Deze bepaling geldt alleen in april en voor dit jaar.

21-9-1774.

Oud burg. D. Hachtingius zorgde bij het in- en ontschepen van vee voor de sjouwers. De turfdragers worden hierdoor hem via loting aangewezen. Hij krijgt 2 stuivers per vracht van de schippers of koopman.

08-07-1775.

Het noordelijke afdak aan de kerk repareren. Zowel de noordmuur als de beide zijmuren en het dak. Twee nieuwe ramen plaatsen. Het kerkhof bezuiden het gangpad slechten en op verzoek paaltjes of stenen plaatsen.

18-10-1775.

Stoelsetter Aalk Annes komt in de plaats van de overleden Wink Clases.

23-3-1776.

Het veer op Medemblik moet vanaf 1 april 's avonds, na aankomst van de postwagen uit Bolsward, vertrekken.

De havenhoofden in Medemblik zijn door storm zo verwoest dat de haven moeilijk is aan de lopen. Daarom mag de veerboot in april, als het nog kort dag is, 's morgens om 6 uur vertrekken. Alleen voor dit jaar en in april.

15-5-1776.

De schuiten uit Sneek mogen goederen die niet gedragen kunnen worden op de meest geschikte plaats lossen en behoeven hiervoor niet op de vaste losplaats te blijven liggen. Het reglement zal

worden aangepast.

4-1-1777.

Burg. Halterberg wodt keurmeester op het brood.

26-2-1777.

Als er twee doden (tegelijk) zijn wordt de oudste eerst begraven “zonder onderscheid of het arme luiden is vergund dan of het volk regt word betaald; ‘t ware tuschen partijen anders geaccordeerd worden”.

25-6-1777

De predikanten komen soms te laat. Soms is er na het luiden een kwartier verlopen en een kwartier psalmen gezongen en nog is de dominee niet aanwezig. De predikanten worden op het stadhuis ontboden en vermaand en gesommeerd om voortaan op tijd te zijn.

2-11-1778.

Jan Hijlkes vraagt en krijgt voor 10 jaar een octrooi en privilege op het gortmaken. Hij heeft gehoord dat iemand anders ook een gortmolen wil beginnen en heeft al veel onkosten gemaakt.

31-3-1779.

Verzoek van de kerkenraad om zestal in verband met vertrek van Egbertus Tenckinck (?) naar St. Anna..

7-4-1779.

De kerkenraad komt met een lijst met vijf dominees en een kandidaat. Dit zestal wordt afgewezen. Er wordt nu een nieuw zestal samengesteld, dat alleen uit dominees bestaat.

14-4-1779.

Naar aanleiding van het besluit van de 7^e wordt uit dit zestal een drietal gekozen.

Hieruit kiezen de mannelijke lidmaten op een doordeweekse dag ds. Theodorus Kloppenburg Perizonius uit Pijnakker.

De hele beroepingsbrief met de gevolgde procedure staat in het Resolutieboek Perizonius bedankt. De procedure wordt opnieuw gestart. Via zestal en drietal wordt ds. Groeneman uit Rottevalle beroepen., maar deze bedankt ook.

17-4-1779.

Uit het drietal (zie bij 14 april) kiest de gemeente ds Theodorus Kloppenburg PerPerinonius te Pijnakker. De beroepbrief met de procedure is in het resolutieboek overgenomen. Helaas bedankt Perinonius.

4-8-1779.

Er wordt (n.a.v. de resolutie van 17 april) een nieuw zestal en drietal gevormd, waaruit een kandidaat volgt. Dit is ds Groeneman uit Rotterdam, maar hij bedankt ook.

31-6-1779.

De kerkenraad komt met het verzoek om een zestal te mogen opstellen i.v.m. het vertrek van ds. Egbertus Tinebrink ? naar St. Annaparochie.

4-8-1779.

Een nieuw zes- en drietal.

2-3-1780.

De veerman mag het vrachtloon laat in de avond verhogen en 's nachts verhogen (nadat hij daarvoor een verzoek had gedaan).

Het veer op:	s' winters	's zomers
Workum, Hijlpen en Bolsward:	1 gld	14 stuivers
Makkum, Bolsward en Balk	1 gld en 10 stv	18 stuivers
Harl., Fran., Sneek, Lemmer	2 gld	1 gld

En verder naar redelijkheid.

28-9-1781.

Garnisoen.

Jaspar Gerrit baron van Itterzum, majoor onder her regiment van de Generaal Majoor baron de Nosteln?, zullende commanderen het gamisoen te Stavoren, bestaande uit twee Compagnieën van gemelden Regiment, heeft den Eed in handen van de Praesiderende Burgmeester afgelegd op volgende formulier.

"Dewijl volgens patent van Zijn Doorlugtigste Hoogheid den Heere Prince van Orangie en Nassau gecommandeerd ben gamisoen te houden in den stad Stavoren zoo Sweer bij desen den Regeringe van gemelde Stad holt en getrouw te wesen, den troupes onder mijn Commando staande onder behoorlijke tugt en discipline te houden, de Burgers en inwoners van alle geweld en overlast zoveel in mij zal zijn te bevrijden en ontheffen. Voorts in alles te handelen zoo als een getrouw Commandant betaamd en verplicht is te doen.
Zoo waarlijk helpe mij God almagtig”.

20-11-1782.

Majoor Claas Hilwerda wordt te oud en kan alle werkzaamheden niet meer doen. Zijn zoon Jouke Claas Hilwerda wordt daarom zijn assistent. Hij moet hem zelf betalen op voorstel van Bigot.

16-12-1782.

Een brief van Dokkum, Bolsward, Franeker, IJlst en Hindeloopen om de ambulant ambten en commissies van het stedenkwartier voortaan niet meer ter dispositie van de Prins te stellen, maar net als bij de landkwartieren een almanak te maken. Dit baseren ze op art. 25 van het Reglement Reformatoir. Staveren is hier tegen en wil niet veranderen.

9-1-1784.

Eenzelfde verzoek als op 16-12-1782, maar nu van alle steden, behalve Harlingen en Workum, Staveren gaat nu maar mee. De resolutie van voorgaande datum wordt ingetrokken.

13-1-1784.

C. Bigot is nu wel aanwezig en men draait om moverende redenen de resolutie van 9-1-1784, bij meerderheid van stemmen, terug en men blijft bij het besluit van 16-12-1782.

H. Halterberg heeft in dit verslag laten aantekenen dat hij tegen is en blijft bij het besluit van 9-1-1784 en hij ondertekent het besluit van 13-1-1784 dus ook niet. H. Halterberg, vroedschap en mr. Bakker, blijft lid van de vroedschap en in de functie van kolonel (=commandant) van de schutterij.

1-11-1784.

Jan van der Bank wordt stadsrentmeester. Zijn loon is 18 Car.gld. en de 110^e penning van alle uitgaven.

19-01-1785.

Oorlog met de Duitse keizer. G.S. dringen aan op bewapening van de burgers. Een groot aantal burgers van Stavoren willen zich in de wapenhandel oefenen en verzoeken om kruit, kogels en een bekwaam exercitieterrein. Ze willen zich verdedigen tegen eventuele aanvallen van stropende benden. De Raad van Stavoren roept alle mannen tussen 18 en 60 jaar op om naar het Raadhuis te komen en vraagt hen mee te doen. Ze moeten daarvoor tekenen. Er is een lijst met alle (120) namen en handtekeningen. Het gaat een aantal heetgebakerden niet vlug genoeg en op 22 jan. dringen 4 man gewapend met snaphanen bij Pres. Burgemeester Trip binnen. Hij is niet thuis. Melchior Cramer komt later, alleen en ongewapend terug, maar Trip is en blijft beledigd. De Raad zal dit wel regelen. In de later opgerichte schutterij wordt Sybrandus Cramer, als lid van de vroedschap, kapitein. Er wordt een reglement opgesteld, waarbij de schutters moeten beloven alleen in actie te komen op bevel van de Vroedschap. Alleen kolonel Haltenberg, luitenant Jan Elzinga en vaandrig Hendrik Kuiper doen dit. De anderen, waaronder kapitein Sybrandus Cramer, weigeren.

22-1-1785.

Het gaat een aantal heetgebakerden niet vlug genoeg en op 22 jan. dringen vier man, Sybrandus Cramer, Jan van der Bank, Melchior Cramer en Jacob Hendriks dringen gewapend met snaphanen bij Pres. Burgemeester Trip binnen. Hij is niet thuis. Sybrandus Cramer komt later alleen en ongewapend terug, maar Trip is en blijft beledigd. Ze hadden Trip vier weken tijd gevraagd. De Raad zal dit wel regelen. In de later opgerichte schutterij wordt Sybrandus Cramer, als lid van de vroedschap, kapitein. Gecommitteerden uit de regering en enkele burgers stellen daarna een reglement opgesteld, waarbij de schutters moeten beloven alleen in actie te komen op bevel van de Vroedschap. Alleen kolonel Haltenberg, luitenant Jan Elzinga en vaandrig Hendrik Kuiper doen dit. De anderen, waaronder kapitein Sybrandus Cramer, weigeren.

- 1) Het corps wordt in twee evengrote compagnieën verdeeld.
- 2) De gezamenlijke ingetekenden zullen bij meeste stemmen kiezen (voor één jaar). Een compagnie voor het gehele corps en voor iedere compagnie één capitein en twee luitenants en een vaandrig voor het hele corps, die ook scriba wordt.
- 3) As het hele corps onder de wapens is bij ge.... exercities of noodzakelijkheid, moeten de officieren gekleed zijn in blauwe rol en zwart onderkleed, gewapend et degen en sponton (?) Bij gewone oefeningen in gewone kleding en gewapend met stok en degen.
- 4) De officieren kiezen zelf de onderofficieren.
- 5) De gemene schutters moeten de officieren gehoorzamen. Met boetes voor o.a. te laat komen, tegenspreken, na de oefening naar de herberg gaan, beschonken opkomen. De boete voor officieren krijgen dubbele boetes.

De boetes moeten direct aan de sergeant worden betaald, of wordt de andere dag bij parate executie geïnt. De bedragen moeten aan de vaandrig afworden en die zorgt voor de boekhouding.

Het geld wordt gebruikt voor aankopen voor het corps. Iedereen tekent voor één jaar.

Als de magistraat het ndog oordeelt moet er 's nachts wacht worden gelopen.

Op 8-2-1785 wordt het reglement aan de gezamenlijke tekenaars, die bij trommelslag zijn opgekomen of opgeroepen, voorgelezen. Daarna worden de officieren gekozen.

Commandant: oud burg. Hans Halterberg.

Capiteins: vroedsman Jan van der Bank, vroedsman Sijbrandus Cramer.
Luitenants: IJpe Jans Visser, Jacob Aukes Loodsma, Jan Elses Elzinga, Jacob Hendrik de Boer.
Vaandrig: Hendrik Kuiper.

29-1-1785.

Naar aanleiding van het vertrek van de vorige rentmeester C.H.N. Heinenberg is er een tekort van 3.898 Car.gld.

Dit zou ten laste van de borgen Ds. Limburger en Willem Cornelis komen. Zij zouden hierdoor bankroet raken. Er komt een commissie die het volgende voorstelt:

uit de correspondentie of vroedsmansbeurs: 1000 Car.gld.

uit collecten voor 1 ½ jaar: 1725 Car.gld.

voor de borgen (hier voor obligatie tegen 3% en 500 gld. aftrek) 1400 Car.gld.

15-3-1785.

Brief van W.Z. (?). Hij bedankt Workum en Stavoren voor het opdragen van ambten en wijst C. Bigot aan als volmacht in het Mindergetal van Stavoren.

15-4-1785.

Een brief van Willem V. Hij bedankt Workum en Stavoren voor het opdragen van de ambten en wijst Ch. Bigot aan als volmacht in het Mindergetal van de Staten van Friesland.

10-9-1785.

Het vaandel van de schutterij wordt aan de schutterij overgedragen. Het hele cops verschijnt onder de wapenen.

De officieren leggen de eed van trouw af. Ze beloven de Stadsregering altijd te zullen gehoorzamen. Alleen colonel H. Halterberg, luitenant Elzinga en vaandrig H. Kuiper leggen de eed af en zijn tot wettige officieren aangenomen. De weigerachtige officieren worden ontslagen. Men laat aan H. Halterberg over, eventueel in overleg met de schutterij, om alleen met de wettige officieren de directie over het corps te houden of nieuwe te kiezen.

28-10-1785.

Ged. Staten schrijven dat het stadsreglement van 1637 moet worden nagezien. De raad schrijft dat het met de wijzigingen in 1768 (en goedgekeurd door de Stadhouder) van 20 naar 12 vroedschappen wel goed is zo.

13-2-1786.

Ged. Staten schrijven terug dat het antwoord van de raad niet voldoet aan de bedoeling van G.S. Ze willen praten met de afgevaardigden. Dit zijn de burg. M. Bavius en Ch. Bigot. De raad verzoekt met rust, in vrede, te worden gelaten.

6-3-1786.

Op deze dag leggen uiteindelijk H. Halterberg, capitein J. Elzinga, luitenants Jacob Hendriks en J. van der Bank en de vaandrig Hendrik Kuiper dezelfde eed af op een formulier waarbij ze beloven alleen de wapenen op te nemen op last van de magistraat (zie ook bij 19-1-1785).

21-4-1786.

Jan van der Bank bedankt als vroedschap en wil van zijn eed worden ontslagen. Hij is ook geen rentmeester meer.

28-4-1786.

De Kerkeraad van de Geref Kerk vraagt of steeds er twee raadsleden ouderling moeten zijn. Er wordt hierover geen reglement gevonden, maar de Raad wil het we! graag zo houden.

15-6-1786.

Ds. C. Limburger verzoekt om emeritaat.

Voor de nieuwe pred. wordt een drietal opgesteld. Zijn loon zal 700 Car.gld bedragen, waarvan hij jaarlijks 100 Car.gld aan ds. Limburger moet afdragen, zolang deze leeft.

29-6-1786.

Beroepen cand. Ds. Eelco Tinga uit Leeuwarden. Hij vertrekt in 1791.

29-8-1786.

Door de aankoop van wapens is de kas leeg. De vroedschap schiet per man 100 Car.gld voor. Dit wordt terugbetaald. Ieder jaar 2 man.

24-2-1787.

- 1) Overleg met de veerschippers op Amsterdam
- 2) De artikelen in het reglement, die niet worden veranderd, blijven van kracht.
- 3) De beurtschipper moet op tijd vertrekken als hij 's zomers voor 3 Car.gld en 's winters voor 8 Car.gld. vracht heeft.
Voor een buitenbeurstse vracht op Amsterdam geldt in de zomer 13 en in de winter 16 Car.gld.
Voor Enkhuizen is dit 10 en 12 Car.gld.

“Zullen de zomer en de winter gerekend worden wanneer de zon in het voor- en najaar de Linie zal passeren”.

- 4) In de maanden december, januari en februari varen wekelijks drie schepen.
Vanaf Stavoren op maandag, woensdag en vrijdag.
Vanaf Amsterdam op dinsdag, donderdag en zaterdag.
- 5) De schepen die en buitenbeurt doen kunnen 24 uur, nadat ze in de haven zijn aangekomen, weer afgehuurd worden, zonder eerst een gewone beurt te moeten doen.

8-3-1787.

Het reglement van de stad uit 1768 verschilt aanmerkelijk van het oorspronkelijke uit 1637 dat Ged. Staten hebben goedgekeurd. Ze verzoeken om een geheel nieuw reglement. De heer Bigot krijgt volmacht om dit af te handelen.

14-6-1787.

Het nieuwe stadsreglement wordt aangenomen. Door een com(missaris?) van Ged. Staten is het uitgelegd en voorgelezen. De vroedschap moet hierop de eed alegggen. Dooitje Thomas Moelker (Montes?), die de eed niet wil afleggen, treedt af.

5-9-1787.

Oprichting van de schutterij en burgerwacht. Er zijn stadsgeweren nodig. Men blijft bij de mond(eling?) raadsbesluiten van 31 augustus en 1 september.

13-9-1787.

Er is een nieuw reglement voor de officieren van de schutterij. C. Block is secretaris van Stavoren. *NB: Stavoren was op 10 september door de Patriotten ingenomen.*

Art. 1 en 2: (zie bij 8-2-1785) Ze zijn identiek. In art 2 worden ook de twee sergeants en een adjudant genoemd.

Art. 3: De gemene leden der schutterij zullen zich in 't generaal gedragen naar de billijke orders van hunne officieren en speciaal en dan bepaalde onderhoud wapens, dronkenschap e.d.

Art. 4: bepalingen voor het buiten de stad gaan. Men moet zich altijd melden.

Art. 5 en 6: Over aflossen van de wacht. Volgens oud gebruik en overeenkomstig “de Burgerwagten in andere steden”.

Art. 7: “De officieten zullen gehouden zijn om voor perzonen, goederen, Regten en vrijheden der Burgeren waken in deze Stad en zoo deselve daar in mogten komen te manqueren, zullen de gezamentlijke Leden der Burgerwagt altoos het Regt hebben denzelken te bedanken en andere brave perzonen in hunne plaats te verkiezen”.

Door de hele schutterij goedgekerud en ondertekend door: Dooitje T. Koolker, J. v.d. Bank, Jacob Hendriks en Jacob Aukes Lootsma.

21-9-1787.

Burgemeesters en vroedschap zijn in vergadering. De captitein van de burgerwacht der stad, D.T. Noucher (?) en J. v.d. Bank vragen namens de Staten van Friesland goed te vinden alle burgers bijeen te roepen, zonder onderscheid van religie, om uit iedere wijk of espel twee mannen te benoemen, samen met vier burgerofficieren om met de stadsregering het reg. reglement na te zien op ingeslopen fouten. De stadsregering gaat akkoord.

NB: Dit was voor de vlucht van de Patriotten uit Franeker op 23 september.

1-12-1787.

Het stadsbestuur wordt tegenwoordig niet van contante penningen voorzien. Men besluit 2.000 gld te lenen.

4-6-1788

Op 10-5-1788 had de Magistraat bepaald, dat Hans Jans en Hans Haijes 6 weken geen heurt of buitenbeurt op A'dam mochten doen, omdat ze geweigerd hadden op hun beurt te varen.

Ze hebben dit verbod overtreden door een vracht zout van Amsterdam naar Stavoren te brengen.

Ze moeten de verdienste van deze vracht aan het Gilde geven en mogen opnieuw zes weken varen op straf van 6 Car.gld boete per vracht en moeten deze boete en het verdiende aan het gilde betalen.

24-4-1790.

Vanaf nu ondertekent H. Kuiper.

4-5-1791.

De ene ratelwacht Jelle Visser wordt wegens ongehoorzaamheid ontslagen.

Benoemd wordt Feijte Sippes die “plegtig beloofde zig in allees als een goede Ratelwagt te zullen quiten”.

1-6-1791.

De functionaris Korfkijker (en) Molgraaf Tetman Pieters is overleden. In zijn plaats wordt Tjeerd Jans benoemd.

29-1-1792.

De magistraat stelt op last van G.S., naast Jelle Visser, Sipke Pieters aan als (tuinman?). Hem wordt het placaat van 1-6-1787 voorgelegd en hij legt de eed af.

31-10-1791

Benoemd tot predikant en rector: ds. J. H. Regenbogen.

1793-maart.

Op voorstel van H. Halterberg: Als iemand van de raad later dan 5 uur op het stadhuis verschijnt, krijgt hij een dubbele boete van 16 stuivers.

26-4-1795.

De Provisionele Volksrepresentanten begeven de Stads Collecten. Secretaris is C. Blok.

15-6-1795.

De Provinciale Representanten geven Jan Barneveld en Jacob Jolles, voerlieden op Bolsward, een douceur van 70 Car.gld voor het aanschaffen van betere paarden en het repareren van hun wagens die veel geleden hadden door het transporteren van Franse militaire goederen naar verschillende plaatsen. De voerlieden zij hier dit tevreden mee.

6-11-1795.

Oeds Jans Bakker, Praesident der Municipaliteit schaft art. 2 van de resolutie van 16-2-1787 af. De veerschepen moeten op de gewone tijd varen, behoudens weer en wind en voldoende vracht. De praeses van het gilde beslist.

Veel omlopers en Ruilbeurtschippers (Ruilebuiters) mogen hun waren alleen verkopen op de marktdag van 9 tot 4 uur op de aangewezen plaatsen. Ze berokkenen na dagelijks de winkeliers veel schade.

18-11-1795.

Voorzanger en schooldienaar Thomas Treslong is sinds 1787 het stoelzeten afgenomen. Hij wil dit graag terug. Dit wordt afgewezen.

Ids Doedes vraagt de schoolpenningen voor de schrijvers met 3 pen. Per ¼ jaar te mogen verhogen. Accoord 30-3-1796.

Piebe Hollander -de stadsbode- wordt ontslagen wegens de slechte financiële toestand komt er geen nieuwe stadsbode. Thomas Treslong, nu onderwijzer en voorzanger, wordt stadsbode voor hetzelfde loon als Piebe.

Thomas blijft voor 50 gld. voorzanger en mag vrij in de stadswoning blijven. Zijn school wordt vernietigd. De school van Ids Doedes wordt in oude luister hersteld. "t Welke de stad een aanmerkelijke somma zouden doen uitwinnen".

Resolutieboek 21 in 1796-1802

29-1-1796.

Door de wettige kiezers gekozen tot nieuwe gerechtleden:

Oeds Jans Bakkes, plaatsvervanger is W. Keuchenius.

Willem Cornelis, plaatsvervanger is M. Sweering

Frederik Dubblinga

Jacobus Sakes

Wiebe P. Velsen.

Daarna: "Lijste van goederen en papieren in de Kist, staande op den Secretarije te Stavoren, berustende twaalf nummers. Er zit ook geld in.

NB.: Het stadsbestuur wordt Het geregt genoemd. Eerder heetten ze De provisionele Volksrepresentanten.

1-3-1796.

Jouke Hilwerda wordt door het gerecht van Stavoren ontslagen als majoor en havenmeester. Zijn assistent Pieter Rommerts wordt als opvolger benoemd.

In plaats van Pieter Rommerts wordt nu Claas Hiddes als assistent bierdrager aangesteld.

22-3-1796.

Wegens het geringe aantal passagier krijgen de voerlieden op Workum 25 Car.gld als toelage voor een periode van drie maanden, waarna verder zal worden gesproken.

30-3-1796.

Piebe Hollander, stadsbode, een sterke aankleever van de oude constitutie en geen voorstander van de Representanten van het Volk van Friesland wordt ontslagen. Hij wil nog wel een paar dagen aanblijven (totdat er een opvolger is)..

In verband met de slechte staat van de financiën kan er geen nieuwe stadsbode komen. Thomas Treslong, nu onderwijzer en voorzanger, wordt stadsbode voor hetzelfde traktement als Piebe Hollander komen. Hij blijft voorzanger voor 50 Car.gld en mag vrij in de stadswoning blijven wonen. Zijn school wordt vernietigd. De school van Idst Doedes wordt in oude luister hersteld, “ ’t welke de stad een aanmerkelijke Somma zoude doen uitwinnen”.

Rinke Cuperus, stadsassistent heeft dezelfde ideeën als Piebe Hollander. Hij wordt ook bedankt voor zijn diensten als bierdrager en assistent en van zijn eed ontslagen. Hij levert zijn zidgeweer direct in en zal zijn posten tot Waag- en IJkmeester tot mei aanstaande waarnemen. Willem Hutting neemt het over.

2-4-1796.

Een reglement op het liggen der schepen in de Noorderhaven.

4-4-1796.

Tjamke Rinses wordt in plaats van de overleden weduwe A. Greelds als stoelzetter aangesteld.

6-4-1796.

Een vrachtlijst voor de veerschepen op Amsterdam, één bladzijde en voor Medenblik en Workum, vijf bladzijden. In totaal zes bladzijden met de vrachtprijs voor ieder soort goederen.

Daam Fockema wordt pensionaris in plaats van J.A. Bergsma.

23-04-1796.

De Staverse jeneverstokers, IJsbrand Dirks en Jouke Jans vragen protectie van Het Geregte. Dit besluit voortaan van ieder anker Staverse jenever £ 4, 10 st. belasting te zullen heffen en van jenever van buiten de stad £ 5, 10 st.

25-4-1799.

Een lijst met vrachttarieven voor Jan Barneveld voor het vervoer op Workum, Hindeloopen enz. 9-4-1801.

Er zijn weer 2 voerlieden op Workum. Majoor Pieter Rommerts wordt postmeester en moet de beurten regelen. Hiervoor moeten de voerlieden hem voor een wagen 4 en voor een chais 2 stuivers betalen. De klant, die zelf een voerman kiest moet dit geld zelf betalen. De postmeester moet ervoor zorgen, dat de voerlieden toch evenveel beurten krijgen.

23-05-1796.

“of men dat his toebehorende aan den burger D. Taan zou laten afslopen, dan niet is.. besloten..... zelfs voor Stadsrekening te kopen”. Voor 50 gld. Staande in ‘t Noordwester kwartier op ‘t Blokhis. Zie koopbrief.

12-6-1796.

Oeds J. Bakker, president van de huiten Veerschippers, zegt dat deze zich niet aan hun instructive houden. Als het geen vaarbaar weer is, mogen de schippers niet eerder van hun beurt afzien en hun schip binnen de sluis halen, dan met toestemming van de president.

01-09-1769.

Er wordt f 3000 geleend om de kerk te repareren.

23-10-1769.

Aanbesteding van 2 nieuwe glasramen in de kerk, onder het afdak. Voor f 49.

25-10-1796

Aanhoudende klachten over het onregelmatig afvaren van de veerschepen op Amsterdam Vanaf nu tot 28 febr. 2 schepen per week op de gewone tijden. Op maandag en vrijdag heen en terug op dinsdag en zaterdag. Op poene van 10 Car.gld.

12-05-1796.

Willem Comelis, medelid van Het Geregte en Willem Rommerts en Tieman Jurjens verzoeken van hun post als brandmeester te worden ontheven. Opnieuw benoemd warden:

Sipke Pieters, voor het Z.W.Q.

Jan Martens voor het N.O.Q.

Hielke Aages voor het N.W.Q.

Sjoerd Ebes voor het Z.O.Q.

23-05-1796.

- "of men dat huis toebehorende aan den burger D. Taan zou laten afsloopen, dan niet en isbesloten zelfs voor Stadsrekening te kopen". Voor 50 gld. Staande in 't Noordwesterkwartier op 't Blokhuis. Zie koopbrief
- 23-05-1796.
In plaats van de afgegane adsistent en bierdrager Willem Hutting wordt aangesteld Pieter Pieters Velzen, castelein van De witte Arend. Hij legt de eed op zijn instructie af
- 27-05-1796.
Rutger Schults wordt bevestigd als Stadschirurgijn voor een traktement van £ 80, i.p.v. £ 50.
- 12-06-1796.
Oeds J. Bakker, president van de buiten Veerschippers, zegt dat deze zich niet aan hun instructie houden
- 19-06-1796.
Burger T. Dubblinga moet invallen als Representant van het Volk van Vriesland in Balk. Hij moet daardoor voor Het Gerecht in Stavoren bedanken. Plaatsvervanger Hermanus Sweering volgt hem op.
- 23-06-1796.
Burger C. Blok neemt ontslag als secretaris. Wiebe Pieters Velzen volgt hem op. Voor hem wordt Bauke Cramer lid van Het Gerecht en Meije Wiebes en IJpe P. Visser worden plaatsvervangers.
- 18-08-1796.
Fiscaal U. Holwida wordt ontslagen wegens slordig en slegt gedrag. Hij is lange tijd buiten de stad.
- 25-10-1796.
Aanhoudende klachten over het onregelmatig afvaren van de veerschepen op A'dam. Vanaf nu tot 28 febr. 2 schepen per week op de gewone tijden. Op maandag en vrijdag heen en terug op dinsdag en zaterdag. Op poene van 10 Cargld.
- 16-3-1797.
Jacob Jolles, voerman op Workum ontslagen. Zijn wagens en paarden zijn in slechte staat en hij kan dit ook niet verhelpen. Jan Barneveld neemt zijn rit over en krijgt een toelage van f 75, wegens het geringe aantal passagiers
- 13-4-1797.
De beide postwagens rijden niet om de beurt. De één rijdt vaker dan de ander. Zo kan men geen 2 voerlieden houden. Ze moeten om de beurt rijden en mogen zonder toestemming van de postmeester geen vreemde vracht aannemen.
- 24-08-1797.
Geert Jans Bakker volgt Pieter Velzen op als bierdrager en adsistent. 13-01-1798.
Antje Pieters v.d. Werf wordt op eigen verzoek gedemiteerd als houdster van de bank van lening. Titia Snoek, wed. van burgem. Sippama volgt haar op. Op 01-04-1806 wil A. de Lahaise per 1 mei bedankt voor de bank van lening. Salling Pieters neemt het voor een jaar over, met een uitkering van £ 35 per jaar aan de stad.
- 30-03-1798.
Er moet een tweede vroedvrouw komen i.v.m. ziekte van de eerste "het schielijk verlegen werk konde worden". Benoemd wordt Maartien, vrouw van Johannes Giesberts voor £ 40.
- 3-5-1798
Voorwaarden aanstelling van de Aschman.
Op heeden den 3 May 1798
De Raad der gemeente der Stad Stavoren op de Raadhuyse vergadert synde, is na voorgaande deliberatie besloten de thans vungeerende Aschman Pelle Jiskes te demiteren geleyk gedemiteerd wordt bij deese en daar voor weeder in de plaatze aan te stellen Sjouke op navolgende Conditien.
1. Dat hy op Eygen costen zal moeten aanschaffen een praam, kruywagen en alle nodige gereedschap- pen daartoe betrekkeleyk.
 2. Dat hy de Stad zal moeten rondvaren 3 maal 's weeks om de asch op te haalen en op plaatsen alwaar hy niet kan vaaren, zal hy deselve met de kruywagen moeten haalen en dit wel 's maandags, woensdags en vrydags..
 3. Hy zal verpligt zyn gelyk van ouds de Stads secreten zuyver en schoon te houden, alsmede de Ratelaarsgang.
 4. Hy zal meede verpligt zyn alle Jaaren 25 pramen rnodder op aanwysing uyt de Delft te baggeren, mits de modder voor zich zelf genietende.
- Welke meergemelde Siouke Tjipkes deese Conditien voorgehouden zynde, heeft

- deese post daerop onder herteleyke dankbetuyging aangenomen (Sjouck Tjepkes overl. 09-02-1801).
- 03-05-1798.
Asman Pelle Piskes gedemiteerd. Voor hem Sjouke Tjepkes. Deze overlijdt in 1801 en wordt opgevolgd door Ruurd Gabes.
- 10-08-1798.
Slecht gedrag van burger Sijbrandus Cramer tegen zijn vrou en alle huysgenooten. Ondanks vermaning door de Raad " verslimmert" zijn gedrag. Hij krijgt een boete van £ 50 en als hij niet betaalt gevangenisstraf
- 10-01-1799.
Manus Michiels wordt als vuuropsteker ontslagen, wegens zijn slechte administratie. Zijn opvolger is Johannes Pieters.
- 06-03-1799.
Jacob Jolles, voerman op Workum wordt ontslagen. Zijn wagens en paarden zijn in slechte staat en hij is niet in staat dit te verhelpen. Jan Barneveld neemt zijn rit over en krijgt een toeslag van £ 75 wegens het geringe aantal passagiers.
- 23-3-1799
Er zijn nog 2 heurtschippers op A'dam. Ze moeten in onderling overleg 2 keer per week varen.
- 29-03-1799.
Stadskruier Jan Haijes klaagt, dat anderen goederen naar de beurtman kruien. Hij krijgt het alleenrecht, maar moet een billijk loon vragen. Iedereen mag wel zijn eigen goederen kruien.
- 09-06-1799.
Tjepke Hermans, beurtschipper op Enhuizen vervoert veel landlopers en gemene luiden Pro Deo. Als hij een consent heeft, krijgt hij 4 stuivers p.p
- 25-4-1799.
Een lijst met vrachttarieven voor Jan Barneveld voor het vervoer op Workum, H'loopen enz.
- 9-6-1799.
Tjepke Hermans Bakker, beurtschipper op Amsterdam weigert uit te varen, hoewel het schoon weder en voor d wind was. Hij moet de reeds geladen goederen en brieven aan zijn opvolger Reyn Jenkes.
- 15-07-1799.
Spinbaas Jarig Eylderts klaagt. Hij heeft de afgelopen winter verscheiden spinners credit gegeven, onder belofte dat ze deze zomer weer bij hem zouden werken. maar nu zijn ze naar een andere baas gegaan. De Raad: een spinbaas mag geen volk met schulden aannemen.
geven en verliest een beurt.
- 11-01-1800.
Klacht over Cornelis Feijkes. Zonder tussenkomst van anderen zou hij zijn kinderen hebben laten verhongeren. Hij wordt als ratelaar ontslagen en komt met zijn vrouw Ybeltie Durks een dag op water en brood.
- 24-09-1800.
Sasker Pieters, de molenaar, vernielt met zijn kar de straten. Hij mag voortaan niet meer dan 8, ten hoogste 9 zakken laden en alleen op maandag en donderdag rijden, "of de nood moet zulks volstrekt verijschen".
- 31-03-1801.
Haije Hanses Bakker, beurtschipper op Amsterdam, weigert afte varen, hoewel het schoon weer en voor de wind was. Hij moet de reeds geladen goederen aan zijn opvolger Reyn Penkes geven en verliest een beurt.
- 28-01-1801.
Meester Idts Doedes is overleden. de gecom. Pieter Comelis en Wiebe Velzen benoemen Rijk van den Berg uit Lemmer. Loon 200 gld. Vrije woning en schoorsteengeld voor 1 schoorsteen. Verder als Ids Doedes.
- 9-4-1801.
Er zijn weer 2 voerlieden op Workum. Majoor Pieter Rommerts wordt postmeester en moet de beurten regelen. Hiervoor moeten de voerlieden hem voor een wagen 4 en voor een chais 2 stuivers betalen. De klant, die zelf een voerman kiest moet dit geld zelf betalen. De postmeester moet ervoor zorgen, dat de voerlieden toch evenveel beurten krijgen
- 22-12-1801.

Beurtschipper Jan Martens varende op M'werum en H'loopen v.v. vraagt op de heenweg goederen en brieven uit Staveren te mogen meenemen. Dit is accoord. Hij mag 2 keer per week, op woensdag en zaterdag vracht uit Staveren meenemen naar H'loopen.

06-08-1802.

Ratelwacht

Er is brand op een timmerwerf geweest. Dit had ook 's nachts kunnen gebeuren. De ratelwachten moeten daarom alle uren in het rondgaan op de wallen en poorten roepen en ratelen. Dan zien ze het meest, want ze kunnen dan ook buiten de stad zien. De buitenlui moeten daarom ook voor de ratelwacht betalen.

Opmerking: Het gewezen brandspuithuisje en nu wachthuisje, dat in 1775 naar de overzijde van de gracht t.o. de Kerkesteeg moest worden verplaatst zal ook voor de ratelaars of stadswacht zijn geweest (zie stadswerken).

18-02-1802.

Haije Jans Visser en Hendrik Kuiper, gecom. uit de Commissie die moet voorzien in de nood van de armenkas, vragen om de spinbaan van Koert Freerks op het blokhuis te kopen voor stadsrekening. Zij zullen hun best doen om werk te vinden. De Raad gaat accoord, omdat "niets onbeproefd mag warden gelaten om de meenigvuldige armen in deeze stad werk te verschaffen".

31-05-1802.

Pieter Jans en Sipke Pieters zullen 200 pramen modder uit de haven baggeren. Ijsbrand Durks wordt opzichter voor I stuiver per praam. Hij moet het aantal pramen bijhouden.

Resolutieboek 22 gaat van 14-10-1802 tot 20-1-1803.

Notulen van het gemeentebestuur van Stavoren, begonnen 14-10-1802 teon dit bestuur is ingesteld en de oude Raad der gemeente ontbonden. De inventaris is door de afgetreden secretaris overgedragen ten overstaan van de burgers J.A. Lootsma en Gerben Siedzes. Zij zijn ook president. Veel berichten van het Departementaal bestuur. Verder weinig belangrijks. Secretaris is Albarda (voor indicatie aangenomen). Stadsbode Treslong mag zijn baan behouden. Er wordt een functie ventjagerij genoemd. Onbekend is wat dit inhoudt.

12-3-1803.

Extra vergadering: 'B. Cramer wordt gecorrigeerd omtrent zijn gedrag en een provisionele voorziening gedaan omtrent zijn onderhoud 's weeks 2 halve broden en de kinders onderwijs in é weeshuis te eten, voorts denselven Strict verboden om zijn huis niet verder te sloopen'.

Resolutieboek 23 gaat over de jaren 1806 t/m 1808.

2-4-1806.

Aantje La Haise heeft de bank van Leening. Hij wil per 1-5-1806 bedanken.

Het Gemeentebestuur benoemt Rinke Cuperus tot kerkvoogd uit voordracht van drie personen.

13-4-1806.

De Drost in't Balk wordt op vertoon van zijn commissie, persident van het Gemeentebestuur.

23-4-1806.

Salling Pieters neemt voor een jaar de bank van lening over, met een uitkering van f 35 per jaar aan de stad. Aantje La Haise moet op 12-8 nog panden overdragen. Hij belooft dit te doen.

01-05-1806.

D. Taan aftredend als lid van het Gemeentebestuur. Stemopnemers Hendrik Kuiper, W.P. van Velsen en H. Trip. Met stemt vijf kiezers. Zij kiezen Hendrik Kuiper als opvolger. Dit wordt in het Departementaal bestuur gemeld. W.P. Velzen wordt opnieuw gestemd als gecommitteerde van Stavoren. Piebe Hollander, stadsrentmeester overleden. Hendrik Trip volgt hem op.

9-5-1806.

Piebe Hollander, stadsrentmeester, is overleden. Voor hem in de plaats komt Hendrik Trip met een tractement van f 50.

De beide schoolmeesters willen het schoolgeld gelijk maken.

04-06-1806.

Kapitein der turfdragers: Olof Gerrijts. Turfdragers: Nanning Pieters en Rinke Harmens,

12-6-1806.

De veerschippers op Sneek en Leeuwarden hoeven maar één keer per week te varen. Bij 'beslooten water' moeten zij twee keer per week lopen.

13-06-1806.

Meester G. van den Akker mag de huur van zijn school en huizing invorderen. Op 5 dee. geeft het

- Gem. Bestuur de meester 9 gld voorschot voor de vrouw van Jan Wilkes.
- 13-06-1806.
G. P. van Seppema wil zijn huis op de hoek van de Kerksteeg afbreken.
Jan Barneveld en Jacob Arjens krijgen toestemming om hun huis af te breken.
- 13-6-1806.
G. v.d. Akker mag de huur van zijn school en huis invorderen. Op 5-12 krijgt hij f 9 voorschot voor de vrouw van Jan Wilkes.
- 18-6-1806.
De veerschippers op L'warden en Sneek hoeven maar eens per week te varen. Bij beslooten water moeten zij 2 keer per week 'loopen'.
- 4-7-1806.
Verandering in het gebed voor Koning Lodewijk Napoleon. De Drogen felicitieren de Koning.
De diakenen mogen het huis, bewoond door Jouk Alderts, afbreken.
Stavoren valt onder het 11^e Drostambt: Drost is J.N. du Tour. Men vraagt hem aan de koning de vervallen financiële staat van de stad onder ogen te brengen.
- 11-07-1806.
Rimmert Wijgers mag zijn huis aan de Schuinstraat afbreken. Het is volstrekt vervallen.
Wijbren Jans uit H'loopen moet om het erf van zijn afgebroken huis op de Dubbele Buurt een ringmuur maken.
- 16-07-1806.
Jan Feijkes uit M'werum moet ook een ringmuur maken om het ledige erf van het afgebroken huis in het Noordwesterkwartier, gekocht uit de boedel van Hylke Ages en staande naast het huis van Tjerk Claazes. Sytse Hollander uit M'werum maakt er een deur in.
Verder veel besluiten van het Departementaal bestuur en de Koning. Stadsspinbaan. Eenige werkhuis.
- 12-8-1806.
De beide schoolmeesters willen hun scholen voor enige tijd laten staan om een vergadering tot Nut van 't Algemeen in A'dam te bezoeken. Dit wordt afgewezen. Ze hebben net een week vakantie gehad.
- 18-8-1806.
Waarschijnlijk van het Departement aan de vissers: I.v.m. de vijand moet men erg voorzichtig zijn.
Voor kennisgeving aangenomen omdat er hier geen buitenvissers zijn!
- 20-8-1806.
Het rectorchap is vacant. Er zijn geen discipelen. Het tractement is f 225 per jaar.
De Koning is 25 augustus jarig. Er komen vlaggen op de toren, de stadsgebouwen en schepen. Het kanon is te gebrekkig om er een schot mee te lossen. Het stadhuis wordt 'geillumineerd'.
- 08-09-1806.
De huizen worden genummerd: N, W, O, N1, N2, N3, enz. En ook W1, 01 en Z1. Sible Jans Meekhof moet de nummers op de drempels of de kozijnen schilderen, op aanwijzing van de stadsmajoor P. Rommerts.
- 26-09-1806.
Jacob Aukes Lootsma besluit om olie voor de stad op te slaan omdat de prijzen stijgen.
Jan Feykes moet de schade aan het huis van Jan W. Kuik herstellen die is ontstaan door het afbreken van zijn eigen huis.
- 29-9-1806.
Een binnengekomen schrijven van het Departement over deserteurs.
- 3-10-1806.
Stukken over wapendienst bij de Armée. De gealimenterde jongelingen onderstaan om de wapens op te nemen. Drost. Een missieve om de wapendienst te bevorderen. Iedereen die in dienst gaat, krijgt f 50 boven op het handgeld. Wie iemand aanbrengt krijgt, na goedkeuring, twee ducats. Wordt bij trommelslag bekendgemaakt.
Er wordt een lijst opgesteld van gealimenterden, die in dienst kunnen. Wie zich opgeeft als karre- of paardeknecht bin de veldtrein krijgt vier ducats. 'Doch niets bevorderd'.
- 31-10-1806.
Jan de Vries uit Oost- Friesland krijgt het burgerrecht. Acte met 2 5t (?) zegel.
De kerkvoogden vragen om steun om gezangboeken te kopen.

- 2-11-1806.
Jeltien Jakles vraagt om haar huis in het Zuidwester kwartier op afbraak te mogen verkopen.
Een binnengekomen brief van Luitenant De Peet uit Leeuwarden: hij heeft gezonden recruten afgekeurd.
- 5-12-1806.
G. v.d. Akker krijgt als voorschot *f* 9,- huur voor de vrouw van Jan Wilkes.
- 12-12-1806.
Onder anderen solliciteert Meije Wijnes als stadsijtigmeester i.p.v. de overleden Gabe Gabini.
IJsbrand Durks volgt hem echter op.
- 19-12-1806.
De Rooms voogden van Bakhuizen onttrekken zich aan het onderhoud van Jan Barneved en zijn gezin. Ondanks verzoeken blijft Bakhuizen weigeren.
Secretaris Stoffels van Workum stuurt veertig gratificaties voor de postwagen tussen Stavoren en Workum over de jaren 1805-1806. Stavoren had *f* 28 per jaar gevraagd.
- 05-01-1807.
Het legaat van Jeltje Alderts Brouwer wordt dit jaar toegewezen aan de wed. Pella en de wed. Jan Pieters.
- 5-1-1807.
Bode Treslong (Tresling) verhuist naar Sneek. Majoor Pieter Rommerts volgt hem op. Zonder loon.
Hij krijgt alleen de emolumenten.
- 23-1-1807.
Inzamelen van liefdegaven voor Leiden. De intekenlijst en de kist voor verborgen gaven op het stadhuis. Er zat niets in. Een buscollecte bracht *f* 50,10 op.
- 30-1-1807.
Dank- en bededag op 1-2-1807. De predikant J. Bruining en J. van Douwen krijgen ieder een exemplaar van de missieve.
- 7-7-1807.
Bode Tresling is ex schoolmeester en verhuist naar Sneek (2x? Zie bij 5-1).
- 7-8-1807.
De twee stadsscholen worden één.
- 21-8-1807.
De Hervormde diaconie krijgt toestemming om het huis in het SWQ nr.13 bij afbraak te mogen verkopen.
- 28-8-1807.
Hendrik Trip wil zijn huis aan de Schuinstraat bij afbraak verkopen. Dat is accoord. Van ieder afgebroken huis moet een goudgulden aan de armen worden gegeven.
De stadstimmerbaas moet het dak van Tjepke Harmens op de Schuinstraat herstellen.
Aanmoediging om dienst te nemen bij de gendarmerie. Voor notificatie aangenomen.
- 30-10-1807.
Nieuwe koperen lantaarns op de beide vuurtorens door Leeuwsma, koperslager te Leeuwarden, vervaardigd. Vraag aan H.O. en Wymbr. Om bij te dragen in de kosten.
Drost wordt Baljuw, gelezen een nesluit van de Landdrost.
- 22-11-1807.
Albert en IJsbrant Durks willen hun huis bewoond door Emke Folkerts afbreken. In advies en daarna accoord. Straten en wallen herstellen.
- 30-11-1807.
Luitenant van Oedem en zeven huzaren in garnizoen. Vraagt schikking voor volk en paarden.
- 18-12-1807.
Meije Wiebes bedankt als prijzeerder van het slachtvee.
- 21-12-1807.
Wat moet er gebeuren als de 2^e predikantenplaats vervalt? De landdrost melden.
Aan de soldaten mag na 9 uur niet worden getapt.
- 29-02-1808.
Waarnemend schoolm. H. Reitsma naar Ytens. In zijn plaats: Tomas Rommerts Koolker.
- 4-3-1808.
Cornelis de Roos vraagt toestemming zijn bouwvallige huis voor afbraak te mogen verkopen. Jan Faber wil hetzelfde. Beiden krijgen toestemming.

01-04-1808.

Rintje Pieters wordt waagmeester.

8-4-1808.

Meije Wiebes vraagt de lekken naast zijn huis(?) of dicht te maken en de gehuurde plek inde Dubbelstraat.

25-4-1808.

Orders stellen tot het doen van dankzeggingen van de gelukkige bevalling van Hare Majesteit van een prins. Naar dominees(?)

6-5-1808.

Gerben Siedses pacht de sluis voor *f* 116 per jaar.

18-05-1808.

Benoemd tot onderwijzer R. van den Pijl, maar hij bedankt. Benoemd wordt J. Westendorp. Albert den Peen wil zijn huis in het NWQ nr. 22 afbreken.

17-6-1808.

Andries Alderts wil zijn huis in het NWQ nr. 13 afbreken.

12-7-1808.

Meijer Wiebes, benoemd als opziener der bouwmeesters, voor *f* 26 per jaar.

De nieuwe vuurtoren is klaar. De oude is bij afbraak verkocht.

21-7-1808.

Majoor Pieter Rommerts wil het huis van Tjepke Douwes weduwe op de Schuinstraat afbreken.

**

*

(laatste versie: 16-12-2022)